

КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА

*Українське козацтво
як явище історії та культури*

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

*Упорядники: О. М. Грамм,
зав. відділу обслуговування;
Л. П. Абдула,
бібліограф I категорії*

Кривий Ріг

2017

УДК 016:94(477)''15/18''
У 45

Упорядники:

О. М. Грамм, зав. відділу обслуговування

Л. П. Абдула, бібліограф I категорії

Бібліографічний редактор:

О. О. Лебедюк, зав. відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення

Загальна редакція:

О. М. Кравченко, заступник директора бібліотеки

Українське козацтво як явище історії та культури : науково-допоміжний бібліографічний покажчик / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету ; [упоряд. : О. М. Грамм, Л. П. Абдула ; бібліогр. ред. О. О. Лебедюк, за заг. ред. О. М. Кравченко]. – Кривий Ріг, 2017. – 320 с.

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик видано до 525-річчя українського козацтва. У тематичних розділах представлено наукові, публіцистичні, довідкові, методичні видання, в яких висвітлено виникнення і становлення українського козацтва.

Бібліографічне видання адресоване викладачам, здобувачам вищої освіти, краєзнавцям та іншим категоріям читачів, які цікавляться історією нашої Батьківщини, зокрема історією козацької доби.

ЗМІСТ

ВІД УПОРЯДНИКІВ	5
РОЗДІЛ І. ГЕНЕЗА І СТАНОВЛЕННЯ КОЗАЦТВА В УКРАЇНІ	7
1.1. Виникнення козацтва. Створення Запорозької Січі	7
1.2. Суспільні (державотворчі) інституції на Запоріжжі	14
1.2.1. Військово-політична організація Запорозької Січі. Формування станових ознак українського козацтва	14
1.2.2. Державотворчі ідеї за козацької доби	20
1.2.2.1. Правова система на Запоріжжі	24
1.3. Запорозька Січ у міждержавних відносинах країн Європи та Азії. Участь козаків у війнах за межами України	26
РОЗДІЛ ІІ. ВІЙСЬКОВА ІСТОРІЯ КОЗАЦТВА	38
2.1. Збройні сили в період козаччини. Військове мистецтво козаків	38
2.2. Запорозьке козацтво у визвольній боротьбі (участь запорозького козацтва в соціальних рухах другої половини XVI – першої половини XVII ст.)	44
2.3. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. проти Речі Посполитої та Запорозьке козацтво	46
2.3.1. Переяславська рада: зміст і наслідки	54
2.4. Гетьманщина. Зруйнування Запорозької Січі	58
РОЗДІЛ ІІІ. ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ В ОСОБАХ	64
РОЗДІЛ ІV. КУЛЬТУРА І ПОБУТ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА	159
4.1. Життя, побут та звичаї козаків	162
4.2. Релігія, вірування та церковне життя козаків	164
4.3. Козацька педагогіка	166
4.4. Українська жінка козацької доби	169
4.5. Козацтво очима митців. Мистецтво в житті козаків	171
4.6. Археологічні знахідки	173
РОЗДІЛ V. КОЗАЦЬКА ДОБА У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	175
5.1. Козацтво в наукових і науково-методичних дослідженнях літературознавців	175
5.2. Художні та фольклорні твори про козацтво	199
РОЗДІЛ VI. ТЕМА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	213
6.1. Українське козацтво на уроках історії	213
6.1.1. 5 клас	213

6.1.2. 8 клас	216
6.2. Історія українського козацтва на уроках літератури	234
6.3. Козацька доба в системі національно-патріотичного виховання	239
РОЗДІЛ VII. ПРАЦІ ВИКЛАДАЧІВ КДПУ ПРО КОЗАЦТВО	248
РОЗДІЛ VIII. УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО : ЛІТЕРАТУРНІ ПАМ'ЯТКИ ТА ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	255
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	274
ГЕОГРАФІЧНІ ТА ЕТНІЧНІ НАЗВИ ТА ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ	304

*Загуділо Запорожжя, як те Чорне море,
Понеслися козаченьки облавою в поле ...
То ж не вітер в полі грає, не орел витає –
Ото ж Сірко з товариством по степу літає*
(Українська народна пісня)

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Козацтво це звитяжна історія і велика гордість нашого народу, душа України, її надія і оберіг. Козаччина є однією з найяскравіших сторінок багатовікової української історії, на славних прикладах якої виховувалося почуття національної самоповаги багатьох поколінь українців. Понад двісті років – з середини XVI ст. і до останньої чверті XVIII ст. – козацтво було рушійною силою поступу України, вкарбувало слід у її визвольні змагання, оборону від зовнішніх ворогів, розбудову держави, культурний прогрес.

Декілька століть відділяють сьогоднішні покоління українців від тих часів, коли дзвеніла слава козацька далеко за межами України. Змінився світ, іншою стала наша країна. Проте чомусь і сьогодні нас хвилює перебіг давніх подій, поразки і перемоги. Бо це наша історія. Слава нинішньої України пронесена крізь буревії віків, спалахи народної любові до одних та зневаги до інших. Та безперечно одне: чим досконалішим та більш демократичним стає наше суспільство, тим дорожчим бачиться минуле з його славними традиціями та здобутками. Нині, у час національного відродження, коли український народ творить свою державність, великого значення для формування незалежності України набуває осмислення історії Запорозької Січі – козацької християнської республіки, яка з її демократизмом багато в чому є для нас взірцем, моделлю для нашої суверенної держави.

Мета цього покажчика – поглибити знання про українське козацтво, нагадати про їх внесок у формування української народності.

У **структурі** бібліографічного покажчика вісім розділів:

У **Розділі I** представлено джерела, які створюють загальні уявлення про виникнення і історичний розвиток Запорозького козацтва. **Розділ II** містить матеріали, які розкривають військову історію козацтва. У **Розділі III** представлено матеріал, що містить відомості про видатних гетьманів і полководців. **Розділ IV** презентує матеріал, який розкриває культуру і побут запорожців. У **Розділі V** представлені наукові і науково-методичні дослідження літературознавців, художня та фольклористична література. **Розділ VI** містить розробки уроків, позакласні та виховні заходи з козацької тематики. У **Розділі VII** представлені доробки науковців Криворізького державного педагогічного університету. **Розділ VIII** надає можливість ознайомитися з літературними пам'ятками та історіографічними дослідженнями з історії козацтва.

Допоміжний апарат бібліографічного покажчика включає:

- іменний покажчик авторів, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах; географічні та етнічні назви та понятійний апарат.
- переднє слово від упорядників;
- схему групування матеріалу (зміст);

Цей покажчик складено на основі перегляду фонду, каталогів і картотек бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету. Представлено монографії, автореферати дисертацій, навчально-методичні видання, статті в збірниках наукових праць і періодичних виданнях.

Хронологічні рамки відбору документів: 1954–2017 рр.

Покажчик містить 2055 бібліографічних записів українською, російською та англійською мовами і має суцільну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з *ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»*.

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик стане у нагоді викладачам вищих навчальних закладів, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться українською історією.

РОЗДІЛ І.

ГЕНЕЗА І СТАНОВЛЕННЯ КОЗАЦТВА В УКРАЇНІ

1.1. Виникнення козацтва. Створення Запорозької Січі

1. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Країна козаків / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 245–249.

2. Андрущенко В. Феномен Запорізької Січі / В. Андрущенко, В. Федосов // Дніпро. – 1991. – № 10. – С. 80–89.

3. 94(477)

А 72 Антонович В. Б. Коротка історія Козаччини / В. Б. Антонович. – Київ : Україна, 2004. – 304 с.

4. Апанович О. М. Конструктивна історична діяльність українського козацтва / О. М. Апанович // Слово і час. – 1994. – № 6. – С. 66–69.

5. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Розповіді про запорозьких козаків / О. М. Апанович. – Київ : Дніпро, 1991. – 335 с.

6. 94(477)

А 82 Аркас М. Січ Запорозька / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 152–154.

7. Балушок В. Україна флібустьєрська? : [українські козаки] / В. Балушок // Наука і суспільство. – 2004. – № 3–4. – С. 37–41.

8. 902(477)(075.8)

А 87 Біля витоків українського козацтва // Археологія доби українського козацтва XVI–XVIII ст. : навч. посібник / **Д. Я. Телегін** (відп ред.). – Київ, 1997. – С. 6–19.

9. 94(477)(082)

Н 17 Виноградов Г. М. Зовнішня політика Російської держави першої половини XVI ст. та походження українського козацтва / Г. М. Виноградов // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** та ін. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 8. – С. 221–233.

10. Віміна А. Реляція про походження та звичаї козаків / А. Віміна // Київська старовина. – 1999. – № 5. – С. 64–69.

11. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Виникнення Запорозької Січі. Князь Дмитро Вишневецький і козаки. Іван Підкова / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 121–144.

12. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорозька Січ / В. О. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 33–40.

13. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорозьке козацтво / В. О. Голобуцький. – Київ : Вища школа, 1994. – 539 с.

14. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Кодацька фортеця / В. О. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 109–116.

15. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Козаки на Січі / В. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 53–65.

16. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Поява козацтва / В. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 21–33.

17. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Чорноморське козацтво / В. О. Голобуцький ; [упоряд. та пер.] **І. В. Голобуцького.** – Дніпропетровськ : Січ, 2008. – 494 с.

18. Головка О. Б. Слов'яни Північного Причорномор'я доби Київської Русі та проблема витоків українського козацтва / О. Б. Головка // Український історичний журнал. – 1991. – № 11. – С. 24–35.

19. 94(477)

Г 68 Горєлов М. Є. Українська козацька держава / М. Є. Горєлов, **О. П. Моця, О. О. Рафальський** // Держава і цивілізація в історії України : монографія. – Київ, 2009. – С. 297–332.

20. Граб С. Звідки взялися козаки? : [походження] / С. Граб // Історія України. – 1999. – № 33 (вересень).

21. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Козацтво на Україні / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 266–273.

22. Гурбик А. О. «Українська Атлантида» : [до історії виникнення першої Запорізької Січі] / А. О. Гурбик // Пам'ять століть. – 1999. – № 5. – С. 68–82.

23. 94(477).04

Г 96 Гуслистий К. Виникнення Запорозької Січі та її суспільно-політичний лад / К. Гуслистий, **О. Апанович** // Запорізька Січ та її прогресивна роль в історії українського народу. – Київ, 1954. – С. 8–19.

24. 398(477)(075.8)

Г 39 Де взялися запорожці : [легенди, перекази] // Героїчний епос українського народу. Хрестоматія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / упоряд. **О. Таланчук, Ф. Кислий**. – Київ, 1993. – С. 264–265.

25. 94(477)(092)

І-90 **Замлинський В.** Козацька доба / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 200–216.

26. 94(477).04(07)

З-33 Запорожское казачество: (к 500-летию образования) : метод. реком. для вузов / сост. **О. Артюшевский**. – Кривой Рог : КГПИ, 1990. – 33 с.

27. 94(477).05

І-90 Запорозькі Січі // Історія українського козацтва : нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 531–630.

28. Захарченко П. Запорозька Січ – предтеча української гетьманської держави / П. Захарченко // Історія України. – 2003. – № 18 (травень).

29. 94(477).05

І-90 Історія українського козацтва : нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2006.

30. 930.1(477)(075.8)

К 17 **Калакура Я.** Зародження українського козацтва та його вплив на розвиток історичних знань / Я. Калакура // Українська історіографія : курс лекцій. – Київ, 2012. – С. 91–111.

31. 94(477).04

К 31 **Кащенко А. Ф.** Оповідання про славне військо запорозьке низове. Коротка історія Війська Запорозького з малюнками, картами й планами / А. Ф. Кащенко ; [упоряд.] **С. П. Пінчук**. – Київ : Веселка, 1992. – 271 с.

32. Корнієнко Л. Д. Утворення української козацької держави – Гетьманщини / Л. Д. Корнієнко // Історія та правознавство. – 2011. – № 3. – С. 26–28.

33. Котов В. І. Основні фактори еволюції феномену українського козацтва / В. І. Котов // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 1. – С. 45–48.

34. Ленченко В. Острів Хортиця та Запорозька Січ / В. Ленченко // Військово-історичний альманах. – 2011. – № 1. – С. 73–87.

35. 37(477)(091)(075.8)

М 42 Медвідь Л. А. Виникнення козацтва в Україні : історичний екскурс / Л. А. Медвідь // Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посібник – Київ, 2003. – С. 54–58. – (Вища освіта ХХІ ст.).

36. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Виникнення запорозького козацтва / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 35–82.

37. Мицик Ю. А. Гетьманщина як центральне явище української історії / Ю. А. Мицик // Народне мистецтво. – 2009. – № 3–4. – С. 6–22.

38. Мицик Ю. А. Історія українського козацтва: актуальні проблеми досліджень / Ю. А. Мицик // Київська старовина. – 1992. – № 3. – С. 2–6.

39. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Коли і як виникло козацтво / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 37–45.

40. Наливайко Д. С. Січ українська : (Запорозька Січ) / Д. С. Наливайко // Слово і час. – 1995. – № 4. – С. 80–84.

41. Остапенко В. Історія українського козацтва. Постаті, події, документи / В. Остапенко // Історія України. – 2009. – Ч. I, № 46–47 (спецвипуск) ; 2010. – Ч. II, № 2–3 ; Ч. III, № 10.

42. 94(477)

П 30 Петровський В. Виникнення та еволюція козацтва в Україні / В. В. Петровський, Л. О. Радченко, В. І. Семененко // Історія України. Неупереджений погляд : Факти. Міфи. Коментарі. – Харків, 2008. – С. 88–104.

43. 801.81(477)

С 13 Походження й доля запорожців // Савур-могила. Легенди і перекази Нижньої Наддніпряни / упоряд. і авт. приміт. **В. А. Чабаненко**. – Київ, 1990. – С. 45–46.

44. 94(477)

З–14 Происхождение казачества // Загадки истории Украины / **А. А. Кокотюха, В. М. Склярченко, В. В. Сядро, П. В. Харченко**. – Харків, 2008. – С. 201–210. – (История в лицах и событиях).

45. 94(477)

С 30 **Семененко В. І.** Козаки й гайдамаки – степові пірати чи соціальні бандити / В. І. Семененко // Історія України : прихована правда. – Харків, 2009. – С. 8–32.

46. Сергієнко Г. Я. Біля витоків українського козацтва і Запорозької Січі : документальні розповіді / Г. Я. Сергієнко // Український історичний журнал. – 1992. – № 12. – С. 123–131.

47. 94(477).04(082)

С 41 Січеславський альманах : зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ : НГУ, 2010. – Вип. 5. – 133 с.

48. 94(477)

С 47 **Слабошпицький М.** Козацька Україна. Запорозька Січ / М. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 91–114.

49. Сокульський А. Л. До питання про виникнення та локалізацію першої Запорозької Січі / А. Л. Сокульський // Київська старовина. – 2002. – № 6. – С. 40–56.

50. 94(477)(082)

Н 17 **Стороженко І. С.** Коли, де і за яких умов виникла перша Запорозька Січ / І. С. Стороженко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події,

постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 98–114.

51. Стороженко І. С. Лицарська гіпотеза утворення Запорозької Січі / І. С. Стороженко // Київська старовина. – 2003. – № 5. – С. 29–46.

52. 94(477).05

С 83 Страна казаков / под общ. ред. **Г. Я. Сергиенко**. – Киев : Радуга, 2004. – 215 с.

53. 39(477)(075.8)

I-90 Токар Я. К. Природний та етносоціальний феномен козаччини / Я. К. Токар // Історія українознавства : навч. посібник / **П. П. Кононенко, Я. К. Токар, О. Г. Бажан** [та ін.] ; [за ред.] П. П. Кононенка. – Київ, 2011. – С. 52–56.

54. 39(477)(075.8)

I-90 Токар Я. К. Суспільно-політичні та духовні підстави самоідентифікації козацтва як складової українського народу / Я. К. Токар // Історія українознавства : навч. посібник / **П. П. Кононенко, Я. К. Токар, О. Г. Бажан** та ін. ; [за ред.] П. П. Кононенка. – Київ, 2011. – С. 56–69.

55. Чемерис В. Напередодні: відлуння Запорізьких Січей / В. Чемерис // Козацтво. – 1994. – № 1. – С. 3–13.

56. Ченцова Н. Скарбниця історії українського козацтва / Н. Ченцова, **Г. Швидько** // Пам'ять століть. – 2001. – № 2. – С. 137–139.

57. Шевченко Н. Козацтво у Нижньому Подніпров'ї та Побужжі у XV–XVIII ст. / Н. Шевченко // Історія України. – 2010. – № 6–7. – С. 12–14.

58. 94(477).05

Ш 95 Шудря М. А. Січ-мати / М. А. Шудря. – Київ : Елібре, 2008. – 560 с.

59. 94(477).04:323.3(477)

Щ 61 Щербак В. О. Генеза і становлення козацтва в Україні / В. О. Щербак // Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. : монографія. – Київ, 2006. – С. 22–60.

60. Щербак В. О. Джерела формування українського козацтва / В. О. Щербак // Український історичний журнал. – 1994. – № 2–3. – С. 75–83.

61. Щербак В. О. Запорозька Січ як фактор консолідації українського козацтва до середини XVII ст. / В. О. Щербак // Український історичний журнал. – 1995. – № 5. – С. 66–71.

62. 94(477).04

Я 22 Яворницький Д. І. Історія запорозьких козаків : у 3 т. / Д. І. Яворницький ; [відп. ред.] **П. С. Сохань**. – Київ : Наукова думка. – Т. 1. – 1990. – 592 с. ; Т. 2. – 1990. – 560 с. ; Т. 3. – 1991. – 560 с. – (Пам'ятки історичної думки України).

63. Яковенко Н. М. Перші сто літ козаччини / Н. М. Яковенко // Генеза. – 1994. – № 2. – С. 108–119.

64. 821.161.2(082)

С 41 Яценко Л. Опис Запорозької Січі / Л. Яценко // Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ / упоряд., авт. передм. та прим. **В. Шевчук**. – Київ, 2005. – С. 343–356. – (Шкільна хрестоматія).

1.2. Суспільні (державотворчі) інституції на Запоріжжі

1.2.1. Військово-політична організація Запорозької Січі.

Формування станових ознак українського козацтва

65. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Козацький устрій / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 200–204.

- 66. Андрущенко В.** Фінансово-скарбові інститути козацької України: (козаки. Запорозька Січ) / В. Андрущенко, **В. Федосов** // Київ. – 1993. – № 7. – С. 128–136.
- 67. Боєчко В. Ф.** Роль порубіжних територій у процесі генезису козацтва / В. Ф. Боєчко, **А. Ю. Чабан** // Український історичний журнал. – 1999. – № 2. – С. 48–62.
- 68. Борисенко В. Й.** Українська гетьманська держава / В. Й. Борисенко // Історичний календар. – Київ, 2001. – Вип. 7. – С. 220–223.
- 69. Войтович І. О.** Економічне та політичне становище України у другій половині XVIII століття: (політична історія Гетьманщини) / І. О. Войтович // Все для вчителя. – 2001. – № 4. – С. 18.
- 70. Гаєцький Є.** Походження старшинських родів в Гетьманщині: [про козацьку державу та її устрій] / Є. Гаєцький // Українська культура. – 1995. – № 4. – С. 32–34.
- 71. Горобець В. М.** До питання про еволюцію гетьманської влади в Україні у першій третині XVIII ст. / В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 1993. – № 2–3. – С. 70–72.
- 72. Горобець В. М.** Старшина гетьманщини: неслужбовий вимір службової кар'єри провідної соціальної верстви / В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 2012. – № 4. – С. 52–67.
- 73. Горобець В. М.** Структура врядування та соціальне дисциплінування в південних полках Гетьманату (за матеріалами ревізій Полтавського полку 1719, 1721 і 1732 рр.) / В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 49–68.
- 74. 94(477).04**
- Г 70 Горобець В. М.** Українська козацька держава – Гетьманат / В. М. Горобець // Україна: Десятиліття «золотого» спокою та доба революційного збурення. 1638–1650. – Київ, 2012. – С. 211–233.

75. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Рядові козаки / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 105–112.

76. 94(477)(082)

Г 47 Звіркowska В. А. Козацькі ради в історичній еволюції українського парламентаризму / В. А. Звіркowska // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2009. – Вип. 28. – С. 421–426.

77. 94(477)(082)

Г 47 Казіміров Д. В. Неурядова старшина Менської сотні Чернігівського полку у другій половині XVI–XVII ст. / Д. В. Казіміров // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 39. – С. 18–25.

78. Когут З. Кордони України: територіальні візії козаків від гетьмана Б. Хмельницького до гетьмана І. Самойловича / З. Когут // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 50–74.

79. 929.5(477)

К 82 Кривошея В. Генеалогія українського козацтва. Переяславський полк / В. Кривошея. – Київ : Видавничий дім «Стилос», 2004. – 418 с.

80. 94(477)(082)

Г 47 Кривошея В. В. Козацька старшина Канівського полку доби Національної революції середини XVII ст. / В. В. Кривошея // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 39. – С. 5–17.

81. 94(477)(082)

Г 47 Кривошея В. В. Козацька старшина Кропивнянського полку доби Національної революції середини XVII ст. / В. В. Кривошея // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 38. – С. 5–13.

82. 94(477)

П 27 Кривошея В. Переяславська полкова старшина : [1648–1782 рр.] / В. Кривошея, **І. Кривошея** // Переяславська земля і світ людини. – Київ ; Переяслав-Хмельницький, 1998. – С. 126–128.

83. 94(477)

П 27 Кривошея В. Переяславська старшина: сотники / В. Кривошея, **В. Кучер** // Переяславська земля і світ людини. – Київ ; Переяслав-Хмельницький, 1998. – С. 129–132.

84. 94(477)(082)

Г 47 Кривошея В. В. Українська козацька старшина: Лохвицька сотня / В. В. Кривошея // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / [голов. ред.] **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 37. – С. 5–16.

85. 94(477)(082)

Г 47 Кривошея В. В. Українська козацька старшина: Олексій Туранський, Михайло Милорадович / В. В. Кривошея, **О. В. Кривошея** // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / [голов. ред.] **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 32. – С. 5–11.

86. 94(477):39(477)(075.8)

М 15 Макарчук С. А. Козацтво як нова соціальна і військова верства українського суспільства / С. А. Макарчук // Етнічна історія України : навч. посібник. – Київ, 2008. – С. 140–149.

87. Марочкін В. Козаки – важлива верства міського населення / В. Марочкін // Українська культура. – 2001. – № 8. – С. 36–37.

88. Маслійчук В. Козацька старшина слобідських полків XVII–XVIII ст. «Родинний клан» та досягнення соціального статусу / В. Маслійчук // Київська старовина. – 2003. – № 1. – С. 42–58.

89. Мельник Л. Г. Правління гетьманського уряду (1733–1735 рр.) / Л. Г. Мельник // Український історичний журнал. – 2001. – № 5. – С. 81–91.

90. Мельник Л. Г. Про титул «Гетьман війська запорозького» / Л. Г. Мельник // Історія України. – 2001. – № 16 (травень).

91. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Військова старшина Січі та її обов'язки / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 84–96.

92. Морозов В. О. Гетьманські універсали : [10 універсалів кінця XVII – поч. XVIII ст.] / В. О. Морозов // Київська старовина. – 1995. – № 2. – С. 11–17.

93. 94(477)“15/18”

П 39 Плохій С. Козацький міф. Історія та націєтворення в епоху імперій / С. Плохій ; [авториз. пер. з англ. Миколи Климчука]. – Київ : Laurus, 2013. – 440 с. – (Золоті ворота ; вип. 5).

94. 94(477).05

І-90 Політична система та інституційна модель Української козацької держави // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / [відп. ред.] **В. А. Смолій.** – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 281–324.

95. 930.85(477)

П 58 Попович М. Утворення козацького стану / М. Попович // Нарис історії культури України. – Київ, 1998. – С. 160–167.

96. Присяжний реєстр Переяславської козацької старшини // Київська старовина. – 1994. – № 3. – С. 49–51.

97. Реєстр Козацької старшини 1744 року : [відомості про загальні переписи війська запорозького] // Київська старовина. – 1992. – № 5. – С. 19–24.

98. Ринсевич В. Розпорядчі документи сотників Гетьманщини другої половини XVII століття (за колекцією **О. Лазаревського**) / В. Ринсевич // Київська старовина. – 2000. – № 1. – С. 30–35.

99. 94(477).04(075.8)

С 20 Сас П. М. Громадянські цінності та політична самосвідомість запорозьких козаків / П. М. Сас // Політична культура українського суспільства (кінець XVI – перша половина XVII ст.) : навч. посібник. – Київ, 1998. – С. 106–160.

100. Сас П. М. Печатки з гербом війська Запорозького (1590-ті – 1630-ті рр.) / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 183–202.

101. Смолій В. А. Формування козацького стану та його роль у розвитку українського суспільства / В. А. Смолій // Історія України. – 2000. – № 36 (вересень).

102. Сокирко О. Г. Генерал гетьманського війська / О. Г. Сокирко // Київська старовина. – 1999. – № 1. – С. 160–164.

103. Таїрова-Яковлева Т. Г. До питання про історичні й територіальні уявлення козацької старшини наприкінці XVII ст. / Т. Г. Таїрова-Яковлева // Український історичний журнал. – 2012. – № 4. – С. 67–74.

104. 94(477)(092)

Т 14 Таїрова-Яковлева Т. Козацька старшина часів І. С. Мазепи / Т. Таїрова-Яковлева // Іван Мазепа і Російська імперія. – Київ, 2013. – С. 153–171.

105. Хлибова Л. В. Адміністративний та суспільно-політичний устрій Української козацької держави / Л. В. Хлибова // Грані. – 2001. – № 4. – С. 52–54.

106. Хроненко І. Спадковий гетьманат в Україні у другій половині XVII ст.: (розвиток ідеї українського монархізму) / І. Хроненко // Київська старовина. – 2000. – № 4. – С. 15–22.

107. Чайковський А. Адміністративно-силові засоби державного управління : (козаччина) / А. Чайковський // Історія України. – 1998. – № 17 (квітень).

108. Чехович В. Гетьманські статті XVII–XVIII сторіч: (устрій гетьманської держави XVII–XVIII ст.) / В. Чехович // Політологічні читання. – 1995. – № 3. – С. 250–257.

109. 94(477).04:323.3(477)

Щ 61 Щербак В. О. Зародження станової та національної свідомості / В. Щербак // Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. : монографія. – Київ, 2006. – С. 194–246.

110. Щербак В. О. Козацтво в класово-становій структурі українського суспільства (друга половина XV – середина XVII ст.) / В. О. Щербак // Український історичний журнал. – 1991. – № 11. – С. 43–52.

111. Щербак В. О. Нова влада : (до початків формування козацької старшини) / В. О. Щербак // Неопалима купина. – 1995. – № 5–6. – С. 187–192.

112. Щербак В. О. Соціальний портрет козацької верхівки другої половини XVI – першої половини XVII ст. / В. О. Щербак // Історія України. – 2005. – № 19–20. – С. 1–7.

113. 94(477).04:323.3(477)

Щ 61 Щербак В. О. Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. : монографія / В. Щербак. – 2-е вид. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2006. – 300 с.

114. 94(477)(082)

Ф 42 Яковенко Н. М. Склад шляхти – землевласників Київського воєводства напередодні визвольної війни 1648–1654 рр. / Н. М. Яковенко // Феодалізм на Україні : зб. наук. праць. – Київ, 1990. – С. 79–99.

115. Яковлева Т. Г. Структура українського суспільства: козацька держава у 50-х роках XVII ст. / Т. Г. Яковлева // Історія України. – 1998. – № 43 (листопад).

1.2.2. Державотворчі ідеї за козацької доби

116. Боєчко В. Ф. Козацтво і розвій державотворчих процесів та національної ідеї / В. Ф. Боєчко // Історія України. – 1999. – № 25–28.

117. Борисенко В. Й. Зародження української національної ідеї / В. Й. Борисенко // Київська старовина. – 1996. – № 2–3. – С. 2–8.

118. Борисенко В. Й. Українська держава у другій половині XVII ст. / В. Й. Борисенко // Київська старовина. – 1994. – № 5. – С. 2–8.

119. Бульвінський А. Г. Українська державна ідея середини XVII ст. та Московське царство / А. Г. Бульвінський // Історія в школах України. – 2004. – № 2. – С. 34–37 ; № 3. – С. 39–40.

120. Газін В. В. Український гетьманат наприкінці 50-х – в першій половині 60-х рр. XVII ст. Боротьба навколо питання про суть та прерогативи гетьманської влади / В. В. Газін // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2005. – № 8. – С. 2–7.

121. 94(477).05

I-90 Державна ідея за козацької доби // Історія українського козацтва : нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 227–267.

122. Дутчак В. В. Вплив Запорозької Січі на формування національної ідеї державності України / В. В. Дутчак // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 1. – С. 3–7.

123. Замлинський В. Гетьмани у боротьбі за суверенітет і державність України / В. Замлинський // Київська старовина. – 1992. – № 4. – С. 2–5.

124. Ігнатенко Г. Деякі питання господарсько-фінансової політики Української держави часів Богдана Хмельницького / Г. Ігнатенко // Історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 70–84.

125. Куліненко Ю. В. Українське козацтво як фактор формування української нації / Ю. В. Куліненко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 1. – С. 61–64.

126. 94(477)

К 95 Кухта Б. Українська політична думка періоду занепаду козацько-гетьманської держави : [Конституція Пилипа Орлика] / Б. Кухта // З історії української політичної думки : текст лекцій. – Київ, 1994. – С. 91–100.

127. 94(477)(082)

У-45 Лопатіна Ю. Демократичні традиції Запорізької Січі в державотворенні Богдана Хмельницького / Ю. Лопатіна // Українська держава – історія та сучасність : зб. матеріалів другої міської студ. історичної конференції 12 грудня 2008 року. – Жовті Води, 2008. – С. 13–17.

128. 342(477)(09)(075.8)

М 89 Музиченко П. Українська державність під іноземною зверхністю (друга половина XVII–XVIII ст.) : [суспільний, державний лад, Конституція Пилипа Орлика] / П. Музиченко // Історія держави і права України : навч. посібник. – Київ, 1999. – С. 206–253.

129. 94(477)(082)

В 53 Нікітенко А. І. Політична культура запорозьких козаків у творчій спадщині державницької школи / А. І. Нікітенко // Вісник Дніпропетровського університету: Історія та археологія : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** та ін. – Дніпропетровськ, 2009. – № 1/1. – Вип. 17. – С. 200–204.

130. 930.85(477)

П 58 Попович М. Козацька демократія / М. Попович // Нарис історії культури України. – Київ, 1998. – С. 167–168.

131. 94(477).04(075.8)

С 20 Сас П. Громадянські цінності та політична самосвідомість запорозьких козаків / П. Сас // Політична культура українського суспільства (кінець XVI – перша половина XVII ст.) : навч. посібник. – Київ, 1998. – С. 106–160.

132. 94(477).04(075.8)

С 20 Сас П. Діяльна спрямованість політичної культури козацтва / П. Сас // Політична культура українського суспільства (кінець XVI – перша половина XVII ст.) : навч. посібник. – Київ, 1998. – С. 161–237.

133. Сас П. Політична свідомість та соціокультурні орієнтації козацтва / П. Сас // Історія України. – 2001. – № 40 (жовтень)

134. 94(477).05

С 89 Субтельний О. Мазепинці. Український сепаратизм на початку XVIII ст. / О. Субтельний ; [пер. з англ.] В. Кулика. – Київ : Либідь, 1994. – 240 с.

135. 39(477)(075.8)

К 82 Суспільно-державницька думка часів Визвольної війни : [універсали, листи] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 57–71.

136. Фігурний Ю. С. Етнічні державотворчі й націєтворчі процеси в Україні у добу Хмельниччини (1648–1657 рр.) / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2010. – № 4. – С. 4–274.

137. Фігурний Ю. С. Українське державотворення на Лівобережжі у 1708–1740 роках в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2013. – № 1. – С. 139–152.

138. Фігурний Ю. Українське етнодержавонацієтворення на Правобережжі у 1684–1795 роках в українознавчому вимірі / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2012. – № 4. – С. 167–175.

139. Фігурний Ю. Українські державотворчі процеси в другій половині XVII століття в українознавчому вимірі / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2013. – № 3–4. – С. 106–117.

140. Фігурний Ю. С. Українські етнічні, державотворчі й націєтворчі процеси в другій половині XVI століття в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2011. – № 1. – С. 178–183 ; № 2. – С. 178–183.

141. Фігурний Ю. С. Українські етнічні, державотворчі й націєтворчі процеси в першій половині XVII століття в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2011. – № 3. – С. 107–115.

142. Хроненко І. Спадковий гетьманат в Україні у другій половині XVII ст. (Розвиток ідеї українського монархізму) / І. Хроненко // Київська старовина. – 2000. – № 4. – С. 15–22.

143. 94(477).05

Ч-96 Чухліб Т. В. Ідеальна держава в Україні? Козацький проект 1710 року / Т. В. Чухліб. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 103 с.

1.2.2.1. Правова система на Запоріжжі

144. Бовгиря А. М. Доноси у суспільно-політичному житті Гетьманщини XVII–XVIII ст. / А. М. Бовгиря // Український історичний журнал. – 2013. – № 1. – С. 67–80.

145. Бойко І. Про цивільне право Гетьманщини за Кодексом 1743 року / І. Бойко // Право України. – 1999. – № 3. – С. 88–91.

146. Гамбург Л. Магістратські і ратушні суди у самоврядуванні міст України-Гетьманщини XVII–XVIII століть / Л. Гамбург // Право України. – 2000. – № 4. – С. 110–115.

147. Гончарук П. Провісник української конституційної державності : [Пилип Орлик] / П. Гончарук // Київська старовина. – 2007. – № 6. – С. 11–30.

148. Грозовський І. Козацьке право : [право в українській козацькій державі] / І. Грозовський // Право України. – 1997. – № 6. – С. 76–80.

149. 94(477).05

Г 95 Гуржій О. Суспільна значущість та етична цінність права в житті українців. Місце звичаїв у судочинстві : [козацтво] / О. Гуржій // Українська козацька держава в другій половині XVII–XVIII ст.: кордони, населення, право. – Київ, 1996. – С. 123–142.

150. 94(477).05

Г 95 Гуржій О. Українська козацька держава в другій половині XVII–XVIII ст.: кордони, населення, право / О. Гуржій. – Київ : Основи, 1996. – 222 с.

151. 94(477).05

І-90 Козацьке право і судочинство // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 133–176.

152. Коляда І. «...Я один зложив найбільшу частину договору...» : [Конституція Пилипа Орлика] / І. Коляда // Історія в школі. – 2010. – № 3. – С. 12–20.

153. 94(477)

Г 75 Конституція Пилипа Орлика / **С. Грабовський** // Нариси з історії державотворення / С. Грабовський, **С. Ставроянi, Л. Шкляр**. – Київ, 1995. – С. 235–252.

154. Кресін О. В. «Пакти й конституції законів і вольностей Запорізького Війська...» 1710 р. / О. В. Кресін // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 192–203.

155. Мельник Л. Г. Конституція України-Гетьманщини 1710 року : [П. Орлик] / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1998. – № 12. – С. 1–3.

156. 94(477)

Г 68 Пакти й Конституції законів та вольностей Війська Запорозького / М. Є. Горелов // Держава і цивілізація в історії України : монографія / М. Є. Горелов, **О. П. Моця, О. О. Рафальський**. – Київ, 2009. – С. 742–766.

157. Полюх М. В. Судочинство на Запорізькій Січі / М. В. Полюх // Історія та правознавство. – 2004. – № 19. – С. 3–6.

158. Путро О. І. До питання про форми власності на землю українського козацтва / О. І. Путро // Український історичний журнал. – 1992. – № 2. – С. 64–68.

159. 94(477)

С 32 **Середюк О. М.** Покарання у козаків / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 234–241.

160. Слабченко М. Як судився малоросійський народ: (українська правна думка в Гетьманщині XVII–XVIII ст.) / М. Слабченко // Київська старовина. – 1994. – № 1. – С. 44–52.

161. Струкевич О. К. Пакти й конституції законів та вольностей Війська Запорозького / О. К. Струкевич // Історія України. – 2005. – № 12. – С. 1–6 ; № 13. – С. 4–6.

162. 801.81(477)

С 13 Суд у запорожців // Савур-могила. Легенди і перекази Нижньої Наддніпряни / упоряд. і авт. приміт. **В. А. Чабаненко**. – Київ, 1990. – С. 74–77.

163. Ткач М. Хто в п'ятницю скаче у неділю плаче : [звичаєве право на Січі] / М. Ткач // Українська культура. – 1994. – № 4–6. – С. 30–31.

164. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Козацькі традиції правотворення: шлях від звичаєвого права до Конституції Пилипа Орлика / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 213–221.

165. 94(477).05

І-90 Щербак В. О. Витоки козацького права / В. О. Щербак // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 94–100.

166. 94(477).04:323.3(477)

Щ 61 Щербак В. О. Правове утвердження козацького стану / В. О. Щербак // Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. : монографія. – Київ, 2006. – С. 160–182.

1.3. Запорозька Січ у міждержавних відносинах країн Європи та Азії.

Участь козаків у війнах за межами України

167. Апанович О. М. Зборівська угода : [1649 р.] / О. М. Апанович // Історія України. – 1999. – № 45 (грудень).

168. Баранник А. Із історії торговельної експансії Росії щодо Гетьманщини (1720–1723 рр.) / А. Баранник // Наука і суспільство. – 2012. – № 3–4. – С. 16–21.

169. Борисенко В. Й. Міждержавне зближення Запорозької Січі з Кримським ханством у 20–30-х роках XVIII ст. / В. Й. Борисенко // Історія України. – 1998. – № 11. – С. 4–5.

170. Борисенко В. Й. Роль українських козаків у Хотинській війні 1620–1621 рр. / В. Й. Борисенко // Історія України. – 1998. – № 9 (березень).

171. Брехуненко В. А. Взаємини українського та донського козацтва і Смоленська війна (1632–1634 рр.) / В. А. Брехуненко // Історія України. – 2000. – № 47 (грудень).

172. 94(477)(082)

Н 17 Брехуненко В. А. Українське козацтво в колі східноєвропейських козацтв: проблеми типології (XVI – перша половина XVII ст.) / В. А. Брехуненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут [та ін.] – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 89–98.

173. Брусний С. Брати по духу і зброї (про дружбу козаків і татар) / С. Брусний // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 13–15.

174. 94(477+470).05

Б 90 Бульвінський А. Г. Українсько-російські взаємини 1657–1659 рр. в умовах цивілізаційного розмежування на сході Європи / А. Г. Бульвінський. – Київ, 2008. – 680 с.

175. 39(477)(075.8)

К 82 Вимоги Запорізького Війська, передані Яну Казиміру. 1649, серпня (7) 17. Табір під Зборовом / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 74–77.

176. 94(477).05(092)(082)

М 13 Вовк О. До історії українсько-шведських стосунків XVII–XVIII ст. за документами фонду 2236 Центрального державного історичного архіву України / О. Вовк // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–

Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 248–260.

177. 94(477).04.

В 76 Воссоєдинєнє Укряини с Росєєє. Документи и материали в 3 т. Т. 1 : Укряиня на канунє Освободитєльной войны. 1620–1647 годы. – Москва : АН СССР, 1953. – 583 с.

178. 39(477)(075.8)

К 82 Гадяцький трактат [Текст] / В. С. Крисаченко // Укряїнознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 131–139.

179. Гаєцький Ю. Спїлкування чужинців з козаками / Ю. Гаєцький // Укряїнська культура. – 1996. – № 5. – С. 30–32.

180. Газїн В. В. Крим-Укряїна: політичні стосунки періоду гетьманування Павла Тетері (1663–1665 рр.) / В. В. Газїн // Укряїнський історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 62–73.

181. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. На суші і на морі : [участь козаків у війнах з Туреччиною та Польщею] / В. О. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 81–95.

182. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Взаємини війська Запорозького та російської правлячої династії середини 1650-х рр. в контексті геополітичного розвитку Центрально-Східної Європи / **В. Ф. Верстюк, В. М. Горобець, О. П. Толочко** // Укряїна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Укряїнські проекти в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 34–50.

183. Горобець В. М. Гадяцька угода 1658 року у контексті міжнародних відносин / В. М. Горобець // Київська старовина. – 1999. – № 1. – С. 46–61.

184. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Зовнішньополітична дихотомія Москви та Чигирина другої половини 1656–1657 рр. Її внутрішня обумовленість та екстраполяція

на двосторонні взаємини / **В. Ф. Верстюк**, В. М. Горобець, **О. П. Толочко**
// Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти
в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 51–57.

185. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Зовнішньополітичні аспекти українсько-російського
напруження 1658–1659 рр. / **В. Ф. Верстюк**, В. М. Горобець, **О. П. Толочко**
// Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти
в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 85–95.

186. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Переяславський проект 1659 р.: дихотомія підходів
Чигирини та Москви / **В. Ф. Верстюк**, В. М. Горобець, **О. П. Толочко**
// Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти
в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 96–99.

187. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Політико-правове підґрунтя інтеграції Війська
Запорозького з Росією останньої третини XVII – початку XVIII ст.
/ **В. Ф. Верстюк**, В. М. Горобець, **О. П. Толочко** // Україна і Росія в історичній
ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти в Російській імперії. – Київ,
2004. – Т. 1. – С. 171–173.

188. 94(477).04

Г 70 Горобець В. М. Розбудова козацької державності в межах
зборівського компромісу з Річчю Посполитою 1649 р. / В. М. Горобець
// Україна: Десятиліття «золотого» спокою та доба революційного збурення.
1638–1650. – Київ, 2012. – С. 177–210.

189. Горобець В. М. Спроба імплантації Козацького Гетьманату
в соціополітичну структуру Речі Посполитої в контексті сеймової боротьби
1661 р. / В. М. Горобець // Київська старовина. – 2001. – № 3. – С. 108–119.

190. Горобець В. М. Українська зовнішня політика після Переяслава:
стратегічні цілі та тактичні відступи другої половини 1655 р. / В. М. Горобець
// Український історичний журнал. – 2000. – № 1. – С. 32–45 ; № 2. – С. 58–69.

191. Горобець В. М. Українсько-російські відносини другої половини XVII ст. / В. М. Горобець // Історія України. – 2004. – № 40. – С. 1–5.

192. Горобець В. М. Українсько-російські дипломатичні стосунки 1648–1657 рр. / В. М. Горобець // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 10–21.

193. Горобець В. М. Українсько-російські політичні відносини другої половини XVII–XVIII ст.: тенденції, характер, етапи / В. М. Горобець, **О. К. Струкевич** // Український історичний журнал. – 1997. – № 2. – С. 22–42.

194. Горобець В. М. «Це вікопомне склеювання знову в одне ...». Зовнішньополітичні стимули та соціополітичні аванси для впровадження Гадяцької унії 1658 р. / В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 48–67.

195. Гуржій О. І. Про особливості українсько-російських взаємовідносин у середині XVII ст. (1654–1657 рр.) / О. І. Гуржій // Український історичний журнал. – 1992. – № 10–11. – С. 13–24.

196. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. «Козацький» король та польський вплив у XVIII ст. під іноземною владою / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 226–229.

197. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Політика І. Самойловича та І. Мазепи й роль Москви / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 207–212.

198. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. «Українське князівство» в турецьких планах / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 213–220.

199. Заруба В. М. Роль українського козацького війська і здобуття Азова Петром I в 1696 р. / В. М. Заруба // Грані. – 2003. – № 2. – С. 27–30.

200. 94(477)(082)

Н 17 Каюк С. М. Козацько-татарські стосунки на українській ділянці Великого Кордону в кінці XV–XVI ст. / С. М. Каюк, **Д. В. Шаталов** // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 8. – С. 212–221.

201. Коваленко М. Отношения Московской Руси и Украины в период освободительной войны украинского народа (1648–1654 гг.) / М. Коваленко // Університет. – 2006. – № 5. – С. 63–72.

202. 94(477)(082)

А 43 Кононенко В. Элита войска запорожского – гетьманщины между проектами Малороссии и Российской Империи (конец 20-х – начало 60-х гг. XVIII в.) / В. Кононенко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Посохов** (голов. ред.), **К. Ю. Бардола, Ю. П. Волосник** [та ін.] – Харків, 2010. – Вип. 13. – С. 127–134.

203. Кузьменко Ю. Україна і Московщина в середині XVII ст. / Ю. Кузьменко // Історія України. – 2000. – № 10. – С. 8–10.

204. Леп'явко С. Початки козацької дипломатії / С. Леп'явко // Історія України. – 1999. – № 38 (жовтень).

205. Леп'явко С. А. Українське козацтво на державній службі (початковий період) : [стосунки українського козацтва і державної влади Великого князівства Литовського та Польщі у XVI ст.] / С. А. Леп'явко // Український історичний журнал. – 1999. – № 3. – С. 57–62.

206. Махун С. Козаки-найманці на службі європейських держав / С. Махун // Наука і суспільство. – 2003. – № 5–6. – С. 12–14.

207. Мельник Л. Г. Про участь українського козацтва у військових діях в Прибалтиці в роки Північної війни (1700–1702 рр.) / Л. Г. Мельник // Історія України. – 2001. – № 20 (травень).

208. Мельник Л. Г. Російсько-турецька війна 1711 року. Прутський мир і Україна / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1999. – № 5 ; № 6 (лютий).

209. Мельник Л. Г. Російсько-турецькі взаємини і проблема відновлення об'єднаної Гетьманщини / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1999. – № 10. – С. 4.

210. Мельник Л. Г. Українсько-турецькі взаємовідносини і політичні проекти П. Орлика / Л. Г. Мельник // Український історичний журнал. – 1997. – № 6. – С. 24–34.

211. Мельниченко І. Як козаки з чехами воювали / І. Мельниченко // Київська старовина. – 2001. – № 1. – С. 178–182.

212. 94(477).05

І-90 Міжнародні відносини та дипломатія // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 325–426.

213. Мільчев В. Запорожці на військовому кордоні Австрійської імперії наприкінці XVIII ст. / В. Мільчев // Пам'ять століть. – 2003. – № 2. – С. 50–57.

214. Могильова С. Запорожці в Туреччині / С. Могильова // Козацтво. – 1993. – № 1. – С. 22–24.

215. Олійник О. Л. Запорожці і татари – вороги чи сусіди?: (про відносини запорізьких козаків і татар) / О. Л. Олійник // Київська старовина. – 1995. – № 1. – С. 72–78.

216. Павленко С. О. Вирішальний крок, або Обставини та суть підписання угоди між гетьманом І. Мазепою та шведським королем Карлом XII / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2004. – № 2. – С. 39–43.

217. Пасічник С. М. Напрями впливу російської влади на функціонування та розвиток гетьманського управління в XVIII ст. / С. М. Пасічник // Грані. – 2011. – № 6. – С. 8–10.

218. 821.161.2(082)

С 41 Пашковський М. Дії турецькі і змагання козацькі з татарами, Краків, 1651 року / М. Пашковський // Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ. – Київ, 2005. – С. 60–77.

219. Петренко Є Українське козацтво і Кубань / Є. Петренко // Київська старовина. – 1993. – № 1. – С. 114–118.

220. 94(477)

П 77 Пріцак Л. Основні міжнародні договори Богдана Хмельницького 1648–1657 рр. / Л. Пріцак. – Харків : Акта, 2003. – 493 с.

221. Рашба Н. С. «Азовське сидіння» – героїчний епізод боротьби донського і запорізького козацтва проти османської імперії 1637–1642 рр. / Н. С. Рашба, **К. М. Гусєв** // Український історичний журнал. – 1988. – № 6. – С. 86–90.

222. Сас П. М. Посольство Війська Запорозького до Московського царя Михайла Федоровича (1620 р.) / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 16–28 ; 2004. – № 1. – С. 3–20.

223. Сас П. М. Укладення Хотинського мирного договору 1621 р. / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 38–74.

224. Сас П. М. Чисельність Запорозького війська у Хотинській битві 1621 р. / П. С. Сас // Український історичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 17–37.

225. 94(477)

С 30 Семененко В. І. Гетьмани – підніжки сусідніх держав? / В. І. Семененко // Історія України: прихована правда : від козацьких часів до сьогодення. – Харків, 2009. – С. 32–66.

226. 94(477)

С 32 Сергійчук Б. На межі двох світів. Українсько-турецькі відносини в середині XVI – на початку XXI ст. / Б. Сергійчук, **В. Сергійчук**. – Київ : ПП Сергійчук М. І., 2011. – 320 с.

227. 94(477).04

С 32 Сергійчук В. І. Іменем Війська Запорозького. Українське козацтво в міжнародних відносинах XVI – середини XVII століття / В. І. Сергійчук. – Київ : Україна, 1991. – 253 с.

228. 94(477).04

С 32 Сергійчук В. І. Перші козацькі посольства / В. І. Сергійчук // Іменем Війська Запорозького. Українське козацтво в міжнародних відносинах XVI – середини XVII століття. – Київ, 1991. – С. 6–56.

229. Станіславський В. В. Запорозька Січ у політичних відносинах з Кримським ханством (початок XVIII ст.) / В. В. Станіславський // Український історичний журнал. – 1995. – № 6. – С. 3–21.

230. Станіславський В. В. Іван Мазепа в таборі Карла XII: турецький вектор дипломатичної діяльності / В. В. Станіславський // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 39–49.

231. Станіславський В. В. Політичні відносини Запорозької Січі з Річчю Посполитою та Правобережною Україною в 1686–1699 рр. / В. В. Станіславський // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 3–11 ; 1999. – № 1. – С. 18–31.

232. Станіславський В. В. Політичні відносини Запорозької Січі і Кримського ханства напередодні Полтавської битви / В. В. Станіславський // Український історичний журнал. – 1998. – № 1. – С. 76–86.

233. Стороженко І. С. Українсько-кримсько-татарський союз 1648 р. / І. С. Стороженко // Історія України. – 2001. – № 13 (квітень).

234. Страшко В. В. Хотинська війна 1621 р. за актовими книгами ЦДІАК України / В. В. Страшко, **Л. А. Сухих** // Український історичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 4–16.

235. 39(477)(075.8)

К 82 Українсько-кримський договір 1692 р. [Текст договору] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 162–167.

236. 39(477)(075.8)

К 82 Українсько-Московські домовленості середини XVII ст. [Текст домовленостей] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 79–94.

237. 39(477)(075.8)

К 82 Українсько-польські стосунки в часи Визвольної війни : [інструкція, умови, вимоги] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 71–77.

238. Українсько-російські договори. Українсько-польські та українсько-турецькі договори. Міжнародні договори щодо України : [XVII ст.] // Історія і правознавство. – 2004. – № 4. – С. 13–14.

239. 39(477)(075.8)

К 82 Українсько-турецькі угоди 1711–1712 рр. : [Грамота султана Ахмеда III гетьману Пилипу Орлику від 28 грудня 1711 р. ; Привілей султана Ахмеда III гетьману Пилипу Орлику від 16 березня 1712 р.] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 205–209.

240. 94(477).05

Ф 33 Федорук Я. О. Віленський договір 1656 року. Східноєвропейська криза і Україна у середині XVII століття : монографія / Я. О. Федорук. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 623 с.

241. Федорук Я. О. Українська проблематика на Віленських переговорах між Річчю Посполитою та Росією восени 1656 р. / Я. О. Федорук // Український історичний журнал. – 2012. – № 5. – С. 52–65.

242. 94(477)(082)

У 45 Флоря Б. М. Запорозьке козацтво і плани Турецької війни Владислава IV / Б. М. Флоря // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. праць. – Київ, 1992. – С. 49–78.

243. 39(477)(075.8)

К 82 Формування військово-політичного союзу України і Швеції в часи Богдана Хмельницького : [листи] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 118–128.

244. Хегман Б. Шведсько-українська велика стратегія щодо Росії (1709–1714 рр.) / Б. Хегман // Київська старовина. – 1994. – № 6. – С. 72–75.

- 245. Чухліб Т. В.** Військо Запорозьке – «колективний васал» у системі європейських монархій (середина XVI – 1630-ті рр.) / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2004. – № 6. – С. 1–9.
- 246. Чухліб Т. В.** Гадяцька угода та ідея її відновлення в українсько-польських відносинах другої половини XVII ст. (до 350-річчя укладання) / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2008. – № 3. – С. 45–74.
- 247. Чухліб Т. В.** Дипломатія Української козацької держави / Т. В. Чухліб // Політика і час. – 2003. – № 3. – С. 78–86 ; № 4. – С. 83–96.
- 248. Чухліб Т. В.** Козацтво Правобережної України в міжнародних відносинах під час Північної війни 1700–1721 рр. / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2011. – № 1. – С. 4–33.
- 249. Чухліб Т. В.** Мазепинська Україна між Російською та Шведською коронами: дилема вибору протекції / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 16–40.
- 250. Чухліб Т. В.** Міжнародний статус Правобережної України в останній чверті XVII ст. / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2001. – № 10 (березень).
- 251. Чухліб Т. В.** Московський протекторат і зовнішня політика урядів І. Самойловича й І. Мазепи : [XVII ст.] / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2003. – № 47. – С. 1–4.
- 252. Яковлева Т. Г.** Кримсько-турецький фактор у політиці гетьманів України у 60-ті рр. XVII ст. / Т. Г. Яковлева // Український історичний журнал. – 2003. – № 2. – С. 14–24.
- 253. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. Глухівський договір гетьмана Д. Многогрішного р. 1669 / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1994. – № 2–3. – С. 134–145.
- 254. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. Договір гетьмана Івана Мазепи р. 1687 / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1994. – № 6. – С. 123–135.

- 255. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. Договір гетьмана І. Скоропадського р. 1709 та реформи 1772 р. / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1995. – № 2. – С. 145–159.
- 256. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. Договори гетьмана І. Брюховецького р. 1663 та 1665 / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1994. – № 1. – С. 129–138.
- 257. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. Договори за гетьманування І. Самойловича 1672 та 1674 рр. / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1994. – № 4. – С. 133–143.
- 258. Яковлів А.** Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. «Рѣшительные пункты» Петра II, дані гетьманові Д. Апостолові р. 1728. Кінець автономії України / А. Яковлів // Український історичний журнал. – 1995. – № 6. – С. 124–137.

РОЗДІЛ II. ВІЙСЬКОВА ІСТОРІЯ КОЗАЦТВА

2.1. Збройні сили в період козаччини. Військове мистецтво козаків

259. 94(477).05

A 76 Апанович О. М. Збройні сили України першої половини XVIII ст. / О. М. Апанович. – Дніпропетровськ : Січ, 2004. – 229 с.

260. Бадаєв Д. В. Козацький комплекс озброєння Східної України XVII–XVIII ст. : за матеріалами музейних колекцій регіону / Д. В. Бадаєв // Історія та правознавство. – 2004. – № 6. – С. 6–11.

261. Балацька Г. В. Військо Запорозьке. Перші козацькі війни кінця XVI ст. // Все для вчителя. – 2017. – № 3. – С. 10–12.

262. 94(477).05

I-90 Військова організація та воєнне мистецтво українського козацтва // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2006. – Т. 1. – С. 471–530.

263. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Як козаки лагодяться в морський похід / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 224–226.

264. 94(477)(082)

A 82 Гузенко Ю. Козацькі підводні човни: міф чи реальність? / Ю. Гузенко // Аркасівські читання : матеріали III Міжнародної науково-

практичної конференції (26–27 квітня 2013 р.) / відп. за вип. : **В. І. Кокошко**. – Миколаїв, 2013. – С. 157–160.

265. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Козаки – воїни імперії / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 175–179.

266. Давиденко В. Чим вони воювали: історія славетного війська Запорізького / В. Давиденко // Козацтво. – 1993. – № 1. – С. 31–35.

267. 94(477)

З–17 Заїка Г. П. Українська лінія : монографія / Г. П. Заїка. – Київ–Полтава : Археологія, 2001. – 88 с.

268. 94(477)(082)

Н 17 Заруба В. М. Тактичні дії козацького війська при форсуванні рік (середня Наддніпрянина, 1677 та 1678 рр.) / В. М. Заруба // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 114–121.

269. 94(477)

І-90 Історія Українського війська : в 2 т. / **І. Крип'якевич, Б. Гнатевич, З. Стефанів** [та ін.]. – Київ : Варта, 1994. – Т. 1. – 384 с.

270. 94(477)

З–14 Казачьи подводные лодки // Загадки истории Украины / **А. А. Кокотюха, В. М. Склярченко, В. В. Сядро, П. В. Харченко**. – Харків, 2008. – С. 210–216. – (История в лицах и событиях).

271. 94(477)(082)

А 43 Кононенко В. Элита войска запорожского-гетманщины между проектами малороссии и Российской Империи (конец 20-х – начало 60-х гг. XVIII в.) / В. Кононенко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Посохов** (голов. ред.), **К. Ю. Бардола, Ю. П. Волосник** [та ін.]. – Харків, 2010. – Вип. 13. – С. 127–134.

272. Кононенко М. Науково-технічний рівень часів Київської Русі та українського козацтва. Постаті: (розвиток флоту Запорізької Січі. Самійло Кішка) / М. Кононенко // Українознавство. – 2010. – № 1. – С. 191–198.

273. 94(477).05

К 67 Корнієнко О. М. Нариси військової історії України. Сумський слобідський козацький полк 1659–1765 рр. / О. М. Корнієнко. – Київ : Наш час, 2008. – 488 с. – (Невідома Україна).

274. 94(100)(082)

Д 70 Лук'яненко І. В. Проблема походження типу «козацька шабля» / І. В. Лук'яненко // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 11. – С. 103–108.

275. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Як козаки воювали. Історичні розповіді про запорозьких козаків / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій**, **І. С. Стороженко**. – Дніпропетровськ : Промінь, 1990. – 302 с. – (Давно се діялось колись).

276. Моця О. П. Дружинники-козаки-лицарі / О. П. Моця // Археологія. – 2004. – № 1. – С. 99–110.

277. Нікуліна Н. Лоцманування у запорожців / Н. Нікуліна // Київська старовина. – 1996. – № 2–3. – С. 70–73.

278. Омельченко Г. Лоцмани порогів Дніпрових: (лоцманство в Січі) / Г. Омельченко // Дзвін. – 1993. – № 7–9. – С. 118–141.

279. 94(477)(082)

Н 17 Репан О. А. Лівобережні полки в складі російської армії: 1735–1739 рр.: проблема субординації / О. А. Репан // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 121–128.

280. Росовецкий С. Запорожское казачество: новации воинского «менеджмента» под флером мифов и легенд / С. Росовецкий // Персонал. – 2002. – № 9. – С. 74–79.

281. Сас П. М. Артилерія у Хотинській битві 1621 р. / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 16–36.

282. Сас П. М. Політико-правові засади воєнної служби запорожців та грошова винагорода їм за участь у Хотинській війні 1621 р. / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 4–32.

283. Сергійчук В. Збройні сили Хмельниччини : [XVII ст.] / В. Сергійчук // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 82–93.

284. Сергійчук В. Морські походи запорожців / В. Сергійчук // Дзвін. – 1993. – № 1. – С. 103–121.

285. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Військове та бойове мистецтво козаків / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 134–175.

286. Сокирко О. Г. Артилерія козацької держави: створення, розвиток, внутрішня організація (1648–1781 рр.) / О. Г. Сокирко // Український історичний журнал. – 2012. – № 4. – С. 35–52.

287. Сокирко О. Г. Жолдацькі формування в Гетьманщині 1669–1765 рр. / О. Г. Сокирко // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 64–77.

288. 94(477).05

С 59 Сокирко О. Г. Лицарі другого сорту. Наймане військо Лівобережної Гетьманщини 1669–1726 рр. / О. Г. Сокирко. – Київ : Темпора, 2006. – 280 с.

289. Сокирко О. Малоросійська регулярна рота 1733–1739 рр. / О. Сокирко // Київська старовина. – 2010. – № 5. – С. 17–29.

290. Сокирко О. Г. «Малоросійська ручниця» і переозброєння козацького війська 1728–1750 рр. / О. Г. Сокирко // Київська старовина. – 2005. – № 6. – С. 3–13.

291. 94(477)

М 75 Сокирко О. «Незнане» військо Хмельницького: про природу організації збройних сил гетьманату (до постановки питання) / О. Сокирко

// Молода нація : альманах / голов. ред. **В. Верстюк**. – Київ, 2001. – № 4. – С. 73–91.

292. Сокирко О. Г. Охотницьке військо Лівобережної Гетьманщини: історія виникнення / О. Г. Сокирко // Київська старовина. – 1998. – № 4. – С. 11–22.

293. Сокирко О. Г. Сердюцька піхота українських гетьманів / О. Г. Сокирко // Київська старовина. – 1999. – № 6. – С. 49–64.

294. Сокульський А. Л. З історії судноплавства в Україні: козацька «чайка» / А. Л. Сокульський // Український історичний журнал. – 2001. – № 5. – С. 75–81.

295. Сокульський А. Л. Козацька «Чайка»: конструктивні особливості й технологія виготовлення / А. Л. Сокульський // Історія України. – 2001. – № 1 (січень).

296. Стефанів З. Історія українського війська: (військо княжої доби, козацьке військо) / З. Стефанів // Київська старовина. – 1992. – № 5. – С. 69–82.

297. Стороженко І. С. Збройні сили України від останньої третини XVII ст. до кінця XVIII ст. / І. С. Стороженко // Український історичний журнал. – 1998. – № 1. – С. 87–94.

298. Стороженко І. С. Коли ж виникли паланки на Запорізькій Січі? / І. С. Стороженко // Київська старовина. – 2007. – № 3. – С. 22–30.

299. Стороженко І. С. Озброєння та спорядження козацького війська середини XVII ст. / І. С. Стороженко // Історія України. – 1998. – № 45. – С. 1–3 ; № 46. – С. 7–8.

300. Товкало М. Запорозький гард / М. Товкало, **М. Будник** // Київська старовина. – 1995. – № 2. – С. 82–84.

301. Тоїчкін Д. Зброя козацької старшини: шабля Йосипа Гладкого / Д. Тоїчкін // Військово-історичний альманах. – 2010. – № 1. – С. 105–117.

302. Тоїчкін Д. Холодна зброя українського козацтва у XVII ст. / Д. Тоїчкін // Історія України. – 2001. – № 45 (грудень).

303. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Витоки козацького культу шаблі / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 61–72.

304. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Внесок українців у світове військово мистецтво / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 222–255.

305. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Етапи формування індоєвропейської військової традиції та українське козацтво / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 202–208.

306. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Паралелі між культурами українського козацтва та пізньосередньовічного лицарства Західної Європи / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 194–201.

307. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Традиції воїнів-звірів в українській військовій культурі / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військово мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 31–48.

308. Фірсов О. В. Структуризація українського козацького війська першої чверті XVII ст. / О. В. Фірсов // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 2. – С. 96–99.

309. Фролов Б. Реліквії військової історії / Б. Фролов // Київська старовина. – 1993. – № 1. – С. 111–114.

310. 321.01(477)(082)

У 45 Хохол О. В. Іррегулярні козацькі війська у XVIII – на початку XIX ст. / О. В. Хохол // Україна і світ : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2005. – С. 194–198.

311. Шаповалов Г. На шляху до таємниць козацької чайки / Г. Шаповалов // Народне мистецтво. – 2010. – № 1–2. – С. 74–78.

2.2. Запорозьке козацтво у визвольній боротьбі

(участь запорозького козацтва в соціальних рухах другої половини XVI–першої половини XVII ст.)

312. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Козаччина після Сагайдачного / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 209–212.

313. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Хотинська битва / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 195–199.

314. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Запорозькі козаки в Хотинській війні 1621 року / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 83–116.

315. 94(477)

А 82 Аркас М. Битва під Берестечком. Білоцерківська згода / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 210–215.

316. 94(477)

Б 87 Брехуненко В. Війни українських козаків з Росією в XVI–XVII ст. / В. Брехуненко. – Київ, 2015. – 64 с.

317. Вирський Д. С. Битва під Білою Церквою 1626 р. та «Реляція правдива...» Яна Доброцького / Д. С. Вирський // Український історичний журнал. – № 6. – С. 150–160.

318. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Боротьба запорозького козацтва з турецькими і татарськими загарбниками. Гетьман Сагайдачний і хотинська війна 1621 року / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 235–269.

319. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Повстання : [1592–1593] / В. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 43–51.

320. 94(477).04

Г 70 Горобець В. М. Переможна осіння кампанія Війська Запорозького 1648 року / В. М. Горобець // Україна: Десятиліття «золотого» спокою та доба революційного збурення. 1638–1650. – Київ, 2012. – С. 79–98.

321. 94(477).04

Г 96 Гуслистий К. Роль Запорозької Січі в боротьбі українського народу проти іноземних загарбників наприкінці XVI і в першій половині XVII ст. / К. Гуслистий, О. Апанович // Запорізька Січ та її прогресивна роль в історії українського народу. – Київ, 1954. – С. 20–37

322. 94(477).04

І-23 Іванцов І. О. Повстання українського народу проти шляхетської Польщі 1635–1638 рр. / І. О. Іванцов. – Київ : Академперіодика, 2002. – 289 с.

323. 94(477).04

Л 48 Леп'явко С. А. Козацькі війни кінця XVI ст. в Україні / С. А. Леп'явко. – Чернігів : Сіверська думка, 1996. – 284 с.

324. Смолій В. А. Козацтво та Запорозька Січ у суспільно-політичних процесах XVI–XVII ст. / В. А. Смолій // Історія України. – 2000. – № 6. – С. 1–3.

325. Фігурний Ю. Козацьке повстання восени 1625 року під проводом Марка Жмайла як важливий чинник українського етнодержавонацієтворення / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2012. – № 1. – С. 152–157.

326. Фігурний Ю. Козацький виступ 1635 року під проводом Івана Сулими як важливий чинник українського етнодержавотворення першої половини XVII століття в українознавчому вимірі / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2012. – № 2. – С. 136–143.

327. Фігурний Ю. Козацькі повстання 20–30-х років XVII століття як важливий чинник українського етнодержавонацієтворення: теоретико-методологічні аспекти / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2011. – № 4. – С. 178–181.

328. 94(477)(082)

Н 17 Шаповалов Д. В. Про типи нападів козаків і татар на українському Степовому Кордоні в другій половині XV–XVII ст. / Д. В. Шаповалов // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 9. – С. 23–30.

2.3. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. проти Речі Посполитої та Запорозьке козацтво

329. Абаїмов В. Без Білої Церкви не було б Переяслава (Білоцерківський договір 1651 р.: доля і значення) / В. Абаїмов // Історія в школі. – 2001. – № 10. – С. 7–10.

330. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Битва під Конотопом / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 352–356.

331. 94(477)

А 82 Аркас М. Бойовище на Жовтих Водах та під Корсунем / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 193–198.

332. 94(477)

А 82 Аркас М. Облога Збража. Бойовище під Зборовом. Зборовська згода / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 204–210.

333. Борисенко В. Й. Переддень національної трагедії України XVII ст.: (причини «Руїни») / В. Й. Борисенко // Історія України. – 1999. – № 4. – С. 3–5.

334. 94(477)

Б 87 Брехуненко В. Війна з Росією 1658–1659 рр. і Конотопська битва / В. Брехуненко // Війни українських козаків з Росією в XVI–XVII ст. – Київ, 2015. – С. 55–60.

335. Бульвінський А. Г. Конотопська битва 1659 р. / А. Г. Бульвінський // Український історичний журнал. – 1998. – № 3. – С. 76–84 ; № 4. – С. 33–41.

336. 94(477).04

Б 90 Бульвінський А. Г. Конотопська битва 1659 року / А. Г. Бульвінський. – Київ, 2008. – 64 с. – (Перемоги української зброї).

337. Бульвінський А. Г. Українсько-Московська війна 1658–1659 років / А. Г. Бульвінський // Історія в школах України. – 2003. – № 5. – С. 41–46.

338. Верба І. Від Богдана до Івана, або як загинула українська козацька держава / І. Верба // Наука і суспільство. – 1994. – № 7–8. – С. 34–36 ; № 9. – С. 30–34.

339. Вирський Д. С. Анонімний «Катафалк рицерський» (1650 р.) про початок Козацької революції (кампанія 1648 р.) / Д. С. Вирський // Український історичний журнал. – 2012. – № 6. – С. 169–184.

340. 94(477)(082)

У–45 Волков С. Битва під Берестечком / С. Волков // Українська держава – історія та сучасність : зб. матеріалів другої міської студ. історичної конференції 12 грудня 2008 року. – Жовті Води, 2008. – С. 20–23.

341. 94(477).04.

В 76 Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в 3 т. Т. 2: Освободительная война украинского народа и борьба за воссоединение с Россией. 1648–1651 годы. – Москва : АН СССР, 1953. – 643 с.

342. 94(477)(092)

Г 13 Газін В. В. Ніжинська трагедія / В. Газін // Павло Тетеря. – Київ, 2013. – С. 77–94.

343. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Хмельниччина і Запорозьке козацтво / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 350–414.

344. 94(477).04

Г 70 Горобець В. М. Україна: Десятиліття «золотого» спокою та доба революційного збурення. 1638–1650 / В. М. Горобець. – Київ : Кріон, 2012. – 240 с.

345. 930(092)

Г 70 Горошко С. Дрижипільська битва: крок до руїни / С. Горошко // Богдан Хмельницький. Дискусійні питання. Проблемні судження : монографія. – Жашків, 2008. – С. 125–152.

346. Горошко С. Дрижипільська битва: крок до руїни (1655 р., січень) / С. Горошко // Київська старовина. – 2000. – № 5. – С. 28–39.

347. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Перемога Хмельницького коло Жовтих Вод і Корсуня / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 229–232.

348. Гурбик А. О. Вторгнення військ Великого князівства Литовського в Україну та оборона Києва (1651 р) / А. О. Гурбик // Український історичний журнал. – 2006. – № 6. – С. 35–56.

349. 94(477).04

Г 96 Гуслистий К. Запорозька Січ у визвольній війні українського народу проти гніту шляхетської Польщі, за возз'єднання з Росією в 1648–1654 рр. / К. Гуслистий, **О. Апанович** // Запорізька Січ та її прогресивна роль в історії українського народу. – Київ, 1954. – С. 38–54.

350. 94(477.82)

Л 64 Дучимінська О. Битва під Берестечком / О. Дучимінська // Літопис Волині : наук.-попул. збірник / голов. ред. **М. Боровський**. – Вінніпег, 1964. – Ч. 7. – С. 82–86.

351. 94(477)

Е 91 Ефименко П. Л. Хмельнитчина и «руина» / П. Л. Ефименко // История украинского народа. – Киев, 1990. – С. 220–298.

352. 39(477)(075.8)

К 82 Зборівський договір 1649 р. [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 77–79.

353. Зубалій О. Національно-визвольна революція українського народу 1648–1657 рр. Створення нової української держави / О. Зубалій, **Д. Рященко** // Історія України. – 2001. – № 29–30 (серпень).

354. 94(477)

І–23 Іванченко Р. Початок визвольної боротьби під проводом Богдана Хмельницького / Р. Іванченко // Історія без міфів. Бесіди з історії української історії. – Київ, 1996. – С. 92–99.

355. 94(477)(07)(075.8)

І-90 Козацька революція середини XVII ст. Козацький Гетьманат (1648 р. – кінець XVIII ст.) // Історія України : навч.-метод. посіб. для семінарських занять / за ред. **В. М. Литвина**. – Київ, 2006. – С. 161–201.

356. Коструба М. В. Зимово кампанія 1654–1655 років періоду Хмельниччини: воєнний аспект (до 355-ї річниці Дрижипільської битви) / М. В. Коструба // Історія в школі. – 2009. – № 11–12. – С. 10–15.

357. Кот С. Не забуваючи про Полтаву пам'ятаймо про Конотоп : [Конотопська битва 1659, 28–29 червня] / С. Кот // Українська культура. – 1996. – № 6. – С. 20–22.

358. 94(477)(082)

У–45 Ляшенко А. З історії українського війська: Конотопська битва 1659 р. / А. Ляшенко // Українська держава – історія та сучасність : зб. матеріалів другої міської студ. історичної конференції 12 грудня 2008 року. – Жовті Води, 2008. – С. 11–13.

359. 94(477):39(477)(075.8)

М 15 Макарчук С. А. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. і її вплив на етносоціальний розвиток Лівобережжя та Правобережжя у другій половині XVII–XVIII ст. / С. А. Макарчук // Етнічна історія України : навч. посібник. – Київ, 2008. – С. 171–192.

360. Матях В. Психологічний аспект визвольної війни в Україні середини XVII століття / В. Матях // Історія України. – 1998. – № 35 (вересень).

361. Мельник Л. Г. Зборівська битва й утворення української козацької держави і Гетьманщини / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1999. – № 35 (вересень).

362. Мицик Ю. А. Два публіцистичні трактати про причини Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 1999. – № 6. – С. 122–125.

363. Мицик Ю. А. Конотопська битва 1659 року / Ю. А. Мицик // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 195–197.

364. Мицик Ю. А. Облога Збаража (1649 р.): відоме й невідоме / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 15–39.

365. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Визвольна війна українського народу 1648–1654 рр. під керівництвом Богдана Хмельницького / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 220–232.

366. Мороз Л. Конотопська битва: погляд через століття : [1659 р.] / Л. Мороз, **Ш. Акичев, П. Стеценко** // Вітчизна. – 2000. – № 9–10. – С. 143–145.

367. 342(477)(09)(075.8)

М 89 Музиченко П. Українська держава та право в роки визвольної війни 1648–1654 рр. / П. Музиченко // Історія держави і права України : навч. посібник. – Київ, 1999. – С. 206–253.

368. 94(477).04

Н 23 Наливайко Д. С. Запорозьке козацтво у Визвольній війні 1648–1654 рр. / Д. С. Наливайко // Козацька християнська республіка. Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках. – Київ, 1992. – С. 130–185.

369. 94(477)

І-90 Національно-визвольна війна українського народу (1648–1657) : [документи і матеріали з історії Запорізького козацтва] // Історія України: Документи. Матеріали : посібник / уклад., комент. **В. Ю. Короля**. – Київ, 2001. – С. 124–140.

370. 94(477)

І-90 Національно-визвольна війна українського народу 1648–1657 р. під проводом Богдана Хмельницького // Історія України. Джерельний літопис / за ред. **В. І. Червінського** та **М. І. Обушного**. – Київ, 2008. – С. 140–183.

371. 94(477)

П 39 Плохій С. Велике повстання : [1648] / С. Плохій // Брама Європи. Історія України від Скіфських воєн до незалежності. – Харків, 2016. – С. 141–153.

372. Сегеда С. Героїчні сторінки Берестецької битви / С. Сегеда // Рідна школа. – 2003. – № 10. – С. 44–46.

373. Сергієнко Г. Я. Правобережна Україна: відродження козацької державності й визвольний рух проти панування Речі Посполитої (80–90-ті рр. XVII – поч. XVIII ст.) / Г. Я. Сергієнко // Український історичний журнал. – 1996. – № 3. – С. 105–119.

374. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Битва під Берестечком / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 130–144.

375. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Завершальна стадія Української національної революції / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 304–352.

376. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Наростання в українському суспільстві опозиційних настроїв польському політичному режиму. Початок Української революції / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 61–98.

377. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Національно-визвольна боротьба українців у 1648–1652 рр. / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 99–170.

378. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Облога Збаража. Зборівська битва. 1649 р. / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 108–117.

379. Смолій В. А. Переддень Руїни (1650–1670 рр.) / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Київська старовина. – 1993. – № 6. – С. 2–16.

380. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Роль і місце Національної революції в українській історії / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 353–360.

381. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Селянська війна 1648 – першої половини 1652 рр. Закладення основ соціальної політики / В. А. Смолій, **В. С. Степанков**

// Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 177–201.

382. 94(477)(092)

С 54 Смолій В. А. У союзі з Портою проти Речі Посполитої. Бучацьке фіаско / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Петро Дорошенко. – Київ, 2013. – С. 335–402.

383. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.) / В. А. Смолій, **В. С. Степанков**. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2009. – 447 с.

384. Смолій В. А. Українська національна революція 1648–1676 рр. крізь призму століть / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Український історичний журнал. – 1998. – № 1. – С. 3–24 ; № 2. – С. 3–25 ; № 3. – С. 3–12.

385. 94(477).05

С 51 Смолій В. А. Українська революція 1648–1676 рр. у контексті європейського революційного руху раннього нового часу / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Українська національна революція XVII ст. (1648–1676 рр.). – Київ, 2009. – С. 11–60.

386. 94(477)(092)

С 54 Смолій В. А. Українсько-польське протистояння 1671 року та його наслідки / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Петро Дорошенко. – Київ, 2013. – С. 269–334.

387. 94(477).04

С 79 Степанков В. С. Антифеодальна боротьба в роки визвольної війни та її вплив на формування української держави (1648–1654): монографія / В. С. Степанков. – Львів : Світ, 1991. – 196 с.

388. Степанков В. С. Українська революція 1648–1676 рр. у контексті європейського революційного руху XVI–XVII ст.: спроба порівняльного аналізу / В. С. Степанков // Український історичний журнал. – 1997. – № 1. – С. 3–21.

389. Стороженко І. С. Битва на Жовтих Водах: документальні розповіді / І. С. Стороженко // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 129–137 ; № 5. – С. 109–119.

390. 94(477)(082)

Н 17 Стороженко І. С. Д. І. Яворницький і битва на Жовтих Водах 1648 р. / І. С. Стороженко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** та ін. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 8. – С. 112–125.

391. 39(477)(075.8)

К 82 Універсал «всім українським малоросіянам». 1648, червень. Табір під Білою Церквою [Текст універсалу] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 60–67.

392. 39(477)(075.8)

К 82 Універсал до українського народу з закликом повстати проти шляхетської Польщі. 1648, початок року [Текст універсалу] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 58–59.

393. Чуприна В. «Круг містечка Берестечка ...»: (до 350-річчя битви під Берестечком) / В. Чуприна // Дзвін. – 2001. – № 7. – С. 118–123.

2.3.1. Переяславська рада: зміст і наслідки

394. Бжеський Р. Переяславська умова в планах **Б. Хмельницького** та «переяславська легенда» / Р. Бжеський // Розбудова держави. – 2004. – № 1–3. – С. 45–67.

395. 94(477).04.

В 76 Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в 3 т. Т. 3 : Завершение борьбы украинского народа за воссоединение с Россией. Переяславская рада. 1651–1654 годы. – Москва : АН СССР, 1953. – 556 с.

396. 94(477)

М 75 Гіль А. Переяславська рада 1654 року та її вплив на сучасну Україну / А. Гіль // Молода нація : альманах / голов. ред. **О. Бабкіна**. – Київ, 2003. – № 3(28). – С. 15–40.

397. Горобець В. М. Переяславсько-Московський договір 1654 р. / В. М. Горобець // Історія України. – 2002. – № 9 (березень) ; № 13 (квітень).

398. Грабовський С. Переяславська рада: міф та його відлуння / С. Грабовський // Сучасність. – 2004. – № 1. – С. 68–79.

399. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Переяславська умова України з Москвою 1654 року / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 17–34.

400. 94(477)(082)

Н 31 Гузевата Л. Що принесла Переяславська рада Україні? / Л. Гузевата // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 361–393.

401. Гунчак Т. Переяславська рада: між історією та легендою / Т. Гунчак // Сучасність. – 2004. – № 4. – С. 107–109.

402. 94(477)(082)

Н 31 Давиденко Я. Переяславська рада 1654 року та її наслідки для України / Я. Давиденко // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 7–124.

403. 39(477)(075.8)

К 82 Договірні статті 17 жовтня 1659 р. [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 144–147.

404. Король В. Переяславська угода без політичних та історичних міфів / В. Король // Історія в школі. – 2004. – № 1. – С. 11–17.

405. 94(477)(082)

Н 31 Крадажан Л. Переяславська рада: міфи та дійсність / Л. Крадажан // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 395–474.

406. 94(477)(082)

Н 31 Луців Н. Що принесла Україні Переяславська рада? / Н. Луців // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 475–556.

407. 930.85(082)

Г 94 Мельник О. Переяславська рада 1654 р. у висвітленні вітчизняної історіографії / О. Мельник // Гуманістичні цінності світових цивілізацій і проблеми сучасного світу : зб. наук. праць / редкол. : **О. І. Кожухар, В. О. Вєтохіна, Т. В. Мак.** – Кривий Ріг, 2004. – Вип. 2. – С. 96–98.

408. Мицик Ю. А. Переяславське перемир'я 1649 року / Ю. А. Мицик // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 70–71.

409. 94(477)(082)

У 45 Москаленко В. Г. Правові аспекти реалізації «Березневих статей» 1654 р. / В. Г. Москаленко // Україна і Росія : досвід історичних зв'язків та перспективи співробітництва : зб. наук. праць / за ред. **О. І. Кожухаря** та **В. О. Вєтохіної.** – Кривий Ріг, 2004. – С. 4–9.

410. 94(477)(082)

Н 31 Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ : Смолоскип, 2004. – 606 с.

411. 94(477)(082)

Н 31 Паздрій В. Переяслав. Що він дав Україні? / В. Паздрій // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 125–216.

412. 94(477)(082)

Н 31 Портнов О. Що дала Україні Переяславська рада? / О. Портнов // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 217–244.

413. Рафальський О. Переяславський договір – найбільша легенда слов'янської історії / О. Рафальський // Віче. – 2003. – № 9. – С. 69–73.

414. Рященко Д. Переяславсько-московська угода: погляд із сьогодення / Д. Рященко // Рідна школа. – 1995. – № 7–8. – С. 4–6.

415. 94(477)(082)

Н 31 Сидорчук А. Переяславська рада: історичні наслідки / А. Сидорчук, **О. Сидорчук** // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей. – Київ, 2004. – С. 245–360.

416. Смолій В. А. Визвольна війна і державотворчий процес в Україні другої половини XVII–XVIII ст. / В. А. Смолій // Історія України. – 1998. – № 33, 34 (вересень).

417. Степанков В. С. Переяславська присяга 1654 р.: зміст і наслідки / В. С. Степанков // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 28–39 ; 2004. – № 1. – С. 20–29.

418. Степанов В. С. Переяслав 1654 року в історії України: міфи і дійсність / В. С. Степанов // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2005. – № 10. – С. 2–7.

419. 39(477)(075.8)

К 82 Універсал «малоросіянам». 1653, серпня 13. Переяслав [Текст універсалу] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 67–69.

420. Усенко В. Московський договір 1654 року / В. Усенко // Політологічні читання. – 1995. – № 3. – С. 261–267.

421. 94(477)(082)

Н 31 Холтобіна Н. Що принесла Переяславська рада Україні у політиці, економіці, релігії і культурі? / Н. Холтобіна, **М. Холтобін** // Наслідки Переяславської ради 1654 року : зб. статей – Київ, 2004. – С. 557–602.

422. Чухліб Т. В. Переяславська угода 1654 року у контексті міжнародного утвердження ранньомодерної Української держави: причини, укладення,

наслідки / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 68–81 ; № 3. – С. 43–68 ; № 4. – С. 46–60.

423. Яковлева Т. Г. Переяславська рада: зіткнення традицій і персоналій / Т. Г. Яковлева // Людина і світ. – 2004. – № 2. – С. 13–17.

424. Яковлів А. Договір гетьмана Богдана Хмельницького з Москвою 1654 року: пошук / А. Яковлів // Дзвін. – 1991. – № 4. – С. 100–117.

2.4. Гетьманщина. Зруйнування Запорозької Січі

425. Александров П. Військова операція зруйнування Запорозької Січі / П. Александров // Розбудова держави. – 1996. – № 4. – С. 45–50.

426. Александров П. Зруйнування Запорозької Січі і позиція французької дипломатії / П. Александров // Пам'ять століть. – 2006. – № 2. – С. 74–79.

427. Апанович О. М. Не пропала їхня слава. Передумови і наслідки скасування Запорозької Січі : [XVIII ст.] / О. М. Апанович // Вітчизна. – 1990. – № 9. – С. 164–174.

428. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Передумови і наслідки скасування Запорозької Січі / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 233–266.

429. Бертіль Х. Шведсько-українська велика стратегія щодо Росії (1709–1714 рр.) / Х. Бертіль // Київська старовина. – 1994. – № 6. – С. 72–76.

430. 94(477)

Н 34 Борисенко В. Й. Героїчна оборона Чигирини в 1677–1678 рр. / В. Й. Борисенко // Наукові записки. Історичні науки. – Київ ; Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 47. – С. 28–41.

431. Гернер К. Перемога шведів і козаків під Полтавою у 1709 році та її наслідки. Альтернативна історія / К. Гернер // Всесвіт. – 2009. – № 9–10. – С. 167–170.

432. Голобородько Ю. Кам'янська Січ : [запорозьке козацтво у XVIII ст.] / Ю. Голобородько // Вітчизна. – 1994. – № 3–4. – С. 137–139.

433. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорізька Січ в останні часи свого існування. (1734–1775 рр.) / В. О. Голобуцький. – Дніпропетровськ : Січ, 2004. – 421 с.

434. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорозьке козацтво кінця XVII – початку XVIII століття. Гетьман Мазепа і запорожці. Гетьман Орлик. Олешківська Січ / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 449–494.

435. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Ліквідація автономії Гетьманату Катериною II як синтез російської правлячої династії традиціоналізму та новаторства української політики / **В. Ф. Верстюк, В. М. Горобець, О. П. Толочко** // Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 236–249.

436. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Ліквідація гетьманської форми правління та трансформація політико-адміністративної структури Гетьманату в 1723–1725 рр. / **В. Ф. Верстюк, В. М. Горобець, О. П. Толочко** // Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 218–224.

437. 94(477)(092)

Г 95 Гуржий А. И. Начало российско-шведской (северной) войны и борьбы запорожцев за свои права / А. И. Гуржий, **А. И. Палий** // Константин Гордиенко. – Киев, 2013. – С. 57–82.

438. 94(477)(092)

Г 95 Гуржий А. И. Полтавская битва / А. И. Гуржий, **А. И. Палий** // Константин Гордиенко. – Киев, 2013. – С. 154–164.

439. Гуржій О. І. Военні походи і народні рухи кінця XVII – початку XVIII ст. Українці в Північній війні 1700–1721 рр. / О. І. Гуржій // Історія України. – 2000. – № 14 (квітень).

440. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. «Від Дніпра до Случі»: (Козацька держава та визвольні рухи) / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 230–232.

441. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Правобережна гетьманщина / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 233–240.

442. 94(477).04

Г 96 Гуслистий К. Запорозька Січ в кінці XVII і в XVIII ст. / К. Гуслистий, **О. Апанович** // Запорізька Січ та її прогресивна роль в історії українського народу. – Київ, 1954. – С. 55–82.

443. 4(477).05

Д 55 Доба гетьмана Івана Мазепи в документах / упоряд. **С. О. Павленко**. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. – 1144 с. – (Присвячується 300-річчю повстання мазепинців).

444. 94(100)(092)

Г 94 Долотій О. Мотиви зміни проросійського курсу гетьмана Івана Мазепи на початку Північної війни / О. Долотій // Гуманістичні цінності світових цивілізацій і проблеми сучасного світу : зб. студ. наук. праць / редкол. : **О. І. Кожухар, В. О. Встохіна, Т. Ф. Мак** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2002. – Вип. 4. – С. 63–66.

445. 94(477)(082)

Н 34 Іваненко А. Участь козаків Переяславського полку у військових походах 30-х рр. XVIII ст. / А. Іваненко, **О. Лукашевич** // Наукові записки з української історії : зб. наук. статей / редкол. : **В. П. Коцур, В. М. Орлик, В. П. Шевчук** [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2009. – Вип. 22. – С. 31–36.

446. 94(477)

І–23 Іванченко Р. Відродження української держави в часи козаччини. Гетьманщина / Р. Іванченко // Історія без міфів. Бесіди з історії української історії. – Київ, 1996. – С. 78–179.

- 447. Каюк С. М.** Запорозька Січ за Дунаєм / С. М. Каюк // Історія України. – 1999. – № 37 (жовтень).
- 448. Машкін О.** Останній злет гетьманщини / О. Машкін // Історія в школі. – 2004. – № 4. – С. 1–5.
- 449. Мельник Л. Г.** Зруйнування Чортомлицької Січі / Л. Г. Мельник // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 140–141.
- 450. Мельник Л. Г.** Ліквідація гетьманства Катериною II : [1764 р.] / Л. Г. Мельник // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 332–333.
- 451. Мельник Л. Г.** Остання битва за гетьманщину (П. Орлик та запорожці проти Петра I у 1710–1714 рр.) / Л. Г. Мельник // Київська старовина. – 1994. – № 4. – С. 65–71.
- 452. 94(477)(082)**
- З-41 Мицик Ю. А.** До історії ординського нападу на Слобожанщину 1680 р. / Ю. А. Мицик // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. – Харків, 1999. – Т. 8. – С. 205–221.
- 453. 94(477).04**
- М 70 Мицик Ю. А.** Ліквідація Запорозької Січі / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 280–282.
- 454. 94(477).04**
- Н 23 Наливайко Д. С.** Запорозька Січ і Руїна / Д. С. Наливайко // Козацька християнська республіка. Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках. – Київ, 1992. – С. 282–319.
- 455. Олійник О. Л.** Ще раз про причини ліквідації Запорозької Січі / О. Л. Олійник // Український історичний журнал. – 1992. – № 2. – С. 33–39.
- 456. Павленко С.** Героїчна оборона Батурина 1–2 листопада 1708. Ст. шоста «Жертви погрому» / С. Павленко // Історія в школах України. – 2008. – № 4. – С. 43–45 ; № 5. – С. 42–44 ; № 6. – С. 43–45 ; № 9. – С. 48–51.

457. 94(477).05

П 12 Павленко С. Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. / С. Павленко. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. – 267 с.

458. 94(477).05

П 12 Павленко С. «Тиранське поводження росіян». Різня в Батурині 2 листопада 1708 р. / С. Павленко. – Київ, 2008. – 64 с. – (Репресії та депортації).

459. 908(477)(082)

В 53 Пазиніч Ю. М. Остаточна ліквідація української державності на Лівобережній Україні у 60-80-ті рр. XVIII ст. / Ю. М. Пазиніч // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 13. – С. 19–26.

460. 94(477)(082)

Н 17 Посунько О. М. Запорозька Січ і гайдамаччина у 50-х – на початку 60-х рр. XVIII ст. / О. М. Посунько // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 8. – С. 248–259.

461. Сенюк О. «Що було б із Україною, якби результати Полтавської битви були інші? ...» / О. Сенюк // Всесвіт. – 2009. – № 9–10. – С. 125–127.

462. 94(477)

С 32 Середюк О. М. «Задавили свою матір власними руками». Зруйнування Матері-Січі та оборона Азова / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 356–383.

463. Сокирко О. Г. Війська українських гетьманів у Полтавській битві 27 червня 1709 р. / О. Г. Сокирко // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 40–51.

464. Струкевич О. К. Катерина II та українська козацька держава / О. К. Струкевич // Пам'ять століть. – 2000. – № 1. – С. 83–98.

465. 94(470)

Т 20 Тарле Е. В. Осада Полтавы / Е.В.Тарле // Северная война и шведское нашествие на Россию. – Москва, 1958. – С. 329–323.

466. 94(470)

Т 20 Тарле Е. В. Сражение под Полтавой 27 июня 1709 г. / Е.В.Тарле // Северная война и шведское нашествие на Россию. – Москва, 1958. – С. 383–437.

467. Чухліб Т. В. Передісторія Олешківської Січі: політичні причини переходу запорожців під зверхність Кримського ханства (1709–1711 рр.) / Т. В. Чухліб // Краєзнавство. – 2011. – № 2. – С. 223–249.

468. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Швидько Г. К. Останні спроби запорожців відстояти свої вольності / Г. К. Швидько // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко**. – Запоріжжя, 1996. – Вип. 2. – С. 12–18.

469. 94(477).05(092)(082)

М 13 Шендрик Л. Участь козацтва Полтавщини у Північній війні та Полтавській битві / Л. Шендрик // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 214–228.

РОЗДІЛ ІІІ.

ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ В ОСОБАХ

470. Антонович В. Б. Исторические деятели Юго-Западной России в биографиях и портретах : [Петр Конашевич Сагайдачный. 1605–1622 гг. ; Богдан Хмельницкий. 1647–1657 гг. ; Иван Мартинович Брюховецкий. 1663–1668 гг. ; Петр Дорофеевич Дорошенко. 1665–1676 гг.] / В. Б. Антонович, **В. А. Боц** // Український історичний журнал. – 1990. – № 9. – С. 116–134 ; 1991. – № 7. – С. 131–143.

471. Апанович О. М. Сподвижники Богдана Хмельницького / О. М. Апанович // Наука і суспільство. – 1996. – №. 3–4. – С. 58–64.

472. 94(477)

Б 48 Бердуга М. З. Історичні постаті. Гетьмани України / М. З. Бердуга, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко.** – Харків : Основа, 2004. – 128 с. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

473. 94(477)

Б 81 Боплан Г. Л. Опис України ; Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький / Г. Л. Боплан, де, **П. Мериме** ; [пер. з фр., та передм.] Я. І. Кравця. – Львів : Каменяр, 1990. – 301 с.

474. Брехуненко В. Дон у долі ватажків українського козацтва : І. Сулима, Т. Трясило, Д. Гуня, К. Бурляй, І. Богун : [XVII ст.] // В. Брехуненко // Пам'ять століть. – 2000. – № 3. – С. 87–92.

475. 94(477)(092)

В 42 Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети / **В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин, Ю. О. Калінцев** та ін. – Київ : Вища школа, 2002. – 359 с.

476. Гетьмани України: (історичні портрети) // Все для вчителя. – 2001. – № 14. – С. 2–31.

477. 94(477)(092)

Г 44 Гетьмани України. Історичні портрети / упоряд. журн. «Україна». – Київ : журн. «Україна», газ. «Вечірній Київ», 1991. – 216 с.

478. Грабовецький В. Де могили українських гетьманів? / В. Грабовецький // Дзвін. – 1990. – № 10. – С. 119–128.

479. Гуржій О. І. Останні «лицарі свободи» : [козаки, 18 ст.] / О. І. Гуржій // Історія України. – 2000. – № 15 (квітень).

480. Замлинський В. Стисла хронологія козацьких гетьманів / В. Замлинський // Київська старовина. – 1993. – № 3. – С. 103–113 ; № 5. – С. 88–94.

481. Мериме П. Українські козаки та їхні останні гетьмани / П. Мериме // Учитель. – 1998. – № 6. – С. 22–26.

482. 94(477).04

Н 30 Новицький Я. П. Історичні постаті // Народна пам'ять про козацтво / Я. П. Новицький, А. Л. Сокульський, В. І. Шевченко. – Запоріжжя, 1991. – С. 68–86.

483. Панащенко В. Значкові товариші: (гетьманщина) / В. Панащенко // Київська старовина. – 1999. – № 4. – С. 126–142.

484. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. Усі гетьмани України: Легенди. Міфи. Біографії / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Харків : Фоліо, 2007. – 415 с.

485. 94(477).04+94(477)(092)

С 28 Сегеда С. П. Гетьманські могили / С. Сегеда. – Київ : Наш час, 2009. – 440 с. – (Невідома Україна).

486. 94(477)

С 47 Слабошпицький М. Ф. Українські гетьмани / М. Ф. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 119–188.

487. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX століть. Історичні есе у 2 т. / Б. Сушинський ; оформл. О. П. Чередниченка. – Одеса : ВМВ, 2004. – Т. 1. – 592 с.

488. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX століть. Історичні есе у 2 т. / Б. Сушинський ; оформл. О. П. Чередниченка. – Одеса : ВМВ, 2004. – Т. 2. – 592 с.

ДАНИЛО АПОСТОЛ

489. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Данило Павлович Апостол / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 315–318.

490. Герасименко Н. О. Данило Апостол / Н. О. Герасименко // Історія України. – 2000. – № 5. – С. 1–3.

491. 94(477)(092)

I-90 Герасименко Н. О. Данило Апостол / Н. О. Герасименко // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 338–345.

492. Герасименко Н. О. Данило Апостол – гетьман Лівобережної України (1727–1734 рр.) / Н. О. Герасименко // Український історичний журнал. – 1992. – № 3. – С. 92–102.

493. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Павло Полуботок і Данило Апостол / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 46–51.

494. 94(477)(092)

Г 44 Дзира Я. Данило Апостол / Я. Дзира // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 207–214.

495. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Данило Апостол / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 217–220.

496. Коляда І. «... Старший та найбільш заслужений у козацькому війську воїн ...»: [Данило Апостол] / І. Коляда // Історія в школі. – 2009. – № 11–12. – С. 1–5.

497. 94(477).05(092)

К 84 Крупницький Б. Д. Гетьман Данило Апостол і його доба / Б. Д. Крупницький ; [передм.] В. М. Горобця. – Київ : Україна, 2004. – 288 с.

498. Мельник Л. Г. Гетьман Данило Апостол / Л. Г. Мельник // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 347–348.

499. Полонська-Василенко Н. Гетьманство Данила Апостола / Н. Полонська-Василенко // Наука і суспільство. – 1995. – № 3–4. – С. 34–42 ; № 5–6. – С. 27–31.

500. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... останній справжній козак козацької України»: [Данило Павлович Апостол] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 336–354.

501. 94(477)

С 47 Слабошпицький М. Мудрий і поміркований : [Данило Апостол] / М. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 186–188.

502. 94(477)

Б 48 Солошенко О. М. Данило Апостол / **М. З. Бердуга, В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 112–118. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

503. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Данило Апостол – полковник миргородський, гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 309–314.

ІВАН БОГУН

504. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Іван Богун / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 469–477.

505. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Козацький лицар Іван Богун / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 181–190.

506. Гуржій О. І. Іван Богун : деякі міфи та реальність : [Богун – сподвижник Б. Хмельницького] / О. І. Гуржій // Український історичний журнал. – 1998. – № 1. – С. 99–111.

507. Гуржій О. І. Іван Богун : [козацький ватажок] / О. І. Гуржій // Історія України. – 1999. – № 41 (листопад).

508. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Богун / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 168–171.

509. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Іван Богун / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 99–111.

510. 7.03

С 79 Степовик Д. В. Ян Мадєєвський. Іван Богун / Д. В. Степовик // Скарби України : наук.-худож. книга / худож. оформл. Д. О. Заруби. – Київ, 1991. – С. 133–138.

511. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Богун – полковник вінницький, наказний гетьман Визвольної армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 432–437.

512. Яковлева Т. Г. Іван Богун: проблеми біографії / Т. Г. Яковлева // Український історичний журнал. – 2000. – № 2. – С. 147–157; № 4. – С. 144–153.

513. Яковлева Т. Г. Іван Богун – Федорович: (видатна історична постать епохи гетьманщини) / Т. Г. Яковлева // Київська старовина. – 1992. – № 5. – С. 43–53.

514. Яковлева Т. Г. Загибель Івана Богуна / Т. Г. Яковлева // Український історичний журнал. – 1991. – № 5. – С. 139–142.

ІВАН БРЮХОВЕЦЬКИЙ

515. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Іван Брюховецький / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 376–392.

516. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Іван Брюховецький / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 69–76.

517. 94(477)

Б 48 Бутенко В. І. Іван Брюховецький / **М. З. Бердуга, В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 46–58. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 3 (3)).

518. Горобець В. М. Московський договір гетьмана І. Брюховецького 1665 р.
/ В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 39–51.

519. 94(477)

Р 83 Нечуй-Левицький І. Українські гетьмани Брюховецький та Тетеря
/ І. Нечуй-Левицький // Руїна: друга половина XVII ст. / упоряд. **О. Гуржій**. –
Київ, 1996. – С. 302–328.

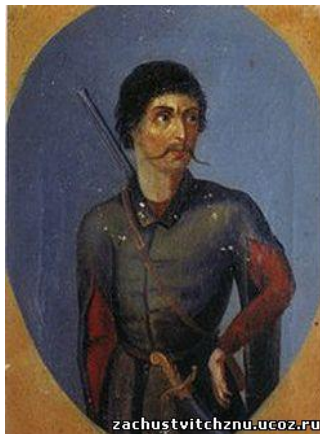
520. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... відзначався найвищою мірою якостями людини
улесливої, хитрої і пронозливої ...»: (Іван Мартинович Брюховецький)
/ О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. –
Харків, 2007. – С. 172–187.

521. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Брюховецький – кошовий гетьман, гетьман
Лівобережної України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія
України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. –
Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 66–76.

ПАВЛО БУТ

522. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Павлюк (Павло Бут) / М. Аркас // Історія України
– Русі. – Одеса, 1994. – С. 177–178.

523. 94(477)(092)

I-90 Замлинський В. Павло Бут / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 280–289.

524. Зленко Г. Загублена поема Олександра Колеси : [про гетьмана Павлюка (Павло Бут)] / Г. Зленко // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 31. – С. 5.

525. Колеса О. Смерть гетьмана Павлюка : [Павло Бут] / О. Колеса // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 31. – С. 5–6.

526. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання 1637–1638 рр. : [Павло Павлюк] / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 217–221.

ІВАН ВИГОВСЬКИЙ

527. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Іван Виговський / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 329–337.

528. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Драма Івана Виговського / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 357–361.

529. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Іван Виговський / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 45–52.

530. Апанович О. М. Гетьман Іван Виговський / О. М. Апанович // Історія в школі. – 1997. – № 1–2. – С. 44–48.

531. Апанович О. М. Гетьман І. Виговський – тактик і стратег : [XVII ст.] / О. М. Апанович // Наука і суспільство. – 1995. – № 9–10. – С. 54–58.

532. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Іван Остапович Виговський / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 227–237.

533. Борисенко В. Й. Занепад Української держави за гетьманування Івана Виговського / В. Й. Борисенко // Пам'ять століть. – 1999. – № 5. – С. 3–18.

534. Бульвінський А. Г. Дипломатичні зносини України в період гетьманування Івана Виговського (серпень 1657 – серпень 1659) / А. Г. Бульвінський // Український історичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 125–138.

535. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Виговський / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 172–175.

536. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Гетьманування Юрія Хмельницького і Виговського / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думках та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 144–146. – (Українське відродження).

537. Коляда І. Образ гетьмана Івана Виговського в оцінці І. Нечуя-Левицького / І. Коляда, **Ю. Макарчук** // Історія в школі. – 2006. – № 7–8. – С. 4–7.

538. Мицик Ю. А. Іван Виговський / Ю. А. Мицик // Історія України. – 1998. – № 24 (липень).

539. Мицик Ю. А. Гетьман Іван Виговський / Ю. А. Мицик // Історія України. – 2009. – № 14. – С. 5–11.

540. Мицик Ю. А. Гетьман Іван Виговський / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2009. – № 7–8. – С. 54–56 ; № 9. – С. 36–45 ; № 10. – С. 31–32.

541. Мицик Ю. А. Спадкоємець Богдана Хмельницького : (Іван Виговський) / Ю. А. Мицик // Пам'ять століть. – 1999. – № 1. – С. 66–73.

542. 94(477)

Р 83 Нечуй-Левицький І. Український гетьман Іван Виговський / І. Нечуй-Левицький // Руїна: друга половина XVII ст. / упоряд. **О. Гуржій.** – Київ, 1996. – С. 276–302.

543. Пінчук Ю. Гетьманство Івана Виговського в інтерпретації Миколи Костомарова / Ю. Пінчук // Історичний журнал. – 2007. – № 4. – С. 54–60.

544. 94(477)

П 39 Плохій С. Дніпровський розкол : [Іван Виговський] / С. Плохій // Брама Європи. Історія України від Скіфських воєн до незалежності. – Харків, 2016. – С. 154–165.

545. 94(477)(082)

У–45 Похлеба О. Політична діяльність Івана Виговського / О. Похлеба // Українська держава – історія та сучасність : зб. матеріалів другої міської студ. іст. конф. 12 грудня 2008 року. – Жовті Води, 2008. – С. 5–7.

546. 94(477)(092)

І-90 Путро О. Іван Виговський / О. Путро // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська**, **В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 300–310.

547. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... свій край шаблею здобув і з ярма визволив»: (Іван Остапович Виговський) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 96–132.

548. Соловйова Г. В. Постать гетьмана Івана Виговського в листах папських нунціїв / Г. В. Соловйова // Український історичний журнал. – 2010. – № 6. – С. 161.

549. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Виговський – генеральний писар, гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 410–422.

550. Трінчук Я. Іван Виговський: російський міф та українська правда / Я. Трінчук, Т. Наконечний // Дзвін. – 2013. – № 2. – С. 107–119.

551. Чемерис В. Хто ви, Іване Остаповичу Виговський? / В. Чемерис // Пам'ять століть. – 2002. – № 2. – С. 97–122.

552. Чуприна В. Гетьман Іван Виговський і Конотопська битва 1659 р. / В Чуприна, З. Чуприна // Дзвін. – 2000. – № 1. – С. 125–130.

553. Яковлева Т. Іван Виговський: (істина та вимисел) / Т. Яковлева // Київська старовина. – 1998. – № 3. – С. 141–159.

ДМИТРО ВИШНЕВЕЦЬКИЙ

554. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Гетьман Дмитро Вишневецький / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 165–169.

555. 94(477)

А 82 Аркас М. Князь Дмитро Вишневецький – Байда / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 150–152.

556. 94(477).04

В 48 Винар Л. Силуети епох. Дм. Вишневецький, М. Грушевський: історичні розвідки / Л. Винар. – Дрогобич : Відродження, 1992. – 182 с.

557. 94(477).04(092)

В 55 Дмитро Вишневецький (Байда) : художньо-документальна книжка для середнього і ст. шкільного віку / упоряд. і передм. **А. В. Денисенка.** – Київ : Веселка, 1995. – 77 с. – (Гетьмани України).

558. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Виникнення Запорозької Січі. Князь Дмитро Вишневецький і козаки. Іван Підкова / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 121–144.

559. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Запорозька Січ. Дмитро Вишневецький-Байда / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думках та піснях : для середнього та ст. шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 48–51. – (Українське відродження).

560. Денисенко А. Байда – князь Вишневецький : [XVI ст.] / А. Денисенко, **І. Іванов** // Все для вчителя. – 1999. – № 19–20. – С. 4–5.

561. Денисенко А. Козацький гетьман Байда-Вишневецький / А. Денисенко // Київська старовина. – 1992. – № 1. – С. 70–73.

562. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Дмитро Вишневецький / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 124–127.

563. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Дмитро Байда-Вишневецький / В. Замлинський // Історія України в особах: ІХ–ХVІІІ ст. / **В. Замлинський** та ін. – Київ, 1993. – С. 185–192.

564. Ковбаса В. До біографії Дмитра Байди-Вишневецького: поїздка до Туреччини 1553 року / В. Ковбаса // Київська старовина. – 2011. – № 4. – С. 3–24.

565. Ковбаса В. Князь Дмитро Вишневецький – Байда. Його образ та родовід в українському епосі / В. Ковбаса // Київська старовина. – 2008. – № 1. – С. 111–145 ; № 2. – С. 150–168.

566. 94(477)(092)

Г 44 Лемерсьє-Келькеже Ш. Дмитро Вишневецький / Ш. Лемерсьє-Келькеже // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 7–24.

567. Махно Т. Козаки та опричники : [Дмитро Вишневецький (Байда)] / Т. Махно // Українська культура. – 2006. – № 11. – С. 34–35.

568. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Дмитро Вишневецький / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 57–63.

569. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «Особисто знаний ворогами» : (Дмитро Байда-Вишневецький) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 6–25.

570. Сагун Д. Пісня про Байду / Д. Сагун // Все для вчителя. – 2000. – № 3. – С. 13–14.

571. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Дмитро Вишневецький / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ, 2002. – С. 69–75.

572. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Дмитро Вишневецький – князь, засновник запорізької фортеці, гетьман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі

вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 41–53.

573. 93(477)(092)

Х 22 Харченко Т. Н. Вишневецкий Дмитрий Иванович / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкуров, Н. А. Рудычева** // 100 знаменитых людей Украины. – Харьков, 2004. – С. 93–98.

574. Чухліб Т. В. Дмитро Вишневецький – герой української середньовічної пісні / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2005. – № 5. – С. 1–4.

575. Шиятий І. П. Їх буде пам'ятати Україна: (видатні постаті України : (Д. Вишневецький, П. Конашевич-Сагайдачний, Б. Хмельницький)) / І. П. Шиятий // Позакласний час. – 2013. – № 1–2. – С. 21–24.

ЯРЕМА ВИШНЕВЕЦЬКИЙ

576. Коржиков Ю. Ієремія Вишневецький: спроба реабілітації / Ю. Коржиков // Історія України. – 2000. – № 9. – С. 10.

577. Мельник Л. Г. Князь Ярема Вишневецький : [XVII ст. – перший гетьман] / Л. Г. Мельник // Київська старовина. – 1994. – № 2. – С. 103–112.

ЛАЗАР ГЛОБА

578. Чемерис В. Осавул війська Запорізького : [Лазар Глоба] / В. Чемерис // Пам'ять століть. – 1999. – № 4. – С. 138–150.

ОСТАП (ЄВСТАФІЙ) ГОГОЛЬ

579. Герасименко Н. Остап Гоголь – гетьман : [О. Гоголь – сподвижник Б. Хмельницького] / Н. Герасименко // Історичний календар. – Київ, 1998. – Вип. 5. – С. 23–27.

580. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Остап Гоголь – гетьман правобережних козаків, командир козацького корпусу / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 165–166.

581. Чухліб Т. В. Є. Гоголь – полковник Війська Запорозького та наказний гетьман Правобережної України / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 1997. – № 1. – С. 94–103.

АНТОН ГОЛОВАТИЙ

582. 801.81(477)

С 13 Антон Головатий // Савур-могила. Легенди і перекази Нижньої Наддніпрянщини / упоряд. і авт. приміт. **В. А. Чабаненко**. – Київ, 1990. – С. 132–134.

583. Мороз В. Антон Головатий, дипломат і поет : [про одного із славних лицарів запорозького козацтва XVIII ст.] / В. Мороз // Козацтво. – 1993. – № 1. – С. 18–22.

584. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Антон Головатий – військовий писар, суддя Війська Запорізького, кошовий отаман Чорноморського козацького війська, бригадир російської армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 411–445.

КОСТЬ ГОРДІЄНКО

585. 908(477.63)

Н 12 Бедринець В. Кошовий отаман Кость Гордієнко / В. Бедринець // На землі, на рідній... / упоряд. **Г. Д. Гусейнов.** – Дніпропетровськ, 2011. – Кн. 6 : Несказанно прекрасні краї... : літературні та документальні твори з історії гірничого краю. – С. 45–51.

586. Гейко С. Життя і смерть Костя Гордієнка: (його дванадцять разів обирали козаки кошовим отаманом) / С. Гейко // Наука і суспільство. – 1994. – № 4–6. – С. 29–33.

587. 94(477)(092)

Г 95 Гуржий А. И. Константин Гордиенко / А. И. Гуржий, **А. И. Палий.** – Киев : Арий, 2013. – 208 с.

588. Кащенко А. Кость Гордієнко – Головка. Останній лицар Запорозжя / А. Кащенко // Дніпро. – 1991. – № 5. – С. 151–165.

589. 39(477)(075.8)

К 82 Лист кошового отамана Костянтина Гордієнка гетьману Івану Мазепі [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 175–177.

590. 39(477)(075.8)

К 82 Лист [Петра І] до Костянтина Гордієнка [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 173–174.

591. 39(477)(075.8)

К 82 Слово кошового отамана Костянтина Гордієнка гетьману Івану Мазепі [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 177–178.

592. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Кость Гордієнко – кошовий отаман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 262–271.

ДМИТРО ГУНЯ

593. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Яцько Острянин. Дмитро Гуня / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 232–235.

594. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Гуня / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 179–182.

595. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Гуня Дмитро / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 253–254.

596. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Дмитро Гуня – кошовий отаман, гетьман повстанського війська / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 316–318.

ПЕТРО ДОРОШЕНКО

597. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Петро Дорошенко / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 393–410.

598. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Петро Дорошенко / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 77–84.

599. 94(477)(092)

І-90 Антонович В. Петро Дорошенко / В. Антонович // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирєв.** – Одеса, 1993. – С. 191–195.

600. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Петро Дорохіїєвич Дорошенко (1665–1676) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 250–252.

601. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Петро Дорошенко / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думах та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 150. – (Українське відродження).

602. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Дорошенко Петро / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 259–262.

603. 94(477)(092)

С-81 Дорошенко Петро Тимофійович // 100 знаменитих людей України / **В. М. Скляренко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева.** – Харків, 2005. – С. 133–137.

604. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин **В. П.** Петро Дорошенко / **В. П. Дрожжин** // Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 191–195.

605. Колодницький С. Гетьман Дорошенко під Підгайцями, важка битва гетьмана Петра Дорошенка / **С. Колодницький** // Дзвін. – 2000. – № 4. – С. 109–115.

606. 94(477)(092)

К 73 Котляр **М. Ф.** Петро Дорошенко / **М. Ф. Котляр, В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 238–254.

607. 94(477)(082)

Н 24 Краснов **В.** Могила гетьмана Дорошенка / **В. Краснов** // Намогильні хрести запорозьких козаків : зб. наук. ст., матер. та републікацій / **М. Вертил'як, Ф. Волков, І. Каманін** [та ін.]. – Одеса, 1998. – С. 128–134.

608. 94(477)

Р 83 Крип'якевич **І.** Гетьман Петро Дорошенко / **І. Крип'якевич** // Руїна: друга половина ХVІІ ст. / [упоряд.] **О. Гуржій.** – Київ, 1996. – С. 328–337.

609. Курас Г. Життя і смерть Петра Дорошенка / **Г. Курас** // Київська старовина. – 1993. – № 4. – С. 48–55.

610. 94(477)

Д 23 Махун **С.** Петр Дорошенко – трудный выбор гетмана / **С. Махун** // Две Руси. Украина Incognita. – Київ, 2004. – С. 76–80.

611. Мушкетик Ю. Важка булава гетьмана. 14 жовтня – День українського козацтва : гетьман Петро Дорошенко / **Ю. Мушкетик** // Науковий світ. – 2010. – № 10. – С. 20–23.

612. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... інших мушу шукати протекцій»: (Петро Дорофійович Дорошенко) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 188–212.

613. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Петро Дорошенко / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Київ ; Москва, 2002. – С. 123–131.

614. 94(477)(092)

І-90 Смолій В. А. Петро Дорошенко / В. А. Смолій // Історія України в особах: ІХ–ХVІІІ ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 318–326.

615. Смолій В. А. Петро Дорошенко: (особа в контексті часу) / В. А. Смолій // Віче. – 1994. – № 1. – С. 138–152.

616. Смолій В. А. Гетьман Петро Дорошенко / В. А. Смолій, **В. С. Степанков** // Український історичний журнал. – 1992. – № 7–8. – С. 84–102.

617. 94(477)(092)

С 54 Смолій В. А. Петро Дорошенко / В. А. Смолій, **В. С. Степанков.** – Київ : Арій, 2013. – 608 с. – (Гетьмани України та їхня доба).

618. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Петро Дорошенко – гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців ХV–ХІХ ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 35–45.

619. Чухліб Т. В. Гетьманування Петра Дорошенка: (причини «вірності» та «зради» королю, султану й царю (1665–1676 рр.)) / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2007. – № 1. – С. 39–61.

620. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. Секрети українського полівасалітету. Хмельницький-Дорошенко-Мазепа / Т. Чухліб. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 327 с.

621. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Дорошенко Петро Дорофійович / І. Шаров

// 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 132–136.

АНТОН ЖДАНОВИЧ

622. Гурбик А. О. Київський полковник Антон Жданович: (полковники Війська Запорозького) / А. О. Гурбик // Український історичний журнал. – 1998. – № 3. – С. 130–139 ; № 4. – С. 103–109.

623. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Антон Жданович – полковник київський, генеральний суддя, наказний гетьман українського козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 55–58.

МАРКО ЖМАЙЛО

624. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Жмайло / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 172–173.

625. Марочкін В. До зброї кликали дзвони: (повстання народних мас України під проводом гетьмана Марка Жмайла проти шляхетської Польщі – 1625 р.) / В. Марочкін // Київ. – 1991. – № 12. – С. 87–90.

626. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання під проводом Марка Жмайла (1625 р.) / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали:

історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 208–209.

627. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Марко Жмайло – гетьман українського козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 250–253.

ПЕТРО КАЛНИШЕВСЬКИЙ

628. Архів Коша Запорозького. Приватне листування Петра Калнишевського. Передмова та публікація Любові Гісцової // Київська старовина. – 1992. – № 3. – С. 11–21.

629. 94(477.63):008(477.63)(082)

І-90 Грибовський В. В. Мережа особистих зв'язків Петра Калнишевського / В. В. Грибовський // Історія культури Придніпров'я. Невідомі та маловідомі сторінки : науковий щорічник. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 7. – С. 41–60.

630. Ефименко П. С. Калнышевский, последний кошевой Запорожской Сечи. 1691–1703 / П. С. Ефименко // Український історичний журнал. – 1990. – № 12. – С. 122–131.

631. 94(477).05(092)

К 90 Кулиняк Д. І. «Од Калниша вісті ...» / Д. І. Кулиняк. – Київ : Київська правда, 2004. – 344 с.

632. Кулиняк Д. І. «Од Калниша вісті ...» / Д. І. Кулиняк // Пам'ять століть. – 2001. – № 3. – С. 60–75.

633. Кулиняк Д. І. Соловецький в'язень, або Останній гетьман України: (до 300-річчя від дня народження П. Калнишевського) / Д. І. Кулиняк // Вітчизна. – 1991. – № 7. – С. 137–151.

634. 821.09(082)

Л 64 Ласкава Ю. В. Останні символи духовності козацької державності – гетьман Кирило Розумовський і кошовий Петро Калнишевський / Ю. В. Ласкава // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : С. І. Ковпик (голов. ред.), Н. Г. Мельник, О. А. Галич [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 6. – С. 329–334.

635. Осадча Ю. Петро Калнишевський – останній кошовий Запорізької Січі / Ю. Осадча // Світогляд. – 2008. – № 6. – С. 6–10.

636. Солошенко О. М. Петро Калнишевський / О. М. Солошенко // Історія та правознавство. – 2004. – № 7. – С. 5–7.

637. 94(0477)

Д 23 Струкевич А. Последний кошевой Запорожской Сечи : [Петр Калнышевский] / А. Струкевич // Две Руси. Украина Incognita. – Київ, 2004. – С. 122–129.

638. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Петро Калнишевський – кошовий отаман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 362–375.

639. Шаромигов О. Останній отаман війська Запорозького : [П. Калнишевський] / О. Шаромигов // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 10. – С. 44–45.

САМІЙЛО КІШКА

640. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Гетьман Самійло Кішка / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 178–181.

641. 94(477)

А 82 Аркас М. Самійло Кішка / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 164–165.

642. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Дума про Самійла Кішку / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думах та піснях : для середнього та ст. шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 85–96. – (Українське відродження).

643. Кащенко Л. Про гетьмана козацького Самійла Кішку : [ХVІ ст.] / Л. Кащенко // Початкова школа. – 1990. – № 11. – С. 57–62.

644. 398(477)

У 45 Самійло Кішка : [дума] // Українські народні думи та історичні пісні. Героїчний епос / упоряд. **О. Мошка.** – Київ, 2005. – С. 20–30. – (Шкільна хрестоматія).

645. 94(477).04

К 46 Самійло Кішка : історичні розвідки, думи, оповідання / упоряд., передм., добір іл. матеріалу та приміт. **В. О. Шевчука.** – Київ : Веселка, 1993. – 157 с. – (Кошові Запорозької Січі).

646. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Самійло Кішка – гетьман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 182–186.

647. Тирса В. Гетьман Кішка: (уривок з повісті «Несмертельна слава») / В. Тирса // Київська старовина. – 1995. – № 1. – С. 33–38.

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ

648. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Петро Конашевич-Сагайдачний / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 182–194.

649. Антонович В. Б. Исторические деятели Юго-Западной России в биографиях и портретах : [Петр Конашевич-Сагайдачный, 1605–1622] / В. Б. Антонович // Український історичний журнал. – 1990. – № 9. – С. 116–120.

650. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Б. Петро Сагайдачний / В. Б. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 25–32.

651. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Петро Сагайдачний / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 165–170.

652. 94(477)

Б 48 Бердуга М. З. Петро Конашевич-Сагайдачний / М. З. Бердуга, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 7–14.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 3 (3)).

653. 94(477)

Б 87 Брехуненко В. Рейд гетьмана Петра Сагайдачного на Москву / В. Брехуненко // Війни українських козаків з Росією в XVI–XVII ст. – Київ, 2015. – С. 34–43.

654. Бугай Л. Петро Конашевич-Сагайдачний – славний лицар козацтва / Л. Бугай // Все для вчителя. – 2005. – № 5–6. – С. 47–49.

655. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Боротьба запорозького козацтва з турецькими і татарськими загарбниками. Гетьман Сагайдачний і хотинська війна 1621 року / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 235–269.

656. Грачевська Т. О. Постать П. Конашевича-Сагайдачного в оцінках П. Феденка і Д. Яворницького: спроба компаративного аналізу / Т. О. Грачевська // Грані. – 2005. – № 5. – С. 26–29.

657. 94(477)(092)

Г 95 Гуржій О. І. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / О. І. Гуржій, **В. В. Корнієнко.** – Київ : Україна, 2004. – 188 с.

658. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Петро Конашевич-Сагайдачний / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 146–149.

659. Іщенко Л. Петро Конашевич-Сагайдачний / Л. Іщенко // Історичний календар. – 1999. – С. 235–236.

660. Кащенко А. Про гетьмана Сагайдачного / А. Кащенко // Початкова школа. – 1991. – № 1. – С. 71–77.

661. Коломоєць С. Морські походи запорозького козацтва під проводом Петра Конашевича-Сагайдачного / С. Коломоєць // Історія України. – 2001. – № 21–24 (червень).

662. Петро Конашевич-Сагайдачний: (385 років від дня смерті) // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 3. – С. 53–56.

663. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Петро Сагайдачний: воїн, політик, людина / М. Ф. Котляр, **В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 192–206. – (Серія «Україна. Голоси історії»).

664. 94(477).04

К 73 Котляр Н. Ф. Петр Сагайдачный: политик, воин, человек / Н. Ф. Котляр, **В. А. Смолий** // История в жизнеописаниях. – Киев, 1990. – С. 156–167.

665. 94(477).(04)

М 58 Мордовець Д. Сагайдачний / Д. Мордовець // Між двох вогнів: друга половина XVI – перша половина XVII ст. / [упоряд. і передм.] **І. О. Ворончук.** – Київ, 1996. – С. 19–202. – (Історія України в прозових творах та документах).

666. 94(477)(092)(031)

О-76 Остапенко П. В. Петро Конашевич-Сагайдачний / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 72–81.

667. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... слава цього козацького гетьмана може позмагатися з вічністю»: [Петро Конашевич-Сагайдачний] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 26–58.

668. 94(477)(092)

С 81 Сагайдачний Петро // 100 знаменитих людей України / **В. М. Склярєнко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева.** – Харків, 2005. – С. 395–398.

669. 94(477).04(092)

С 13 Петро Сагайдачний : історико-документальна книжка для середнього та старшого шкільного віку / упоряд. і передм. **В. О. Замлинського**. – Київ : Веселка, 1992. – 62 с. – (Гетьмани України).

670. Сас П. М. Коли народився Петро Конашевич-Сагайдачний? / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 36–50.

671. 94(477)(092)

I-90 Сас П. М. Петро Конашевич-Сагайдачний / П. М. Сас // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** та ін. – Київ, 1993. – С. 239–246.

672. Сас П. М. Петро Конашевич-Сагайдачний / П. М. Сас // Київська старовина. – 1992. – № 2. – С. 53–69.

673. Сас П. М. Пісня виспівана у віках : [Петро Конашевич-Сагайдачний] / П. М. Сас // Київська старовина. – 1994. – № 4. – С. 116–121.

674. Сас П. М. Рукописне «Євангеліє П. Сагайдачного» / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 157–190.

675. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Петро Сагайдачний / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ, 2002. – С. 86–92.

676. Сергієнко Г. Твій легендарний Сагайдачний / Г. Сергієнко // Віче. – 1995. – № 10. – С. 129–141.

677. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Петро Сагайдачний – кошовий отаман, гетьман запорізького козацтва, гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 213–225.

678. 94(477)

Х 22 Харченко Т. Н. Сагайдачний Пётр / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкурова, И. А. Рудычева** // 100 знаменитых людей Украины. – Харьков, 2004. – С. 392–395.

679. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Сагайдачний Петро Кононович / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 363–368.

680. Щербак В. О. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / В. О. Щербак // Історичний календар. – 2001. – Вип. 8. – С. 194–200.

681. Яворницький Д. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / Д. Яворницький // Дніпро. – 1990. – № 11. – С. 106–129.

682. 94(477)(092)

І-90 Яворницький Д. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / Д. Яворницький // Історичні постаті України : історичні нариси / [упоряд. та авт. вст. ст.] **О. В. Болдирев.** – Одеса, 1993. – С. 24–64.

ГЕРАСИМ КОНДРАТЬЄВ

683. Маслійчук В. Л. Сумський полковник Герасим Кондратьєв / В. Л. Маслійчук // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 77–87.

КРИШТОФ КОСИНСЬКИЙ

684. 94(477)

А 82 Аркас М. Криштоф Косинський / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 158–160.

685. Бутенко В. І. Криштоф Косинський : [козацький ватажок] / В. І. Бутенко // Історія та правознавство. – 2004. – № 5. – С. 10–14.

686. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Повстання 1591–1593 рр. під керівництвом Криштофа Косинського / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 156–164.

687. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Криштоф Косинський / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 228–231.

688. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Криштоф Косинський / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** та ін. – Київ, 1993. – С. 225–232.

689. Леп'явко С. А. Криштоф Косинський / С. А. Леп'явко // Історія України. – 2000. – № 12 (березень).

690. Леп'явко С. А. Повстання К. Косинського (1591–1593 рр.) / С. А. Леп'явко // Український історичний журнал. – 1994. – № 4. – С. 120–132 ; № 5. – С. 116–126.

691. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання під проводом Криштофа Косинського (1591–1593 рр.) / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 202–204.

692. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Криштоф Косинський – гетьман запорізького козацтва, гетьман повстанської армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 129–132.

КОЧУБЕЙ

693. Сушинський Б. Іскра і Кочубей / Б. Сушинський // Історія України. – 2000. – № 45 (грудень).

694. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Василь Кочубей – генеральний писар, генеральний суддя, наказний гетьман козацького війська / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 237–239.

МАКСИМ КРИВОНІС

695. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Народний герой Максим Кривоніс / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 163–180.

696. Мицик Ю. А. Максим Кривоніс / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 1992. – № 12. – С. 69–79.

697. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Максим Кривоніс – полковник черкаський, перший полковник Визвольної армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 423–431.

СТЕФАН (СТЕПАН) КУНИЦЬКИЙ

698. Чухліб Т. В. Гетьман Правобережної України С. Куницький (1683–1684 рр.) / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2000. – № 43. – С. 1–4.

699. Чухліб Т. В. Українсько-польська військова взаємодія під час гетьманування С. Куницького (1683–1684 рр.) / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2000. – № 5. – С. 44–56.

ІВАН МАЗЕПА

700. 94(477).05(092)(082)

М 13 Алексашкина Л. Постать гетьмана України Івана Мазепи в творчій спадщині Дмитра Івановича Яворницького / Л. Алексашкина // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук.

конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 313–324.

701. 94(477).05(092)(082)

М 13 Андреева Е. Бумаги И. С. Мазепы в архиве А. Д. Меншикова / Е. Андреева // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 116–133.

702. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Іван Степанович Мазепа (1687–1709) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 270–303.

703. «Ах, я люблю тебе, Вкраїно» : [І. Мазепа] // Все для вчителя. – 1999. – № 17–18 (серпень). – С. 16–17.

704. 94(477)

Б 48 Бердута М. З. Іван Мазепа / М. З. Бердута, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 69–82.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

705. 94(477).05(092)(082)

М 13 Борисенко В. Успіхи і прорахунки соціальної політики уряду гетьмана Івана Мазепи / В. Борисенко // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 229–236.

706. 94(477)(092)

І-90 Борщак І. Іван Мазепа / І. Борщак, **Р. Мартель** // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирєв.** – Одеса, 1993. – 384 с.

707. Бушакова О. Образ Івана Мазепи в мистецтві західно-європейського романтизму / О. Бушакова, **Ю. Бєвзун** // Всесвітня література в сучасній школі. – 2017. – № 3. – С. 38–42.

708. Вечерський В. Іван Мазепа / В. Вечерський // Народне мистецтво. – 2010. – № 1–2. – С. 4–7.

709. Винтоняк О. Анафема на гетьмана Мазепу / О. Винтоняк // Дніпро. – 1990. – № 8. – С. 110–113.

710. 94(477).05(092)(082)

М 13 Волос О. Останній шлях Іван Мазепи Миколаївською землею / О. Волос // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 351–357.

711. 94(477)(082)

Г 47 47 Гай-Нижник П. П. Геополітичний вибір І. Мазепи 1708 р.: особиста інтрига гетьмана чи вимушений крок задля порятунку Батьківщини / П. П. Гай-Нижник // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ, 2010. – Вип. 37. – С. 17–27.

712. Голобуцький В. О. Гетьман Мазепа і запорозькі козаки / В. О. Голобуцький // Рідна школа. – 1993. – № 3. – С. 31–38.

713. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорозьке козацтво кінця XVII – початку XVIII століття. Гетьман Мазепа і запорожці. Гетьман Орлик. Олешківська Січ / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 449–494.

714. 930.85(477)

І-90 Голубець М. Доба Мазепи / М. Голубець // Історія української культури / за заг. ред. **І. Крип'якевича**. – Київ, 2002. – С. 513–520.

715. 94(477)(082)

В 53 Гончарук П. С. Гетьман України Іван Мазепа: державотворець, політик, людина / П. С. Гончарук // Вісник Київського славістичного університету / голов. ред. **Ю. М. Алексєєв**. – Київ, 2003. – Вип. 15. – С. 237–252. – (Серія : «Історія»).

716. 94(477)

Д 23 Горобець В. Гетман Іван Мазепа: життя «за» і «проти» царя / В. Горобець // Две Руси. Україна Incognita. – Київ, 2004. – С. 98–102.

717. 94(477)

В 35 Горобець В. М. Внутрішня і зовнішні передумови політичної переорієнтації гетьмана І. Мазепи / **В. Ф. Верстюк**, В. М. Горобець, **О. П. Толочко** // Україна і Росія в історичній ретроспективі. Нариси в 3 т.: Українські проекти в Російській імперії. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 180–188.

718. Грушевський М. С. На українські теми «Мазепинство» і «Богданівство» / М. С. Грушевський // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 2–7.

719. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Україна за гетьманування І. Мазепи та І. Скоропадського / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 18–45.

720. 94(477).05(092)(082)

М 13 Дзира І. Постать Івана Мазепи в історичних нарисах Михайла Антоновського / І. Дзира // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький**, **Ю. Мицик**, **В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 296–312.

721. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Мазепа / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 196–200.

722. Єнсен А. Мазепа: історичні картини. Україна та епоха Карла XII / А. Єнсен // Вітчизна. – 1991. – № 10. – С. 101–145.

723. Жуковський А. Гетьман Іван Мазепа в оцінці Михайла Грушевського / А. Жуковський // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 134–145.

724. 94(477)(092)

Ж 91 Журавльов Д. В. Мазепа. Людина. Політик. Легенда / Д. В. Журавльов. – Харків : Фоліо, 2007. – 382 с. – (Історичне досє).

725. Іванко А. Культурницька політика І. Мазепи в українській історіографії / А. Іванко // Історія України. – 2003. – № 37 (жовтень).

726. Іванова Л. Іван Мазепа і Петро І: два політичних світогляди, дві долі / Л. Іванова // Наука і суспільство. – 2011. – № 9–10. – С. 5–18.

727. 94(477)

І–23 Іванченко Р. Гетьманування Івана Мазепи / Р. Іванченко // Історія без міфів. Бесіди з історії української історії. – Київ, 1996. – С. 132–138.

728. Ковалевська О. О. «Боліємо над неславним похороном Ясновельможного гетьмана Мазепи...» / О. О. Ковалевська // Історія в школах України. – 2009. – № 12. – С. 35–38.

729. Ковалевська О. О. Зняття анафеми з Івана Мазепи: історія питання та сутність реалій / О. О. Ковалевська // Історія та правознавство. – 2008. – № 11. – С. 4–6.

730. 94(477)(092)

К 56 Ковалевська О. О. Іван Мазепа: у запитаннях та відповідях / О. О. Ковалевська. – Київ : Темпора, 2008. – 200 с.

731. Ковалевська О. О. Нові підходи до пошуку достовірних зображень гетьмана Івана Мазепи / О. О. Ковалевська // Український історичний журнал. – 2007. – № 3. – С. 152–167.

732. 94(477).05(092)(082)

М 13 Ковалевська О. О. Портрети Мазепи: критерії достовірності та проблеми ідентифікації / О. О. Ковалевська // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 395–406.

733. Ковалевська О. О. Що таке «Мазепа»: часова та просторова трансформація уявлень про історичну особистість / О. О. Ковалевська // Краєзнавство. – 2010. – № 3. – С. 225–234.

734. Коляда І. «... ця нещасна історична постать мимоволі викликає до себе історичне спочуття ...». Іван Степанович Мазепа [1629 (1640)–1709]. Історико-біографічний нарис (до 235-річчя обрання І. Мазепа гетьманом Лівобережної України) / І. Коляда, С. Вергун // Історія в школі. – 2013. – № 1. – С. 14–21 ; № 2. – С. 6–12.

735. 94(477).04

К 72 Костомаров Н. И. Мазепа / Н. И. Костомаров ; [под ред.] Б. Г. Литвака. – Москва : Республика, 1992. – 335 с.

736. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Іван Мазепа / М. Ф. Котляр, В. А. Смолій // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 255–269. – (Серія «Україна. Голоси історії»).

737. 94(477).05(092)(082)

М 13 Кочерга В. Державотворча діяльність гетьмана Мазепа в умовах Північної війни (1700–1708 рр.) / В. Кочерга // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 325–337.

738. 94(100)

К 82 Кривобоков В. А. Царь Петр и гетман Мазепа / В. А. Кривобоков // Очерки сказочных былей / [худож.-оформитель] И. В. Осипов. – Харьков, 2003. – С. 585–640.

739. 94(477).05(092)(082)

М 13 Кухарук О. Іван Мазепа та його образ у баченні автора «Історії Русів» / О. Кухарук // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 338–350.

740. Литвин М. Могутній дух Мазепи : (сповідь-есе) / М. Литвин // Рідна школа. – 1994. – № 8. – С. 10–14.

741. Лобачев В. Мазепа / В. Лобачев // Наука и религия. – 2002. – № 11. – С. 15–17.

742. 94(477).05(092)(082)

М 13 Люта Т. До генеалогії роду Мазеп / Т. Люта // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 134–155.

743. 94(477).05(092)

М 13 Мазепа : збірник / передм., упоряд. тексту **Ю. І. Іванченка**. – Київ : Мистецтво, 1993. – 240 с.

744. 94(477).05(092)

М 13 Іван Мазепа : художньо-документальна книжка для середнього і старшого шкільного віку / упоряд. і передм. **В. О. Шевчука**. – Київ : Веселка, 1992. – 132 с. – (Гетьмани України).

745. 94(477)(092)

С 81 Мазепа Іван Степанович // 100 знаменитих людей України / **В. М. Складенко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева**. – Харків, 2005. – С. 284–289.

746. 94(477)(092)

І-90 Мазепа І. Маніфест до українського війська і народу [Текст] / І. Мазепа // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирев**. – Одеса, 1993. – С. 307–309.

747. 39(477)(075.8)

К 82 Мазепа І. «Ми стоїмо тепер, братіє, між двома проваллями ...» / І. Мазепа // Крисаченко В. С. Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / **В. С. Крисаченко**. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 169–173.

748. 94(477).05(092)(082)

М 13 Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ : Темпора, 2008. – 486 с.

749. 82.091

М 33 Матвіїшин В. Гетьман Іван Мазепа – романтичний герой у західноєвропейському письменстві / В. Матвіїшин // Український літературний європеїзм : монографія. – Київ, 2009. – С. 186–198.

750. 94(477).04(092)

М 36 Мацьків Т. Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах 1687–1709 / Т. Мацьків. – Мюнхен, 1988. – 286 с.

751. Мацьків Т. Справа княжого титулу гетьмана Івана Мазепи / Т. Мацьків // Київська старовина. – 1993. – № 6. – С. 100–102.

752. 001(477)

Н 34 Мацьків Т. Чому гетьман Мазепа став «Князем Св. Римської імперії»? / Т. Мацьків // Науковий збірник Українського Вільного університету / голов. ред. та упоряд. **Я. Розумний**. – Мюнхен, 1996. – Т. 18. – С. 41–47.

753. 94(477).05(092)

М 70 Мицик Ю. А. Іван Мазепа / Ю. А. Мицик. – Київ, 2007. – 72 с. – (Великі українці).

754. Мицик Ю. А. Мазепа про заселення Південної України / Ю. А. Мицик // Кур'єр Кривбасу. – 1994. – № 14. – С. 24.

755. 94(100)(092)

Д 70 Москаленко В. Г. Меценатська діяльність Івана Мазепи / В. Г. Москаленко, **О. Д. Пустомітенко** // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2010. – Вип. 8. – С. 65–76.

756. Моця О. П. Зрада й донос у контексті дослідження діяльності І. Мазепи / О. П. Моця // Український історичний журнал. – 2012. – № 5. – С. 65–76.

757. 821.161.2.09(059)

Р 49 Наєнко М. Фрагмент українського бароко в європейському романтизмі. Постать гетьмана Мазепи в світовій літературі / М. Наєнко // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 1999. – № 1. – С. 70–72.

758. Овдієнко М. Повернення гетьмана Мазепи / М. Овдієнко // Українська культура. – 1995. – № 2. – С. 1–2.

759. 94(477).05(092)

О-37 Оглоблин О. Гетьман Іван Мазепа та його доба / О. Оглоблин ; [ред.] **Л. Винар**, [упоряд.] **І. Гирич**, **А. Атаманенко**. – Нью-Йорк ; Київ ; Львів ; Париж ; Торонто, 2001. – 464 с.

760. 94(477)(092)

О–76 Остапенко П. В. Іван Мазепа / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 126–138.

761. Островський Я. Мазепа: поміж романтичною легендою та політикою / Я. Островський // Хроніка–2000 : Український культурологічний альманах. – Київ, 2000. – Вип. 35–36. – С. 201–219.

762. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття перша «Отчий поріг» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2008. – № 10. – С. 44–56.

763. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття друга «Життєві уроки юності» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2008. – № 11–12. – С. 57–62.

764. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття третя «Служба у Петра Дорошенка та Івана Самойловича» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 1–2. – С. 41–45.

765. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття четверта «Коломацький переворот» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 3. – С. 42–47.

766. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття п'ята «Легенда про хабар» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 4. – С. 32–37.

767. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття шоста «Перший рік правління» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 5. – С. 34–40.

768. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття сьома «Другий Кримський похід» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 7–8. – С. 54–56.

769. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття восьма «Переворот 1689 року» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 9. – С. 46–48.

770. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття дев'ята «Місія 1689–1690 рр.» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 10. – С. 33–37.

771. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття десята «Підготовка антимосковського виступу» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2009. – № 12. – С. 33–34.

772. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття одинадцята «"Повстання" Петрика»; Стаття дванадцята «Нереалізований задум» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2010. – № 1. – С. 41–43.

773. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття тринадцята «Походи на Азов та Очаків (1695–1698 рр.)» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2010. – № 2. – С. 41–44.

774. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття чотирнадцята «Арешт Палія» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2010. – № 3. – С. 41–456.

775. Павленко С. О. Гетьман Іван Мазепа. Стаття п'ятнадцята «Фінансова, господарська політика» / С. О. Павленко // Історія в школах України. – 2010. – № 4. – С. 42–46.

776. 94(477).05

П 12 Павленко С. О. Іван Степанович Мазепа / С. О. Павленко // Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. – Київ, 2008. – С. 173–193.

777. Павленко С. О. Іван Мазепа і книга / С. О. Павленко // Бібліотечний вісник. – 1994. – № 3. – С. 26–28.

778. 94(477)(092)

П 12 Павленко С. О. Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники / С. О. Павленко. – Київ : Видав. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – 602 с.

779. Пінчук Ю. Монографія М. Костомарова «Мазепа» як чинник формування самоусвідомлення української нації / Ю. Пінчук // Історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 3–18.

780. Пінчук Ю. Про маловідомі сторінки з життєпису Гетьмана України Івана Мазепи / Ю. Пінчук, **О. Ковалевська** // Історія України. – 1998. – № 3. – С. 6–8.

781. 94(477)

П 39 Плохій С. Вирок Полтави : [І. Мазепа] / С. Плохій // Брама Європи. Історія України від Скіфських воєн до незалежності. – Харків, 2016. – С. 166–180.

782. Поцулко Е. А. Благотворительность гетмана Мазепы / Е. А. Поцулко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 4. – С. 24–30.

783. Пуцко В. Гетьман Іван Мазепа і розвиток українського мистецтва / В. Пуцко // Київська старовина. – 1995. – № 1. – С. 98–104.

784. 94(477).05(092)(082)

М 13 Рева Л. Ілько Борщак про Івана Мазепу та його сучасників: за фондами Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / Л. Рева // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 271–282.

785. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... ця нещасна історична постать мимоволі викликає до себе історичне спочуття» : [Іван Степанович Мазепа] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 266–296.

786. Резакевич К. Про могилу Івана Мазепи / К. Резакевич // Київська старовина. – 1995. – № 3. – С. 49–54.

787. Руданський С. Мазепа. Іван Скоропада / С. Руданський // Київська старовина. – 1993. – № 4. – С. 36–47.

788. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Іван Мазепа / Л. Семака / Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ, 2002. – С. 131–142.

789. Сікачина Т. Достойний син свого народу: (І. Мазепа) / Т. Сікачина // Українська культура. – 2003. – № 8. – С. 4–7.

790. Слабошпицький М. Мазепин дзвін: (350 років тому народився великий гетьман України Іван Мазепа) / М. Слабошпицький // Дивослово. – 1994. – № 7. – С. 3–5.

791. 94(477)(092)

I-90 Смолій В. А. Іван Мазепа / В. А. Смолій // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), І. Войцеховська, В. Галаган та ін. – Київ, 1993. – С. 327–338.

792. Смолій В. А. Іван Мазепа : особа в контексті часу / В. А. Смолій // Віче. – 1994. – № 2. – С. 111–124.

793. 94(477).05(092)(082)

М 13 Соболев В. Доба Івана Мазепи в діаріюші Пилипа Орлика / В. Соболев // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 196–213.

794. 94(477)

У 45 Сокирко О. Тринадцятий міф про Мазепу / О. Сокирко // Український гуманітарний огляд / голов. ред. Н. Яковенко, В. Верстюк. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 183–197. – Рец. на кн. : Павленко С. О. Міф про Мазепу. – Чернігів : Сіверянська думка, 1998.

795. Ступак Ф. Я. Доброчинна діяльність гетьмана І. Мазепи / Ф. Я. Ступак // Український історичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 138–148.

796. Субтельний О. Порівняльний підхід у дослідженні постаті Мазепи / О. Субтельний // Український історичний журнал. – 1991. – № 2. – С. 125–129.

797. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Мазепа – гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 188–218.

798. 94(477)

Д 23 Сюдюков И. Дары Ивана Мазепы. Великий гетман как творец культуры: штрихи к портрету / И. Сюдюков // Две Руси. Украина Incognita. – Київ, 2004. – С. 103–107.

799. Таїрова-Яковлева Т. Мазепа – великороссийский помещик или снова о Батуринском Архиве / Т. Таїрова-Яковлева // Київська старовина. – 2008. – № 1. – С. 90–104.

800. 94(477).05(092)(082)

М 13 Таїрова-Яковлева Т. Іван Мазепа и Российская империя / Т. Таїрова-Яковлева // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 26–40.

801. 94(477)(092)

Т 14 Таїрова-Яковлева Т. Іван Мазепа і Російська імперія / Т. Таїрова-Яковлева ; [пер. з рос.] Ю. Мицика. – Київ : КЛІО, 2013. – 403 с.

802. 94(477)(092)

Т 14 Таїрова-Яковлева Т. Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради» / Т. Таїрова-Яковлева ; [пер. з рос.] Ю. Мицика. – Київ : КЛІО, 2013. – 403 с.

803. 94(477).05(092)(082)

М 13 Тараненко М. До причин невдачі союзу гетьмана Івана Мазепи зі шведським королем Карлом XII / М. Тараненко // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 283–295.

804. Тарасова О. Жінки у житті Івана Мазепи: міф чи реальність / О. Тарасова // Дніпро. – 2001. – № 9–10. – С. 129–133.

805. Тригуб В. Знайдено «Батуринський архів» Мазепи / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 1. – С. 6–7.

806. Тригуб В. Шабля Мазепи. Оригінал / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 2–3. – С. 14–15.

807. 94(477)(075.8)

К 82 Трощинський С. Лист гетьману Івану Мазепі, 13.11.1693 р. [Текст] / С. Трощинський // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / **В. С. Крисаченко**. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 167–169.

808. Фігурний Ю. С. Українознавчі аспекти державотворчої діяльності гетьмана Івана Мазепи / Ю. С. Фігурний // Пам'ять століть. – 2004. – № 6. – С. 4–14.

809. Філоненко С. Невідомий Іван Мазепа: в пошуках історичної об'єктивності / С. Філоненко // Віче. – 2008. – № 3. – С. 73–76.

810. 94(477)(092)

Х 22 Харченко Т. Н. Мазепа Іван Степанович / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкуров, Н. А. Рудычева** // 100 знаменитих людей України. – Харків, 2004. – С. 294–299.

811. Хведченя С. Гетьман Мазепа – фундатор київських храмів / С. Хведченя // Народна творчість та етнографія. – 1997. – № 5–6. – С. 77–81.

812. 94(477)(092)

Г 44 Хоткевич Г. Іван Мазепа / Г. Хоткевич // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 101–150.

813. Черняхівська Г. Меценатство гетьмана Івана Мазепи / Г. Черняхівська // Історичний календар. – 2002. – Вип. 8. – С. 345–356.

814. Чужакова П. Іван Мазепа здалеку і зблизька / П. Чужакова // Рідна школа. – 2003. – № 5. – С. 64–66.

815. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. В. Іван Мазепа / Т. Чухліб. – Київ : Арій, 2013. – 224 с. – (Гетьмани України та їхня доба).

816. 94(477).05(092)(082)

М 13 Чухліб Т. Іван Мазепа у Великій Північній війні 1700–1721 рр. (міжнародне та воєнно-політичне становище Українського гетьманату) / Т. Чухліб // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 7–25.

817. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. В. Оцінка політичної діяльності та особистого життя Івана Мазепи / Т. Чухліб // Іван Мазепа. – Київ, 2013. – С. 190–198.

818. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. Секрети українського полівасалітету. Хмельницький-Дорошенко-Мазепа / Т. Чухліб. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 327 с.

819. Шарварок О. «Собор Мазепин сяє, біліє ..., або чи вважав Тарас Шевченко гетьмана зрадником українського народу». Історико-літературний есей) / О. Шарварок // Київ. – 1993. – № 3. – С. 126–135.

820. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Мазепа Іван Степанович / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 241–245.

821. Шведов І. Етюд до портрета гетьмана Івана Мазепи / І. Шведов // Чумацький шлях. – 2000. – № 2. – С. 26–31.

822. 94(100)(082)

Д 70 Шевченко А. М. Іван Мазепа: національний герой чи зрадник свого народу? / А. М. Шевченко // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2015. – Вип. 13. – С. 124–131.

823. Шевченко Ф. П. Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах 1687–1709 / Ф. П. Шевченко, **Т. Мацьків** // Український історичний журнал. – 1993. – № 2–3. – С. 115–121.

824. Яковлева Т. Г. Мазепа – гетман: в поисках исторической объективности / Т. Г. Яковлева // Новая и новейшая история. – 2003. – № 4. – С. 45–64.

825. Якубова Т. І. Мазепа у 1709 році : (відступ від Полтави до Очакова) / Т. І. Якубова // Історія України. – 1999. – № 47 (грудень).

826. 94(477).05(092)(082)

М 13 Яременко М. Києво-Могилянська академія за гетьманування Івана Мазепи: pro et contra двотисячного контингенту вихованців / М. Яременко // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 156–195.

827. 94(477).05(092)(082)

М 13 Ярова Г. Іван Мазепа у збірці Музею гетьманства / Г. Ярова // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 476–483.

828. 94(477).05(092)(082)

М 13 Haggman B. Traces of hetman Ivan Mazepa in Sweden / В. Haggman // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. :

В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 358–367.

ЯКІВ МАРКОВИЧ

829. Струкевич О. К. Генеральний підскарбій Яків Маркович / О. К. Струкевич // Український історичний журнал. – 1997. – № 5. – С. 87–97.

ДЕМ'ЯН МНОГОГРІШНИЙ

830. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Дем'ян Многогрішний / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 416–424.

831. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Демко Многогрішний / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 85–92.

832. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Дем'ян Многогрішний (1669–1672) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 254–257.

833. Борисенко В. Й. Дем'ян Многогрішний / В. Й. Борисенко // Київська старовина. – 1992. – № 4. – С. 44–52.

834. 94(477)

Р 83 Костомаров М. Руїна. Гетьманування Дем'яна Многогрішного / М. Костомаров // Руїна : друга половина XVII ст. / упоряд. **О. Гуржій.** – Київ, 1996. – С. 183–275.

835. Мицик Ю. А. Гетьман Дем'ян Многогрішний / Ю. А. Мицик, **В. Горобець, З. Хижняк** // Історичний календар. – 2002. – № 8. – С. 130–138.

836. Дем'ян Многогрішний : [гетьман України] // Дивосвіт. – 2004. – № 2. – С. 1–4.

837. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... родом селянин, твердої вдачі, абсолютист, непоступливий і задиристий» : [Дем'ян Гнатович Многогрішний] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 225–241.

838. 94(477)

С 47 Слабошпицький М. Суд над Дем'яном Многогрішним / М. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 162–163.

839. 94(477)

Б 48 Солошенко О. М. Дем'ян Многогрішний / **М. З. Бердута, В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 112–118. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 3 (3)).

840. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Дем'ян Многогрішний – наказний гетьман, гетьман Лівобережної України, гетьман Сіверський / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 103–107.

АНДРІЙ МОГИЛА

841. Гетьман Правобережної України Андрій Могила / упоряд. **В. В. Станіславський** // Український історичний журнал. – 2002. – № 4. – С. 110–121 ; № 5. – С. 119–130.

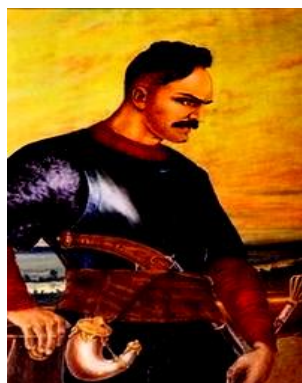
842. Станіславський В. В. Гетьман Андрій Могила і запорозькі козаки / В. В. Станіславський // Київська старовина. – 1999. – № 3. – С. 155–162.

843. Станіславський В. В. Гетьман Правобережної України Андрій Могила / В. В. Станіславський // Український історичний журнал. – 2002. – № 4. – С. 110–122.

844. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Андрій Могила – полковник, гетьман Правобережної України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 170–172.

СЕВЕРИН НАЛИВАЙКО

845. 94(477)

А 82 Аркас М. Северин Наливайко / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 160–161.

846. Бутенко В. І. Северин Наливайко / В. І. Бутенко // Історія та правознавство. – 2005. – № 25. – С. 9–12.

847. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Северин Наливайко / В. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 67–80.

848. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Северин Наливайко / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 137–142.

849. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Северин Наливайко / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 232–239.

850. 94(477).02

К 73 Котляр Н. Ф. Казацкий предводитель : [Северин Наливайко] / Н. Ф. Котляр, **В. А. Смолий** // История в жизнеописаниях. – Київ, 1990. – С. 141–155.

851. Леп'явко С. А. Северин Наливайко / С. А. Леп'явко // Історія України. – 2000. – № 21 (червень).

852. Леп'явко С. А. Наливайко і повстання 1591–1596 рр. у пам'яті сучасників та нащадків / С. А. Леп'явко // Український історичний журнал. – 1992. – № 2. – С. 131–138.

853. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання під керівництвом Северина Наливайка (1594–1596 рр.) / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 204–208.

854. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Северин Наливайко / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 64–71.

855. Охріменко П. Уснопоетична творчість про Северина Наливайка / П. Охріменко // Народна творчість та етнографія. – 1997. – № 2–3. – С. 8–11.

856. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Северин Наливайко – гетьман українського козацтва, гетьман повстанської армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 138–143.

857. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Наливайко Северин / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 268–272.

ДАНИЛО НЕЧАЙ

858. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Данило Нечай / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 165–167.

859. Степанков В. Непокірний Данило Нечай: (полковник, соратник Б. Хмельницького) / В. Степанков // Історичний календар. – 2001. – Вип. 7. – С. 105–112.

860. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Данило Нечай – полковник брацлавський, полковник визвольної армії / Б. Сушинський // *Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т.* – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 498–501.

861. 801.81(477)

Л 88 Тут діяв Данило Нечай : [легенди й перекази] // *Лицарі волі / упоряд. П. О. Будівський, М. К. Дмитренко ; [передм., приміт.] М. К. Дмитренко ; [відп. ред.] А. В. Жихорська.* – Київ, 1992. – С. 60.

ІВАН НЕЧАЙ

862. Горобець В. М. Іван Нечай та українсько-російські змагання за Білорусь (1654–1659 рр.) / В. М. Горобець // *Український історичний журнал.* – 1998. – № 1. – С. 24–39 ; № 2. – С. 26–39.

863. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Нечай – полковник визвольної армії, полковник білоруський, відомий дипломат / Б. Сушинський // *Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т.* – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 564–566.

ПИЛИП ОРЛИК

864. Апанович О. Свободу уславив: (український гетьман-емігрант Пилип Орлик) / О. Апанович // *Українська культура.* – 1992. – № 12. – С. 29–31.

865. 13(082)

А 43 Бичко А. К. Філософсько-світоглядні аспекти українських правових систем. Феномен Пилипа Орлика / А. К. Бичко // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / відп. ред. **Я. В. Шрамко**. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 12.– С. 273–275.

866. Борщак І. Гетьман Пилип Орлик і Франція (сторінки дипломатичної історії) / І. Борщак // Український історичний журнал. – 1991. – № 8. – С. 97–111 ; № 9. – С. 97–111 ; № 11. – С. 59–69.

867. 94(477)

Б 48 Бутенко В. І. Пилип Орлик / **М. З. Бердута**, В. І. Бутенко, **О. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 83–94. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

868. 39(477)(075.8)

К 82 Відозва гетьмана Петрика [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 158–162.

869. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Запорозьке козацтво кінця XVII – початку XVIII століття. Гетьман Мазепа і запорожці. Гетьман Орлик. Олешківська Січ / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 449–494.

870. Голуб А. Перед цілим світом. Європейські шляхи українського Дон Кіхота : [Пилип Орлик] / А. Голуб // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 28. – С. 25–27.

871. Гончарук П. Провісник української конституційної державності : [Пилип Орлик] / П. Гончарук // Київська старовина. – 2007. – № 6. – С. 11–29.

872. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Пилип Орлик у боротьбі за Правобережжя / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 255–258.

873. 821.161.2.09(059)

Р 49 Діптан І. Дипломатія Пилипа Орлика : витоки, сутність, уроки для сьогодення / І. Діптан // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 2010. – № 1 (22). – С. 181–197.

874. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Пилип Орлик / **В. І. Гусєв**, В. П. Дрожжин, **Ю. О. Калінцев** [та ін.]. // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 201–204.

875. Журбелюк Г. Орликова Конституція і вияви ментальності українства / Г. Журбелюк // Київська старовина. – 2009. – № 3. – С. 38–49.

876. Замлинський В. Пилип Орлик / В. Замлинський // Віче. – 1994. – № 3. – С. 122–136.

877. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Пилип Орлик / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська**, **В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 345–354.

878. 94(477)

І-23 Іванченко Р. Полтавська катастрофа. Гетьман Пилип Орлик / Р. Іванченко // Історія без міфів. Бесіди з історії української історії. – Київ, 1996. – С. 144–151.

879. Коляда І. «...Я один зложив найбільшу частину договору ...»: [до 300-річчя «Pacta et Constitutiones legume libertatumque Exercitus Zaporoviensis» гетьмана П. Орлика] / І. Коляда, **О. Кирієнко** // Історія в школі. – 2010. – № 3. – С. 12–20.

880. Кононенко П. Пилип Орлик і український конституційний процес / П. Кононенко, **Т. Кононенко** // Освіта і управління. – 2002. – Том 5, число 3. – С. 9–28.

881. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Фастівський полковник : [Пилип Орлик] / М. Ф. Котляр, **В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 270–284.

882. Кресін О. Конституція Пилипа Орлика : [аналіз] / О. Кресін // Політологічні читання. – 1995. – № 3. – С. 257–261.

883. 94(477)(092)

І-90 Крупницький Б. Гетьман Пилип Орлик / Б. Крупницький // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирєв**. – Одеса, 1993. – С. 337–383.

884. Матях В. М. Гетьман в еміграції Пилип Орлик: історико-історіографічний портрет політика / В. М. Матях // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 116–131.

885. 94(477)

Д 23 Махун С. Первый европейский конституционалист : [Пилип Орлик] / С. Махун // Две Руси. Украина Incognita. – Київ, 2004. – С. 112–115.

886. Мельник Л. Г. Визвольний похід гетьмана П. Орлика в Україну 1714 року / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1998. – № 15 (квітень).

887. Орленко П. Автор першої української конституції : [Пилип Орлик] / П. Орленко // Шкільна бібліотека. – 2012. – № 17–18. – С. 9–11.

888. 821.161.2(082)

С 48 Орлик П. Алцід російський [Текст] / П. Орлик // Слово многоцінне : хрестоматія укр. літ., створеної різними мовами в епоху ренесансу та бароко (XV–XVIII ст.) : в 4 кн. / упоряд. : **В. Шевчук, В. Яременко**. – Київ, 2006. – Кн. 2 : Література високого бароко (1632–1709 рр.). – С. 664–722.

889. 39(477)

У 45 Орлик П. Вивід прав України [Текст] / П. Орлик // Українські традиції / упоряд. **О. В. Ковалевський**. – Харків, 2003. – С. 233–239.

890. 821.161.2(082)

С 48 Орлик П. Гіппомен сарматський [Текст] / П. Орлик // Слово многоцінне : хрестоматія укр. літ., створеної різними мовами в епоху ренесансу

та бароко (XV–XVIII ст.) : в 4 кн. / упоряд. : **В. Шевчук, В. Яременко.** – Київ, 2006. – Кн. 2 : Література високого бароко (1632–1709 pp.). – С. 723–770.

891. 39(477)(075.8)

К 82 Орлик П. Лист до Війська Запорозького [Текст] / П. Орлик // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / **В. С. Крисаченко.** – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 209–215.

892. 39(477)(075.8)

К 82 Орлик П. Пакти й конституції, законів та вольностей Війська Запорозького [Текст] / П. Орлик // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / **В. С. Крисаченко.** – Київ, 1997. – Кн. 2 – С. 186–204.

893. Орлик П. Угода та конституція прав і вольностей запорізького війська (1710 р.) [Текст] / П. Орлик // Козацтво. – 1994. – № 1. – С. 15–19.

894. 94(477)(092)

С 81 Орлик Пилип Степанович // 100 знаменитих людей України / **В. М. Скляренко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева.** – Харків, 2005. – С. 326–332.

895. Орлик Пилип: (новітнє оприлюднення «Маніфесту гетьмана (Пилипа) Орлика до європейських урядів»)) // Дзвін. – 2005. – № 11. – С. 98–100.

896. 342.4(477)(075.8)

О-75 Основні види актів конституційного значення України-Русі. Конституція П. Орлика // Основи Конституційного устрою України : навч. посібник / авт. кол. : **М. П. Васильєва, М. І. Городинський, В. М. Станков ;** [під. ред.] **М. К. Подберезького.** – Харків, 2002. – С. 22–26.

897. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Пилип Орлик / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 139–146.

898. 94(477).05

П 27 Перша Конституція України гетьмана Пилипа Орлика. 1710 рік / передм. та заг. наук. ред. **О. Пріцака ;** [пер. з латин. та приміт.] **М. С. Трофимука.** – Київ : Веселка, 1994. – 77 с.

899. Проценко О. «Вкрадені» принципи. Конституція Пилипа Орлика та основи американської демократії / О. Проценко, **В. Чепинога** // Україна. – 1995. – № 7–8. – С. 2–3.

900. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... природа моя, з прадідів моїх не дозволяє мені бути зрадником, і зобов'язує мене бути вірним моєму добродійнику»: [Пилип Степанович Орлик] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 297–320.

901. Рященко Д. С. Конституція України Пилипа Орлика / Д. Рященко // Рідна школа. – 1993. – № 1. – С. 31–33.

902. Савчук Ю. Булава, під якою стверджено першу Конституцію України : (булава П. Орлика) / Ю. Савчук // Історія в школах України. – 2003. – № 4. – С. 50–52.

903. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Пилип Орлик / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ, 2002. – С. 143–148.

904. Сисоєва Н. Славетний син України Пилип Орлик та його Конституція / Н. Сисоєва // Історія України. – 2008. – № 21. – С. 18–20.

905. Славетний син України Пилип Орлик та його Конституція // Шкільна бібліотека. – 2011. – № 5. – С. 29–36.

906. 94(477)

С 47 Слабошпицький М. Конституція Пилипа Орлика / М. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 181–185.

907. Соболев В. «Діаріуш» Пилипа Орлика як щоденник українсько-польського пограниччя / В. Соболев // Слово і час. – 2009. – № 6. – С. 20–27.

908. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Пилип Орлик – гетьман України в еміграції / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів

та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 251–258.

909. Трофимчук О. Літературна спадщина гетьмана Пилипа Орлика / О. Трофимчук // Слово і час. – 2010. – № 10. – С. 42–48.

910. Трофимчук О. Літературна спадщина гетьмана Пилипа Орлика / О. Трофимчук // Дзвін. – 2007. – № 8. – С. 103–134.

911. 39(477)(075.8)

К 82 Універсал гетьмана Петрика [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 156–158.

912. 94(477)(092)

Х 22 Харченко Т. Н. Орлик Филипп Степанович / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкуров, Н. А. Рудычева** // 100 знаменитих людей України. – Харьков, 2004. – С. 327–333.

913. Хеггман Б. Пилип Орлик у Швеції (1716–1719 рр.) / Б. Хеггман // Український історичний журнал. – 1996. – № 3. – С. 151–155.

914. 94(477)(092)

Г 44 Хорунжий Ю. Пилип Орлик / Ю. Хорунжий // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 151–158.

915. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. Автор першої української Конституції 1710 року / Т. Чухліб // Пилип Орлик. – Київ, 2013. – С. 22–28.

916. 94(477).05

Ч-96 Чухліб Т. В. Пилип Орлик / Т. В. Чухліб. – Київ, 2008. – 64 с. – (Великі Українці).

917. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Орлик Пилип / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 293–297.

918. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Пилип Орлик як письменник / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 248–257.

919. Ярова Г. Щодо родового герба гетьмана Пилипа Орлика / Г. Ярова // Музеї України. – 2007. – № 2–3. – С. 20.

ЯКІВ ОСТРЯНИН

920. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Яцько Острянин. Дмитро Гуня / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 232–235.

921. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Острианиця / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 179.

922. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Острянин Яцько / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 254–255.

923. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Яків Острианиця / **В. І. Гусев**, В. П. Дрожжин, **Ю. О. Калінцев** та ін. // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 157–159.

924. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Яків Острянин / В. Замлинський // Історія України в особах: ІХ–ХVІІІ ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 289–294.

925. Щербак В. О. Яків Острянин : [20–30-ті рр. ХVІІ ст.] / В. О. Щербак // Український історичний журнал. – 1997. – № 6. – С. 71–77.

СЕМЕН ПАЛІЙ

926. Білецький Б. Семен Палій – ватажок селянсько-козацького повстання 1702–1704 рр. / Б. Білецький // Історія України. – 2004. – № 42. – С. 1–6.

927. 94(477)

Р 83 Ващенко В. Семен Палій. Славний козацький полковник / В. Ващенко // Руїна: друга половина ХVІІ ст. / упоряд. **О. Гуржій**. – Київ, 1996. – С. 337–344.

928. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Семен Палій / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думках та піснях : для середнього та ст. шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 156–157. – (Українське відродження).

929. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Полковник С. Палій / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 247–254.

930. 94(477).05(092)(082)

М 13 Іваннікова Л. Дума про Семена Палія: історія однієї фальсифікації / Л. Іваннікова // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 450–461.

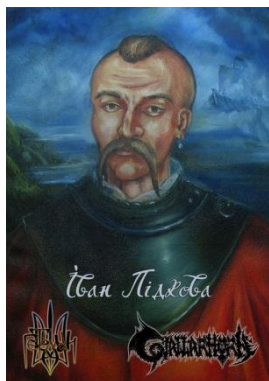
931. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Фастівський полковник : [Семен Палій] / М. Ф. Котляр, **В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 270–284. – (Серія «Україна. Голоси історії»).

932. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Семен Палій – полковник фастівський, керівник козацько-повстанського руху / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 230–233.

ІВАН ПІДКОВА

933. 94(477)

А 82 Аркас М. Іван Підкова / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 155–156.

934. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Виникнення Запорозької Січі. Князь Дмитро Вишневецький і козаки. Іван Підкова / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 121–144.

935. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Підкова / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 131–134.

936. Замлинський В. Іван Підкова та Яків Шах : [1576 р.] / В. Замлинський // Дніпро. – 1990. – № 7. – С. 119–122.

937. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Підкова – гетьман українського козацтва, Великий князь (господар) Молдови / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 94–97.

938. 94(477)(092)

І-90 Щербак В. О. Іван Підкова / В. О. Щербак // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 216–221.

ПАВЛО ПОЛУБОТОК

939. 94(477)

А 82 Аркас М. Наказний гетьман Павло Леонтійович Полуботок (1722–1724) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 311–315.

940. 94(477)

Б 48 Бердута М. З. Павло Полуботок / М. З. Бердута, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 105–111.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

941. 94(477)(092)

Г 44 Василенко М. Павло Полуботок / М. Василенко // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 159–206.

942. 94(477).05(092)

Г 70 Горобець В. М. Павло Полуботок / В. М. Горобець. – Київ, 2009. – 64 с. – (Гетьмани).

943. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Полуботок Павло / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 263–265.

944. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Павло Полуботок і Данило Апостол / О. І. Гуржій, Т. В. Чухліб // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 46–51.

945. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Павло Полуботок / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 213–216.

946. Кононенко В. П. Інтелектуальна біографія Павла Полуботка : обстоювання традиції «модернізаційною» риторикою / В. П. Кононенко // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 39–58.

947. 94(477)(092)

І-90 Костомаров Н. Павел Полуботок / Н. Костомаров // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирєв.** – Одеса, 1993. – С. 310–336.

948. Мельник Л. Г. Мріяв відновити гетьманство : [Павло Полуботок] / Л. Г. Мельник // Історичний календар. – 1998. – Вип. 5. – С. 360–361.

949. Мельник Л. Г. Скарби Полуботка / Л. Г. Мельник // Історія України. – 2001. – № 37 (жовтень).

950. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Павло Полуботок – наказний гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів

та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 305–308.

951. Тригуб В. Золото Полуботка ніхто і не шукав / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 1. – С. 4–5.

952. 821.161.2.09(059)

Р 49 Шкурка М. Велич і трагедія Павла Полуботка. До 350-річчя від дня народження гетьмана України Павла Полуботка / М. Шкурка // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пашенко.** – Полтава, 2010. – № 2 (23). – С. 167–174.

МАРТИН ПУШКАР

953. Горобець В. М. Мартин Пушкар – полковник полтавський: (М. Пушкар – сподвижник Б. Хмельницького, козацький ватажок) / В. М. Горобець // Історія України. – 1998. – № 23 (червень).

954. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Мартин Пушкар – полковник полтавський, керівник антигетьманського повстання часів Івана Виговського / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 18–23.

КИРИЛО РОЗУМОВСЬКИЙ

955. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Кирило Григорович Розумовський / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 322–325.

956. 94(477)

Б 48 Бердута М. З. Кирило Розумовський / М. З. Бердута, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 119–127.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

957. 94(477)

Д 23 Горобец В. Несуществующая дилемма Кирилла Разумовского. Президент Российской академии наук или гетман Украины? / В. Горобец // Две Руси. Украина Incognita. – Київ, 2004. – С. 116–121.

958. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Останній гетьман : [Кирило Розумовський] / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 53–57.

959. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Кирило Розумовський / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 221–224.

960. 821.09(082)

Л 64 Ласкава Ю. В. Останні символи духовності козацької державності – гетьман Кирило Розумовський і кошовий Петро Калнишевський / Ю. В. Ласкава // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність :

зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Ковпик** (голов. ред.), **Н. Г. Мельник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 6. – С. 329–334.

961. Лебединська Т. Трилижник долі: (родина гетьмана Кирила Розумовського) / Т. Лебединська // Українська культура. – 1993. – № 11–12. – С. 14–15.

962. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Кирило Розумовський / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 147–151.

963. 94(477).05

П 12 Павленко С. Кирило Розумовський – «изменник»? / С. Павленко // Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. – Київ, 2008. – С. 234–244.

964. Панашенко В. Кирило Розумовський / В. Панашенко // Історія України. – 2000. – № 23–24 (червень).

965. 94(477)(092)

І-90 Панашенко В. Кирило Розумовський / В. Панашенко // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська**, **В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 366–371.

966. Панашенко В. Кирило Розумовський : [гетьмани України] / В. Панашенко // Дніпро. – 1991. – № 11–12. – С. 232–242.

967. Путро О. І. Гетьман України Кирило Розумовський: (нові штрихи до соціально-політичного портрета) / О. І. Путро // Український історичний журнал. – 2002. – № 5. – С. 105–118.

968. Путро О. І. Останній гетьман : [Кирило Розумовський] / О. І. Путро // Київська старовина. – 1993. – № 2. – С. 40–52.

969. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... намагайся наслідувати інших, намагайся фортуна схопити за чуприну і будеш таким» : [Кирило Григорович Розумовський] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 355–373.

970. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Олексій та Кирило Розумовські / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ, 2002. – С. 174–180.

971. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Кирило Розумовський – граф, гетьман Лівобережної України, генерал-фельдмаршал / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 315–321.

972. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Розумовський Кирило Григорович / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 354–358.

973. Шевчук В. Гетьман Кирило Розумовський та кінець козацької держави / В. Шевчук // Розбудова держави. – 1996. – № 2. – С. 48–52 ; № 3. – С. 59–64.

974. Шемшученко Ю. Гетьман України – президент Російської академії наук : [К. Розумовський] / Ю. Шемшученко // Вісник АН України. – 2002. – № 12. – С. 50–56.

ІВАН САМОЙЛОВИЧ

975. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Іван Самойлович / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 430–439.

976. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Іван Самойлович / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 257–264.

977. 94(477).04

З-35 Заруба В. М. Походи на Правобережну Україну полків гетьмана Івана Самойловича та князя Григорія Ромодановського / В. М. Заруба // Студії з історії України. – Київ, 1995. – С. 100–108.

978. Мельник Л. Г. Гетьман Іван Самойлович: (видатні історичні постаті XVII ст.) / Л. Г. Мельник // Київська старовина. – 1996. – № 1. – С. 77–84.

979. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... буду служити великому государю віддано, без будь-яких хитань і зради»: [Іван Самійлович Самойлович] / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 242–265.

980. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Самойлович – полковник чернігівський, генеральний суддя, гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 133–136.

981. 94(477)(092)

Т 14 Таїрова-Яковлева Т. І. Мазепа та І. Самойлович / Т. І. Таїрова-Яковлева // Іван Мазепа і Російська імперія. – Київ, 2013. – С. 9–41.

982. Чухліб Т. В. Особливості зовнішньої політики І. Самойловича та проблема міжнародного становища українського гетьманату в 1672–1686 рр. / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 48–67.

ІВАН СІРКО

983. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Іван Сірко / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 478–495.

984. Алексашкіна Л. Образ кошового отамана Запорозької Січі Івана Сірка / Л. Алексашкіна // Історичний журнал. – 2010. – № 1–3. – С. 275–288.

985. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Славетний кошовий отаман Іван Сірко / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 191–206.

986. 94(477)(082)

Н 17 Бадаєв Д. В. До питання про діяльність Івана Сірка на Харківщині у 1660-х роках / Д. В. Бадаєв // Наддніпрянській історико-краєзнавчий збірник : матеріали Першої міжрегіональної історико-краєзнавчої конференції (8–9 жовтня 1998 р., м. Дніпропетровськ) / редкол. : **А. Г. Болебрух, Г. К. Швидько, В. М. Бекетова** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 65–71.

987. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Кошовий Іван Сірко / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думах та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 151–152. – (Українське відродження).

988. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Сірко / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 179–183.

989. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Кошовий отаман: (Іван Сірко) / М. Ф. Котляр, **В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 227–237. – (Серія «Україна. Голоси історії»).

990. 801.81(477)

Л 88 Кошовий Сірко : [легенди й перекази] // Лицарі волі / упоряд. **П. О. Будівський, М. К. Дмитренко** ; [передм., приміт.] М. К. Дмитренка ; [відп. ред.] **А. В. Жихорська**. – Київ, 1992. – С. 46–47.

991. 39(477)(075.8)

К 82 Лист кошового отамана Івана Сірка до гетьмана Івана Самойловича [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 152–156.

992. 39(477)(075.8)

К 82 Лист кошового отамана Івана Сірка до кримського хана [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2 – С. 148–152.

993. Палій А. Постать славетного кошового отамана Сірка в діяннях і оцінках сучасників / А. Палій // Наука і суспільство. – 2012. – № 7–8. – С. 34–40.

994. Саратов І. Іван Дмитрович Сірко – перший Харківський полковник: (народний герой часів Богдана Хмельницького) / І. Саратов // Березіль. – 1993. – № 5–6. – С. 150–187.

995. 94(477)(092)

І-90 Сергієнко Г. Іван Сірко / Г. Сергієнко, **Н. Пономаренко** // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 311–317.

996. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Український Тамерлан (про Івана Сірка) / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 204–217.

997. 94(477)(092)

С 81 Сірко Іван Дмитрович // 100 знаменитих людей України / **В. М. Складенко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева.** – Харків, 2005. – С. 399–404.

998. 801.81(477)

З-69 Іван Сірко // Змієві вали : українські легенди та перекази для середнього шкільного віку / передм., упоряд. і приміт. **С. В. Мишанича.** – Київ, 1992. – С. 48–50.

999. 94(477).04(092)

С 40 Іван Сірко : зб. для середнього та старшого шкільного віку / упоряд. **В. Л. Чуйка** ; [передм.] Ю. М. Мушкетика ; [приміт.] В. І. Сергійчука. – Київ : Веселка, 1992. – 151 с. – (Кошові Запорозької Січі).

1000. Снігир В. Від Бога полководець: (Іван Сірко) / В. Снігир // Наука і суспільство. – 2005. – № 11–12. – С. 30–34.

1001. Солошенко О. М. Іван Сірко / О. М. Солошенко // Історія та правознавство. – 2004. – № 1. – С. 10–13.

1002. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Сірко – полковник визвольної армії, полковник кальницький, кошовий отаман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 541–555.

1003. 94(477)(082)

Н 24 Телегін Д. Я. Про могилу славного отамана Івана Сірка та події навколо неї / Д. Я. Телегін // Намогильні хрести запорозьких козаків : зб. наук. ст., матер. та републікацій / **М. Вертил'як, Ф. Волков, І. Каманін** [та ін.]. – Одеса, 1998. – С. 186–192.

1004. 94(477)(092)

Х 22 Харченко Т. Н. Сирко Иван Дмитриевич / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкуров, Н. А. Рудычева** // 100 знаменитых людей Украины. – Харьков, 2004. – С. 402–407.

1005. 94(477)(092)

Н 24 Яворницький Д. І. Перекази про кошового отамана Івана Сірка / Д. І. Яворницький // Намогильні хрести запорозьких козаків : зб. наук. ст., матер. та републікацій / **М. Вертил'як, Ф. Волков, І. Каманін** [та ін.]. – Одеса, 1998. – С. 122–124.

ІВАН СКОРОПАДСЬКИЙ

1006. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Іван Ільч Скоропадський (1708–1722) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 303–311.

1007. Гуржій О. І. Гетьман Іван Скоропадський / О. І. Гуржій // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 77–90 ; 1999. – № 1. – С. 98–104 ; № 2. – С. 141–153.

1008. Гуржій О. І. Гетьман І. Скоропадський – політичний діяч / О. І. Гуржій // Історія України. – 1999. – № 14 (квітень).

1009. Гуржій О. І. Останні етапи життя і формування суспільно-політичних поглядів Івана Скоропадського / О. І. Гуржій // Історія України. – 1999. – № 9.

1010. 94(477).05(092)

Г 95 Гуржій О. І. Іван Скоропадський / О. І. Гуржій. – Київ : Альтернативи, 2004. – 312 с. – (Особистість і доба).

1011. 94(477)(092)

І-90 Гуржій О. І. Іван Скоропадський / О. І. Гуржій // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська**, **В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 359–365.

1012. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Україна за гетьманування І. Мазепи та І. Скоропадського / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 18–45.

1013. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Іван Скоропадський / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 209–212.

1014. 94(477)

І-23 Іванченко Р. Агонія українського Урядування. Іван Скоропадський / Р. Іванченко // Історія без міфів. Бесіди з історії української історії. – Київ, 1996. – С. 151–157.

1015. 39(477)(075.8)

К 82 Лист кошового отамана Йосипа Кириленка до гетьмана Івана Скоропадського [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 175–177.

1016. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... надобно иметь и на него око, понеже он есть крефтура Мазепина : он его возставил и обогатил»: (Іван Ілліч Скоропадський) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 321–335.

1017. 94(477)

С 47 Слабошпицький М. Суперник Петра Дорошенка : (Іван Скоропадський) / М. Слабошпицький // З голосу нашої Клію: події і люди української історії. – Київ, 1993. – С. 163–169.

1018. 94(477)

Б 48 Солошенко О. М. Іван Скоропадський / **М. З. Бердута, В. І. Бутенко,** О. М. Солошенко // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 95–104. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 3 (3)).

1019. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Скоропадський – гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 281–286.

1020. Цвун О. Деякі аспекти законодавчої діяльності гетьмана П. Скоропадського / О. Цвун // Наука і суспільство. – 2011. – № 5–6. – С. 43–46.

ЯКИМ СОМКО

1021. Борисенко В. Й. Переяславець Яким Сомко : особистість часів Руїни / В. Й. Борисенко // Пам'ять століть. – 2008. – № 1–2. – С. 35–52.

1022. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Яким Сомко – полковник переяславський, наказний гетьман Лівобережної України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 244–247.

ІВАН СУЛИМА

1023. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Гетьман Іван Сулима / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 222–226.

1024. 94(477).04

З-35 Заруба В. М. «Обізвався серед Січі курінний Сулима ...» / В. М. Заруба // Студії з історії України. – Київ, 1995. – С. 12–16.

1025. 94(477).04

І-23 Іванцов І. О. Повстання на чолі з І. Сулимою. Повстання 1637 р., 1638 р. ... / Іванцов І. О. // Повстання українського народу проти Польщі 1635–1638 рр. – Київ, 2002. – С. 59–306.

1026. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання під керівництвом Івана Сулими (1635 р.) / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 213–217.

1027. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Іван Сулима – гетьман запорізького козацтва / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців ХV–ХІХ ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 291–297.

1028. Фігурний Ю. С. Козацький виступ 1635 року під проводом Івана Сулими як важливий чинник українського етнодержавотворення першої половини

XVII століття в українознавчому вимірі / Ю. Фігурний // Українознавство. – 2012. – № 2. – С. 136–143.

ІВАН СУХИНА

1029. Сапожников І. Козацький полковник Іван Сухина / І. Сапожников // Київська старовина. – 2000. – № 1. – С. 93–96.

ПЕТРО СУХОВІЄНКО

1030. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Петро Суховій – гетьман Війська Запорозького ханської величності / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 145–149.

1031. Чухліб Т. В. Гетьман Правобережної України Петро Суховієнко (Суховій) 1668–1669 рр. / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2001. – № 18 (травень).

ПАВЛЮ ТЕТЕРЯ

1032. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Павло Тетеря / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 371–375.

1033. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Павло Тетеря / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 61–68.

1034. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Павло Тетеря / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 246–250.

1035. 94(477)(092)

Г 13 Газін В. В. Павло Тетеря / В. Газін. – Київ : Арій, 2013. – 224 с.

1036. 321(477)

М 75 Горобець В. Козацький гетьманат у соціополітичній структурі Речі Посполитої : проект устроєвої моделі гетьмана Павла Тетері з року 1664 / В. Горобець // Молода нація : альманах / голов. ред. **В. Верстюк**. – Київ, 2000. – № 1. – С. 40–61.

1037. 94(477)

Р 83 Нечуй-Левицький І. Українські гетьмани Брюховецький та Тетеря / І. Нечуй-Левицький // Руїна: друга половина XVII ст. / упоряд. **О. Гуржій**. – Київ, 1996. – С. 302–328.

1038. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... вірним, зичливим і слухняним буду ...»: (Павло Іванович Моржковський-Тетеря) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 155–171.

1039. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Павло Тетеря – гетьман Правобережної України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 58–61.

1040. 94(477)

Г 13 Павло Тетеря : політичний портрет гетьмана періоду Руїни української держави 1663–1665 рр. // Історія України. – 2001. – № 27–28 (липень).

ТАРАС ТРЯСИЛО

1041. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьмани : Грицько Чорний, Тарас Трясило / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 174.

1042. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Тарас Трясило / В. Голобуцький // Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 97–107.

1043. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Повстання під керівництвом Тараса Федоровича (Трясила) (1630–1631 рр.) / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 209–213.

1044. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Тарас Трясило – гетьман запорізького козацтва, гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 264–268.

1045. 94(477)(092)

І-90 Щербак В. Тарас Федорович / В. Щербак // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / **В. Замлинський** (кер. авт. кол.), **І. Войцеховська, В. Галаган** [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 273–280.

МИХАЙЛО ХАНЕНКО

1046. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Михайло Ханенко / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 425–429.

1047. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Михайло Ханенко / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 252–253.

1048. Гетьман України Михайло Ханенко : [XVII ст.] // Дивосвіт. – 2004. – № 9. – С. 11–14.

1049. 94(477)(092)

Г 44 Дзира Я. Михайло Ханенко / Я. Дзира // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 93–100.

1050. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... виявляє більше серця, ніж розуму»: (Михайло Степанович Ханенко) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 213–224.

1051. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Михайло Ханенко – полковник уманський, гетьман Правобережної України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 2. – С. 129–132.

БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

1052. Авраменко В. О. Постать Богдана Хмельницького в контексті історичного та художнього відображення подій української історії / В. О. Авраменко, **О. Соловей** // Історія та правознавство. – 2005. – № 8. – С. 9–12.

1053. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Богдан Хмельницький / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 250–328.

1054. Антонович В. Б. Исторические деятели Юго-Западной России в биографиях и портретах : [Богдан Хмельницкий (1647–1657)] / В. Б. Антонович, **В. А. Бец** // Український історичний журнал. – 1990. – № 9. – С. 120–134.

1055. Апанович О. М. Будівничий Української Гетьманської держави : [Богдан Хмельницький] / О. М. Апанович // Наука і суспільство. – 1995. – № 11–12. – С. 16–20.

1056. Апанович О. М. Воєнне мистецтво Богдана Хмельницького та його сподвижників / О. М. Апанович // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 33–45.

1057. 94(477).04

А 76 Апанович О. М. Світова велич Богдана : [Богдан Хмельницький] / О. М. Апанович // Розповіді про запорозьких козаків. – Київ, 1991. – С. 149–162.

1058. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Богдан Хмельницький (1647–1657) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 189–227.

1059. 94(477)

Б 48 Бердута М. З. Богдан Хмельницький / М. З. Бердута, **В. І. Бутенко, О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 15–37.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

1060. Борисенко В. Й. Питання соборності у діяльності Богдана Хмельницького 1656 р. / В. Й. Борисенко // Історія України. – 2000. – № 18 (травень).

1061. Брехуненко В. А. Витоки кримської політики Б. Хмельницького / В. А. Брехуненко // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 87–91.

1062. Брехуненко В. А. Військо Донське в політиці українського гетьмана : [Б. Хмельницький] / В. А. Брехуненко // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 22–30.

1063. 94(477).04(092)

Б 87 Брехуненко В. А. Богдан Хмельницький / В. А. Брехуненко. – Київ, 2007. – 72 с.

1064. Бурмака В. Соціально-економічна політика Богдана Хмельницького / В. Бурмака // Березіль. – 1995. – № 11–12. – С. 121–127.

1065. Васильєва Р. Соціально-економічна політика Богдана Хмельницького: (до 400-річчя від дня народження Б. Хмельницького) / Р. Васильєва, **А. Смолка** // Економіка України. – 1995. – № 11. – С. 73–80.

1066. Вернадський Г. Богдан – гетьман України / Г. Вернадський // Людина і політика. – 2001. – № 1. – С. 117–125.

1067. Гирич І. «Носитель державної ідеї»: (постать Б. Хмельницького у поглядах істориків) / І. Гирич // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 8–9.

1068. Горобець В. М. Московська політика Богдана Хмельницького: дипломатична риторика та політична практика / В. М. Горобець // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 45–56.

1069. 930(092)

Г 70 Горошко С. Богдан Хмельницький. Дискусійні питання. Проблемні судження : монографія / С. Горошко. – Жашків : Видавець С. І. Горошко, 2008. – 216 с.

1070. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Дума про Хмельницького і Барабаша / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думах та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 114–118. – (Українське відродження).

1071. 94(477)

Г 91 Грушевський М. Молоді літа Хмельницького / М. Грушевський // Твори : у 50 т. – Львів, 2009. – Т. 9. – С. 227–228.

1072. Грушевський М. С. На українські теми «Мазепинство» і «Богданівство» / М. С. Грушевський // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 2–7.

1073. 94(477).04(092)

Г 91 Грушевський М. С. Про батька козацького Богдана Хмельницького / М. С. Грушевський. – Дніпропетровськ : Січ, 1993. – 55 с.

1074. Дашкевич Я. Родинний клан Хмельницьких / Я. Дашкевич // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 95–101.

1075. Джеджула Ю. Таємна дипломатія Богдана Хмельницького / Ю. Джеджула // Політика і час. – 1993. – № 11. – С. 82–87 ; 1994. – № 5. – С. 74–78.

1076. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Богдан Хмельницький / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 160–164.

1077. 94(477)(092)

І-90 Замлинський В. Богдан Хмельницький / В. Замлинський // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / В. Замлинський (кер. авт. кол.), І. Войцеховська, В. Галаган [та ін.]. – Київ, 1993. – С. 359–365.

1078. 94(477).04

З-35 Заруба В. М. «А який же той хміль?» : [Б. Хмельницький] / В. М. Заруба // Студії з історії України. – Київ, 1995. – С. 41–45.

1079. Ігнатенко Г. Богдан Хмельницький: козацький ватажок чи соціальний політик? / Г. Ігнатенко // Історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 81–94.

1080. Кілессо С. Чигирин – гетьманська столиця : [Б. Хмельницький] / С. Кілессо // Київська старовина. – 1995. – № 5. – С. 6–13.

1081. 94(477)05

К 72 Костомаров Н. И. Богдан Хмельницький : в 3 т. / Н. И. Костомаров. – Київ : Радуга, 2004. – 664 с.

1082. 94(477).05

К 72 Костомаров Н. И. Богдан Хмельницький. Матеріали дослідження / Н. И. Костомаров. – Москва : Чарли, 1994. – 768 с.

1083. 94(477)(092)

К 73 Котляр М. Ф. Великий гетьман: (Богдан (Зіновій) Михайлович Хмельницький) / М. Ф. Котляр, **В. А. Смолій** // Історія в життєписах. – Київ, 1994. – С. 207–226. – (Серія «Україна. Голоси історії»).

1084. 801.81(477)

К 78 Кравець Б. Балада про Кривого Рога : [про Богдана Хмельницького] / Б. Кравець. – Кривий Ріг, 2000. – 48 с. – (Криворізький сувенір).

1085. Крупницький Б. Богдан Хмельницький в світлі української історіографії / Б. Крупницький // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 31–35.

1086. Кулинич І. М. Богдан Хмельницький і Олівер Кромвель / І. М. Кулинич // Історія України. – 1999. – № 9.

1087. Кучинський М. «Мій Київ, я пан і воєвода Київський»: (журнал «Київська старина» про діяльність Богдана Хмельницького) / М. Кучинський // Київська старовина. – 1995. – № 5. – С. 14–28.

1088. 94(477)(092)

Г 44 Левицький О. Богдан Хмельницький / О. Левицький // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 33–44.

1089. Левітас Ф. Російський фактор у зовнішній політиці Богдана Хмельницького / Ф. Левітас // Історія в школі. – 2004. – № 3. – С. 13–15.

1090. Мартинова Г. Стисло про «Чигирин»: (заповідник козацької слави) / Г. Мартинова // Пам'ятки України. – 2002. – Ч. 2. – С. 14–18.

1091. 94(477)(082)

У–45 Мартинюк Ю. Еволюція державницьких поглядів Б. Хмельницького (1648–1657 рр.) / Ю. Мартинюк // Українська держава – історія та сучасність : зб. матеріалів другої міської студ. історичної конференції 12 грудня 2008 року. – Жовті Води, 2008. – С. 7–11.

1092. 94(477).04(092)

М 52 Меріме П. Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький / П. Меріме. – Київ : Бібліотека українця, 1998. – 240 с.

1093. 94(477)(092)

І-90 Меріме П. Богдан Хмельницький / П. Меріме // Історичні постаті України : історичні нариси / упоряд. **О. Болдирєв.** – Одеса, 1993. – С. 65–190.

1094. Мицик Ю. А. Дещо про скарги Богдана Хмельницького / Ю. А. Мицик // Історія України. – 2000. – № 22 (червень).

1095. Мицик Ю. А. Богдан Хмельницький / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 140–142. – Рец. на кн. : **Смолій В. А., Степанков В. С.** Богдан Хмельницький: соціально-політичний портрет. – Київ, 1993. – 504 с.

1096. Нагорна Л. Богдан Хмельницький: особа в контексті історії / Л. Нагорна // Віче. – 1993. – № 12. – С. 121–135.

1097. Новик М. Остання таємниця Богдана Хмельницького: обставини поховання і місцезнаходження могили гетьмана / М. Новик // Народна творчість та етнографія. – 2005. – № 6. – С. 46–50.

1098. 94(477).04

О-36 Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Богдан Хмельницький / І. Огієнко ; [упоряд.] **М. С. Тимошик.** – Київ : Наша культура і наука, 2004. – 448 с. – (Рукописна спадщина. Т. 4).

1099. 94(477)(092)

О-76 Остапенко П. В. Богдан Хмельницький / П. В. Остапенко // Усі видатні постаті історії України. – Харків, 2007. – С. 87–98.

1100. Пінчук А. С. Богдан Хмельницький – історія духовного скарбу / А. С. Пінчук // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 1. – С. 73–77.

1101. Пінчук Ю. А. Постать Богдана Хмельницького в публіцистиці М. Костомарова : з історіографічної спадщини / Ю. А. Пінчук // Український історичний журнал. – 1994. – № 5. – С. 139–144.

1102. Побережний В. Богдан Хмельницький і відносини України з Росією / В. Побережний // Політика і час. – 1993. – № 3. – С. 62–68.

1103. Пріцак Л. Богдан Хмельницький і селянство / Л. Пріцак // Пам'ять століть. – 2002. – № 1. – С. 34–38.

1104. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... його слава та ім'я лунають по світу»: (Богдан-Зиновій Михайлович Хмельницький) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 59–95.

1105. Рибак І. Під прапорами Богдана Хмельницького: (доба національно-визвольної війни українського народу) / І. Рибак // Історія України. – 2013. – № 3. – С. 11–15.

1106. 13(082)

А 43 Сафонов Ю. М. Богдан Хмельницький – взірець високодуховного керівника козацької держави (за літописом С. Величка) / Ю. М. Сафонов // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / відп. ред. **Я. В. Шрамко.** – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 2. – С. 388–390.

1107. 94(477)(092)

С 81 Семака Л. Богдан Хмельницький / Л. Семака // Сто найвідоміших українців. – Москва ; Київ. – 2001. – С. 109–123.

1108. 94(477).04

С 32 Сергійчук В. І. Дипломатична діяльність Богдана Хмельницького / В. І. Сергійчук // Іменем Війська Запорозького. Українське козацтво в міжнародних відносинах XVI – середини XVII століття. – Київ, 1991. – С. 138–243.

1109. Сергійчук В. І. Творець козацької держави: (до 400-річчя від дня народження Богдана Хмельницького) / В. І. Сергійчук // Дніпро. – 1995. – № 9–10. – С. 68–76.

1110. Смолій В. А. Богдан Хмельницький: особистість у контексті епохи / В. А. Смолій // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 3–14.

1111. Смолій В. А. Богдан Хмельницький: штрихи до політичного портрета / В. А. Смолій // Слово і час. – 1995. – № 11–12. – С. 14–21.

1112. Смолій В. А. Державотворець : [Б. Хмельницький] / В. А. Смолій // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 3–14.

1113. 94(477)(092)

С 51 Смолій В. А. Богдан Хмельницький / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – Київ : Арій, 2013. – 656 с. – (Гетьмани України та їхня доба).

1114. Смолій В. А. Богдан Хмельницький: вибір долі / В. А. Смолій, В. С. Степанков // Історія України. – 2013. – № 23. – С. 4–7.

1115. 94(477).04(092)

С 51 Смолій В. А. Богдан Хмельницький: соціально-політичний портрет / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – Київ : Либідь, 1993. – 504 с.

1116. 94(477)(092)

С 51 Смолій В. Володар козацької України / В. А. Смолій, В. С. Степанков // Богдан Хмельницький. – Київ, 2013. – С. 181–250.

1117. 94(477)(082)

Ф 42 Степанков В. С. Аграрна політика Богдана Хмельницького (1648-1657) / В. С. Степанков // Феодалізм на Україні : зб. наук. праць. – Київ, 1990. – С. 52–66.

1118. Степанков В. С. Проблема становлення монархічної форми правління Богдана Хмельницького (1648–1657 рр.) / В. С. Степанков // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 14–32.

1119. Степанков В. С. Універсали і накази Богдана Хмельницького (1648–1657) / В. С. Степанков // Історія України. – 2001. – № 43 (листопад).

1120. Степанков В. С. Богдан Хмельницький і проблеми державності України / В. С. Степанков // Український історичний журнал. – 1991. – № 9. – С. 115–126.

1121. Стороженко Г. С. Основи побудови збройних сил Української козацької держави Б. Хмельницького / Г. С. Стороженко // Історія України. – 1999. – № 1 (січень).

1122. Стороженко І. С. Реформування Запорозької Січі Хмельницьким / І. С. Стороженко // Київська старовина. – 1999. – № 2. – С. 10–28.

1123. Ступак Ф. Добродійно-меценатська діяльність Богдана Хмельницького / Ф. Ступак // Пам'ять століть. – 2004. – № 1. – С. 135–142.

1124. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Богдан Хмельницький – гетьман визвольної армії, Великий гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 336–409.

1125. Тригуб В. Богдан Хмельницький – творець російської грошової системи! / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 6. – С. 22–23.

1126. 39(477)(075.8)

К 82 Універсал гетьмана Богдана Хмельницького на підтвердження грамоти короля Стефана Баторія [Текст] / В. С. Крисаченко // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 128–131.

1127. Флоря Б. Богдан Хмельницький і турецька «протекція» / Б. Флоря // Київська старовина. – 2001. – № 3. – С. 87–107.

1128. Харишин М. В. Богдан Хмельницький та Українська православна церква (1648–1657 рр.) / М. В. Харишин // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 92–100 ; № 5. – С. 57–66.

1129. 94(477)(092)

Х 22 Харченко Т. Н. Хмельницький Богдан (Зиновий) Михайлович / Т. Н. Харченко, **О. Ю. Очкуров, Н. А. Рудычева** // 100 знаменитих людей України. – Харків, 2004. – С. 458–467.

1130. Хлибова Л. В. Богдан Хмельницький та формування української національної державності / Л. В. Хлибова, **Р. І. Вєтров** // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 3. – С. 92–93.

1131. 908(477.63)

Н 12 Богдан Хмельницький // На землі, на рідній : антологія / упоряд. **Г. Гусейнов.** – Кривий Ріг, 2000. – Кн. 1 : Легенди Криворіжжя. – С. 351.

1132. 94(477)(092)

С 81 Хмельницький Богдан (Зиновий) Михайлович // 100 знаменитих людей України / **В. М. Скляренко, Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. А. Рудичева.** – Харків, 2005. – С. 455–464.

1133. Цибульський В. І. Богдан Хмельницький і воєнне мистецтво у Визвольній війні українського народу середини XVII ст. Кн. перша: воєнні дії 1648–1652 рр. : [рецензія] / В. І. Цибульський, **І. С. Стороженко** // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 146–147.

1134. 94(477)(092)

Ч-96 Чухліб Т. В. Секрети українського полівасалітету. Хмельницький-Дорошенко-Мазепа / Т. В. Чухліб. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. – 327 с.

1135. Чухліб Т. В. Богдан Хмельницький (1595–1657) / Т. В. Чухліб // Гетьман. – 2013. – № 6. – С. 24–35.

1136. Чухліб Т. В. Богдан Хмельницький очима сучасників. Матеріали до біографії Богдана Хмельницького / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 121–128.

1137. 94(477)

Ш 26 Шаров І. Хмельницький Богдан Михайлович / І. Шаров // 100 видатних імен України. – Київ, 1999. – С. 443–448.

1138. Шевчук В. «Вітчизни сином був ...»: [Б. Хмельницький] / В. Шевчук // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 69–81.

1139. Яковлєва Т. Г. Богдан Хмельницький і рядове козацтво / Т. Г. Яковлєва // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 56–67.

1140. Ярошинський О. Волинь у політичних планах Б. Хмельницького / О. Ярошинський // Людина і політика. – 2000. – № 1. – С. 18–22.

1141. Ясь О. В. Історія як сюжет. Представлення образу Богдана Хмельницького в однойменній монографії М. І. Костомарова / О. В. Ясь // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 89–106.

ТИМОШ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

1142. Венгрженовський С. Свадьба Тимоша Хмельницького / С. Венгрженовський // Український історичний журнал. – 1995. – № 6. – С. 106–111 ; 1996. – № 2. – С. 87–91.

1143. Кунцер В. Син Гетьмана : [Тимош Хмельницький] / В. Кунцер // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 31. – С. 14–16.

1144. Матях В. Тиміш Хмельницький / В. Матях // Історія України. – 1999. – № 48 (грудень).

1145. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Тиміш Хмельницький – полковник, командир корпусу визвольної армії / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 443–449.

ЮРІЙ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

1146. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Юрій Хмельницький / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII ст.). – Одеса, 2009. – С. 362–370.

1147. 94(477)(092)

Г 44 Антонович В. Юрась Хмельниченко / В. Антонович // Гетьмани України. Історичні портрети. – Київ, 1991. – С. 53–60.

1148. 94(477)

А 82 Аркас М. Гетьман Юрій Зінов'євич Хмельниченко (1659–1662) / М. Аркас // Історія України – Русі. – Одеса, 1994. – С. 238–241.

1149. 94(477)

Б 48 Бутенко В. І. Юрій Хмельницький / **М. З. Бердуга**, В. І. Бутенко, **О. М. Солошенко** // Історичні постаті. Гетьмани України. – Харків, 2004. – С. 38–45.– (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 3 (3)).

1150. Верба І. Був гетьманом, був ченцем: (Юрій Хмельницький) / І. Верба // Історичний календар. – 2000. – Вип. 6. – С. 298–299.

1151. Верба І. Як загинув Юрась Хмельниченко? Чотири версії смерті наступника Богдана Хмельницького / І. Верба // Наука і суспільство. – 1993. – № 9–10. – С. 37–39.

1152. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Гетьманування Юрія Хмельницького і Виговського / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думках та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 144–146. – (Українське відродження).

1153. 94(477)(092)

В 42 Дрожжин В. П. Юрій Хмельницький / В. П. Дрожжин // Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі бібліографічні нариси. Історичні та художні портрети. – Київ, 2002. – С. 184–186.

1154. 94(477)(092)

Р 33 Реєнт О. П. «... він міг тільки піддаватися обставинам, а ніяк не кермувати подіями»: (Юрій-Гедеон Венжик Богданович Хмельницький (1641–1685) / О. П. Реєнт, **І. А. Коляда** // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії. – Харків, 2007. – С. 133–154.

1155. Сагайдак Д. Юрась Хмельниченко. Важка батьківська булава / Д. Сагайдак // Гетьман. – 2013. – № 6. – С. 20–23.

1156. 94(477)(092)

С 91 Сушинський Б. Юрій Хмельницький – гетьман України / Б. Сушинський // Козацькі вожді України. Історія України в образах її вождів та полководців XV–XIX ст. Історичні есе у 2 т. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 567–572.

1157. 39(477)(075.8)

К 82 Хмельницький Ю. Присяга [Текст] / Ю. Хмельницький // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / **В. С. Крисаченко**. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 139–144.

1158. 39(477)(075.8)

К 82 Хмельницький Ю. Присяга по святій непорочній Євангельській заповіді гетьмана Георгія Хмельницького. Запис [Текст] / Юрій (Георгій) Хмельницький // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / В. С. Крисаченко. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 140–143.

РОЗДІЛ ІV.

КУЛЬТУРА І ПОБУТ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

1159. 930.85(477)

А 39 Акимович Є. О. Феномен козацької культури / Є. О. Акимович // Українська культура в історичному вимірі (ІХ–ХVІІ ст.). – Одеса, 2009. – С. 174–177.

1160. Апанович О. Культура козацтва: деякі аспекти розвитку культури Запорозької Січі / О. Апанович // Українська культура. – 1991. – № 1. – С. 2–4.

1161. Горенко Л. І. Гетьмани та козацька старшина – фундатори культурно-освітніх закладів Лівобережної України другої половини ХVІІ–ХVІІІ ст. / Л. І. Горенко // Історія України. – 2000. – № 25–28 (липень).

1162. Горенко Л. І. Гетьмани та козацька старшина як культурно-освітні діячі другої половини ХVІІ – ХVІІІ ст. в Україні / Л. І. Горенко // Народна творчість та етнографія. – 2000. – № 2–3. – С. 16–23.

1163. 39(477)

Н 28 Гриценко О. Козацтво / О. Гриценко // Нариси української популярної культури / за ред. О. Гриценка. – Київ, 1998. – С. 287–306.

1164. 930.85(477)

З-33 Запорожці. До історії козацької культури. – Київ : Мистецтво, 1993. – 400 с.

1165. Ісаєвич Я. Зв'язки братств із запорозьким козацтвом у ХVІІ ст. / Я. Ісаєвич // Київська старовина. – 1992. – № 1. – С. 7–11.

1166. Кравченко І. Світ запорозький : [культурне значення Запорожжя в долі України] / І. Кравченко // Київ. – 1993. – № 2. – С. 145–153 ; № 3. – С. 138–144.

1167. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Культура козаків / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 233–278.

1168. Наливайко Д. С. Українське козацтво та західноєвропейський світ / Д. С. Наливайко // Народне мистецтво. – 2009. – № 3–4. – С. 6–21.

1169. Нємцева К. М. Культурна розбудова України в період Гетьманщини (1750–1764) / К. М. Нємцева // Історія та правознавство. – 2004. – № 20. – С. 12–15.

1170. Поліщук І. Козацькі традиції / І. Поліщук // Нова політика. – 2002. – № 2. – С. 57–61.

1171. 930.85(477)

П 58 Попович М. Козаччина як культурне явище / М. Попович // Нарис історії культури України. – Київ, 1998. – С. 159–168.

1172. Ступак Ф. Добродійність епохи козаччини / Ф. Ступак // Київська старовина. – 2003. – № 4. – С. 17–23.

1173. 930.85(477)

У-45 Українське козацтво: «Vita maxima et heroica» // Українська культура в європейському контексті / **Ю. П. Богуцький, В. В. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько** ; [за ред.] Ю. П. Богуцького. – Київ, 2007. – С. 166–177.

1174. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військо мистецтво в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний. – Київ : Стилос, 2004. – 308 с.

1175. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Козацьке побратимство / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 117–125.

1176. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Культура українського козацтва як прояв мілітарної традиції індоєвропейців / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 185–221.

1177. Фігурний Ю. Образ козака-характерника як відгомін індоєвропейського культу воїна-звіра / Ю. Фігурний // Пам'ять століть. – 1999. – № 4. – С. 57–61.

1178. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Стародавні елементи традиційної культури українського козацтва / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 20–184.

1179. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Українська козацька культура як державотворче явище / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 209–212.

1180. 930.85(100+477)(075.8)

Л 43 Яртись А. В. Феномен козацької культури / А. В. Яртись, А. Ю. Васьків // Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. А. Яртися та В. Мельника. – Львів, 2005. – С. 443–448.

4.1. Життя, побут та звичаї козаків

1181. Апанович О. М. Агрокультура українського козацтва / О. М. Апанович // Історія в школах України. – 1998. – № 3. – С. 14–19.

1182. Апанович О. М. За плугом Господь іде: (агрокультура українського селянства та козацтва) / О. М. Апанович // Історія України. – 2000. – № 1. – С. 3–5.

1183. Апанович О. М. «Козацьке панство походжає». Одяг – самобутнє явище національної культури: [український національний одяг] / О. М. Апанович // Українська культура. – 1993. – № 3–4. – С. 15–16.

1184. Балушок В. Ініціації запорозьких козаків / В. Балушок // Слово і час. – 1994. – № 6. – С. 69–76.

1185. Бойко А. Зимівники Великого Лугу: [господарська діяльність запорожців] / А. Бойко // Козацтво. – 1993. – № 1. – С. 29–31.

1186. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. О. Січ на Базавлуці. Організація і побут козацтва. Військова справа / В. О. Голобуцький // Запорозьке козацтво. – Київ, 1994. – С. 165–178.

1187. 821.161.2

Г 65 Гончар Л. Козацька кухня. 200 рецептів: кулінарний роман / Л. Гончар, Р. Найда. – Київ: Ярославів Вал, 2014. – 384 с.

1188. 94(477)(082)

П 75 Грибовський В. В. До питання про генетичний зв'язок запорозького зимівника з економікою причорноморських номадів XVI–XVIII ст. / В. В. Грибовський // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження: зб. наук. праць / редкол.: С. І. Світленко (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2012. – Вип. 10. – С. 20–34.

1189. 94(477).04(082)

С 41 Грибовський В. В. Риболовецькі промисли запорожців у Східному Приазов'ї / В. В. Грибовський // Січеславський альманах: зб. наук. праць

з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 93–106.

1190. 94(100)(082)

Д 70 Грязнова В. І. Феномен козацької медицини в контексті життєдіяльності козаків-характерників / В. І. Грязнова // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2015. – Вип. 13. – С. 106–114.

1191. Гуржій О. Пошта Гетьманщини в другій половині XVII–XVIII ст. / О. Гуржій // Історія України. – 2003. – № 2 (січень) ; № 3 (січень).

1192. 94(477)

Г 95 Гуржій О. І. Звичаї та побут: (українське козацтво) / О. І. Гуржій, **Т. В. Чухліб** // Гетьманська Україна. – Київ, 1999. – Т. 8. – С. 117–126.

1193. 801.81(477)

С 13 Життя і звичаї козаків // Савур-могила. Легенди і перекази Нижньої Наддніпрянщини / упоряд. і авт. приміт. **В. А. Чабаненко**. – Київ, 1990. – С. 52–53.

1194. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Побут козаків / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 270–278.

1195. Мордовець Д. Різдво на Січі Запорізькій / Д. Мордовець // Історичний календар. – 1998. – № 5. – С. 370–373.

1196. 391(477)

Н 63 Ніколаєва Т. Костюм запорозького козацтва / Т. Ніколаєва // Український костюм : надія на ренесанс. – Київ, 2005. – С. 69–75.

1197. 94(477)«1734/1775»

О–54 Олійник О. Запорозький зимівник часів Нової Січі (1734–1775) / О. Олійник. – Запоріжжя : Дике Поле, 2005. – 255 с.

1198. Олійник О. Л. Про локалізацію запорозьких зимівників / О. Л. Олійник // Український історичний журнал. – 1992. – № 10–11. – С. 123–126.

1199. Остапенко О. Характерництво – ефективна форма фізичної підготовки запорозьких козаків / О. Остапенко, **М. Зубалій** // Фізичне виховання в школі. – 2000. – № 2. – С. 48.

1200. Прийдак Л. Господарство українських козаків / Л. Прийдак // Історія України. – 2002. – № 35 (вересень).

1201. Сас П. «Своя земля» у сприйнятті запорозьких козаків (поч. XVIII ст.) / П. Сас // Історія України. – 2004. – № 36. – С. 6–10.

1202. Сердюк І. Повторні шлюби в Гетьманщині у другій половині XVIII ст.: (за даними метричної книги Христорождественської церкви містечка Яреськи Миргородського полку) / І. Сердюк // Краєзнавство. – 2010. – № 3. – С. 48–55.

1203. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Козацька медицина / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 268–285.

1204. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Особливості січної кухні / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 250–267.

1205. Сікорський М. Чисте плесо історії : [музей народної архітектури та побуту : козацький жупан XVII ст., плахти, булава, дівоче святкове вбрання] / М. Сікорський // Народне мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 2–7.

1206. Цьось А. Бойовитість духу, порив до життя: (система фізичного і психофізичного виховання запорозьких козаків) / А. Цьось // Рідна школа. – 1995. – № 1. – С. 5–10.

1207. Цьось А. Культ фізичної досконалості запорозьких козаків / А. Цьось // Рідна школа. – 1996. – № 5–6. – С. 9–10.

4.2. Релігія, вірування та церковне життя в козаків

1208. 94(477)

Н 34 Візер С. О. Православна церква і національно-визвольний рух в Україні в 30-ті роки XVII ст. / С. О. Візер // Наукові записки : Історичні науки. – Київ, 2002. – Вип. 47. – С. 47–52.

1209. 94(477):2(043.3)

В 42 Візер С. О. Роль православної та уніатської церков у національно-визвольному русі в Україні у 1596–1686 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. О. Візер ; [Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова]. – Київ, 2004. – 20 с.

1210. Демочко В. Роль козацтва у відновленні та розвитку церковного життя в Україні у першій половині XVII ст. / В. Демочко // Історія України. – 2004. – № 38. – С. 1–4.

1211. 94(477)

У 45 Зема В. Дослідження церкви як продукт на замовлення / В. Зема // Український гуманітарний огляд / голов. ред. **Н. Яковенко, В. Верстюк.** – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 174–182. – Рец. на кн.: **Лиман І. І.** Церква в духовному світі Запорозького козацтва. – Запоріжжя : Тандем У, 1997.

1212. Корнєв А. Ю. Язичницькі елементи в культурі українського козацтва / А. Ю. Корнєв // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 1. – С. 40–44.

1213. Кузьмук О. Межигірський монастир і Запорізька Січ / О. Кузьмук // Київська старовина. – 2003. – № 3. – С. 21–44.

1214. Ленченко В. Скарби січової церкви : [про святиню Війська Запорозького] / В. Ленченко // Пам'ятки України. – 1994. – № 1–2. – С. 32–33.

1215. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Лиман І. І. Особливості релігійності запорозьких козаків / І. І. Лиман // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко.** – Запоріжжя, 1996. – Вип. 2. – С. 78–85.

1216. 159.923.2(082)

І-29 Пищанская В. Н. Репрезентация религиозного и эстетического начал украинской идентичности сквозь призму духовной культуры украинского казачества / В. Н. Пищанская // Identity of a personality a group: psycho – pedagogical and sociocultural aspects : materials of the international scientific conference on January 27-28. – 2014. – Prague. – С. 157–159.

- 1217. Романцов В.** Греки в релігійній та політичній історії Гетьманщини середини другої половини XVII ст. / В. Романцов // Пам'ять століть. – 2000. – № 1–2. – С. 135–140.
- 1218. Салій К.** Іван Мазепа і Українська Православна Церква кінця XVII – початку XVIII ст. / К. Салій // Київська старовина. – 1999. – № 4. – С. 159–163.
- 1219. Сапожников І.** Військові священники Чорноморського козацтва / І. Сапожников // Київська старовина. – 2003. – № 3. – С. 142–147.
- 1220. Сергієнко Г.** Православна віра і церква в духовній культурі запорожців / Г. Сергієнко // Історія України. – 1998. – № 16.
- 1221. Шалашна Н. М.** Державницькі ідеї українського православного духовенства періоду національно-визвольної революції середини XVII ст. (1648–1657) / Н. М. Шалашна // Грані. – 2014. – № 11. – С. 136–143.
- 1222. Щербак В. О.** Козацтво і православ'я / В. О. Щербак // Київська старовина. – 1993. – № 5. – С. 71–77.

4.3. Козацька педагогіка

1223. 37(477)(09)(075.8)

А 86 Артемова Л. В. Освіта за часів козаччини / Л. В. Артемова // Історія педагогіки України : підруч. для студ. пед. ВНЗ. – Київ, 2006. – С. 131–149.

1224. Бабишин С. Д. Школи Запорозької Січі / С. Д. Бабишин // Радянська школа. – 1991. – № 6. – С. 83–85.

1225. 378(082)

П 90 Гонтар Д. Козацька педагогіка – душа українського народу / Д. Гонтар // Путь в педагогическую науку: проблемы и решения : сб. науч. работ студентов. – Симферополь, 2012. – Вып. 2. – С. 75–79.

1226. Івашковський В. Система виховання дітей в Україні за часів розквіту козацтва / В. Івашковський // Початкова школа. – 2014. – № 12. – С. 41–45.

1227. Кондратенко Ю. На підставах козацької педагогіки / Ю. Кондратенко, **М. Кобозев, В. Азаренков** // Виховна робота в школі. – 2011. – № 9. – С. 4–6.

1228. 37.035:39

К–89 Кузь В. Г. Сутність і специфіка козацької педагогіки / В. Г. Кузь, Ю. Д. Руденко, З. О. Сергійчук // Основи національного виховання: концептуальні положення. – Умань, 1993. – С. 45–50.

1229. 37.035:39

К–89 Кузь В. Г. Українська козацька педагогіка / В. Г. Кузь, Ю. Д. Руденко, З. О. Сергійчук // Основи національного виховання: концептуальні положення. – Умань, 1993. – С. 43–61.

1230. 37(477)(09)(075.8)

Л 37 Левківський М. В. Діяльність козацьких шкіл в Україні. Система виховання лицаря-козака / М. В. Левківський, О. М. Микитюк // Історія педагогіки : навч. посібник. – Харків, 2002. – С. 105–110.

1231. Малежик М. Школа в Запорозькій Січі / М. Малежик // Українська культура. – 1996. – № 2. – С. 34–35.

1232. 37(477)(091)(075.8)

М 42 Медвідь Л. А. Виховні ідеали козацької педагогіки / Л. А. Медвідь // Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посібник. – Київ, 2003. – С. 58–65. – (Вища освіта ХХІ ст.).

1233. Медвідь Л. А. Українська козацька педагогіка / Л. А. Медвідь // Початкова школа. – 1996. – № 10. – С. 58–60.

1234. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Освіта та навчання : [козацтво] / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 234–247.

1235. 37(477)(09)(075.8)

І-90 Освіта і педагогічна думка в козацько-гетьманській республіці // Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / упоряд. О. О. Любар ; [за ред.] В. Г. Кременя. – Київ, 2003. – С. 89–151. – (Вища освіта ХХІ ст.).

1236. 378(082)

П 24 Потапенко О. Роль освіти у становленні та розвитку українського козацтва / О. Потапенко // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2016. – Вип. 3 (49). – С. 342–350.

1237. Руденко Ю. Козацька педагогіка: національні пріоритети українського козацтва / Ю. Руденко // Освіта. – 2006. – № 31. – С. 1–2.

1238. Руденко Ю. Українська козацька педагогіка: відродження, пошуки, перспективи / Ю. Руденко // Рідна школа. – 1994. – № 5. – С. 13–19.

1239. 902(477)(07)

С 79 Стефанюк С. Козацька педагогіка як інновація (історичний аспект) / С. Стефанюк // Практичне народознавство. – Харків, 2002. – С. 217–248.

1240. 801.81.161.2(082)

Л 64 Стрюк М. Духовний вимір козацької педагогіки (за матеріалами усної народно-поетичної творчості) / М. Стрюк // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.), **Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 22, ч. 2. – С. 257–265.

1241. Федоренко Д. Т. Козацька педагогіка просить до шкіл Кривбасу / Д. Т. Федоренко // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 25. – С. 9–11.

1242. 373.31(082)

П 78 Федоренко Д. Т. Осявання дитини. Козацька педагогіка про наймолодших / Д. Т. Федоренко, **О. Б. Федоренко** // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ. – Кривий Ріг, 2003. – Вип. 2. – С. 180–189.

1243. Шевчук В. Освіта в козацькі часи / В. Шевчук // Віче. – 2001. – № 9. – С. 88–104.

1244. Шевчук В. Освіта в козацькі часи / В. Шевчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 1. – С. 59–64.

1245. 94(477).05(092)(082)

М 13 Яременко М. Києво-Могилянська академія за гетьманування Івана Мазепи: pro et contra двотисячного контингенту вихованців / М. Яременко // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 156–195.

4.4. Українська жінка козацької доби

1246. Антоній. Жінки при Чигиринському дворі / Антоній // Хроніка 2000. – 1994. – № 3–4. – С. 134–176.

1247. Кривоший О. Євангеліє княгині Заславської: (сценарії повсякденного життя елітної жінки в культурному просторі України середини XVI століття) / О. Кривоший // Історія в школі. – 2011. – № 4. – С. 13–17.

1248. Кривоший О. Жінка в культурному просторі Запоріжжя. Межі присутності (XVI–XVIII ст.) / О. Кривоший // Історія в школі. – 2011. – № 9. – С. 15–23.

1249. Кривоший О. Жінка в суспільному житті України за Козацької доби / О. Кривоший // Українки в історії. – 2004. – С. 33–42.

1250. Кривоший О. Історія жінок козацького Запорожжя у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи / О. Кривоший // Історія в школі. – 2014. – № 10–11. – С. 36–42.

1251. Кривоший О. Побут та повсякденність жінок козацького Запорожжя у змісті шкільної історії: вимога часу чи забаганка науковців? / О. Кривоший // Історія в школі. – 2013. – № 10. – С. 12–17.

1252. 94(477).04

К 82 Кривоший О. Традиції та повсякденне життя жінок України XV–XVII ст. / О. Кривоший. – Харків : Основа, 2011. – 96 с.

1253. Кривоший О. «Уже геть ті Запороги, кінець нашої дороги...». Досвіди участі жінок у становленні українського козацького руху та Запорозької Січі / О. Кривоший // Історія в школі. – 2014. – № 12. – С. 30–38.

1254. Лебединська Т. Гетьманша в стані «собірателей»: (Настя Скоропадська) / Т. Лебединська // Українська культура. – 1994. – № 4–6. – С. 10–11.

1255. Луценко Є. Українські жінки козацької доби / Є. Луценко // Історія України. – 1998. – № 37.

1256. Мазур П. Дві долі: (Галшка Гульвичівна, Анна Ходакевич) / П. Мазур // Історичний календар. – 2000. – Вип. 6. – С. 120–121.

1257. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Козак і жінка / О. М. Середюк // Лицарі Сонця : історичний нарис. – Луцьк, 2008. – С. 302–330.

1258. Таїрова-Яковлева Т. Г. До питання про повсякденне життя представниць козацько-старшинських родин початку XVIII ст. / Т. Г. Таїрова-Яковлева // Український історичний журнал. – 2008. – № 3. – С. 202–208.

1259. 94(477).05(092)(082)

М 13 Терещук О. Пам'ятні речі Марії Магдалини Мазепиної в колекції Національного музею історії України / О. Терещук // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 422–439.

1260. 94(477)

Ф 49 Фігурний Ю. С. Відносини між чоловіком-воїном і жінкою-дружиною в культурі українського козацтва / Ю. С. Фігурний // Історичні витоки українського лицарства: нариси про зародження і розвиток козацької традиційної культури та національне військове мистецтво в українознавчому вимірі. – Київ, 2004. – С. 93–116.

4.5. Козацтво очима митців. Мистецтво в житті козаків

1261. Бушак С. «Козак Мамай» – легендарна картина українського народного живопису / С. Бушак // Народне мистецтво. – 2010. – № 3–4. – С. 56–65.

1262. Бушакова О. Образ Івана Мазепи в мистецтві західно-європейського романтизму / О. Бушакова, **Ю. Бевзун** // Всесвітня література в сучасній школі. – 2017. – № 3. – С. 38–42.

1263. Горенко-Баранівська Л. Військова музика України-Гетьманщини – другої половини XVII–XVIII ст. / Л. Горенко-Баранівська // Історія України. – 2002. – № 45 (грудень).

1264. Корогодський Р. «Мазепіана» Сергія Якутовича / Р. Корогодський // Сучасність. – 2004. – № 2. – С. 91–93.

1265. Макаров А. Козацтво і бароко: спроби культурологічної публіцистики / А. Макаров // Дзвін. – 1991. – № 5. – С. 130–138.

1266. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Козацька Березина / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 140–160.

1267. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Козацьке барокко : [козацтво] / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 257–263.

1268. 94(477).04

М 70 Мицик Ю. А. Мистецтво живопису : [козацтво] / Ю. А. Мицик, С. М. Плохій, І. С. Стороженко // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 264–270.

1269. 7.03(075.8)

К 78 Овсійчук В. А. Архітектура бароко : [Меценатство гетьмана Івана Мазепи; утвердження національного стилю в конструктивному і художньому рішенні монументальних споруд] / В. А. Овсійчук // Українське мистецтво : навч. посібник : у 3 ч. / Д. П. Крвавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова. – Львів, 2005. – Ч. 3. – С. 61–80.

1270. 7.03(075.8)

К 78 Овсійчук В. А. Малярство бароко : [Ідеї вільної України в часи Мазепи та Гетьманщини (до її ліквідації 1764 р.) як духовне підґрунтя українського барокового мистецтва] / Д. П. Крвавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова // Українське мистецтво : навч. посібник : у 3 ч. – Львів, 2005. – Ч. 3. – С. 91–100.

1271. 75(09)

З–26 Петров В. Н. Никитин И. Н. Портрет наполеона гетмана. 1720-е годы / В. Н. Петров // Замечательные полотна : кн. для чтения по истории русской живописи XVIII – начала XX веков. – Ленинград, 1962. – С. 27–32.

1272. 930.85(477)

П 58 Попович М. Пізнє українське барокко : [архітектура і живопис часів Мазепи] / М. Попович // Нарис історії культури України. – Київ, 1998. – С. 159–189.

1273. Походяща О. Українське козацтво у творах європейських художників XVII–XIX століть / О. Походяща // Українознавство. – 2012. – № 1. – С. 126–127.

1274. Романенко Ж. Образотворче мистецтво в Україні періоду козацької доби / Ж. Романенко // Шкільний світ. – 2013 – №. 8. – С. 7–8.

1275. 930.85(477)

I-90 Середня доба : [малярство Хмельниччини] // Історія української культури / під заг. ред. **І. Крип'якевича**. – Київ, 1993. – С. 554–555.

1276. 7.03

С 79 Степовик Д. В. Михайло Микешин. Пам'ятник Богданові Хмельницькому / Д. В. Степовик // Скарби України : наук.-худож. книга / худож. оформл. **Д. О. Заруби**. – Київ, 1991. – С. 127–132.

1277. 7.03

С 79 Степовик Д. В. Ілля Рєпін. «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» / Д. В. Степовик // Скарби України : наук.-худож. книга / худож. оформл. **Д. О. Заруби**. – Київ, 1991. – С. 121–126.

1278. 94(477)(092)

Т 14 Таїрова-Яковлева Т. Мазепинське бароко / Т. Таїрова-Яковлева // Іван Мазепа і Російська імперія. – Київ, 2013. – С. 172–197.

1279. Тучинська О. Тема козацтва в мистецтві. Взаємозбагачення різних видів мистецтва / О. Тучинська // Шкільний світ. – 2014. – № 1. – С. 7–9.

1280. Фідор О. Мистецтво «вольностей козацьких» / О. Фідор // Народне мистецтво. – 2010. – № 1–2. – С. 36–39.

4.6. Археологічні знахідки

1281. 902(477)(075.8)

А 87 Археологія доби українського козацтва XVI–XVIII ст. : навч. посібник / **Д. Я. Телегін** (відп. ред.). – Київ, 1997. – 336 с.

1282. 94(477)(082)

Н 34 Губочкін М. Археологічні знахідки з території с. Кропивна – колишнього полкового центру Кропивнянського козацького полку / М. Губочкін // Наукові записки з української історії : зб. наук. статей / редкол. : **В. П. Коцур, В. М. Орлик, В. П. Шевчук** [та ін.]. – Переяслав-Хмельницький, 2009. – Вип. 23. – С. 3–7.

1283. 902(477)(075.8)

А 87 Каталог історико-археологічних пам'яток місць козацької доби // Археологія доби українського козацтва XVI–XVIII ст. : навч. посібник / **Д. Я. Телегін** (відп. ред.). – Київ, 1997. – С. 231–333.

1284. 94(477).04(082)

С 41 Ковальова І. Ф. Нові сфрагістичні надходження з козацьких пам'яток / І. Ф. Ковальова // Січеславський альманах : зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 41–46.

1285. Мезенцев В. Розкопки Батурина – столиці гетьмана Івана Мазепи у 2006 р. / В. Мезенцев // Музеї України. – 2007. – № 2–3. – С. 6–8.

1286. 94(477)(082)

Н 24 Намогильні хрести запорозьких козаків : зб. наук. ст., матер. та републікацій / **М. Вертил'як, Ф. Волков, І. Каманін** [та ін.]. – Одеса : ОКФА, 1998. – 219 с. – (Невичерпні джерела пам'яті).

1287. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Сапожников И. В. Каменные намогильные кресты запорожцев / И. В. Сапожников // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко**. – Запоріжжя, 1996. – Вип. 2. – С. 12–18.

РОЗДІЛ V.

КОЗАЦЬКА ДОБА У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

5.1. Козацтво в наукових і науково-методичних дослідженнях літературознавців

1288. Андрусишин Г. Дорогою Івана Мазепи : Мазепіана Богдана Лепкого – романіста / Г. Андрусишин // Освіта. – 2002. – № 21. – С. 6–7.

1289. Андрусишин І. Яничаризм Яреми Вишневецького: (літературний портрет на тлі національно-визвольної боротьби українського народу за романом «Князь Єремія Вишневецький» Івана Нечуя-Левицького) / І. Андрусишин // Освіта. – 2001. – № 19–20 (квітень).

1290. 801.81.161.2(082)

Л 64 Арістархова О. Творчість В. Кулаковського та О. Пахучого в контексті української літератури кінця ХХ століття: пошуки нового осмислення образу Івана Виговського на зламі епох / О. Арістархова // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : А. В. Козлов (відп. ред.), Л. В. Бублейник, Г. Ф. Семенюк (голов. ред.) [та ін.] – Київ, 2009. – Вип. 34, ч. 2. – С. 285–297.

1291. Барабаш Ю. Вірш Т. Шевченка «Чигирине, Чигирине ...»: контекст, семантика, поетика / Ю. Барабаш // Дивослово. – 2010. – № 5. – С. 38–44.

1292. Барабаш Ю. Національна історія в містеріальному освітленні : [Т. Шевченко «Великий льох»] / Ю. Барабаш // Мандрівець. – 2005. – № 1. – С. 6–18.

1293. Бенціал С. «Чорна рада» Пантелеймона Куліша – перший історичний роман в українській літературі / С. Бенціал // Дивослово. – 2011. – № 8. – С. 43–46.

1294. Білокінь С. Тарас Шевченко й Гетьманщина / С. Білокінь // Слово і час. – 2012. – № 9. – С. 3–16.

1295. Бондаренко Ю. Людина – центр історії в романі Л. Костенко «Берестечко» / Ю. Бондаренко // Урок української. – 2004. – № 12. – С. 26–29.

1296. Бондаренко Ю. «Тут споконвіку скрізь лилася кров»: (картини національної трагедії України в романі Л. Костенко «Маруся Чурай») / Ю. Бондаренко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 6. – С. 9–15.

1297. Бонь Н. Трагічні епізоди української історії в поемі-містерії «Великий льох» / Н. Бонь // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 24–27.

1298. Братко В. Історична та фольклорна основи повісті М. Гоголя «Тарас Бульба» / В. Братко // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2009. – № 12. – С. 28–32.

1299. Братко В. Поема Байрона «Мазепа»: її історична основа та романтичний міф / В. Братко // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2008. – № 1. – С. 19–24.

1300. Братко В. «Українська» тема. Поема Байрона «Мазепа». Її історична основа та романтичний міф. Риси романтичного героя в образі Мазепи / В. Братко // Зарубіжна література в школах України. – 2007. – № 8. – С. 19–24.

1301. Вальнюк Б. Історична повість Богдана Лепкого «Мотря». Хронотопічна структура твору / Б. Вальнюк // Дивослово. – 1998. – № 1. – С. 3–6.

1302. 801.81.161.2(082)

Л 64 Варава О. Осяяння над прірвою небуття: трансформації національного ідеалу в романі Ліни Костенко «Берестечко» / О. Варава // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : Г. Ф. Семенюк, А. В. Козлов, Л. В. Бублейник [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 29, ч. 2. – С. 411–424.

1303. 801.81.161.2(082)

Л 64 Велкова Н. Духовний світ кошового отамана (на прикладі історичної постаті Івана Сірка) / Н. Велкова // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : А. В. Козлов (відп. ред.), М. Х. Гуменний, Л. В. Кондрашова. – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 126–137.

1304. Витрикуш Г. Історичне минуле України у творчості Л. Костенко та В. Симоненко / Г. Витрикуш // Українська література в загальноосвітній школі. – 2009. – № 12. – С. 29–34.

1305. Вілянт О. Українська нація в романі «Чорна рада» / О. Вілянт // Українська мова та література. – 2000. – № 2.

1306. 801.81.161.2(082)

Л 64 Вінничук А. Історична концепція роману «Максим Кривоніс» Віталія Кулаковського / А. Вінничук // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : Г. Ф. Семенюк, А. В. Козлов, Л. В. Бублейник [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 29, ч. 2. – С. 121–128.

1307. Віршовкіна В. Роман Л. Костенко «Маруся Чурай». Система образів / В. Віршовкіна // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 8. – С. 39–42.

1308. Войтанович Г. Легенда про Мазепу та її художнє осмислення в поемі Дж. Г. Байрона «Мазепа» / Г. Войтанович // Зарубіжна література. – 2004. – № 45. – С. 12–15.

1309. 821.161.2.09(059)

Р 49 Волюх З. Апелятивні номінації Богдана Хмельницького в романі Ліни Костенко «Берестечко»: дериватологічні спостереження / З. Волюх // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. : В. Пащенко. – Полтава, 2002. – № 2(7). – С. 69–74.

1310. Гаврилова Г. Вивчення народознавчих компонентів роману М. Вінграновського «Северин Наливайко» / Г. Гаврилова // Українська література в загальноосвітніх школах. – 2003. – № 8. – С. 25–31.

1311. Гаврилова Г. Роман М. Вінграновського «Северин Наливайко» / Г. Гаврилова // Українська література та культура в навчальних закладах України. – 2007. – № 3. – С. 22–28.

1312. Гаврилова Г. Роман П. Панча «Гомоніла Україна» в контексті художнього відображення подій Хмельниччини / Г. Гаврилова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 1. – С. 58–63.

1313. 82–94.09(091)

Г 15 Галич О. А. «Я, Богдан» Павла Загребельного як новий жанровий тип біографічного роману / О. А. Галич // Fiction і non fiction у літературі: проблеми теорії та історії : монографія. – Луганськ, 2013. – С. 216–224.

1314. Ганич Н. Образ Мазепи в однойменній поемі Дж. Байрона / Н. Ганич // Всесвітня література в середніх навчальних закладах. – 2009. – № 12. – № 25–28.

1315. Гненна Г. Співець козацької слави: (до вивчення творчості Андріана Кащенка) / Г. Гненна // Українська мова і література в школі. – 1999. – № 2. – С. 41–43.

1316. 39(477)(075.8)

К 82 Гоголь М. Про видання історії малоросійських козаків [Текст] / М. Гоголь // Крисаченко В. С. Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / В. С. Крисаченко. – Київ, 1996. – Кн. 1. – С. 237–239.

1317. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Виховний потенціал українського козацького фольклору / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : А. В. Козлов (відп. ред.), Л. В. Бублейник, О. А. Галич [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 27, ч. 1. – С. 90–113.

1318. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Волелюбний дух козацького фольклору: до проблеми вивчення / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : А. В. Козлов, Л. В. Кондрашова, С. О. Караман [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 429–439.

1319. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Козацький фольклор у поетичній творчості Тараса Шевченка / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : А. В. Козлов (відп. ред.), Л. В. Бублейник, Г. Ф. Семенюк (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 24, ч. 2. – С. 122–153.

1320. Гончаренко О. Козацькі пісні про дух протесту та свободи українського народу / О. Гончаренко // Мандрівець. – 2003. – № 2. – С 46–52.

1321. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Одухотворення протесту та свободи у козацьких піснях / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 16. – С. 76–90.

1322. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Про духовність козацтва в легендах і переказах Наддніпрянщини / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 18, ч. 1. – С. 125–141.

1323. 821.09(082)

В 53 Гончаренко О. Проблема героїзації та нівелювання козацьких ватажків в українському фольклорі / О. Гончаренко // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – 2010. – Вип. 2. – С. 54–63.

1324. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Специфіка відображення козащини в усних народних оповіданнях Наддніпрянщини / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк**, **А. В. Козлов**, **Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 2. – С. 118–128.

1325. 821.09(082)

Л 64 Гончаренко О. Співвідношення історичної і художньої правди в козацькому пісенному фольклорі / О. Гончаренко // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 3. – С. 259–269.

1326. Гончарук П. Пантелеймон Куліш про історичну роль Б. Хмельницького та Переяславської ради / П. Гончарук // Київська старовина. – 2007. – № 1. – С. 3–35.

1327. Горак Р. Крик Івана Мазепи : [про трилогію Б. Лепкого «Мазепа»] / Р. Горак // Дзвін. – 1991. – № 2. – С. 91–100.

1328. Горболіс Л. Народнопедагогічні основи виховання джур: (за повістю А. Кащенко «З Дніпра на Дунай») : [виховання у козаків] / Л. Горболіс // Рідна школа. – 1998. – № 6. – С. 9–12.

1329. Горчак О. Поразка : урок [Л. Костенко «Берестечко»] / О. Горчак // Українська мова та література. – 2003. – № 17. – С. 20–23.

1330. Гриневич В. «Дай нам, боже, вольними бути!»: (аналіз образу Івана Мазепи у романі Б. Лепкого «Мазепа») / В. Гриневич // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 2. – С. 102–107.

1331. Гриневич В. Образ Мазепи як генерального писаря в романі М. Старицького «Руїна» / В. Гриневич // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 8. – С. 18–22.

1332. Гуляк А. Художня модель героїчної минувшини у прозі А. Кащенко / А. Гуляк, **Ф. Кейда** // Дивослово. – 2004. – № 6. – С. 62–65.

1333. 821.09(082)

В 53 Даниленко Л. В. Художнє моделювання козацького життя в історичних романах 50-60-х рр. ХХ ст. (на прикладах творів І. Ле «Хмельницький», П. Панча «Гомоніла Україна», Р. Іваничука «Мальви») / Л. В. Даниленко // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 2. – С. 75–81.

1334. Делікатна В. О. Поема Дж. Байрона «Мазепа» : історична основа та романтичний міф / В. О. Делікатна // Зарубіжна література в школі. – 2010. – № 7. – С. 9–15.

1335. 801.81.161.2(082)

Л 64 Дергаль Л. «Шукати Україну в Україні» (духовний потенціал роману Ліни Костенко «Берестечко») / Л. Дергаль // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **М. Х. Гуменний, Л. В. Кондрашова.** – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 47–56.

1336. Дзюба І. Славетна епопея Зінаїди Тулуб / І. Дзюба // Слово і час. – 1990. – № 11. – С. 43–46.

1337. 80(082)

С 91 Дорофєєва А. Художній простір тетралогії Володимира Малика «Таємний посол» / А. Дорофєєва // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. праць. – Ужгород, 2011. – Вип. 16. – С. 96–97.

1338. Желєзна Ю. Козацтво як державотворчий символ : [П. Куліш «Чорна рада»] / Ю. Желєзна // Українська мова та література. – 2008. – № 1–2. – С. 16–19.

1339. Жмундуляк Д. Козацька тема у фольклорі Порубіжжя / Д. Жмундуляк // Берегиня. – 1998. – № 1–2. – С. 16–20.

1340. Забужко Н. Я. Вивчення роману Ліни Костенко «Маруся Чурай» : стаття перша / Н. Я. Забужко // Українська мова і література в школі. – 1989. – № 11. – С. 14–23.

1341. 801.81.161.2(082)

Л 64 Зайдлер Н. Авторська концепція національного характеру в романі В. Малика «Посол урус-шайтана» / Н. Зайдлер // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник, О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 18, ч. 2. – С. 512–521.

1342. 801.81.161.2(082)

Л 64 Зайдлер Н. Храм душі Івана Сірка (на матеріалі тетралогії В. Малика «Таємний посол») / Н. Зайдлер // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник,**

О. А. Галич [та ін.] – Київ, 2005. – Вип. 21, ч. 1 : Аспекти духовності української літератури. – С. 137–143.

1343. 801.81.161.2(082)

Л 64 Зінченко Н. Відтворення минулого як вияву духовності народу в «Українських оповіданнях» О. Стороженка / Н. Зінченко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 31, ч. 1. – С. 203–209.

1344. 821.161.2.09(059)

Р 49 Зінченко Н. Українська минувшина у творчості Олекси Стороженка / Н. Зінченко // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах. – Полтава, 2004. – № 2(11). – С. 101–105.

1345. 801.81.161.2(082)

Л 64 Іванець Т. Духовність Івана Мазепи в романі Федора Дудка «Великий гетьман» / Т. Іванець // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Л. В. Бублейник**, **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 34, ч. 1. – С. 96–104.

1346. Іваннікова Л. Пісні про зруйнування Січі в записах Якова Новицького / Л. Іваннікова // Народна творчість та етнографія. – 1993. – № 3. – С. 53–58.

1347. Іваннікова Л. Ритуал прощання зі світом на Запоріжжі та поема Тараса Шевченка «Чернець» / Л. Іваннікова // Слово і час. – 2013. – № 11. – С. 3–11.

1348. 801.81.161.2(082)

Л 64 Івченко Н. Філософія поразки у романі Ліни Костенко «Берестечко» / Н. Івченко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов**, **Л. В. Кондрашова**, **С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 664–672.

1349. 801.81.161.2(082)

Л 64 Іншаков А. Соціально-психологічні аспекти творчості Ліни Костенко (на матеріалі роману «Маруся Чурай») / А. Іншаков // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. :

А. В. Козлов (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 21, ч. 1 : Аспекти духовності української літератури – С. 440–444.

1350. 821.161.2.09(059)

Р 49 Киридон П. Історія Запорозької Січі в зображенні Миколи Гоголя / П. Киридон // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 2006. – № 1 (14). – С. 128–133.

1351. Киричок П. Романтичний образ гетьмана-патріота : [Іван Мазепа в історичній поемі Степана Руданського] / П. Киричок // Слово і час. – 1993. – № 8. – С. 36–40.

1352. 801.81.161.2(082)

Л 64 Киричук С. Юрій Липа про ментальність українців і москвичів (за романом «Козаки в Московії») / С. Киричук // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов**, **Л. В. Кондрашова**, **С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 564–570.

1353. 821.09(082)

В 53 Клименко Т. Є. Козацькі звичаї як інтертекстуальний елемент у романі «Чорна рада» П. Куліша / Т. Є. Клименко // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 2. – С. 108–111.

1354. 821.161.2.09

К 50 Клочек Г. Історичний роман Ліни Костенко «Маруся Чурай» / Г. Клочек. – Кіровоград, 1998. – С. 3–51.

1355. Ковалевська О. О. Постать Івана Мазепи в художній літературі XVII–XX ст. / О. О. Ковалевська // Історія України. – 2001. – № 27–28 (липень).

1356. 801.81.161.2(082)

Л 64 Ковпик С. Концепція духовності козацького ватажка у творчості П. Куліша / С. Ковпик // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **М. Х. Гуменний**, **Л. В. Кондрашова**. – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 144–153.

1357. Ковригіна Л. Особливості творення жіночих образів у романі З. Тулуб «Людолови» / Л. Ковригіна // Українська мова і література в школі. – 2009. – № 8. – С. 46–51.

1358. 821.161.2.09(082)

А 43 Козаченко І. Духовні константи образу Івана Мазепи у діалогії Старицького «Молодість Мазепи» і «Руїна» / І. Козаченко // Актуальні питання філології : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 7. – С. 23–27.

1359. 801.81.161.2(082)

Л 64 Козачок М. Місце історії у творчості Павла Загребельного (на матеріалі романів «Диво», «Роксолана», «Первоміст», «Я, Богдан») / М. Козачок // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.] – Київ, 2009. – Вип. 34, ч. 2. – С. 341–346.

1360. 801.81.161.2(082)

Л 64 Козачок Н. Духовність персонажів роману М. Старицького «Останні орли» / Н. Козачок // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов**, **Л. В. Кондрашова**, **С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 209–218.

1361. 801.81.161.2(082)

Л 64 Козлов А. В. Духовні суперечності, конфлікти й парадокси «історичної драми» В. Вакуленка «Полтавська фортеця» / А. В. Козлов // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк**, **А. В. Козлов**, **Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 1. – С. 40–51.

1362. 821.161.2.09(082)

А 43 Колесник О. Специфіка авторського бачення образу І. Мазепи в романі «Орда» Р. Іваничука / О. Колесник // Актуальні проблеми філології : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2007. – Вип. 6. – С. 48–51.

1363. Коляда І. Образ гетьмана Івана Виговського в оцінці І. Нечуя-Левицького / І. Коляда, **Ю. Макарчук** // Історія в школі. – 2006. – № 7–8. – С. 4–7.

1364. Кондрацова Л. Переосмислення історичного минулого в поемі В. Сосюри «Мазепа» / Л. Кондрацова, **М. Кондрацов** // Дивослово. – 2008. – № 5. – С. 30–34.

1365. Корицька Г. Жанрова специфіка творів А. Кащенка на історичну тематику / Г. Корицька // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 7. – С. 11–14.

1366. Корицька Г. З погляду «непоправного романтика». Романтичний герой історичної прози А. Кащенка / Г. Корицька // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 6. – С. 146–153.

1367. Крайнікова Т. Проблематика і провідні ідеї роману «Чорна рада». Хуторянська філософія П. Куліша / Т. Крайнікова // Українська мова та література. – 2002. – № 17–19. – С. 50–52.

1368. 821.09(082)

В 53 Краснопьяорова М. С. Концепції моделювання образу козацтва в українській літературі XIX ст. (за повістю М. Гоголя «Тарас Бульба» та драмою М. Костомарова «Сава Чалий» / М. С. Краснопьяорова // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 2. – С. 164–167.

1369. 821.161.2.09

К 88 Кудрявцев М. Перед лицем епох. До проблеми історизму творчості Ліни Костенко / М. Кудрявцев // Своє і чуже : історико-літературознавчі та компаративістичні студії : монографія. – Кривий Ріг, 2007. – С. 289–302.

1370. Лавренчук В. Гетьман Мазепа як «український Макіавелі». Художня модель образу історичної особистості в романі Ю. Хорунжого «Любов маєш – маєш згоду» / В. Лавренчук // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 7–8. – С. 120–130.

1371. Лавренчук В. Літературно-естетичні і громадсько-політичні концепти образу І. Мазепи у візії Г. Колісника / В. Лавренчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 6. – С. 2–7.

1372. Лазарєва В. Державницько-правові ідеї в творчості П. Куліша як складова українознавства / В. Лазарєва // Українознавство. – 2012. – № 1. – С. 65–69.

1373. Левчик Н. Історична проза М. Старицького. Далекі образи – близькі ідеї / Н. Левчик // Слово і час. – 1990. – № 12. – С. 38–44.

1374. Левчик Н. Повернення із небуття: з літературної спадщини : [про роман М. Старицького «Молодість Мазепи»] / Н. Левчик // Київ. – 1993. – № 10. – С. 88–89.

1375. Литвиненко Т. «Прокленуть мене нині, але завтра благословити стануть» (образ Мазепи в однойменній пенталогії Б. Лепкого) / Т. Литвиненко // Дивослово. – 1998. – № 9. – С. 11–14.

1376. Лілік О. «Поразка – це наука. Ніяка перемога так не вчить» : вивчення роману Л. Костенко «Берестечко» / О. Лілік // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 7–8. – С. 38–47.

1377. Лінецька Р. Незламний і волелюбний. Образ Мазепи в однойменних творах Віктора Гюго і Ференца Ліста / Р. Лінецька // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2002. – № 9. – С. 10–11.

1378. Лупак Н. Тріумф чи трагедія Івана Мазепи? (Сторінками пенталогії Б. Лепкого «Мазепа») / Н. Лупак // Мандрівець. – 2003. – № 2. – С. 32–36.

1379. 801.81.161.2(082)

Л 64 Марченко Т. Образ Богдана Хмельницького у віршованих новелах Ф. М. Глінки / Т. Марченко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : Л. В. Бублейник, А. В. Козлов (відп. ред.), Г. Ф. Семенюк (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 28, ч. 1. – С. 191–199.

1380. Масенко Л. «Не сійте зради на моїй землі» : (образ Яреми Вишневецького в історичних романах «Маруся Чурай» і «Берестечко») / Л. Масенко // Урок української. – 2000. – № 2. – С. 40–41.

1381. Масенко Л. Образ Мазепи в поезії Шевченка і Пушкіна / Л. Масенко // Дивослово. – 2000. – № 12. – С. 8–11.

1382. 82.091

М 33 Матвіїшин В. Гетьман Іван Мазепа – романтичний герой у західноєвропейському письменстві / В. Матвіїшин // Український літературний європеїзм : монографія. – Київ, 2009. – С. 186–198.

1383. 82.091

М 33 Матвіїшин В. Слов'янські та козакофільські мотиви у творчій спадщині Проспера Меріме / В. Матвіїшин // Український літературний європеїзм : монографія. – Київ, 2009. – С. 166–177.

1384. Матях В. Одруження Тимоша Хмельницького в історичних оповіданнях К. Шайнохи та С. Венгрженовського / В. Матях // Український історичний журнал. – 1995. – № 6. – С. 103–105.

1385. Мацапура В. Запорожская Сечь в художественной интерпретации Н. Гоголя («Тарас Бульба») / В. Мацапура // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2000. – № 9. – С. 46–54.

1386. Мацапура В. І. Міф про Мазепу та особливості його художнього осмислення в пушкінській «Полтаві» / В. І. Мацапура // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 1999. – № 8. – С. 44–48.

1387. 821.161.2.09(059)

Р 49 Мацапура В. Особливості міфологізації козацького минулого в «українських» повістях Миколи Гоголя / В. Мацапура // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах. – Полтава, 2009. – № 1(20). – С. 83–91.

1388. Мацапура В. І. Українська тема в російській літературі 1800–1825-х років: загальний огляд та основні етапи розвитку. Українська тема в творчості К. Рилєєва / В. І. Мацапура // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2001. – № 11. – С. 56–58.

1389. 801.81.161.2(082)

Л 64 Мельник Н. Концепція людини у романі П. Загребельного «Я, Богдан» / Н. Мельник // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов, Л. В. Кондрашова, С. О. Караман** [та ін.] – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 480–486.

1390. 821.09(082)

Л 64 Мельник Н. Г. Народні пісні військової тематики крізь призму категорії трагічного та героїчного : [козацькі пісні] / Н. Г. Мельник // Літератури світу : поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Ковпик** (голов. ред.), Н. Г. Мельник, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 8. – С. 172–187.

1391. 821.09(082)

Л 64 Мельник Н. Г. Репрезентація рис національного характеру в українських народних переказах про запорозьких козаків / Н. Г. Мельник // Літератури світу : поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик, О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 4. – С. 194–202.

1392. 821.09(082)

В 53 Микитів Г. В. Художньо-образна парадигма символів в українських козацьких піснях / Г. В. Микитів // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 2. – С. 146–152.

1393. Мішуков О. Рецепція образу Мазепи в історичних жанрах європейської літератури / О. Мішуков // Сучасність. – 2000. – № 2. – С. 89–99.

1394. Молчанов Г. Ф. Діалог культур крізь призму романів Павла Загребельного «Я, Богдан» та Г. Сенкевича «Хрестоносці» / Г. Ф. Молчанов // Гуманітарні науки. – 2008. – № 2. – С. 35–39.

1395. Мор'єва О. Ідейно-художній аналіз поеми В. Сосюри «Мазепа» / О. Мор'єва // Українська література в загальноосвітній школі. – 2009. – № 1. – С. 17–22.

1396. 821.161.2.09(082)

А 43 Мосенз А. Образ Мазепи в однойменній поемі В. Сосюри як романтичного героя і гетьмана / А. Мосенз // Актуальні проблеми філології : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2007. – Вип. 6. – С. 84–87.

1397. 821.161.2.09(059)

Р 49 Наєнко М. Фрагмент українського бароко в європейському романтизмі. Постать гетьмана Мазепи в світовій літературі / М. Наєнко // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 1999. – № 1. – С. 70–72.

1398. 94(477)

Н 23 Наливайко Д. Історія та міф Мазепи в слов'янських і європейських літературах ХІХ ст. / Д. Наливайко // Україна очима Заходу. – Київ, 2008. – С. 618–656.

1399. 801.81.161.2(082)

Л 64 Нечаюк Л. Специфіка образотворення в авантюрно-пригодницькому творі (за романом В. Малика «Таємний посол») / Л. Нечаюк // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк, А. В. Козлов, Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 2. – С. 609–615.

1400. 94(477)

Р 83 Нечуй-Левицький І. Український гетьман Іван Виговський / І. Нечуй-Левицький // Руїна: друга половина ХVІІ ст. / упоряд. **О. Гуржій**. – Київ, 1996. – С. 276–302.

1401. 94(477)

Р 83 Нечуй-Левицький І. Українські гетьмани Брюховецький та Тетеря / І. Нечуй-Левицький // Руїна: друга половина ХVІІ ст. / упоряд. **О. Гуржій**. – Київ, 1996. – С. 302–328.

1402. 801.81.161.2(082)

Л 64 Олійниченко О. Конфлікти й характери в історичному романі Ю. Мушкетика «Яса» / О. Олійниченко // Література. Фольклор. Проблеми

поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк, А. В. Козлов, Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 1. – С. 317–328.

1403. Оржицький І. Поема Віктора Гюго «Мазепа» / І. Оржицький // Березіль. – 1992. – № 1. – С. 135–136.

1404. Оробченко Н. Історичні сюжети у творчості Тараса Шевченка: (смерть Мазепи) / Н. Оробченко // Сучасність. – 2007. – № 3. – С. 136–143.

1405. Охріменко П. Морально-етичні ідеали героїв українських народних дум і пісень про козаків / П. Охріменко, **О. Охріменко** // Народна творчість та етнографія. – 1992. – № 3. – С. 3–8.

1406. 39(477)

Е 91 Пазяк Н. Козаччина в українському фольклорі / Н. Пазяк // Етнос. Культура. Нація : зб. наук. праць. – Дрогобич, 2001. – Вип. 2. – С. 15–21.

1407. Панченко В. «Поразка – це наука ...». Роман Л. Костенко «Берестечко» / В. Панченко // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 39–42.

1408. 801.81.161.2(082)

Л 64 Панчук Л. Духовна картина світу в романі «Я, Богдан» Павла Загребельного / Л. Панчук // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник, О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 21, ч. 1. – С. 268–272.

1409. Пастух С. М. Проблеми державності України в романі «Чорна рада» П. Куліша / С. М. Пастух, **В. Ободовська** // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 36. – С. 11–14.

1410. Перменова М. Іван Мазепа : герой історії і літератури : поема В. Сосюри «Мазепа» / М. Перменова // Вивчаємо українську мову і літературу. – 2007. – № 24. – С. 18–24.

1411. 821.161.1.09

П 30 Петров С. М. «Тарас Бульба» Н. В. Гоголя / С. М. Петров // Русский исторический роман XIX века. – Москва, 1964. – С. 217–277.

1412. 801.81.161.2(082)

Л 64 Пирогова К. Трансформація козацьких реалій в поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття / К. Пирогова // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 27, ч. 2. – С. 436–446.

1413. Подолинна І. Повість «Облога Буші» Михайла Старицького / І. Подолинна, **А. Подолинний** // Дивослово. – 1994. – № 4. – С. 45–46.

1414. Поза О. Історичний роман І. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький»: роздуми над рукописом / О. Поза // Слово і час. – 2004. – № 10. – С. 44–57.

1415. Попало Н. Образ гетьмана Мазепи в однойменній поемі Володимира Сосюри / Н. Попало // Українська мова і література. – 1997. – № 44. – С. 7.

1416. Приходько І. Козацький дух Олекси Стороженка / І. Приходько // Березіль. – 2000. – № 3–4. – С. 173–182.

1417. Продан І. Андрій Чайковський і його роман «Сагайдачний» / І. Продан // Дивослово. – 1994. – № 1. – С. 53–54.

1418. 801.81.161.2(082)

Л 64 Пустовіт В. Духовний світ українського козацтва (за матеріалом роману Д. Мордовця «Сагайдачний») / В. Пустовіт // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **М. Х. Гуменний**, **Л. В. Кондрашова**. – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 115–120.

1419. 801.81.161.2(082)

Л 64 Пустовіт В. Національний характер в системі духовності українського народу (за романом Д. Мордовця «Сагайдачний») / В. Пустовіт // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов**, **Л. В. Кондрашова**, **С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 74–79.

1420. 821.161.2.09(059)

Р 49 Радько П. Трагічні традиції українського державотворення в контексті роману П. Куліша «Чорна рада» / П. Радько // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 2009. – № 1 (20). – С. 121–126.

1421. 801.81.161.2(082)

Л 64 Романченко С. Часопростір роману «Сагайдачний» Данила Мордовця / С. Романченко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.] – Київ, 2009. – Вип. 34, ч. 1. – С. 391–398.

1422. 39(477)(075.8)

Д 66 Савченко З. В. Доба козаччини в українській та зарубіжній літературі ХІХ століття / З. В. Савченко // Домінанти духовного світу українців : навч. посібник. – Суми, 2010. – С. 246–268.

1423. Савчук Н. Методика аналізу історичного роману Ліни Костенко «Маруся Чурай» / Н. Савчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2012. – № 2. – С. 2–6.

1424. 801.81.161.2(082)

Л 64 Сагайдак Т. О. Хмельниччина як історична пам'ять українського народу в романі Миколи Голубця «Жовті Води» / Т. О. Сагайдак // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.] – 2007. – Вип. 27. – Ч. 2. – С. 466–473.

1425. 821.09(082)

В 53 Сагайдак Т. О. Художнє осмислення доби Хмельниччини в історичній романістиці першої половини ХХ століття / Т. О. Сагайдак // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 2. – С. 181–186.

1426. Саєнко В. У просторі мета історії «Маруся Чурай» / В. Саєнко // Українська мова та література. – 2003. – № 17. – С. 8–11.

1427. 821.161.2-3.09(075.8)

С 21 Сафонов Ю. М. Історизм повісті А. Кащенко «Під Корсунем» / Ю. М. Сафонов // Українська словесність. Українська повість кінця ХІХ – початку ХХ століття : навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Кривий Ріг, 2009. – С. 210–230.

1428. 821.161.2-3.09(075.8)

С 21 Сафонов Ю. М. Історична основа повісті А. Кащенко «Зруйноване гніздо» / Ю. М. Сафонов // Українська словесність. Українська повість кінця ХІХ – початку ХХ століття : навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Кривий Ріг, 2009. – С. 429–440.

1429. Семенець О. Поетична логіка поразки й перемоги в романі Ліни Костенко «Берестечко» / О. Семенець // Дивослово. – 2002. – № 11. – С. 9–14.

1430. Ситченко А. Вивчення казки І. Нечуя-Левицького «Запорожці» / А. Ситченко, **Н. Огренич** // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2008. – № 1. – С. 16–19.

1431. 821.161.2(082)

У 45 Скоць А. І. Історико-політична поема «На Святоюрській горі» : І. Франко / А. І. Скоць // Українське літературознавство : респ. міжвідомчий наук. зб. : Іван Франко : статті та матеріали. – Львів, 1982. – Вип. 38. – С. 12–20.

1432. Слоньовська О. «Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали»: аналіз роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада» / О. Слоньовська // Дивослово. – 1994. – № 12. – С. 11–17.

1433. Слоньовська О. «Найтяжча кара звалася життям ...»: (до вивчення роману у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай») / О. Слоньовська // Дивослово. – 1996. – № 1. – С. 22–28.

1434. Стахира М. Роман у віршах Ліни Костенко «Берестечко» – ретроспектива в майбутнє / М. Стахира // Українська мова і література. – 2012. – № 15–16. – С. 76–81.

1435. 821.161.2.09(082)

Р 49 Сулима М. Драма про Івана Мазепу (комплексний аналіз трагікомедії Лаврентія Горки «Йосип-патріарх») / М. Сулима // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **М. Степаненко.** – Полтава, 2009. – № 1 (20). – С. 73–74.

1436. 801.81.161.2(082)

Л 64 Тарасова О. Духовність образу гетьмана Мазепи у творчості Леоніда Полтави / О. Тарасова // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. Козлов, Л. В. Кондрашова, С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 290–295.

1437. 821.09(082)

Л 64 Федоренко О. Б. Духовна наснага козаків-характерників (за романом П. Панча «Гомоніла Україна») / О. Б. Федоренко // Літератури світу : поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик, О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 3. – С. 312–319.

1438. 801.81.161.2(082)

Л 64 Федоренко О. Б. Образ Івана Сірка в історичних піснях і думах / О. Б. Федоренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Л. В. Бублейник, А. В. Козлов** (відп. ред.), **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 25. – С. 552–557.

1439. 801.81.161.2(082)

Л 64 Федоренко О. Б. Оповідання про Сірка / О. Б. Федоренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник, О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 21, ч. 2 : Питання менталітету в українській літературі. – С. 625–630.

1440. 801.81.161.2(082)

Л 64 Федоренко О. Б. Тип козака-характерника та його бачення українськими романістами ХХ ст. (до постановки проблеми) / О. Б. Федоренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 28, ч. 2. – С. 597–608.

1441. 801.81.161.2(082)

Л 64 Федоренко О. Б. Характерник Мамай у романі О. Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця» / О. Б. Федоренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 31, ч. 2. – С. 704–713.

1442. 801.81.161.2(082)

Л 64 Філатова О. Характерологія козацької старшини в історичному романі І. Нечуя-Левицького «Гетьман Іван Виговський» / О. Філатова, **Т. Табунщик** // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Л. В. Бублейник**, **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 25. – С. 297–303.

1443. Харчук Р. Вірш Т. Шевченка «Якби то, Богдане п'яний» : трансформація образу гетьмана / Р. Харчук // Слово і час. – 2014. – № 2. – С. 3–8.

1444. 811.161.2(082)

С 92 Чайковська О. Національний компонент в образах-персонажах роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада» / О. Чайковська // Східнослов'янська філологія: здобутки та перспективи : зб. матеріалів ІІ Всеукраїнської студ. наук. конференції. – Кривий Ріг, 2003. – С. 21–24.

1445. 801.81.161.2(082)

Л 64 Чебан О. Духовний потенціал образу Максима Кривоноса в контексті історичного роману Івана Ле «Хмельницький» / О. Чебан // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. :

А. В. Козлов (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 31, ч. 1. – С. 722–728.

1446. 811.161(082)

С 92 Чеберячко Л. Націєтворення як сенс буття українського гетьмана за романом П. Загребельного «Я, Богдан» / Л. Чеберячко // Східнослов'янська філологія : зб. III Всеукраїнської наукової конференції. – Кривий Ріг, 2005. – С. 212–215.

1447. Черченко Н. Хто допоможе вибратись з руїни ... : [про роман М Вінграновського «Наливайко» та «Гетьманський скарб» Ю. Мушкетика] / Н. Черченко // Вітчизна. – 1994. – № 5–6. – С. 124–130.

1448. 801.81.161.2(082)

Л 64 Чічкан О. Своєрідність українського національного характеру І. Мазепи в однойменній поемі Дж. Г. Байрона і в її трансляті / О. Чічкан // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Л. В. Бублейник**, **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 25. – С. 590–605.

1449. 821.161.2.09(082)

У-45 Чумак В. Г. Людина в історії, історія в людині (образ Хмельницького в романі П. Загребельного «Я, Богдан») / В. Г. Чумак // Українське літературознавство : республіканський міжвідомчий наук. збірник. – Львів, 1989. – Вип. 53. – С. 93–99.

1450. Чухліб Т. В. Хто був прототипом Тараса Бульби? / Т. В. Чухліб // Історія України. – 2002. – № 44 (листопад).

1451. 811.161.2(082)

С 92 Шамрай А. Духовність образу гетьмана Мазепи в діалогії Михайла Старицького «Молодість Мазепи», «Руїна» / А. Шамрай // Східнослов'янська філологія: здобутки та перспективи : зб. матеріалів II Всеукраїнської студ. наукової конференції. – Кривий Ріг, 2003. – С. 40–42.

1452. Шарварок О. «Собор Мазепин сяє, біліє ..., або чи вважав Тарас Шевченко гетьмана зрадником українського народу»: (історико-літературний есей) / О. Шарварок // Київ. – 1993. – № 3. – С. 126–135.

1453. 801.81.161.2(082)

Л 64 Шевченко В. Ментальні концепції в історичних поемах Т. Шевченка / В. Шевченко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 34, ч. 2. – С. 76–83.

1454. Шевчук В. Лаврентій Горка та його драма «Йосип-патріарх» / В. Шевчук // Українська мова і література. – 2004. – № 9–15.

1455. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Самійло Зорка, його панегірик та діаріуш : [про Б. Хмельницького, І. Виговського] / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 108–113.

1456. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Літопис Самовидця як речництво козацько-старшинської ідеології / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 288–295.

1457. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Іван Мазепа – митець і літературний герой / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 420–432.

1458. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Образ Богдана Хмельницького в давній українській літературі / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 91–106.

1459. Шевчук В. «Святий Чигирин» (бачення української історії в поезії Тараса Шевченка) / В. Шевчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2001. – № 3. – С. 55–58 ; № 4. – С. 49–59.

1460. 82.09

Ш 66 Шкандрій М. Археологія ідентичності: «Великий льох» (1845) Тараса Шевченка / М. Шкандрій // В обіймах імперії. Російська і українська літератури новітньої доби / [пер.] П. Таращук. – Київ, 2004. – С. 230–236.

1461. 82.09

Ш 66 Шкандрій М. Мазепа : «Войнаровський» (1825) Кіндрата Рилєєва і «Полтава» (1828) Олександра Пушкіна / М. Шкандрій // В обіймах імперії. Російська і українська літератури новітньої доби. – Київ, 2004. – С. 163–178.

1462. Шкуть Л. Трактатування питань національної історії та культури в романах «Чорна рада» П. Куліша та «Хмари» І. Нечуя-Левицького / Л. Шкуть // Українська мова та література в школі. – 1999. – № 4. – С. 28–33.

1463. Шпиталь А. Дві «цеглини» на наші голови: (про діалогію Н. Рибачка «Переяславська рада» і не тільки про неї) / А. Шпиталь // Українська мова і література. – 2004. – № 15. – С. 3.

1464. Яковець А. Маруся Чурай : міф чи втрачена реальність / А. Яковець // Урок української. – 2000. – № 3. – С. 38–38.

1465. Яременко В. І. Історіософські аспекти відображення діяльності Б. Хмельницького у творчості Т. Г. Шевченка / В. І. Яременко // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 100–113.

1466. 94(477).05(092)(082)

М 13 Bercoff G. V. Ambiguity as a main component in the discourse of «Mazepian literature» / Giovanna Brogi Bercoff // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 368–394.

5.2. Художні та фольклорні твори про козацтво

1467. Байрон Дж. Мазепа : поема / Дж. Байрон // Київ. – 1990. – № 8. – С. 67–76.

1468. 821.161.2

Б 27 Басенко К. Початок : історичний роман / К. Басенко. – Київ : Український центр духовної культури, 1997. – 544 с.

1469. 821.161.2

Б 90 Будзиновський В. Пригоди запорозьких скитальців : повісті та оповідання / В. Будзиновський. – Київ : Дніпро, 1993. – 383 с.

1470. 821.161.2

В 27 Величковський І. Вірші до Івана Самойловича / І. Величковський // Повне зібрання творів. Дзигар цілий і напівдзигарик / [перекл., вст. ст. та приміт.] В. О. Шевчука. – Київ, 2004. – С. 36–39 – (Серія «Скарбниця»).

1471. 821.161.2

В 48 Вінграновський М. Козак Петро Мамарига : оповідання / М. Вінграновський // Вибрані твори. – Київ, 2004. – С. 791–794. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

1472. 821.161.2

В 48 Вінграновський М. Северин Наливайко : роман / М. Вінграновський // Вибрані твори. – Київ, 2004. – С. 196–581. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

1473. 821.161.2

В 48 Вінграновський М. Ніч Івана Богуна : поезія / М. Вінграновський // Вибрані твори. – Київ, 2004. – С. 90–94. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

1474. 821.161.1

Г 58 Гоголь М. Тарас Бульба ; Вій ; Вечори на хуторі поблизу Диканьки / М. Гоголь. – Харків : Школа, 2011. – 448 с.

1475. 94(477).05

Г 61 Голобуцький В. Гомін, гомін по діброві: історичні розповіді про запорізьких козаків / В. Голобуцький. – Дніпропетровськ : Січ, 2003. – 207 с.

1476. 821.161.2

Г 69 Горлач Л. Чисте поле : історичний роман / Л. Горлач // Слов'янський острів : історичні романи у віршах / перед. Б. І. Олійника. – Київ, 2008. – С. 475–662.

1477. 801.81(477)

Г 83 Григор'єв-Наш. Організація Січі / Григор'єв-Наш // Історія України в народних думках та піснях : для середнього та старшого шкільного віку / [худож.] В. І. Лопата ; [упоряд. іл.] А. П. Демиденко. – Київ, 1993. – С. 51. – (Українське відродження).

1478. Гюго В. Мазепа : поема / **В. Гюго** // Пам'ять століть. – 2003. – № 1. – С. 136–140.

1479. 821.161.2

Д 20 Дараган Ю. З літопису біжучих днів / Ю. Дараган // Срібні сурми : поезії / біогр. нарис, упоряд. та прим. **Л. В. Куценка**. – Київ, 2004. – С. 104–105.

1480. 821.161.2(082)

С 41 Дніпрова Чайка. Буревісник ; Дівчина Чайка / Дніпрова Чайка // Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ. – Київ, 2005. – С. 122–126 ; С. 126–129. – (Шкільна хрестоматія).

1481. 821.161.2

Д 72 Драч І. Ф. Берло : книга поезій : [козацтво] / І. Ф. Драч ; передм. **І. М. Дзюби.** – Київ : Грамота, 2007. – 912 с.

1482. 821.161.2

З-14 Загребельний П. Я, Богдан. Кн. 1 : Битви / П. Загребельний. – Київ : Український центр духовної культури, 1994. – 224 с. – (Український історичний роман).

1483. 821.161.2

З-14 Загребельний П. Я, Богдан. Кн. 2 : Нестями / П. Загребельний. – Київ : Український центр духовної культури, 1994. – 336 с. – (Український історичний роман).

1484. 821.161.2

І-19 Іваничук Р. Орда : історичний роман / Р. Іваничук. – Київ : Український центр духовної культури, 1994. – 192 с.

1485. 821.161.2

І 48 Ільченко О. Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і Чужа Молодиця : український химерний роман з народних уст. Пісні та вірші, набрані в книзі курсивом, склав до цього роману (в роки 1944–1957) **М. Рильський** / О. Ільченко. – Київ : Дніпро, 1984. – 520 с.

1486. 821.161.2(082)

С 41 Кащенко А. Ф. Кость Гордієнко-Головко: останній лицар Запорожжя / А. Ф. Кащенко // Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ / упоряд., авт. передм. та прим. **В. Шевчук.** – Київ, 2005. – С. 292–322. – (Шкільна хрестоматія).

1487. 821.161.2

К 31 Кащенко А. Ф. Зруйноване гніздо : історичні повісті та оповідання / А. Ф. Кащенко ; [упоряд., авт. післямови та прим.] **В. Беляєв.** – Київ : Дніпро, 1991. – 647 с. – (Бібліотека історичної прози).

1488. 821.161.2

К 31 Кащенко А. Ф. Над Кодацьким порогом : [гетьман Іван Сулима] / А. Ф. Кащенко // Зруйноване гніздо : історичні повісті та оповідання. – Київ, 1991. – С. 579–596. – (Бібліотека історичної прози).

1489. 821.161.2

К 31 Кащенко А. Ф. Про гетьмана козацького Самійла Кішку : історичне оповідання / А. Ф. Кащенко // Зруйноване гніздо : історичні повісті та оповідання. – Київ, 1991. – С. 541–560. – (Бібліотека історичної прози)

1490. 821.161.2

К 31 Кащенко А. Ф. Про гетьмана Сагайдачного : історичне оповідання / А. Ф. Кащенко // Зруйноване гніздо : історичні повісті та оповідання. – Київ, 1991. – С. 561–578. – (Бібліотека історичної прози).

1491. 908(477.63)

Н 12 Кащенко А. Сіркова могила / А. Кащенко // На землі, на рідній : антологія / упоряд. Г. Гусейнов. – Кривий Ріг, 2000. – Кн. 3 : Легенди Криворіжжя. – С. 35–38.

1492. 821.161.2

М 71 Корбач І. М. Останній похід короля : історичний роман-хроніка / І. М. Корбач // Сіверянин : роман / Д. Міщенко. – Київ, 1999. – С. 190–391.

1493. 821.161.2

К 66 Корбач І. М. Сотники : історичний роман-хроніка / І. М. Корбач. – Київ : Український центр духовної літератури, 1995. – 299 с.

1494. 821.161.2

К 69 Корсак І. Гетьманич Орлик : художньо-документальна повість / І. Корсак. – Луцьк : Твердиня, 2006. – 120 с.

1495. 821.161.2-1

К 72 Костенко Л. Берестечко : історичний роман / Л. Костенко. – Київ : Либідь, 2010. – 232 с.

1496. 821.161.2

К 72 Костенко Л. Маруся Чурай : історичний роман у віршах для ст. шкільного віку / Л. Костенко. – Київ : Веселка, 1990. – 159 с.

1497. 821.161.2

К 72 Костомаров М. І. Черниговка : повість / М. І. Костомаров // Твори : в 2 т. / упоряд., передм. та приміт. В. Я. Смілянської. – Київ, 1990. – Т. 2 : Повісті. – С. 582–740.

1498. 821.161.2

К 90 Кулаковський В. М. Максим Кривоніс : історичний роман / В. М. Кулаковський. – Київ : Дніпро, 1989. – 288 с.

1499. 821.161.2

К 90 Кулаковський В. М. Северин Наливайко : роман / В. М. Кулаковський. – Київ : Молодь, 1978. – 286 с.

1500. 821.161.2

К 90 Куліш П. О. Чорна рада : роман / О. П. Куліш. – Харків : Євроекспрес, 2000. – 384 с.

1501. 821.161.2

Л 17 Лазорський М. Патріот : історичний роман / М. Лазорський. – Київ : Україна, 1992. – 261 с. – (Проза українського зарубіжжя)

1502. 821.161.2

Л 33 Ле І. Наливайко : історичний роман / І. Ле. – Київ : Дніпро, 1975. – 470 с.

1503. 821.161.2

Л 33 Ле І. Хмельницький : історичний роман у 3-х кн. / І. Ле. – Київ : Дніпро, 1965.

1504. 821.161.2

Л 48 Лепкий Б. Вибрані твори в 3-х т. : історичні повісті. Т. 3 : Не вбивай ; Батурин / Б. Лепкий. – Тернопіль : Збруч, 2008. – 487 с.

1505. 821.161.2.09(075.3)

Д 54 Лепкий Б. Журавлі. Самотній плуг. Калнишевський у неволі. Веснянка / Б. Лепкий // Дніпрова хвиля. – Київ, 1993. – С. 414–419.

1506. 821.161.2

Л 48 Лепкий Б. З-під Полтави до Бендер : історична повість / Б. Лепкий. – Кив : Дніпро, 1992. – 266 с.

1507. 821.161.2-3

Л 48 Лепкий Б. Мазепа : історична повість / Б. Лепкий. – Донецк : БАО, 2011. – 480 с.

1508. 821.161.2-3

Л 48 Лепкий Б. Мотря : історична повість. Т. 2 / Б. Лепкий. – Тернопіль : Збруч, 2006. – 399 с.

1509. 821.161.2-3

Л 48 Лепкий Б. Полтава : історична повість / Б. Лепкий. – Київ : Дніпро, 1992. – 487 с.

1510. 801.81(477)

Л 88 Лицарі волі : [легенди й перекази про козаків] / упоряд. **П. О. Будівський, М. К. Дмитренко** ; [передм., приміт.] **М. К. Дмитренка** ; [відп. ред.] **А. В. Жихорська**. – Київ, 1992. – 240 с.

1511. 94(477).04

Л 72 Лозинський В. Проклятий камінь. Повість козацьких часів / В. Лозинський. – Львів : Червона калина, 1992. – 181 с.

1512. 821.161.2

М 16 Маковей О. Ярошенко : історична повість / О. Маковей. – Київ : Дніпро, 1985. – 270 с.

1513. 821.161.2

М 18 Маланюк Є. До портрета Мазепи / Є. Маланюк // Невичерпальність : поезії, статті : для старшого шкільного віку / [упоряд., передм. та приміт.] **Л. В. Куценка** ; [худож. оформл.] **М. С. Пшінки**. – Київ, 1997. – С. 119.

1514. 821.161.2

М 18 Маланюк Є. Сонети про Орлика / Є. Маланюк
// Невичерпальність : поезії, статті : для старшого шкільного віку / [упоряд.,
передм. та приміт.] **Л. В. Куценка** ; [худож. оформл.] М. С. Пшінки. – Київ,
1997. – С. 105–107.

1515. 821.161.2

М 20 Малик В. Посол Урус-шайтана : роман / В. Малик. – Київ :
Дніпро, 1979. – 517 с.

1516. 821.161.2

М 20 Малик В. Таємний посол : роман у 2-х т. / В. Малик. – Київ : Таст ;
Харків : Євроекспрес, 2000.

1517. 821.161.2

М 59 Микитин Т. Данило Нечай : історична повість / Т. Микитин ;
[худож.] Л. В. Прийма. – Львів : Каменяр, 1983. – 199 с.

1518. 821.161.2

М 79 Мордовець Д. Л. Кримська неволя. Сагайдачний : історичні
романи / Д. Л. Мордовець. – Київ : Український центр духовної культури, 1994.
– 246 с.

1519. 821.161.2

М 79 Мордовець Д. Сагайдачний : повісті та роман / Д. Мордовець. –
Львів : Каменяр, 1989. – 302 с.

1520. 821.161.2

М 79 Мордовцев Д. Л. Царь и гетман : роман / Д. Л. Мордовцев. –
Київ : ПКФ «Савега», 1992. – 304 с.

1521. 821.161.2

М 93 Мушкетик Ю. Семен Палий : роман / Ю. Мушкетик. – Москва :
Молодая гвардия, 1955. – 270 с.

1522. 821.161.2

М 93 Мушкетик Ю. Яса : роман / Ю. Мушкетик ; [післям.]
В. А. Смолія. – Київ : Дніпро, 1990. – 831 с.

1523. 821.161.2(082)

С 41 Нечуй-Левицький І. Запорожці : казка / І. Нечуй-Левицький // Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ / [упоряд., авт. передм. та прим.] **В. Шевчук.** – Київ, 2005. – С. 384–404. – (Шкільна хрестоматія).

1524. 94(477).04

Н 30 Новицький Я. П. Запорозька давнина в оповіданнях / Я. П. Новицький, **А. Л. Сокульський, В. І. Шевченко** // Народна пам'ять про козацтво. – Запоріжжя, 1991. – С. 87–99.

1525. 821.161.2

О-79 Осьмачка Т. Семен Палій / Т. Осьмачка // Хто : поезії / [упоряд. та приміт.] **Л. Р. Світайло** ; [передм.] М. Г. Жулинського ; [худож. оформл.] О. В. Руденка. – Київ, 1995. – С. 125–128.

1526. 821.161.2

П 12 Павличко Д. Петрик : поема / Д. Павличко // Вибрані твори : у 2 т. : Вірші. Поеми. – Київ, 2008. – Т. 1. – С. 512–529.

1527. 801.81(477)

С 13 Палій і Мазепа : [легенда] // Савур-могила. Легенди і перекази Нижньої Наддніпрянщини / [упоряд. і авт. приміт.] **В. А. Чабаненко.** – Київ, 1990. – С. 121–123.

1528. 821.161.2

П 16 Панч П. Й. Гомоніла Україна : роман / П. Й. Панч. – Київ : Дніпро, 1991. – 523 с. – (Бібліотека історичної прози).

1529. 821.161.2

П 21 Пахучий О. Тиміш Хмельницький, син Богдана : історичний роман / О. Пахучий. – Київ : Український письменник, 1992. – 431 с.

1530. 821.161.2

П 21 Пачовський В. Дума про Івана Цепка, Петра Шеремету і Стефана Мельничука / В. Пачовський // Зібрані твори : Поезії. – Філадельфія ; Нью Йорк ; Торонто, 1984. – Т. 1. – С. 575–576.

1531. 821.161.2

П 21 Пачовський В. Дух Богуна / В. Пачовський // Зібрані твори : Поезії. – Філадельфія ; Нью Йорк ; Торонто, 1984. – Т. 1. – С. 567–570.

1532. 821.161.2

П 21 Пачовський В. Січ іде ... / В. Пачовський // Зібрані твори : Поезії. – Філадельфія ; Нью Йорк ; Торонто, 1984. – Т. 1. – С. 566.

1533. 398(477)(075.8)

Г 39 Походження запорожців : [легенди, перекази] // Героїчний епос українського народу. Хрестоматія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / упоряд. **О. Таланчук, Ф. Кислий.** – Київ, 1993. – С. 266.

1534. 821.161.2-93

П 85 Пригара М. А. Козак Голота. Збірка оповідань за мотивами українських дум : для молодшого шкільного віку / М. А. Пригара ; [грав.] Г. В. Якутовича. – Київ : Веселка, 1980. – 121 с.

1535. 821.161.1

П 91 Пушкін О. С. Полтава : поема. 1828–1829 / О. С. Пушкін. – Харків : Прапор, 1982. – 128 с.

1536. 821.161.2-17

Р 31 Ребро П. П. Козацькі жарти / П. П. Ребро. – Київ : ФОП Стебеляк, 2010. – 420 с.

1537. 821.161.2

Р 93 Рибак Н. Переяславська Рада : роман в 2 т. / Н. Рибак. – Київ : Рад. школа, 1988.

1538. 821.161.2-1

Р 83 Руданський С. Мазепа, гетьман український / С. Руданський // Усі твори в одному томі / передм. Г. Латника. – Київ ; Ірпінь, 2007. – С. 153–161.

1539. 821.161.2-1

Р 83 Руданський С. Павло Полуботок / С. Руданський // Усі твори в одному томі / [передм.] Г. Латника. – Київ ; Ірпінь, 2007. – С. 165–168.

1540. 821.161.2-1

Р 83 Руданський С. Іван Скоропада : історична поема / С. Руданський // Усі твори в одному томі / [передм.] Г. Латника. – Київ ; Ірпінь, 2007. – С. 161–165.

1541. 821.161.2

С 13 Савченко В. В. Золото і кров Сінопа : історичний роман-трилер / В. В. Савченко. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 3–374.

1542. 821.161.2

С 13 Савченко В. В. Консульська вежа : пригодницька повість / В. В. Савченко // Золото і кров Сінопа. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 375–439.

1543. 821.161.2.09

С 24 Сверстюк Є. Берестечко / Є. Сверстюк // Блудні сини України. – Київ, 1993. – С. 37–40.

1544. 821.162.1

С 31 Сенкевич Г. Огнем и мечом : роман / Г. Сенкевич. – Москва : Правда, 1991. – 736 с.

1545. 821.162.1

С 31 Сенкевич Г. Пан Володыевский : роман / Г. Сенкевич . – Москва : Эй-Ти-Лтд, 1993. – 464 с.

1546. 94(477)

С 32 Середюк О. М. Лицарі Сонця : історичний нарис / О. М. Середюк. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. – 476 с.

1547. 821.161.2

С 40 Сиротюк М. Великий благовіст : роман у 2 кн. / М. Сиротюк. – Київ : Рад. письменник, 1983. – 509 с.

1548. 821.161.2(082)

С 41 Січ-мати. Повісті та оповідання про Запорозьку Січ : для середнього та старшого шкільного віку / [упоряд., авт. передм. та прим.] **В. Шевчук.** – Київ, 2005. – (Шкільна хрестоматія).

1549. 821.162.1

С 48 Словацький Ю. Змій : віршована повість в шести піснях, написана за українськими переказами / Ю. Словацький // Срібний міф України : поезії, поеми, драми. – Львів, 2005. – С. 99–132.

1550. 821.162.1

С 48 Словацький Ю. Мазепа : трагедія на п'ять дій / Ю. Словацький // Срібний міф України : поезії, поеми, драми. – Львів, 2005. – С. 135–205.

1551. 821.161.2

С 59 Соколовський О. О. Богун : історичний роман з часів Хмельниччини / О. О. Соколовський. – Київ : УЦДК, 1996. – 368 с.

1552. 821.161.1

С 61 Сомов О. М. Киевские ведьмы : повесть / О. М. Сомов // Купалов вечер : избранные произведения. – Киев, 1991. – С. 96–109.

1553. 821.161.2

С 77 Старицький М. П. Облога Буші (історична повість з часів Хмельниччини) / М. П. Старицький // Твори у 2 т. / упоряд. і передм. Л. С. Дем'янівської. – Київ, 1984. – Т. 2 : Поезії. Повісті. Оповідання. – С. 122–195.

1554. 821.161.2

С 77 Старицький М. П. Богдан Хмельницький : трилогія / М. П. Старицький. – Киев : Дніпро, 1987.

1555. Тирса В. Несмертельна слава : повість з історії України і Війська Запорізького / В. Тирса // Київська старовина. – 1994. – № 6. – С. 45–66 ; 1995. – № 1. – С. 31–57.

1556. 821.161.2

Т 82 Тулуб З. Людолови : історичний роман в 2 т. / З. Тулуб. – Київ : Дніпро, 1986.

1557. 821.161.2

Т 82 Тулуб З. Сагайдачний : исторический роман / З. Тулуб. – Днепропетровск : Проминь, 1990. – 752 с.

1558. 821.161.2

У 25 Угляренко П. В. І був ранок, і була ніч... (Гальшка) : історичний роман / П. В. Угляренко. – Київ : Рад. письменник, 1990. – 319 с.

1559. 821.161.2

С 38 Федів І. Син України : історична повість з часів українського лицарства в трьох частинах з ілюстраціями / І. Федів, **В. Злотополець**. – Львів : Просвіта, 1992. – 176 с.

1560. 821.161.2

Ф 83 Франко І. На Святоюрській горі : поема / І. Франко // Зібрання творів у 50-ти томах. – Київ, 1976. – Т. 3 : Поезія. – С. 84–98.

1561. 821.161.2.09(059)

Р 49 Хало О. Останній шлях гетьмана Івана Мазепи / О. Хало // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 2006. – № 2 (15). – С. 3–12.

1562. 821.161.2

Х 46 Химко А. Засвіти : історичний роман / А. Химко. – Київ : Рад. письменник, 1990. – 447 с.

1563. 821.161.2

Х 46 Химко А. Між орлами і півмісяцем : історичний роман / А. Химко. – Київ : Український письменник, 1992. – 398 с.

1564. 821.161.2

Х 46 Химко А. Під Савур-могилою : історичний роман / А. Химко. – Київ : Рад. письменник, 1993. – 446 с.

1565. 821.161.2

Ч-15 Чайковський А. За сестрою : оповідання з козацької старовини / А. Чайковський ; [вступ. ст.] О. М. Нахлік ; [худож.] Л. М. Медвідь. – Львів, 1989. – С. 284–335.

1566. 821.161.2

Ч-15 Чайковський А. Я. Олексій Корнієнко : історична повість / А. Я. Чайковський ; [упоряд.] **М. І. Дубини** ; [худож. оформ.] О. Я. Басса. – Київ : Веселка, 1992. – 413 с. – (Золоті ворота).

1567. 821.161.2

Ч-15 Чайковський А. Сагайдачний : історичний роман у 3 кн. / А. Чайковський. – Київ : ВАРТА, 1993. – 576 с.

1568. 821.161.2

Ч-42 Чемерис В. Л. Фортеця на Борисфені : історичний роман / В. Л. Чемерис. – Київ : Український письменник, 1993. – 463 с.

1569. 821.161.2

Ч 42 Чемерис В. Маруся Чурай : повість / В. Чемерис. – Київ : Бібліотека Українця, 2000. – 86 с.

1570. 821.161.2

Ч-48 Черкасенко С. Пригоди молодого лицаря : роман з козацьких часів / С. Черкасенко. – Київ : Український письменник, 1993. – 303 с.

1571. 821.161.2

Ш 37 Шевченко Т. Г. Великий льох (містерія) / Т. Г. Шевченко // Усі твори в одному томі. – Київ ; Ірпінь, 2007. – С. 106–113.

1572. 821.161.2

Ш 37 Шевченко Т. Г. Іржавець / Т. Г. Шевченко // Кобзар / [вступ. ст. та примітки] **Р. Полонського**. – Харків, 2005. – С. 67–69.

1573. 821.161.2

Ш 37 Шевченко Т. Г. Іван Підкова : поема / Т. Г. Шевченко // Усі твори в одному томі. – Київ ; Ірпінь, 2007. – С. 27–28.

1574. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Вірші на честь Петра Могили / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Ренесанс. Раннє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 1. – С. 354–361.

1575. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Пісня козака Плахти / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Ренесанс. Раннє барокко. – Київ, 2004. – Кн. 1. – С. 298–301.

1576. 821.161.2-2.09'04

Ш 37 Шевчук В. Стефан Яворський. Поезія / В. Шевчук // Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. : Розвинене бароко. Пізнє бароко. – Київ, 2004. – Кн. 2. – С. 235–243.

1577. 821.161.2

Щ 92 Щоголів Я. Чередничка : [поезія про козаків] / Я. Щоголів ; [упоряд. та передм.] **І. І. Пільгука.** – Київ, 1968. – 211 с.

РОЗДІЛ VI.
ТЕМА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА
В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ТА ЛІТЕРАТУРИ

6.1. Українське козацтво на уроках історії

6.1.1. 5 клас

- 1578. Абрамова Н.** Козацька Україна / Н. Абрамова // Історія України. – 2008. – № 3. – С. 9–10.
- 1579. Барна О. А.** Побут і духовне життя запорожців. Вступ до історії / О. А. Барна // Історія та правознавство. – 2011. – № 29. – С. 28–29.
- 1580. Божко О. М.** Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі. Як і чому виник етикет : [інтегрований бінарний урок з історії та етики в 5 класі] / О. М. Божко // Історія та правознавство. – 2009. – № 14. – С. 9–13.
- 1581. Бугай Л. О.** Українська держава – Гетьманщина. Історія України / Л. О. Бугай // Історія та правознавство. – 2005. – № 30. – С. 30–31.
- 1582. Виборна С. О.** Виникнення українського козацтва. Запорозька Січ. / С. О. Виборна // Історія та правознавство. – 2005. – № 32. – С. 30–31.
- 1583. Галчанська О. М.** Історія – трагічна та захоплююча : [інтегрований інформаційно-краєзнавчий проект «Козацька Україна»] / О. М. Галчанська // Історія та правознавство. – 2008. – № 27. – С. 24–28.

1584. 94(477)(07)

Г 51 Гісем О. В. Вступ до історії України. 5 клас. Плани-конспекти уроків : [з історії Запорозького козацтва] / О. В. Гісем, **О. О. Мартинюк**. – Харків, 2006. – С. 115–162.

1585. 94(477)(07)

Г 51 Гісем О. В. Вступ до історії України. 5 клас. Розробки уроків : [з історії Запорозького козацтва] / О. В. Гісем, **О. О. Мартинюк**. – Харків, 2009. – С. 115–159.

1586. Дрібниця В. О. Розробки уроків з історії України за темою «Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького (1648–1657 роки)» : [5 клас] / В. О. Дрібниця // Історія України. – 1999. – № 15 (квітень).

1587. Дяченко І. М. Узагальнюючий урок «Козацька Україна» / І. М. Дяченко // Історія та правознавство. – 2009. – № 5. – С. 23–26.

1588. Жук В. Історія рідного краю. Легенди та перекази Придніпров'я про козаків та козаччину : [інтегрований урок з історії України та української літератури] / В. Жук // Історія в школах України. – 2013. – № 5. – С. 23–25.

1589. Іванова Н. І. Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі / Н. І. Іванова // Історія та правознавство. – 2009. – № 22–24. – С. 69–75.

1590. Кеда Л. Методика організації та проведення уроку на тему : «Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі» / Л. Кеда // Історія в школі. – 2012. – № 11–12. – С. 51–54.

1591. Коляда І. Методика організації та проведення уроку на тему : «Доба героїчних походів запорозьких козаків проти турецько-татарських завойовників» / І. Коляда, **В. Павлюченко, Я. Щипець** // Історія в школі. – 2011. – № 10. – С. 21–25.

1592. Кравчук Т. М. Боротьба козацької старшини за відновлення державних прав України. Зруйнування Січі : [Історія України. 5 клас] / Т. М. Кравчук // Історія та правознавство. – 2012. – № 19–21. – С. 93–95.

- 1593. Ластівка Є.** Сторінки історії українського козацтва : [відкритий урок з історії України] / Є. Ластівка // Історія в школі. – 2004. – № 3. – С. 32–35.
- 1594. Лівцова О. С.** Козацька України / О. С. Лівцова // Історія та правознавство. – 2012. – № 34–36. – С. 78–79.
- 1595. Марченко М.** Доба героїчних походів. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний. Історія України, 5 клас / М. Марченко // Історія в школі. – 2013. – № 11–12. – С. 33–36.
- 1596. Могорита В.** Про що і про кого розповідає історія. Вступ до історії. 5-й клас / В. Могорита // Історія України. – 2013. – № 23. – С. 8–12.
- 1597. Моренчук Т.** Виникнення українського козацтва Запорізької Січі / Т. Моренчук // Історія України. – 2006. – № 3. – С. 12–14.
- 1598. Онуфрієнко Н. О.** Військове мистецтво, традиції та побут українського козацтва : [Сучасний урок, 5 клас] / Н. О. Онуфрієнко // Все для вчителя. – 2017. – № 2. – С. 24–25.
- 1599. Паламарчук Г. В.** Запорозька Січ у другій половині XVII століття : [урок-дослідження з ігровими елементами] / Г. В. Паламарчук // Історія в школі. – 2011. – № 7–8. – С. 37–39.
- 1600. Панчук О.** Урок узагальнення знань з теми «Козацька Україна» / О. Панчук // Історія в школах України. – 2006. – № 8. – С. 37–39.
- 1601. Скальський В. В.** Визвольна війна українського народу (1648–1657 рр.). / В. В. Скальський // Історія та правознавство. – 2006. – № 3. – С. 24–26.
- 1602. Толочко М.** Козаки і козацтво : урок-подорож «Мандрівка в козацькі часи» / М. Толочко // Історія в школі. – 2000. – № 10. – С. 34–41.
- 1603. Черниш Л. А.** Урок-презентація проекту за темою «Духовні й культурні цінності українського козацтва у житті сучасної молоді» / Л. А. Черниш // Історія та правознавство. – 2009. – № 29. – С. 29–31.

6.1.2. 8 клас

1604. Алексєєнко Л. Гетьман Іван Мазепа в літературі : (літературно-історичний календар) / Л. Алексєєнко // Історія України. – 2000. – № 33 (серпень).

1605. 94(477)(07)

І-73 Андрощук І. О. Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст. Відродження Української держави : [розробки уроків] / І. О. Андрощук, **Л. Д. Гаврилюк** // Інтерактивні уроки з історії України. 8 клас. – Харків, 2005. – С. 46–61. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 10 (22)).

1606. Белей Д. І. Козацтво в долі українського народу : [методичні підходи до проведення узагальнюючого уроку з курсу Історії України у 8 класі] / Д. І. Белей // Рідна школа. – 1993. – № 5. – С. 44–47.

1607. Бирзул О. Пилип Орлик і його Конституція / О. Бирзул // Історія України. – 2008. – № 14. – С. 11–16.

1608. 94(477).04(07)

Б 73 Богданова О. Виникнення Запорозької Січі / О. Богданова // Історія України. 8 клас : плани-конспекти уроків за програмою для 12-річної школи. – Київ, 2008. – С. 27–31. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1609. 94(477).04(07)

Б 73 Богданова О. Козацькі повстання кінця XVII ст. / О. Богданова // Історія України. 8 клас : плани-конспекти уроків за програмою для 12-річної школи. – Київ, 2008. – С. 32–36. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1610. 94(477).04(07)

Б 73 Богданова О. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Відродження української держави / О. Богданова // Історія України : 8 клас : плани-конспекти уроків за програмою для 12-річної школи. – Київ, 2008. – С. 88–126. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1611. 94(477).04(07)

Б 73 Богданова О. Українські землі в XVI ст. : [розробки уроків з історії українського козацтва] / О. Богданова // Історія України : 8 клас : плани-конспекти уроків за програмою для 12-річної школи. – Київ, 2008. – С. 5–51. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1612. 94(477).04(07)

Б 73 Богданова О. Українські землі у першій половині XVII ст. / О. Богданова // Історія України : 8 кл. : плани-конспекти уроків за програмою для 12-річної школи. – Київ, 2008. – С. 52–87. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1613. Богдановська Л. П. Передумови і початок національно-визвольної війни під проводом Б. Хмельницького : [урок-дослідження] / Л. П. Богдановська // Історія в середніх і вищих навчальних закладів України. – 2005. – № 8. – С. 55–56.

1614. Борисова О. М. Українські землі у II половині XVII століття. Поділ Гетьманщини / О. М. Борисова // Історія та правознавство. – 2008. – № 8. – С. 23.

1615. Бублій Т. В. Методичні рекомендації проведення уроку на тему : «Берестецька битва. Білоцерківський мирний договір» / Т. В. Бублій // Історія та правознавство. – 2007. – № 33. – С. 24–27.

1616. Буланов Ю. І. Гетьманщина та землі Правобережної України наприкінці XVII – на початку XVIII ст. / Ю. І. Буланов // Все для вчителя. – 2003. – № 31. – С. 18–20.

1617. Буланов Ю. І. Тестові завдання. Історія України. 8 клас : [гетьмани: Петро Конашевич-Сагайдачний, Богдан (Зиновій-Богдан) Михайлович Хмельницький, Петро Дорофійович Дорошенко] / Ю. І. Буланов // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 22–28.

1618. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Іван Виговський / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України

у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 31–37. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1619. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Дмитро Вишневецький / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 8–13. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1620. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Петро Дорошенко / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 42–48. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1621. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Петро Калнишевський / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі – Харків, 2010. – С. 66–72. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1622. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Лабораторно-практична робота «Гетьманування Івана Мазепи» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 133–141. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1623. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Лабораторно-практична робота за темою «Місце Богдана Хмельницького в історії» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 129–133. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1624. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Іван Мазепа / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України

у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 48–55. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1625. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Петро Могила / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 17–23. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1626. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Кирило Розумовський / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 59–66. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1627. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Петро Сагайдачний / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 13–17. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1628. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Іван Скоропадський / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 55–59. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1629. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Урок-дискусія за темою «Гетьман Іван Мазепа» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 72–81. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 9 (81)).

1630. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Урок-дискусія за темою «Гетьман Пилип Орлик та його Конституція» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення

історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 88–101. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1631. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Урок-дискусія за темою «Б. Хмельницький: політик, дипломат, полководець» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 81–88. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1632. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Урок-суд «Гетьман Іван Мазепа – зрадник чи національний герой?» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 101–124. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1633. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Урок-суд «Богдан Хмельницький: суд історичної пам'яті» / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 124–129. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1634. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Богдан–Зіновій Хмельницький / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 23–31. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1635. 94(477)(07)

В 29 Венцева Н. О. Юрій Хмельницький / Н. О. Венцева ; [за заг. ред.] **К. О. Баханова** // Вивчення історичних постатей на уроках історії України у 8 класі. – Харків, 2010. – С. 37–42. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 9 (81)).

1636. Вишковський І. В. Виникнення українського козацтва. Запорозька Січ : [урок-екстраполяція : методична розробка уроку. 8 клас] / І. В. Вишковський // Історія та правознавство. – 2005. – № 19–21. – С. 48–50.

1637. Власенко І. І. Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі : [Історія України. 8 клас] / І. І. Власенко // Історія та правознавство. – 2013. – № 26. – С. 28–31.

1638. Власов В. Українські землі в другій половині XVII ст. Поділ Гетьманщини та боротьба за незалежність / В. Власов // Історія в школах України. – 2001. – № 2. – С. 39–44.

1639. Власов В. Українські землі під владою Речі Посполитої (1569–1647 рр.). Наростання національно-визвольної боротьби українського народу : тематичне оцінювання. Тести / В. Власов // Історія в школах України. – 2002. – № 3. – С. 38–43.

1640. Войцеховський Ю. Змалювати Мазепу, або У затінку завдань шкільної історичної освіти. Дод. І. Іван Мазепа : суд історичної пам'яті ; Дод. II. Іван Мазепа в сучасній історичній літературі / Ю. Войцеховський // Історія в школі. – 2006. – № 7–8. – С. 32–38.

1641. Войцеховський Ю. Богдан Хмельницький : суд історичної пам'яті до теми «Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.» : [узагальнюючий урок] / Ю. Войцеховський // Все для вчителя. – 1999. – № 19–20. – С. 51–52.

1642. Гаврилова Л. Г. Виникнення українського козацтва. Запорозька Січ – козацька республіка : [урок-аукціон] / Л. Г. Гаврилова // Історія та правознавство. – 2004. – № 18. – С. 14–19.

1643. 94(477)(07)

Г 51 Гісем О. В. Історія України. 8 клас. Розробки уроків : [з історії Запорозького козацтва] / О. В. Гісем, **О. О. Мартинюк.** – Харків, 2008. – С. 35–285.

1644. Гісем О. В. Українські землі у першій половині XVII ст. / О. В. Гісем // Історія в школі. – 2008. – № 9. – С. 22–31.

1645. Голубченко Н. В. Початок національно-визвольної війни (1648–1657) / Н. В. Голубченко // Все для вчителя. – 2003. – № 31. – С. 14–15.

1646. Гончар О. Виникнення Запорозької Січі : [Історія України. 8 клас] / О. Гончар // Історія в школі. – 2011. – № 3. – С. 36–38.

1647. Гримайло Н. П. Берестецька битва. Білоцерківський мирний договір / Н. П. Гримайло // Все для вчителя. – 2002. – № 13–14. – С. 11–53.

1648. Гунько О. Л. Україна в роки правління гетьмана Івана Виговського / О. Л. Гунько // Історія та правознавство. – 2007. – № 3. – С. 25–26.

1649. Давиденко Н. О. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція : [урок-дослідження] / Н. О. Давиденко // Історія та правознавство. – 2008. – № 14. – С. 25–27.

1650. Дейко І. О. Українська держава в останні роки життя Богдана Хмельницького / І. О. Дейко // Історія та правознавство. – 2012. – № 11. – С. 24–28.

1651. Десятов Д. Л. Повстання гетьмана Івана Мазепи : [урок-дискусія] / Д. Л. Десятов // Історія та правознавство. – 2008. – № 12. – С. 18–22.

1652. Довганенко І. Україна в подіях Північної війни / І. Довганенко // Історія України. – 2008. – № 13. – С. 12–14.

1653. Дрібниця В. О. Українська національна революція XVII століття (1648–1676 рр.) в Європейському контексті / В. О. Дрібниця // Історія в школі. – 2001. – № 1. – С. 25–28.

1654. Дудка Л. Урок на тему «Утворення козацької держави – Гетьманщини» / Л. Дудка // Історія в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 2–6.

1655. 94(477)(07)

Є 74 Єрмоленко А. О. Початок національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. Відродження української держави : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / А. О. Єрмоленко, **О. П. Мокрогуз, Н. М. Морозова** // Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. – Харків, 2008. – С. 63–97. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 7 (55)).

1656. 94(477)(07)

Є 74 Єрмоленко А. О. Українські землі в першій половині XVII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / А. О. Єрмоленко, **О. П. Мокрогуз, Н. М. Морозова** // Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. – Харків, 2008. – С. 37–62. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 7 (55)).

1657. 94(477)(07)

Є 74 Єрмоленко А. О. Українські землі в 60–80-х рр. XVII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / А. О. Єрмоленко, **О. П. Мокрогуз, Н. М. Морозова** // Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. – Харків, 2008. – С. 98–130. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 7 (55)).

1658. 94(477)(07)

Є 74 Єрмоленко А. О. Українські землі в XVI ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / А. О. Єрмоленко, **О. П. Мокрогуз, Н. М. Морозова** // Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. – Харків, 2008. – С. 5–37. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 7 (55)).

1659. 94(477)(07)

Є 74 Єрмоленко А. О. Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / А. О. Єрмоленко, **О. П. Мокрогуз, Н. М. Морозова** // Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. – Харків, 2008. – С. 131–163. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 7 (55)).

1660. Єрмоленко А. Українські землі під владою Речі Посполитої. Наростання національно-визвольної боротьби українського народу : [розробка уроку] / А. Єрмоленко // Історія України. – 2006. – № 33–34. – С. 19–29.

1661. Желіба О. Використання в навчальному процесі схеми «Суспільний устрій Війська Запорізького (друга половина XVII–XVIII ст.)» / О. Желіба // Історія і суспільствознавство в школах України : теорія та методика навчання. – 2011. – № 3. – С. 23–24.

1662. Жеревчук О. М. Богдан Хмельницький: людина і політик / О. М. Жеревчук // Історія та правознавство. – 2012. – № 5. – С. 15–19.

1663. 94(477)(07)

С 91 Живодан Ю. Л. 350 років з дня укладання українсько-московської міждержавної угоди 1654 року / Ю. Л. Живодан // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 81–96. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1664. Живодан Ю. Л. 350 років з дня укладання українсько-московської міждержавної угоди 1654 року / Ю. Л. Живодан // Історія та правознавство. – 2004. – № 10. – С. 17–20.

1665. Жидкова Н. М. Українське козацтво. Історія України. 8 клас / Н. М. Жидкова // Історія та правознавство. – 2017. – № 10–11. – С. 54–57.

1666. Заїка С. А. Козацько-селянські повстання 20–30-х рр. XVII ст. / С. А. Заїка // Історія та правознавство. – 2012. – № 8. – С. 20–22.

1667. Заїка С. А. Порушення територіальної цілісності Української держави. Андрусівська угода / С. А. Заїка // Історія та правознавство. – 2012. – № 11. – С. 29–31.

1668. Зуб Т. О. Боротьба українського козацтва з чужеземними загарбниками. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний / Т. О. Зуб // Історія та правознавство. – 2011. – № 5. – С. 36–38.

1669. 94(477)(07)

С 91 Іпатенко Н. М. Українське козацтво / Н. М. Іпатенко // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 59–62. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1670. Калінка К. Запустіть механізм успіху : [на прикладі уроку у 8 класі з історії України : тема «Підсумки великого повстання XVII ст.»] / К. Калінка // Історія України. – 2004. – № 37. – С. 26–29.

1671. 94(477)(07)

I-73 Карнаух М. В. Українські землі наприкінці XVII – в I пол. XVIII ст. / М. В. Карнаух, Л. В. Курганська // Інтерактивні уроки з історії України.

8 клас. – Харків, 2005. – С. 87–101. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 10(22)).

1672. Качайло І. М. Лівобережна та Слобідська України. Ліквідація Гетьманщини / І. М. Качайло // Історія та правознавство. – 2012. – № 22–23. – С. 39–44.

1673. Клочко Г. М. «Гетьман Іван Мазепа – зрадник чи народний герой?» : [урок-суд] / Г. М. Клочко // Все для вчителя. – 2001. – № 4. – С. 25–28.

1674. Ковалевська О. О. Іван Мазепа очима школярів: підсумки конкурсу творчих робіт «Хто для мене Іван Мазепа?» / О. О. Ковалевська // Історія в школах України. – 2009. – № 7–8. – С. 35–36.

1675. Ковалевська О. О. Кіно – та відео-образи Івана Мазепи: можливості використання у навчальному процесі / О. О. Ковалевська // Історія в школах України. – 2009. – № 1–2. – С. 45–50.

1676. 94(477)(07)

С 91 Коваль О. І. Українські землі наприкінці XVII – у I пол. XVIII ст. / О. І. Коваль // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 107–110. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1677. Кодола В. І. Гетьманщина та землі Правобережної України наприкінці XVII ст. – поч. XVIII ст. / В. І. Кодола // Історія та правознавство. – 2008. – № 2. – С. 22.

1678. Кодола В. І. Національно-визвольні повстання українського народу 20–30-х рр. XVII ст. / В. І. Кодола // Історія та правознавство. – 2007. – № 32. – С. 28–31.

1679. Кодола В. І. Утворення української козацької держави – Гетьманщини / В. І. Кодола // Історія та правознавство. – 2009. – № 30. – С. 17–20.

1680. Кожем'яка О. Л. Конспекти уроків з історії України. 8 клас. Тема: Доба героїчних походів козацтва. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / О. Л. Кожем'яка // Історія в школах України. – 2008. – № 11–12. – С. 42–45.

1681. Кожемяка О. Л. Освободительная война украинского народа 1648–1654 гг. : [итогово-обобщающий урок] / О. Л. Кожемяка // Все для учителя. – 2000. – № 2. – С. 24–26.

1682. Коляда І. Методика організації та проведення уроку на тему : «Українське козацтво наприкінці XVI ст.» / І. Коляда // Історія в школі. – 2009. – № 11–12. – С. 46–51.

1683. Корнієнко Л. Д. Утворення Української козацької держави – Гетьманщини / Л. Д. Корнієнко // Історія та правознавство. – 2011. – № 3. – С. 26–28.

1684. 94(477)(07)

К 78 Кращі уроки. Історія України : [уроки з історії Запорозького козацтва] / упоряд. **Н. Л. Клясен.** – Харків, 2011. – С. 61–127. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 12(96)).

1685. Кривоший О. Жінка в історії козацького Запорожжя / О. Кривоший // Історія в школі. – 2013. – № 10. – С. 18–21.

1686. Криlach К. Ліквідація Запорозької Січі. Козацькі формування після 1775 року / К. Криlach // Все для вчителя. – 1999. – № 17–18. – С. 39–40.

1687. Кудря Т. В. Урок з історії України на тему «Запорізька Січ» / Т. В. Кудря // Український історичний журнал. – 1992. – № 1. – С. 125–130.

1688. Літвінова К. М. Богдан Хмельницький: політик, дипломат, полководець / К. М. Літвінова // Історія та правознавство. – 2011. – № 9. – С. 19–20.

1689. Лукаш Н. Виникнення українського козацтва : [Історія України. 8 клас] / Н. Лукаш // Історія України. – 2009. – № 33. – С. 15–17.

1690. Маркова Л. І. Урок-мандрівка «Організація влади на Запорозькій Січі» : [інтегрований урок з історії України та права] / Л. І. Маркова // Історія та правознавство. – 2005. – № 19–21. – С. 1–52.

1691. Мельник Л. С. Дидактичні матеріали до теми «Українське козацтво» / Л. С. Мельник // Історія та правознавство. – 2013. – № 12. – С. 8–9.

1692. Мельник Л. С. Порушення територіальної цілісності України. Андрусівське перемир'я 1667 р. / Л. С. Мельник // Історія та правознавство. – 2012. – № 14–15. – С. 48–49.

1693. Микитюк С. О. Держава і право козацької доби і гетьманщини в Україні у XVI–XVII ст. / С. О. Микитюк // Історія та правознавство. – 2009. – № 25. – С. 25–27.

1694. Михайлів Т. В. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького 1648–1657 рр. : [підсумкове заняття] / Т. В. Михайлів // Все для вчителя. – 2003. – № 31. – С. 12–13.

1695. Місержі М. П. Передумови та причини національно-визвольної війни. Переможні битви 1648 року : [Історія України. 8 клас] / М. П. Місержі // Історія та правознавство. – 2017. – № 10–11. – С. 61–63.

1696. Могорита В. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. проти Речі Посполитої. Відродження української держави / В. Могорита // Історія України. – 2005. – № 45. – С. 10–11 ; № 46. – С. 11–13 ; 2006. – № 1. – С. 14–18.

1697. 94(477)(07)

М 74 Мокрогуз О. П. Початок національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. Відродження української держави : [розробки уроків] / О. П. Мокрогуз, **А. О. Єрмоленко** // Усі уроки до курсу «Історія України». 8 клас. – Харків, 2008. – С. 143–196. – (12-річна школа).

1698. 94(477)(07)

М 74 Мокрогуз О. П. Українські землі в першій половині XVII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / О. П. Мокрогуз, **А. О. Єрмоленко** // Усі уроки до курсу «Історія України». 8 клас. – Харків, 2008. – С. 91–142. – (12-річна школа).

1699. 94(477)(07)

М 74 Мокрогуз О. П. Українські землі в 60–80-х рр. XVII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / О. П. Мокрогуз, **А. О. Єрмоленко**

// Усі уроки до курсу «Історія України». 8 клас. – Харків, 2008. – С. 197–246. – (12-річна школа).

1700. 94(477)(07)

М 74 Мокрогуз О. П. Українські землі в XVI ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / О. П. Мокрогуз, **А. О. Єрмоленко** // Усі уроки до курсу «Історія України». 8 клас. – Харків, 2008. – С. 6–90. – (12-річна школа).

1701. 94(477)(07)

М 74 Мокрогуз О. П. Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст. : [розробки уроків з історії Запорозького козацтва] / О. П. Мокрогуз, **А. О. Єрмоленко**. // Усі уроки до курсу «Історія України». 8 клас– Харків, 2008. – С. 249–299. – (12-річна школа).

1702. 94(477)(07)

Н 30 Нартов В. В. Історія України. 8 клас. Плани-конспекти уроків : [з історії Запорозького козацтва] / В. В. Нартов. – Харків, 2004. – С. 18–176.

1703. Небрат Є. Національно-визвольна війна українського народу 1648–1657 рр. : воєнні дії 1648–1649 рр. / Є. Небрат // Історія України. – 2007. – № 42. – С. 12–17.

1704. Неумитий В. М. Дипломатія Богдана Хмельницького / В. М. Неумитий // Історія та правознавство. – 2006. – № 35. – С. 14–16.

1705. Нємцева К. М. Культурна розбудова України в період Гетьманщини / К. М. Нємцева // Історія та правознавство. – 2004. – № 20. – С. 12–14.

1706. Нємцева К. М. Іван Мазепа та його доба : [Історія України. 8 клас] / К. М. Нємцева // Історія та правознавство. – 2017. – № 10–11. – С. 51–53.

1707. Нужа Ю. П. Козацькі літописи XVII–XVIII ст. Історія України. 8 клас / Ю. П. Нужа // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 42–43.

1708. Нужа Ю. П. Руїна: причини і наслідки / Ю. П. Нужа // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 47–49.

1709. Нужа Ю. П. Богдан Хмельницький як політик і людина. Історія України. 8 клас / Ю. П. Нужа // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 44–46.

1710. Олексин Ю. Переяславська Рада. Договір між Україною і Росією / Ю. Олексин // Історія України. – 2003. – № 45. – С. 14–19.

1711. Пилип Орлик і його Конституція // Історія України. – 2008. – № 14. – С. 11–17.

1712. Остапенко В. Історія українського козацтва: постаті, події, документи, свідчення. Ч. I / В. Остапенко // Історія України. – 2010. – № 10. – 46 с.

1713. Остапенко В. Історія українського козацтва: постаті, події, документи, свідчення. Ч. II / В. Остапенко // Історія України. – 2010. – № 2–3. – 48 с.

1714. Остапенко В. Історія українського козацтва: постаті, події, документи, свідчення. Ч. III / В. Остапенко // Історія України. – 2010. – № 1. – 24 с.

1715. Островський В. В. Конспекти уроків з історії України. 8 клас : [тема : «Военно-політичні події Національно-визвольної війни 1649–1651 рр.», «Утворення української козацької держави – Гетьманщини»] / В. В. Островський // Історія в школах України. – 2009. – № 12. – С. 5–10.

1716. Островський В. В. Конспекти уроків з історії України. 8 клас : [тема : «Военно-політичні події Національно-визвольної війни 1652–1653 рр.», «Гетьманщина в системі міжнародних відносин», «Українсько-російський міждержавний договір 1654 р. Продовження Національно-визвольної війни»] / В. В. Островський // Історія в школах України. – 2010. – № 1. – С. 9–22.

1717. Островський В. В. Конспекти уроків з історії України. 8 клас : [тема : «Передумови, причини й початок Національно-визвольної війни», «Перші перемоги Богдана Хмельницького у Національно-визвольній війні»] / В. В. Островський // Історія в школах України. – 2009. – № 12. – С. 30–40.

1718. 94(477)(07)

С 91 Островський В. В. Правобережна Україна в 60–80-х рр. XVII ст. / В. В. Островський // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 97–106. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 2 (14)).

1719. Островський В. В. У вирі боротьби за незалежність Гетьманщини: Правобережна та Лівобережна Україна в 60–80-х рр. XVII ст. / В. В. Островський // Історія в школах України. – 2003. – № 6. – С. 6–10.

1720. Отчич Н. Запорозька Січ у другій половині XVII ст. / Н. Отчич // Історія України. – 2011. – № 10. – С. 17–20.

1721. Паламарчук Г. В. Запорозька Січ у другій половині XVII століття: [урок-дослідження з ігровими елементами] / Г. В. Паламарчук // Історія в школі. – 2011. – № 7–8. – С. 37–39.

1722. Паламарчук Г. В. Запорозька Січ у другій половині XVII ст. / Г. В. Паламарчук // Історія та правознавство. – 2013. – № 5. – С. 21–23.

1723. Палійчук І. О. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького / І. О. Палійчук // Все для вчителя. – 2001. – № 4. – С. 19–24.

1724. Пономарьова Т. В. Україна в подіях Північної війни. Повстання гетьмана Івана Мазепи / Т. В. Пономарьова // Історія та правознавство. – 2007. – № 35. – С. 25–27.

1725. 94(477)(07)

І-73 Попович А. В. Українські землі в другій половині XVII ст.: [розробки уроків] / А. В. Попович, **Л. І. Самойлович** // Інтерактивні уроки з історії України. 8 клас. – Харків, 2005. – С. 61–87. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 10 (22)).

1726. Правобережна та Лівобережна Україна в 60–80-х рр. XVII ст.: [історія України, 8 клас] // Історія та правознавство. – 2004. – № 10–12. – С. 10–12.

1727. Прийма Т. Виникнення українського козацтва та Запорозької Січі / Т. Прийма // Історія в школі. – 2004. – № 3. – С. 25–28.

1728. Рачкова Л. О. Правобережна та Лівобережна Україна в 60–80-х роках XVII ст. / Л. О. Рачкова // Історія та правознавство. – 2009. – № 2. – С. 19–21.

1729. Ржепецький Л. А. Ліквідація Гетьманщини: [підсумково-узагальнюючий урок] / Л. А. Ржепецький // Все для вчителя. – 2001. – № 4. – С. 33.

1730. 94(477)(07)

С 91 Рибалка Л. Д. Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої під керівництвом Богдана Хмельницького в середині XVII ст. / Л. Д. Рибалка // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 69–80. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1731. Романчук Г. Н. Гетьманщина в роки правління гетьмана Івана Виговського / Г. Н. Романчук // Історія та правознавство. – 2013. – № 30. – С. 17–18.

1732. Руда Т. А. Козацька минувшина : [матеріали до уроку-гри «Щасливий випадок»] / Т. А. Руда // Історія в середніх і вищих закладах України. – 2005. – № 1. – С. 51–53.

1733. 94(477)(07)

С 91 Рябко Р. В. Хто ж він, Іван Мазепа? / Р. В. Рябко // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 111–114. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1734. 94(477)(07)

С 91 Савінова С. В. Історичний портрет Петра Конашевича-Сагайдачного / С. В. Савінова // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 63–68. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство» ; вип. 2 (14)).

1735. Сидоренко І. Л. Україна в роки правління гетьмана І. Виговського / І. Л. Сидоренко // Історія та правознавство. – 2012. – № 14–15. – С. 55–57.

1736. Сирота М. В. Гетьманщина наприкінці XVII – на початку XVIII ст. / М. В. Сирота // Історія та правознавство. – 2010. – № 33. – С. 17–21.

1737. Сібільова С. П. Розробка уроків за темою «Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.» / С. П. Сібільова // Історія та правознавство. – 2012. – № 22–23. – С. 33–38.

1738. 94(477)

М 54 Слободенюк Н. Підсумковий урок з теми «Визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького» / Н. Слободенюк // Історія України. – 2001. – № 29–30 (серпень).

1739. Советова Г. Розгортання національно-визвольної війни в 1648–1649 рр. / Г. Советова // Історія України. – 2006. – № 38. – С. 5–8.

1740. Соловійова Л. І. Запорозька Січ у II половині XVII століття. В. Малик. Уривок з роману «Фірман султана»: [інтегрований урок] / Л. І. Соловійова // Історія та правознавство. – 2006. – № 11. – С. 17–19.

1741. Солодун С. І. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція / С. І. Солодун // Історія та правознавство. – 2007. – № 9. – С. 22–24.

1742. Сотниченко В. Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст. Відродження української держави / В. Сотниченко, **О. Ільюшина** // Історія в школі. – 2001. – № 9. – С. 24–28.

1743. Сотниченко В. Руйнування Української козацької держави у II пол. XVII ст. / В. Сотниченко, **О. Ільюшина** // Історія в школі. – 2001. – № 10. – С. 27–30.

1744. Сотниченко В. Тема «Іван Мазепа та Пилип Орлик : пошук нових шляхів збереження української державності» / В. Сотниченко, **О. Ільюшина** // Історія в школі. – 2001. – № 3–4. – С. 22–26.

1745. Струкевич О. Рекомендації щодо змісту викладу в навчальних закладах теми «Богдан Хмельницький в історії державотворення» / О. Струкевич // Історія України. – 1998. – № 2. – С. 6–7.

1746. Тарасова С. Є. Україна в подіях Північної війни. Історія України. 8 клас / С. Є. Тарасова // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 31–37.

1747. 94(477)(07)

С 91 Татаринов М. В. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція / М. В. Татаринов // Сучасний урок : панорама методичних ідей. 7–8 кл. – Харків, 2005. – С. 115–126. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 2 (14)).

- 1748. Татаринів М. В.** Методичні матеріали для вивчення теми «Гетьман Пилип Орлик та його Конституція» / М. В. Татаринів // Історія та правознавство. – 2004. – № 2. – С. 11–16.
- 1749. Тераніс А. В.** Урок «Запорозька Січ» / А. В. Тераніс // Історія та правознавство. – 2009. – № 19–21. – С. 60–69.
- 1750. Терещенко К.** Інтелектуальні ігри на уроках історії (на прикладі уроку-гри «Руїна : причини, наслідки») / К. Терещенко // Історія в школі. – 2000. – № 10. – С. 18–21.
- 1751. Тимченко Р. А.** Гетьман Мазепа / Р. А. Тимченко // Історія та правознавство. – 2010. – № 6. – С. 13–17.
- 1752. Ткачук В.** Феномен козацької республіки. Вивчення теми «Українська культура кінця XVI – середини XVII ст.» / В. Ткачук // Рідна школа. – 1995. – № 6. – С. 51–54.
- 1753. Трухан О.** Розробка уроку на тему «Виникнення козацтва і Запорозької Січі» / О. Трухан // Історія в школі. – 2012. – № 1. – С. 22–26.
- 1754. Трухан О.** Розробка уроку на тему «Україна в роки гетьманування Івана Виговського» / О. Трухан // Історія в школі. – 2012. – № 2. – С. 32–36.
- 1755. Трухан О.** Урок на тему «Україна в подіях Північної війни» / О. Трухан // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 5. – С. 8–17.
- 1756. Цвяткова О. В.** Богдан Хмельницький як політик і людина : [практичне заняття. Історія України. 8 клас] / О. В. Цвяткова // Історія та правознавство. – 2017. – № 10–11. – С. 40–45.
- 1757. Черв'яцова Л. М.** Становище української держави в роки правління І. Мазепи / Л. М. Черв'яцова // Все для вчителя. – 2001. – № 4. – С. 29–31.
- 1758. Черкасова С.** Гетьман Іван Мазепа – борець за волю України / С. Черкасова // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 4. – С. 21–24.
- 1759. Чубатюк Г. М.** Гетьман Іван Мазепа – зрадник чи національний герой? : [урок-суд] / Г. М. Чубатюк // Історія та правознавство. – 2006. – № 6. – С. 24–29 ; № 8–9. – С. 38–39 ; № 11. – С. 20–23.

- 1760. Шведченко І. Г.** Запорозька Січ у II пол. XVII ст. Володимир Малик «Побойще в Січі»: [інтегрований урок з історії України та української літератури] / І. Г. Шведченко, **Н. С. Писаренко** // Історія та правознавство. – 2005. – № 2. – С. 12–13.
- 1761. Якименко О. Р.** Оцінювальна дискусія з теми «Переяславська рада 1654 року: помилка чи історична необхідність?» / О. Р. Якименко // Історія та правознавство. – 2006. – № 5. – С. 24–25.
- 1762. Якименко О. Р.** Руїна: причини, наслідки, уроки / О. Р. Якименко // Історія та правознавство. – 2006. – № 6. – С. 23.
- 1763. Якимчук Л.** Урок-хроніка з історії України на тему «Іван Мазепа, його місце й роль в українському визвольному русі» / Л. Якимчук // Історія та правознавство. – 2004. – № 7. – С. 11–12.

6.2. Історія українського козацтва на уроках літератури

- 1764. Александрова А. В.** Інтегрований урок світової літератури та історії за повістю М. В. Гоголя «Тарас Бульба» / А. В. Александрова // Зарубіжна література в школі. – 2012. – № 22. – С. 17–25.
- 1765. Бак С.** Дж. Байрон. «Паломництво Чайльд Гарольда», «Мазепа», 9 клас / С. Бак, **Н. Новосад** // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 1. – С. 51–57.
- 1766. Барабаш Ю.** Поема-містерія «Великий льох»: [Т. Шевченко] / Ю. Барабаш // Дивослово. – 2001. – № 5. – С. 3–7.
- 1767. Білоус Н.** «Історії ж бо пишуть на столі...». Вивчення роману Л. Костенко «Маруся Чурай» у взаємозв'язках з історією України, 7 клас / Н. Білоус // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 4. – С. 10–13.
- 1768. Бондар В. І.** Дж. Г. Байрон «Мазепа». Риси романтичного героя в образі Мазепи, 9 клас / В. І. Бондар // Зарубіжна література в школі. – 2014. – № 3–4. – С. 2–8.

- 1769. Вовк О.** Містерія Т. Шевченка «Великий льох» в контексті національної ідеї: (інтерактивні уроки-дослідження) / О. Вовк // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2003. – № 6. – С. 44–54.
- 1770. Головань Т.** Михайло Старицький «Облога Буші». Образи й символи твору. Функції картин природи: урок української літератури, 10 клас / Т. Головань // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 9. – С. 55–59.
- 1771. Гончар О.** Роман «Чорна рада» П. Куліша в школі / О. Гончар // Слово і час. – 1992. – № 9. – С. 3–10.
- 1772. Горболіс Л.** «... Ми захищали наші святині, нашу віру й нашу землю!» : (до уроку позакласного читання за повістю Михайла Старицького «Останні орли») / Л. Горболіс // Дивослово. – 2000. – № 7. – С. 46–49.
- 1773. Горячева О.** Ліна Костенко. Роман у віршах «Маруся Чурай». Майстерність автора у змалюванні характерів. Філософічність роману, його психологізм, символіка (11 клас) / О. Горячева // Українська мова та література. – 2000. – № 11. – С. 3–4.
- 1774. Грозян С.** Народний герой чи зрадник?: (система уроків за поемою «Мазепа» Володимира Сосюри) / С. Грозян // Українська мова та література. – 1999. – № 42. – С. 7.
- 1775. Денисенко Л. Д.** Слава осяяна розумом. Урок-бесіда з позакласного читання за романом Андрія Чайковського «Сагайдачний». 6 клас / Л. Д. Денисенко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 7. – С. 26–28.
- 1776. Дехтярова Г.** Історія життя Марусі Чурай – в її піснях: [урок позакласного читання] / Г. Дехтярова // Все для вчителя. – 2003. – № 3. – С. 11–14.
- 1777. Жила С.** Вивчення історичного роману Миколи Вінграновського «Северин Наливайко» в школі / С. Жила // Українська література в загальноосвітній школі. – 2011. – № 10. – С. 23–29.

1778. Ковальчук Г. Урок позакласного читання за романом Зінаїди Тулуб «Людолови» / Г. Ковальчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 1. – С. 31–34.

1779. Ковтун Ж. В. «Відважний дух, тверда рука ...». Образ Івана Мазепи в поемі Байрона «Мазепа». 9 клас / Ж. В. Ковтун // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2002. – № 2. – С. 10–12.

1780. Михайліна Т. Він дбав про долю України: (бінарний урок-дослідження з української літератури та історії України за трилогією Б. Лепкого «Мотря») / Т. Михайліна // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2006. – № 1. – С. 40–47.

1781. 373.5.016:821.161.2.0

М 80 Морозова Л. Г. Урок позакласного читання. А. Чайковський «За сестрою»: урок № 4 / Л. Г. Морозова // Українська література. 8 клас: Плани-конспекти уроків. – Харків, 2001. – С. 19–21.

1782. Олійник А. «Нерівність душ – це гірше, ніж майна». Урок-диспут з елементами театралізації за романом Ліни Костенко «Маруся Чурай». Українська література, 11 клас / А. Олійник // Українська мова й література в сучасній школі. – 2013. – № 2. – С. 31–33.

1783. Осадча І. У грі оживає минуле: урок «Козацький день» за оповіданням Адріана Кащенко «Над Кодацьким порогом» / І. Осадча // Дивослово. – 2001. – № 7. – С. 52–55.

1784. Остаф Я. Козацькі літописи в контексті європейського бароко: [інтегрований урок української літератури й музичного мистецтва у 9 класі] / Я. Остаф // Українська мова і література в школі. – 2012. – № 2. – С. 39–46.

1785. Павленко С. «І всякий день перед нами – стид наш перед нами»: (матеріали до уроку за поемою «Великий льох» Т. Шевченка) / С. Павленко // Українська мова та література. – 2002. – № 46. – С. 5–6.

1786. Павлів І. «Нерівність душ – це гірше, ніж майна!»: (урок – гендерне дослідження за романом «Маруся Чурай») / І. Павлів // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 46–49.

1787. Пархоменко О. В. Урок компаративного аналізу «Історична тема в художній прозі. Рицарство і козацтво». 7-й клас / О. В. Пархоменко // Зарубіжна література в школі. – 2012. – № 15–16. – С. 46–49.

1788. 821.161.2.09

П 21 Пахаренко В. Загальна характеристика творчості Т. Шевченка. Аналіз окремих творів: поеми «Гайдамаки», «Сон», «Кавказ», «Посланіє», «Великий льох», «Давидові псалми» та ін. ; значення творчості Т. Шевченка / В. Пахаренко // Шкільне шевченкознавство, 9 кл. – Київ, 2006. – С. 11–112.

1789. Приходько О. Постать гетьмана Мазепи очима двох слов'янських письменників: (матеріали до уроків вивчення поеми Володимира Сосюри «Мазепа» з елементами компаративного аналізу) / О. Приходько // Дивослово. – 1999. – № 6. – С. 34–37.

1790. Пшенишна В. Урок компаративного аналізу повісті М. Гоголя «Тарас Бульба» та творів українського епосу / В. Пшенишна // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2008. – № 1. – С. 27–29.

1791. Слоньовська О. «Чи думав Байда про такого внука, що зрадить славу прадіда свого?!» : [методика проведення бесіди за повістю І. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький»] / О. Слоньовська // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 12. – С. 45–52.

1792. Соловей Т. Г. Изучение повести Н. В. Гоголя «Тарас Бульба» / Т. Г. Соловей // Уроки литературы. – 2008. – № 7. – С. 2–15.

1793. Соловей Т. Г. Свободолюбивые люди с отвагой в душе, великим и смелым сердцем: (система уроков по изучению повести Н. В. Гоголя «Тарас Бульба») / Т. Г. Соловей // Русская словесность в школах Украины. – 2010. – № 1. – С. 21–28.

1794. Степанченко О. Зірка Мензатюк. «Тасмниця козацької шаблі». Нові твори за шкільною програмою / О. Степанченко // Українська мова і література. – 2014. – № 24. – С. 10–12.

1795. 373.5.016:821.161.2.0

Т 28 Сугоняко Т. С. Козацтво. Спогади про старожитню Україну. Запорозьке козацтво в поезії Тараса Шевченка «До Основ'яненка». Бінарний урок (українська література, англійська мова) / Т. С. Сугоняко, **Т. Б. Сухар** // Творчість Тараса Шевченка на уроках та виховних заходах / уклад. **О. В. Маленко**. – Харків, 2014. – С. 70–77. – (Бібліотека журн. «Вивчаємо українську мову та літературу» ; вип. 1 (122)).

1796. Сутула О. В. Система уроків з вивчення творчості Байрона. Поема «Мазепа». Історична основа та романтичний міф / О. В. Сутула // Зарубіжна література в школах України. – 2009. – № 12. – С. 7–9.

1797. Сутула О. В. Система уроків з вивчення творчості Байрона. Риси романтичного героя в образі Мазепи, 9 клас / О. В. Сутула // Зарубіжна література в школах України. – 2010. – № 1. – С. 11–14.

1798. Троицкий В. Ю. Торжество духа: (о повести Н. В. Гоголя «Тарас Бульба») / В. Ю. Троицкий // Література в школі. – 1995. – № 1. – С. 14–19.

1799. Фасоля А. Урок з позакласного читання «Пісня і дума Івана Мазепи» (формування національної свідомості школярів під час вивчення роману Б. Лепкого «Мазепа») / А. Фасоля // Дивослово. – 1995. – № 2. – С. 58–63.

1800. Фурсова Л. Один день серед козаків: урок за оповіданням А. Кащенко «Над Кодацьким порогом» / Л. Фурсова // Всесвітня література та культура. – 2008. – № 1. – С. 34–36.

1801. Шилова О. Героїзм та мужність українських козаків у творі «Іван Підкова» Т. Шевченка, 6 клас / О. Шилова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2013. – № 11. – С. 39–40.

1802. Ярешко А. Н. «Главные достоинства рыцаря» (образ Тараса Бульбы в одноимённой повести Н. В. Гоголя), 7 клас / А. Н. Ярешко // Русский язык и литература в школах Украины. – 2013. – № 12. – С. 32–34.

6.3. Козацька доба в системі національно-патріотичного виховання

1803. Бельдюга О. Літературно-музична вистава «Козацькому роду нема переводу» / О. Бельдюга // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 7–8. – С. 25–29.

1804. Біда П. Як жили і воювали козаки: виховна година для учнів середніх класів / П. Біда, С. Біда // Дивослово. – 1995. – № 7. – С. 52.

1805. Бур'янова Т. Козацькі розваги : [інтелектуально-пізнавальна гра] / Т. Бур'янова // Історія України. – 2012. – № 45–46. – С. 37–40.

1806. 371.384

П 71 Великодна В. Козацькими шляхами : [позакласний виховний захід для учнів 8-х класів] / В. Великодна // Предметні декади в школі. Організація та проведення / упоряд. : **Н. Л. Мурашко.** – Київ, 2011. – С. 22–28. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

1807. Власенко І. І. Дидактичний матеріал до вікторини «Видатні діячі доби національно-визвольної війни середини XVII ст.» / І. І. Власенко // Історія та правознавство. – 2012. – № 24. – С. 19–21.

1808. Власик Н. М. Свято «Козацькому роду – нема переводу» (з історії українських прізвищ та імен) / Н. М. Власик // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2013. – № 14. – С. 30–35.

1809. Галик С. Д. України вірний син : [вечір, присвячений Богдану Хмельницькому] / С. Д. Галик // Початкова школа. – 1996. – № 7. – С. 55–56.

1810. 37.035.6

В 54 Гетьман Іван Мазепа як поет : [історико-літературний вечір] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урусський.** – Тернопіль, 2002. – С. 7–12.

1811. Гладченко О. М. Нашому роду – нема переводу (14 жовтня – День українського козацтва) / О. М. Гладченко // Позакласний час. – 2012. – № 17–18. – С. 91–93.

1812. Гоман Р. В. Засідання дискусійного клубу «Запорозьке козацтво – витвір українського чи татарського народів?» / Р. В. Гоман // Історія та правознавство. – 2013. – № 12. – С. 24–29.

1813. Городиська З. «Пакти і Конституції прав і вольностей війська запорозького» гетьмана Пилипа Орлика : [позакласний захід присвячений 300-річчю Конституції Пилипа Орлика] / З. Городиська // Історія України. – 2010. – № 9. – С. 16–20.

1814. Гуржій О. І. Міф, у який хочеться вірити: з історії бойової еліти українського козацтва : [матеріал для позакласних заходів] / О. І. Гуржій, **В. Корнієнко** // Історія України. – 2002. – № 42 (листопад).

1815. Густіліна Ю. В. Програма виховання на засадах козацької педагогіки / Ю. В. Густіліна // Позакласний час. – 2013. – № 9–10. – С. 113–120.

1816. Гутник І. Козацька педагогіка як складова системи національного виховання молоді / І. Гутник // Початкова школа. – 2003. – № 10. – С. 47–49.

1817. 37.035.6

В 54 Дипломатичні суперечки. Міжнародні відносини і зовнішня політика Української держави в останні роки гетьманування Б. Хмельницького : [рольова гра] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урський**. – Тернопіль, 2002. – С. 91–97.

1818. 37.035.6

В 54 Дівчина з легенди (Маруся Чурай) : [історико-літературна композиція] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урський**. – Тернопіль, 2002. – С. 187–190.

1819. Домчук Н. Духовні вартості українців. Козацтво як втілення національного етнічного ідеалу / Н. Домчук // Позакласний час. – 2006. – № 1–2. – С. 77–82.

1820. Дяченко Н. П. Козацька педагогіка : [сценарій за книгою Д. Яворницького «Історія Запорозьких козаків»] / Н. П. Дяченко // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2005. – № 2. – С. 39–40.

1821. Жлуднєва Л. І. Козацькому роду нема переводу (виховна година, 6 кл.) / Л. І. Жлуднєва // Виховна робота в школі. – 2013. – № 9. – С. 33–36.

1822. 37.035.6

В 54 Зборівська битва – визначна подія в історії українського державотворення : [театралізоване дійство] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Уруський.** – Тернопіль, 2002. – С. 180–187.

1823. Інформаційно-методичні рекомендації та матеріали для проведення навчально-виховних заходів, пов'язаних із 300-річчям виступу гетьмана України І. Мазепи, укладання українсько-шведського союзу. Полтавська битва // Історія та правознавство. – 2008. – № 22–24. – С. 12–18.

1824. 371(082)

Т 33 Каневська О. Б. Виховання особистості на засадах морально-християнських цінностей у козацькій педагогічній системі / О. Б. Каневська // Теоретичні питання освіти та виховання : зб. наук. праць. – Суми, 1999. – Вип. 6. – С. 86–89.

1825. Карпенко Л. В. Козацькі розваги : [методична розробка позаурочного заходу] / Л. В. Карпенко // Все для вчителя. – 2002. – № 13–14. – С. 54–55.

1826. Каюков В. І. Для слави, для добра народу, в ім'я його свободи : Гетьман Мазепа славний син українського народу : [розробка свята] / В. І. Каюков // Рідна школа. – 1993. – № 8. – С. 14–18.

1827. Каюков В. І. Цілющий еліксир козацької педагогіки. Сценарії козацьких забав / В. І. Каюков // Рідна школа. – 1995. – № 1. – С. 10–14.

1828. Кобиляков М. Виховання учнів на козацьких традиціях / М. Кобиляков // Освіта. – 2008. – № 31. – С. 4–5.

1829. 378(075.8)

П 32 Козацькі морально-виховні традиції // Підготовка майбутнього вчителя до морального виховання учнів / за заг. ред. **В. К. Демиденка.** – Київ, 1996. – С. 30–32.

1830. Красильникова Г. Гетьман Іван Мазепа – зрадник чи народний герой? : [позакласний захід] / Г. Красильникова // Історія України. – 2008. – № 39. – С. 16–21.

1831. 37.035.6

В 54 «Круточила наша доля, не вода в ній – кров тече ... Козаку найперше – воля, козаку – найперша честь»: [вечір козацької слави] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Уруський.** – Тернопіль, 2002. – С. 156–161.

1832. 37(477.63)(082)

П 24 Лакшинська З. В. «Козацька літератка» як засіб ознайомлення молодших школярів з національними пріоритетами українського козацтва / З. В. Лакшинська // Педагогічне Криворіжжя : педагогічний альманах : зб. наук.-метод. праць. – Кривий Ріг 2016. – Вип. 2. – С. 91–94.

1833. Лековкін М. Козацька республіка в школі / М. Лековкін // Виховна робота в школі. – 2011. – № 9. – С. 7–10.

1834. Мазнюк В. Подорож козацькими стежками. Острів Хортиця : [сценарій історичного вечора] / В. Мазнюк // Історія в школах України. – 2000. – № 1. – С. 44–46.

1835. 821.09(082)

Макарова Т. М. Формування патріотичного зародку у свідомості джурів-характерників / Т. М. Макарова // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик, О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 2. – С. 133–142.

1836. Максименко Н. М. Козакуйте, козаки : [позакласний захід] / Н. М. Максименко // Позакласний час. – 2008. – № 9. – С. 147–154.

1837. 373.3(07)

В 43 Мартянова Г. М. Безсмертний рід козацький: (свято прийому молодших школярів у козачата) / Г. М. Мартянова // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник / упоряд. та заг. ред. **О. О. Любар, Д. Т. Федоренко.** – Київ, 1999. – Вип. 4. – С. 101–107.

1838. Мензул В. О. Славний лицар Петро Конашевич-Сагайдачний : [позакласний захід] / В. О. Мензул // Історія та правознавство. – 2012. – № 22–23. – С. 58–63.

1839. Мещерякова Г. С. Гармонійне поєднання культів високої моральності і фізичної досконалості епохи Запорозької Січі як ідеал сучасної системи національного виховання / Г. С. Мещерякова // Учитель. – 1998. – № 3. – С. 44–47.

1840. 37.035.6

В 54 «Мир душі твоєї, Богдане» : [вечір до річниці з дня народження Богдана Хмельницького] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урський.** – Тернопіль, 2002. – С. 43–48.

1841. 37(477.63)(082)

П 24 Могущая В. В. Національно-патріотичне виховання молодших школярів засобом ознайомлення їх з історією та традиціями українського козацтва / В. В. Могущая // Педагогічне Криворіжжя : педагогічний альманах : зб. наук.-метод. праць. – 2016. – Вип. 2. – С. 100–103.

1842. Монастирук Ю. Сценарій судового засідання по розгляду справи про скасування гетьманства в Україні в 1764 р. : [суд історії] / Ю. Монастирук // Все для вчителя. – 1999. – № 6. – С. 64–66.

1843. 94(477)(07)

М 86 Мочкіна Л. І. Позакласна робота з історії України : [з історії Запорозького козацтва] : метод. посібник / Л. І. Мочкіна. – Тернопіль, 2004. – С. 79–96.

1844. 37.035.6

В 54 Незвичайна подорож через Дніпровські пороги на Січ : [конкурс-подорож] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урський.** – Тернопіль, 2002. – С. 119–125.

1845. Нужа Ю. П. Позакласний захід «Останній гетьман Лівобережної України» : [К. Розумовський] / Ю. П. Нужа // Історія та правознавство. – 2009. – № 22–24. – С. 88–90.

1846. Нумо, хлопці-козаки : [позакласний захід] // Все для вчителя. – 2006. – № 7–8. – С. 84–85.

1847. Осадча Ю. В. Читацька конференція «Твої ровесники у часи козаччини». Присвячується 520-річчю українського козацтва / Ю. В. Осадча, **Н. І. Безручко** // Шкільна бібліотека. – 2012. – № 17–18. – С. 27–29.

1848. Остапчук І. А. Спортивне свято «Козацькому роду нема переводу» / І. А. Остапчук // Бібліотечка вихователя дитячого садка. – 2012. – № 9. – С. 27–31.

1849. Панасюк К. Петро Конашевич-Сагайдачний – перший гетьман Війська Запорізького : [позакласний захід] / К. Панасюк // Українська мова й література в школі. – 2008. – № 7–8. – С. 55–59.

1850. Панасюк Л. А. Славетний сину України, в нащадках пам'яті живи! : [літературно-музична композиція присвячена Богдану Хмельницькому] / Л. А. Панасюк // Все для вчителя. – 2001. – № 35–36. – С. 32–36.

1851. 37.035.6

В 54 Подорож козацькими стежками : [історико-літературний вечір] // Виховуємо громадянина України : сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Урусський.** – Тернопіль, 2002. – С. 98–102.

1852. Рукавицина С. В. Історично-правовий турнір серед учнів старших класів, присвячений 300-річчю прийняття Конституції Пилипа Орлика / С. В. Рукавицина // Історія та правознавство. – 2010. – № 22–24. – С. 84–88.

1853. Сікарчук Л. Круг містечка Берестечка : [літературно-музична композиція, присвячена 350-річчю Берестецької битви] / Л. Сікарчук, **О. Приндета** // Шкільний світ. – 2002. – № 25–28. – С. 57–59.

1854. 37.035.6

В 54 «Славна Січ Запорізька»: [урок-композиція] // Виховуємо громадянина України: сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Уруський.** – Тернопіль, 2002. – С. 168–173.

1855. Сосновчик Л. Славетний син України: [вечір-конференція, присвячений Б. Хмельницькому] / Л. Сосновчик // Все для вчителя. – 2002. – № 21. – С. 18–22.

1856. 94(477)(07)

П 47 Соценко С. О. Вистава «Визвольна війна українського народу» / С. О. Соценко // Позакласна робота з історії / авт.-упоряд. **Н. І. Харківська.** – Харків, 2005. – С. 30–38. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 5 (17)).

1857. Старовойтова О. І оживе добра слава козацька (Пізнавально-інформаційна година) / О. Старовойтова // Початкова школа. – 2017. – № 7. – С. 5–7.

1858. Татаринов М. Методичні рекомендації та матеріали щодо проведення навчально-виховних заходів, пов'язаних із 350-ю річницею Конотопської битви / М. Татаринов // Історія та правознавство. – 2008. – № 30. – С. 6–10.

1859. 37.035.6

В 54 «Тої слави козацької повік не забудем!»: [вечір козацької слави] // Виховуємо громадянина України: сценарії виховних заходів / уклад. **М. Т. Залипецький, В. І. Уруський.** – Тернопіль, 2002. – С. 162–167.

1860. 94(477)(07)

П 47 Турчин В. С. Козацький герць / В. С. Турчин // Позакласна робота з історії / авт.-упоряд. **Н. І. Харківська.** – Харків, 2005. – С. 24–29. – (Бібліотека журн. «Історія та правознавство»; вип. 5 (17)).

1861. Українсько-російський союз 1654 року: закономірність чи випадковість? : [круглий стіл] // Історія в середніх і вищих навчальних закладах України. – 2005. – № 9. – С. 30–32.

1862. 378(082)

П 90 Фаліштинська Н. О. Традиції козацької педагогіки як засіб патріотичного виховання учнів / Н. О. Фаліштинська // Путь в педагогическую науку: проблемы и решения : сб. науч. работ студ. – Симферополь, 2013. – Вып. 3. – С. 38–42.

1863. 13(082)

А 43 Федоренко Д. Т. Козацька педагогіка про тіловиховання молоді / Д. Т. Федоренко // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. доповідей та реферативних викладів повідомлень II Всеукраїнської конференції у Кривому Розі. – Київ ; Кривий Ріг, 1997. – С. 374–376.

1864. 373.31(082)

П 78 Федоренко Д. Т. Козацькі виховні жаринки / Д. Т. Федоренко, **О. Б. Федоренко** // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ / редкол. : **В. К. Буряк, Л. А. Кондрашова, С. В. Пікельна** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2005. – Вып. 3. – С. 131–138.

1865. 37.013:39(477)(075.8)

Ф 33 Федоренко Д. Т. Мудрість козацької доби : розробка нетрадиційних уроків і навчально-виховних заходів на засадах української етнопедагогіки : посібник / Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 1999. – 143 с.

1866. Філіпченко В. І. Козацькими дорогами з козацькими стравами : [позакласний захід] / В. І. Філіпченко // Позакласний час. – 2008. – № 9. – С. 3–10.

1867. Хто такі козаки : [позакласний захід] // Позакласний час. – 2010. – № 9. – С. 115–117.

1868. Шаповал Ю. О. Доти буде Україна, поки будуть козаки : [позакласний захід] / Ю. О. Шаповал // Позакласний час. – 2008. – № 9. – С. 41–47.

1869. Шиятий І. П. Їх буде пам'ятати Україна (видатні постаті України : Д. Вишневецький, П. Конашевич-Сагайдачний, Б. Хмельницький) / І. П. Шиятий // Позакласний час. – 2013. – № 1–2. – С. 21–24.

1870. 373.3(07)

В 43 Шкута О. В. Духовне та тілесне виховання молодших школярів засобами козацької педагогіки / О. В. Шкута // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник / упоряд. та заг. ред. **О. О. Любар, Д. Т. Федоренко.** – Київ, 1998. – Вип. 3. – С. 114–118.

1871. Яхно К. Б. Історичний КВК / К. Б. Яхно // Все для вчителя. – 2002. – № 13–14. – С. 57–59.

РОЗДІЛ VII.

ПРАЦІ ВИКЛАДАЧІВ КДПУ ПРО УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО

1872. 37

В 53 Вєтохіна В. О. Історіографічна версія еволюції політичних взаємовідносин Петра I та І. Мазепи / В. О. Вєтохіна // Вісник Міжнародного дослідницького центру: «Людина, мова, культура, пізнання»: щоквартальний науковий журнал / уклад. : **О. М. Холод**. – Київ, 2007. – Т. 11 (1). – С. 202–208.

1873. 94(100)(082)

Д 70 Вєтохіна В. О. Політична трансформація українсько-російських відносин на початку XVIII ст.: (історіографічний аспект) / В. О. Вєтохіна // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2007. – Вип. 5. – С. 111–120.

1874. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Виховний потенціал українського козацького фольклору / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 27, ч. 1. – С. 90–113.

1875. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Волелюбний дух козацького фольклору : до проблеми вивчення / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов**, **Л. В. Кондрашова**, **С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 429–439.

1876. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Козацький фольклор у поетичній творчості Тараса Шевченка / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **Г. Ф. Семенюк** (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 24, ч. 2. – С. 122–153.

1877. Гончаренко О. Козацькі пісні про дух протесту та свободи українського народу / О. Гончаренко // Мандрівець. – 2003. – № 2. – С. 46–52.

1878. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Одухотворення протесту та свободи у козацьких піснях / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2003. – Вип. 16. – С. 76–90.

1879. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Про духовність козацтва в легендах і переказах Наддніпрянщини / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 18, ч. 1. – С. 125–141.

1880. 821.09(082)

В 53 Гончаренко О. Проблема героїзації та нівелювання козацьких ватажків в українському фольклорі / О. Гончаренко // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – 2010. – Вип. 2. – С. 54–63.

1881. 801.81.161.2(082)

Л 64 Гончаренко О. Специфіка відображення козаччини в усних народних оповіданнях Наддніпрянщини / О. Гончаренко // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк**, **А. В. Козлов**, **Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 2. – С. 118–128.

1882. 821.09(082)

Л 64 Гончаренко О. Співвідношення історичної і художньої правди в козацькому пісенному фольклорі / О. Гончаренко // Літератури світу: поетика,

ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик, О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 3. – С. 259–269.

1883. 801.81.161.2(082)

Л 64 Задорожна Л. Характерологія козацької старшини в козацьких літописах / Л. Задорожна // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник, О. А. Галич** [та ін.] – Київ, 2003. – Вип. 16. – С. 262–277.

1884. 371(082)

Т 33 Каневська О. Б. Виховання особистості на засадах морально-християнських цінностей у козацькій педагогічній системі / О. Б. Каневська // Теоретичні питання освіти та виховання : зб. наук. праць. – Суми, 1999. – Вип. 6. – С. 86–89.

1885. 801.81.161.2(082)

Л 64 Ковпик С. Концепція духовності козацького ватажка у творчості П. Куліша / С. Ковпик // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **М. Х. Гуменний, Л. В. Кондрашова.** – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 144–153.

1886. 821.161.2.09(082)

Ф 79 Кожухар О. І. Роль козацтва в зародженні національної свідомості українського народу / О. І. Кожухар, **В. І. Кожухар** // Формування і діяльність творчої особистості : матеріали Міжнародної наукової конференції 28 квітня 1998 р. в м. Кривому Розі. Секція 1. Філологія. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 23–28.

1887. 801.81.161.2(082)

Л 64 Козлов А. В. Духовні суперечності, конфлікти й парадокси «історичної драми» В. Вакуленка «Полтавська фортеця» / А. В. Козлов // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **Г. Ф. Семенюк, А. В. Козлов, Л. В. Бублейник** [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 33, ч. 1. – С. 40–51.

1888. Комаров В. О. Від вибору цілей до перевірки результатів. Методика вивчення теми «Визвольна війна 1648–1650 рр. / В. О. Комаров // Рідна школа. – 1994. – № 1–2. – С. 59–60.

1889. 373.3(07)

В 43 Мартянова Г. М. Безсмертний рід козацький: (свято прийому молодших школярів у козачата) / Г. М. Мартянова // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник / упоряд. та заг. ред. **О. О. Любар, Д. Т. Федоренко.** – Київ, 1999. – Вип. 4. – С. 101–107.

1890. 801.81.161.2(082)

Л 64 Мельник Н. Концепція людини у романі П. Загребельного «Я, Богдан» / Н. Мельник // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов, Л. В. Кондрашова, С. О. Караман** [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 14. – С. 480–486.

1891. 821.09(082)

Л 64 Мельник Н. Г. Народні пісні військової тематики крізь призму категорії трагічного та героїчного : [козацькі пісні] / Н. Г. Мельник // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Ковпик** (голов. ред.), Н. Г. Мельник, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 8. – С. 172–187.

1892. 821.09(082)

Л 64 Мельник Н. Г. Репрезентація рис національного характеру в українських народних переказах про запорозьких козаків / Н. Г. Мельник // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (голов. ред.), **С. І. Ковпик, О. А. Галич** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 4. – С. 194–202.

1893. 94(100)(082)

Д 70 Москаленко В. Г. Інститут виборів в козацькій республіці (XVI–XVII ст.): історико-правовий аспект / В. Г. Москаленко // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії та правознавства : зб. наук. праць / за ред. **О. І. Кожухаря.** – Кривий Ріг, 2006. – Вип. 4. – С. 122–144.

1894. 94(100)(092)

Д 70 Москаленко В. Г. Меценатська діяльність Івана Мазепи / В. Г. Москаленко, **О. Д. Пустомітенко** // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2010. – Вип. 8. – С. 65–76.

1895. 94(477)(082)

У 45 Москаленко В. Г. Правові аспекти реалізації «Березневих статей» 1654 р. / В. Г. Москаленко // Україна і Росія: досвід історичних зв'язків та перспективи співробітництва : зб. наук. праць / за ред. **О. І. Кожухаря** та **В. О. Вєтохіної**. – Кривий Ріг, 2004. – С. 4–9.

1896. 801.81.161.2(082)

Л 64 Панчук Л. Духовна картина світу в романі «Я, Богдан» Павла Загребельного / Л. Панчук // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць / редкол. : **А. В. Козлов** (відп. ред.), **Л. В. Бублейник**, **О. А. Галич** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 21, ч. 1. – С. 268–272.

1897. Печеніна Н. Повсякденне життя запорожців в спогадах Микити Коржа / Н. Печеніна, **В. Старушенко** // Історія в школі. – 2013. – № 2. – С. 3–5.

1898. 378(082)

П 24 Потапенко О. Роль освіти у становленні та розвитку українського козацтва / О. Потапенко // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2016. – Вип. 3(49). – С. 342–350.

1899. 821.161.2-3.09(075.8)

С 21 Сафонов Ю. М. Історизм повісті А. Кашенка «Під Корсунем» / Ю. М. Сафонов // Українська словесність. Українська повість кінця ХІХ – початку ХХ століття : навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Кривий Ріг, 2009. – С. 210–230.

1900. 821.161.2-3.09(075.8)

С 21 Сафонов Ю. М. Історична основа повісті А. Кашенка «Зруйноване гніздо» / Ю. М. Сафонов // Українська словесність. Українська повість кінця

XIX – початку XX століття : навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Кривий Ріг, 2009. – С. 429–440.

1901. 13(082)

А 43 Федоренко Д. Т. Козацька педагогіка про тіловиховання молоді / Д. Т. Федоренко // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. доповідей та реферативних викладів повідомлень II Всеукраїнської конференції у Кривому Розі. – Київ ; Кривий Ріг, 1997. – С. 374–376.

1902. Федоренко Д. Т. Козацька педагогіка просить до шкіл Кривбасу / Д. Т. Федоренко // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 25. – С. 9–11.

1903. 373.31(082)

П 78 Федоренко Д. Т. Козацькі виховні жаринки / Д. Т. Федоренко, **О. Б. Федоренко** // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ / редкол. : **В. К. Буряк, Л. А. Кондрашова, С. В. Пікельна** [та ін.]. – Кривий Ріг, 2005. – Вип. 3. – С. 131–138.

1904. 94(477).04

Ф 33 Федоренко Д. Т. Кошовий лицарів чубатих. Іван Дмитрович Сірко в українській етнопедагогіці, фольклорі та етнології : навч. посібник / Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 1999. – 144 с.

1905. 37.013:39(477)(075.8)

Ф 33 Федоренко Д. Т. Мудрість козацької доби: розробка нетрадиційних уроків і навчально-виховних заходів на засадах української етнопедагогіки : посібник / Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 1999. – 143 с.

1906. 373.31(082)

П 78 Федоренко Д. Т. Освячення дитини. Козацька педагогіка про наймолодших / Д. Т. Федоренко, **О. Б. Федоренко** // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ. – Кривий Ріг, 2003. – Вип. 2. – С. 180–189.

1907. Хохол О. В. Внесок українських козаків у військові формування російської армії / О. В. Хохол // Історія в школі. – 2004. – № 7–8. – С. 15–20.

1908. 321.01(477)(082)

У 45 Хохол О. В. Іррегулярні козацькі війська у XVIII – на початку XIX ст. / О. В. Хохол // Україна і світ : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2005. – С. 194–198.

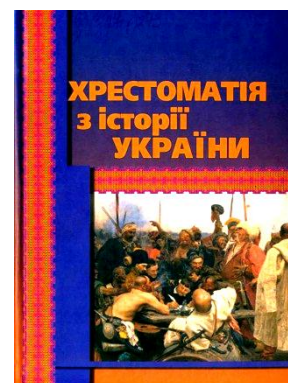
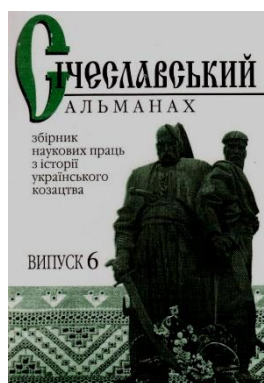
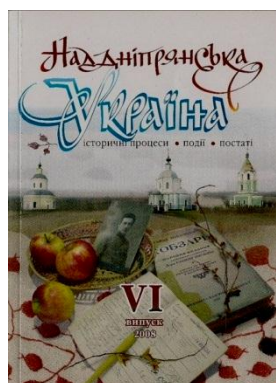
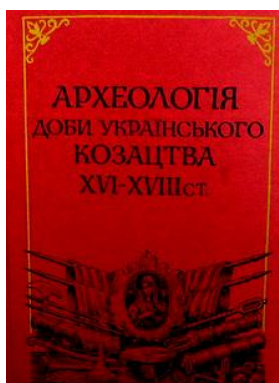
1909. 378(477.63)(082)

Р 64 Шляхтич Р. П. Українське козацтво та історична пам'ять / Р. П. Шляхтич, **К. Р. Шляхтич** // Розвиток промисловості та суспільства : матеріали міжнародної науково-технічної конференції. – 2016. – Т. 2. – С. 97–99.

РОЗДІЛ VIII.

УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО : ЛІТЕРАТУРНІ ПАМ'ЯТКИ ТА ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1910. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Абросимова С. В. Документи з історії українського козацтва в збірці Дніпропетровського історичного музею / С. В. Абросимова, **Ю. А. Мицик** // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко**. – Запоріжжя, 1998. – Вип. 3. – С. 7–29.

1911. 94(477).04(082)

С 41 Абросимова С. В. Козацька генеалогія в творчій спадщині Д. І. Яворницького: (джерелознавчий аспект) / С. В. Абросимова // Січеславський альманах : зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 6–20.

1912. Александров П. Швейцарська преса про ліквідацію нової Січі / П. Александров // Пам'ять століть. – 2001. – № 5. – С. 90–93.

1913. 39(477)(075.8)

К 82 Анонім. Щоденник комісії, або Експедиції проти Війська Запорозького [Текст] / Анонім // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / В. С. Крисаченко. – Київ, 1996. – Кн. 1. – С. 156–161.

1914. 908(477.63)

Н 12 Аполлінер Г. Відповідь запорозьких козаків царгородському султанові [Текст] / Г. Аполлінер ; [пер. з фр.] С. Гординський // На землі,

на рідній : антологія / упоряд. **Г. Гусейнов**. – Кривий Ріг, 2000. – Кн. 3 :
Легенди Криворіжжя. – С. 39.

1915. Артамонов В. Осада Полтавы в 1709 году: (по шведским источникам)
/ В. Артамонов // Вопросы истории. – 2004. – № 11. – С. 112–122.

1916. 94(477.64)“17/...”

А 87 Архів Коша Нової Запорозької Січі. Опис справ 1713–1776
/ упоряд. **Л. З. Гісцова, Л. Я. Демченко**. – 2-е вид., доп. і випр. – Київ :
Наукова думка, 1994. – 231 с.

1917. 37(477)(09)(075.8)

І-90 Балюз Ж. Опис перебування в Батурині : [освіта і виховання
українців за описами іноземних мандрівників] / Ж. Балюз // Історія української
школи і педагогіки : хрестоматія / упоряд. **О. О. Любар** ; [за ред.]
В. Г. Кременя. – Київ, 2003. – С. 150–151. – (Вища освіта ХХІ ст.).

1918. 94(100)(082)

Г 94 Баранова Ю. Богдан Хмельницький та «Березневі статті»
1654 року: документознавчий аспект / Ю. Баранова // Гуманістичні цінності
світових цивілізацій і проблеми сучасного світу : зб. студ. наук. праць
/ редкол. : **О. І. Кожухар, В. О. Вєтохіна, Т. Ф. Мак** [та ін.]. – Кривий Ріг,
2006. – Вип. 3. – С. 113–115.

1919. Батюк В. С. Українська державність напередодні та в роки визвольної
війни 1648–1654 рр. у працях дослідників із західної діаспори / В. С. Батюк
// Український історичний журнал. – 1993. – № 1. – С. 50–56.

1920. Бєляков Г. Ф. Польська історична література про українське козацтво
/ Г. Ф. Бєляков, **О. Г. Бєляков** // Український історичний журнал. – 1991. –
№ 5. – С. 73–78.

1921. Бібліографія видань присвячених Б. Хмельницькому // Київська
старовина. – 1995. – № 6. – С. 113–114.

1922. 94(477).05

I-90 Бовгиря А. М. Козацьке історіописання / А. М. Бовгиря // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 249–302.

1923. 94(477)

Б 81 Боплан Г. Л. Опис України; Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький / Г. Л. Боплан, **П. Мериме**; [пер. з фр., та передм.] Я. І. Кравця. – Львів : Каменяр, 1990. – 301 с.

1924. 39(477)

Б 84 Боряк О. О. Антіохієць Павло Алеппський про Україну XVII століття / О. О. Боряк // Україна : етнокультурна мозаїка. – Київ, 2006. – С. 209.

1925. 39(477)

Б 84 Боряк О. О. Описувач «Дикого поля, або України» Гійом Левассер де Боплан / О. О. Боряк // Україна : етнокультурна мозаїка. – Київ, 2006. – С. 206–208.

1926. Самійло Величко – перший історик козащини // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 19–21.

1927. 821.161.2

В 27 Величковський І. Листи Лазаря Барановича до гетьмана / І. Величковський // Повне зібрання творів. Дзигар цілий і напівдзигарик / перекл., вст. ст. та приміт. **В. О. Шевчука**. – Київ, 2004. – С. 156–158. – (Серія «Скарбниця»).

1928. 37

В 53 Ветохіна В. О. Історіографічна версія еволюції політичних взаємовідносин Петра I та І. Мазепи / В. О. Ветохіна // Вісник Міжнародного дослідницького центру: «Людина, мова, культура, пізнання»: щоквартальний науковий журнал / уклад. : **О. М. Холод**. – Київ, 2007. – Т. 11 (1). – С. 202–208.

1929. 94(100)(082)

Д 70 Ветохіна В. О. Політична трансформація українсько-російських відносин на початку XVIII ст.: (історіографічний аспект) / В. О. Ветохіна // Дослідження і розвідки з всесвітньої історії і правознавства : зб. наук. праць / голов. ред. **О. І. Кожухар**. – Кривий Ріг, 2007. – Вип. 5. – С. 111–120.

1930. Викторов Ю. Г. Переяславская рада 1654 г. в освещении идеологов украинского национального движения XIX – начала XX века / Ю. Г. Викторов // Вестник МУ. Серия 8. История. – 2009. – № 1. – С. 50–63.

1931. 94(477)(082)

Н 17 Виноградов Г. М. Хозарська теорія походження козацтва в українському літописанні другої половини XVII – середини XVIII ст. / Г. М. Виноградов // Наддніпряньська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, А. Г. Болебрух, О. М. Бут** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 80–89.

1932. Віміна А. Реляція про походження та звичаї козаків / А. Віміна ; [пер. з італ.] К. Константиненко // Київська старовина. – 1999. – № 5. – С. 64-69.

1933. Відомості про дослідників історії козацтва // Історія України. – 2009. – № 46–47. – С. 4–6.

1934. Відомості про основні джерела з історії козацтва // Історія України. – 2009. – № 46–47. – С. 3–4.

1935. 821.161.1

Г 54 Глинка Ф. Н. Зиновий Богдан Хмельницкий, или Освобождённая Малороссия / Ф. Н. Глинка // Письма к другу / сост., вступ. ст. и коммент. В. П. Зверева. – Москва, 1990. – С. 154–332. – (Из литературного наследия).

1936. Гончар О. Т. Микола Костомаров у пошуках історичного портрета Івана Мазепи (за епістолярними джерелами) / О. Т. Гончар // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 190–198.

1937. 39(477)(075.8)

І-90 Горенко Л. І. Джерельна та історіографічна база дослідження доби козащини / Л. І. Горенко // Історія українознавства : навч. посібник

/ **П. П. Кононенко, Я. К. Токар, О. Г. Бажан** [та ін.]; [за ред.]
П. П. Кононенка. – Київ, 2011. – С. 69–88.

1938. 94(477)

У 45 Горобець В. Немає пророка у своїй Вітчизні. А в чужій? (Історія української Руїни інтерпретації російської дослідниці) / В. Горобець // Український гуманітарний огляд / голов. ред. **Н. Яковенко, В. Верстюк**. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 46–65. – Рец. на кн. : **Тетяна Яковлева**. Гетьманщина в другій половині 50-х років XVII століття. Причини і початок Руїни. – Київ : Основи, 1998.

1939. Гуляй А. Документи з історії українсько-російських відносин другої половини XVII ст. / А. Гуляй // Київська старовина. – 1999. – № 3. – С. 146–155.

1940. Дітькова С. Ю. Тема українського козацтва у французькій літературі XIX–XX століть / С. Ю. Дітькова // Історія в середніх і вищих навчальних закладах. – 2005. – № 8. – С. 26–32.

1941. Дітькова С. Ю. Тема українського козацтва у французькій літературі XVII століття / С. Ю. Дітькова // Історія в середніх і вищих навчальних закладах. – 2005. – № 3. – С. 51–55.

1942. 930.85(477)

Д 72 Драгоманов М. П. Про українських козаків, татар та турків / М. П. Драгоманов // Вибране ...мій задум зложити очерк історії цивілізації на Україні / [упоряд. та авт. іст.-біогр. нарису] **Р. С. Міщук**. – Київ, 1991. – С. 175–203. – (Пам'ятки історичної думки України).

1943. 94(477)(082)

Н 17 Журба А. С. Питання історії козацтва в українській історіографії II половини XVIII ст. / А. С. Журба // Наддніпрянській історико-краєзнавчий збірник : матеріали Першої міжрегіональної історико-краєзнавчої конференції (8–9 жовтня 1998 р., м. Дніпропетровськ) / редкол. : **А. Г. Болебрух, Г. К. Швидько, В. М. Бекетова** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 75–78.

1944. Заруба В. М. Боротьба українського народу з турецько-татарською агресією в останній чверті XVII ст.: історіографія проблеми / В. М. Заруба // Грані. – 2003. – № 6. – С. 31–34.

1945. 94(477).05

З-41 Збірник козацьких літописів : Густинський, Самійла Величка, Грабянки / упоряд. **В. Крекотень, В. Шевчук, Р. Іванченко.** – Київ : Дніпро, 2006. – 976 с.

1946. Ивонина П. Запорожские казаки во французской прессе / П. Ивонина // Козацтво. – 1994. – № 1. – С. 19–21.

1947. Іванко А. Б. Культурницька політика І. Мазепи в українській історіографії / А. Б. Іванко // Історія України. – 2003. – № 37 (жовтень).

1948. Іванко А. Б. Опальний історик українського козацтва (В. О. Голубуцький) / А. Б. Іванко // Історія та правознавство. – 2011. – № 24. – С. 17–19.

1949. Іваннікова Л. Архівні документи та фольклор про руйнування Запорозької Січі в історичних працях **Я. П. Новицького** / Л. Іваннікова // Розбудова держави. – 1995. – № 1. – С. 36–39.

1950. 94(477)

П 27 Ілько В. І. П. Крип'якевич про українсько-російські переговори в Переяславі : [7–13 січня 1654 р.] / В. Ілько, **М. Олашин** // Переяславська земля і світ людини. – Київ ; Переяслав-Хмельницький, 1998. – С. 105–107.

1951. 001(082)

М 34 Каєнко О. Ю. Історіографічний огляд наукової літератури та джерел щодо традицій козаків-запорожців / О. Ю. Каєнко // Матеріали Криворізької сесії I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Придніпровські соціально-гуманітарні читання» (24 листопада 2012 р.) : у 5 ч. – 2012. – Ч 2. – С. 72–79.

1952. Ковалевська О. О. Гетьман Іван Мазепа та його доба на сторінках навчально-методичних видань України (1991–2007 рр.) / О. О. Ковалевська // Історія в школах України. – 2008. – № 3. – С. 3–8.

1953. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Ковальський М. П. Археографічні публікації з питань історії Запорозького козацтва XVI–XVII ст. / М. П. Ковальський // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко**. – Запоріжжя, 1996. – Вип. 2. – С. 12–18.

1954. 94(477)

Х 91 Козацтво у суспільно-політичному житті України : [історичні документи з історії Запорізького козацтва] // Хрестоматія з історії України / упоряд. **О. М. Уривалкін**. – Київ, 2007. – С. 148–169.

1955. Колодницький С. Битва гетьмана Петра Дорошенка під Підгайцями 1667 року: передумови, хід та наслідки (історіографічний аспект) / С. Колодницький // Військово-історичний альманах. – 2011. – № 2. – С. 16–44.

1956. Константиненко К. «Реляція про походження та звичаї козаків Альберто Віміні: історія, уява, реальність» / К. Константиненко // Київська старовина. – 1999. – № 5. – С. 50–64.

1957. Копилова С. В. Особливості козацької ментальності за матеріалами описів іноземців / С. В. Копилова // Грані. – 2010. – № 5. – С. 87–92.

1958. 94(477).05

К 72 Костомаров Н. И. Богдан Хмельницький. Материалы исследования / Н. И. Костомаров. – Москва : Чарли, 1994. – 768 с.

1959. 94(477).04(082)

С 41 Кривошея В. В. Монастирські синодики як джерело до історії Запорозького козацтва / В. В. Кривошея // Січеславський альманах : зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 47–58.

1960. Кривошея І. І. «Сказки» козацької неурядової старшини гетьманщини як історичне джерело / І. І. Кривошея // Український історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 218–224.

1961. Крот В. Козацька революція в російській рецепції очима українця / В. Крот // Історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 112–117.

1962. Крупницький Б. Богдан Хмельницький в світлі української історіографії / Б. Крупницький // Київська старовина. – 1995. – № 6. – С. 31–35.

1963. Кульчицький О. Б. Українці в літописах османської імперії / О. Б. Кульчицький // Історія та правознавство. – 2017. – № 13–14. – С. 16–18.

1964. 930.1(477)(082)

I–90 Куций І. П. Рецепція козацтва в українській історіографії Галичини XIX ст. / І. П. Куций // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Розвідки з теорії та методології досліджень : міжвузівський зб. наук. праць / редкол. : **А. Г. Болебрух** (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 229–236.

1965. Леп'явко С. А. Вітчизняна дореволюційна історична література про селянсько-козацьке повстання 1594–1596 рр. на Україні / С. А. Леп'явко // Український історичний журнал. – 1987. – № 6. – С. 15–21.

1966. 94(477)(082)

A 43 Літвиненко Є. Гетьманат Івана Виговського на шпальтах німецькомовної друкованої хроніки «Theatrum Europaeum» / Є. Літвиненко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Посохов** (голов. ред.), **К. Ю. Бардола**, **Ю. П. Волосник** [та ін.]. – Харків, 2010. – Вип. 13. – С. 181–187.

1967. 94(477).04

Л 64 Літопис Гадяцького полковника Григорія Грабянки / [пер. із староукр.] Р. Г. Іванченка. – Київ : Знання України, 1992. – 192 с.

1968. 94(477).04(082)

С 41 Луняк Є. М. Українське козацтво в історичних дослідженнях у Франції / Є. М. Луняк // Січеславський альманах : зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. **Г. К. Швидько**. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 65–74.

1969. 930.1(477)(082)

I–90 Масляк В. І. Національно-визвольна війна українського народу в історіографічних дослідженнях Г. Карпова / В. І. Масляк // Історіографічні

та джерелознавчі проблеми історії України. Міжпредметний простір історії ідей у вітчизняній науці : міжвузівський зб. наук. праць / редкол. : **А. Г. Болебрух, В. В. Підгаєцький, І. І. Колесник** [та ін.] – Дніпропетровськ, 2004. – С. 65–73.

1970. Матях В. М. Гетьман в еміграції Пилип Орлик: історико-історіографічний портрет політика / В. М. Матях // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 116–131.

1971. 94(477).05

I-90 Матях В. М. Козакознавчі студії в українській історіографії / В. М. Матях // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 495–540.

1972. Матях В. Українсько-російські відносини другої половини XVII–XVIII ст.: (стан дослідження проблеми у вітчизняній історіографії) / В. Матях // Український історичний журнал. – 2004. – № 1. – С. 81–90.

1973. 94(477).04(092)

M 36 Мацьків Т. Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах 1687–1709 / Т. Мацьків. – Мюнхен, 1988. – 286 с.

1974. Мацьків Т. Зборівський договір (1649 р.) у тогочасних західноєвропейських джерелах / Т. Мацьків // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 36–42.

1975. Мельник Л. Г. Гетьманщина в історико-публіцистичних творах Григорія Полетики / Л. Г. Мельник // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 132–143.

1976. Мельник Л. Г. До історії Берестецької битви: (огляд джерел) / Л. Г. Мельник // Український історичний журнал. – 1995. – № 5. – С. 37–47.

1977. Мельник Л. Г. Переяславсько-Московська угода 1654 р. в оцінках М. Грушевського / Л. Г. Мельник // Історія України. – 1999. – № 33 (вересень).

1978. Мицик Ю. А. Батозька битва очима автора «Віршованої хроніки» / Ю. А. Мицик // Пам'ять століть. – 2002. – № 2. – С. 37–49.

1979. Мицик Ю. А. Берестейська битва 1651 року очима її сучасників / Ю. А. Мицик // Пам'ять століть. – 2001. – № 2. – С. 28–70.

1980. Мицик Ю. А. Визвольна війна очима полонених повстанців: (період гетьманства Б. Хмельницького) / Ю. А. Мицик // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 15–35.

1981. Мицик Ю. А. Джерела з історії українського козацтва / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2002. – № 3. – С. 15–18.

1982. Мицик Ю. А. Джерельна база Переяславської ради 1654 року / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2010. – № 3. – С. 32–38.

1983. Мицик Ю. А. З досліджень історії Переяславської ради 1654 р. / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 93–110 ; 2004. – № 1. – С. 72–81.

1984. Мицик Ю. А. Козацька держава очима поляка / Ю. А. Мицик // Київська старовина. – 1993. – № 4. – С. 2–11.

1985. 94(477)(082)

Ф 42 Мицик Ю. А. Матеріали сеймів і сеймиків Речі Посполитої як джерело до історії визвольної війни українського народу 1648–1654 рр. / Ю. А. Мицик // Феодалізм на Україні : зб. наук. праць. – Київ, 1990. – С. 142–151.

1986. Мицик Ю. А. Найдавніший опис козацької ради на Січі / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2008. – № 2. – С. 42–46.

1987. Мицик Ю. А. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. у першоджерелах / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 103–105.

1988. Мицик Ю. А. Національно-визвольна війна українського народу 1648–1658 рр.: стан та проблеми дослідження / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 1999. – № 1. – С. 15–19.

1989. Мицик Ю. А. Невідомі листи керівників Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 134–147.

1990. Мицик Ю. А. Перша згадка про українських козаків у писемних джерелах / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2008. – № 1. – С. 47–48.

1991. Мицик Ю. А. Перший український історико-політичний трактат. Пересторога України / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 1991. – № 5. – С. 129–138.

1992. 94(477).05

I-90 Мицик Ю. А. Писемні джерела з історії українського козацтва : [Документальні джерела. Розпорядча документація; Матеріали поточного діловодства; Джерела статистичного характеру; Законодавчі акти, матеріали судово-адміністративних установ; Матеріали станово-представницьких органів; Матеріали дипломатичного характеру; Епістолярні джерела; Наративні джерела. Літературно-публіцистичні твори] / Ю. А. Мицик // Історія українського козацтва : нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій**. – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 541–588.

1993. Мицик Ю. А. Про деякі «білі плями» історії України козацької доби та кроки на шляху їх подолання / Ю. А. Мицик // Історія в школах України. – 2002. – № 6. – С. 23–26 ; 2003. – № 1. – С. 38–41.

1994. Мицик Ю. А. Італійська брошура 1633 р. про участь запорожців у Смоленській війні (1632–1634 рр.) / Ю. А. Мицик, **Н. Я. Пухальська** // Український історичний журнал. – 2010. – № 3. – С. 213–219.

1995. 94(477).04

M 70 Мицик Ю. А. Літописання : [козацтво] / Ю. А. Мицик, **С. М. Плохій, І. С. Стороженко** // Як козаки воювали: історичні розповіді про запорізьке козацтво. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 247–250.

1996. Мірошніченко В. Запорозьке козацтво в англomовній періодиці та історіографії / В. Мірошніченко // Київська старовина. – 1992. – № 3. – С. 78–81.

1997. 39(477)(075.8)

K 82 Мюллер Й.-Й. Історична дисертація про козаків [Текст] / Й.-Й. Мюллер // Українознавство. У 2 кн. : хрестоматія-посібник / В. С. Крисаченко. – Київ, 1996. – Кн. 1. – С. 173–183.

1998. 94(477).04

Н 23 Наливайко Д. С. Козацька християнська республіка. Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках / Д. С. Наливайко. – Київ : Дніпро, 1992. – 495 с.

1999. 94(477).05

І-90 Наливайко Д. С. Українське козацтво та західноєвропейський світ / Д. С. Наливайко // Історія українського козацтва: нариси. В 2 т. / відп. ред. **В. А. Смолій.** – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 215–248.

2000. 94(477).04

Н 30 Народна пам'ять про козацтво / Я. П. Новицький, А. Л. Сокульський, В. І. Шевченко. – Запоріжжя : Інтербук, Запорізький центр, 1991. – 160 с.

2001. Нововиявлені документи з історії Національно-визвольної війни середини XVII ст. // Український історичний журнал. – 1998. – № 6. – С. 105–117.

2002. Пінчук Ю. А. Питання національного самоусвідомлення у студії **М. Костомарова** «Гетманство Бруховецького» / Ю. А. Пінчук // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 179–189.

2003. Пінчук Ю. А. Постать Богдана Хмельницького в публіцистиці **М. Костомарова:** з історіографічної спадщини / Ю. А. Пінчук // Український історичний журнал. – 1994. – № 5. – С. 139–144.

2004. 913.1(477)(082)

П 78 Пінчук Ю. А. Про деякі питання козацтва в історії України / Ю. А. Пінчук // Проблеми історичної географії України : зб. наук. праць. – Київ : Наукова думка, 1991. – С. 140–147.

2005. 94(477)(082)

У–45 Полторак В. М. Документи з Архіву Коша Нової Запорозької Січі про відносини запорозького та донського козацтва (1734–1775 рр.) / В. М. Полторак // Україна і Росія: досвід історичних зв'язків та перспективи співробітництва : зб. наук. праць / за ред. **О. І. Кожухаря** та **В. О. Встохіної.** – Кривий Ріг, 2004. – С. 405–413.

2006. 94(477)(082)

Г 47 Пономаренко О. В. Українська національна ідея козаччини: (історіографічний аспект) / О. В. Пономаренко // Гілея. Науковий вісник : зб. наук. праць / голов. ред. **В. М. Вашкевич**. – Київ. – 2010. – Вип. 31. – С. 147–163.

2007. 821.161.2.09(059)

Р 49 Радько П. Історіографічні традиції «Переяславської легенди» та історичні реалії державотворення / П. Радько // Рідний край : науковий публіцистичний художньо-літературний альманах / голов. ред. **В. Пащенко**. – Полтава, 2004. – № 1 (10). – С. 141–151.

2008. Ражбаева М. В. «История Руссов»: идеология казачества и его место в истории Украины и России / М. В. Ражбаева, **В. Семенов** // Общественные науки и современность. – 1998. – № 3. – С. 188–192.

2009. Ромащенко Л. Доба Руїни : погляд істориків та письменників / Л. Ромащенко // Київська старовина. – 2002. – № 4. – С. 57–66.

2010. 94(477)

У 45 Рудецький П. Рецензія / П. Рудецький // Український гуманітарний огляд / голов. ред. **Н. Яковенко, В. Верстюк**. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 46–65. – Рец. на кн. : Документи російських архівів з історії України. Том 1 : Документи до історії запорозького козацтва. 1613–1620 рр. / упоряд. **Л. Войтович, Л. Заборовський, Я. Ісаєвич** [та ін.]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 1998.

2011. Сапожніков І. Олександр Рябінін-Скляревський як історик українського козацтва / І. Сапожніков // Київська старовина. – 2002. – № 3. – С. 125–131.

2012. Сас П. М. Історик українського козацтва **О. Рігельман**: портрети істориків минулого / П. М. Сас // Український історичний журнал. – 1991. – № 5. – С. 96–108.

2013. 930.1(477)(082)

I-90 Сінкевич Є. Г. Дослідження українського козацтва у польській історіографії кінця ХІХ – першій половині ХХ ст. / Є. Г. Сінкевич // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Розвідки з теорії та методології досліджень : міжвузівський зб. наук. праць / редкол. : **А. Г. Болебрух** (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 236–242.

2014. Січинський В. Чужинці про Україну / В. Січинський // Український історичний журнал. – 1991. – № 3. – С. 138–146 ; № 6. – С. 130–140.

2015. Смолій В. А. Феномен українського козацтва в загальноісторичному контексті / В. А. Смолій // Український історичний журнал. – 1991. – № 5. – С. 61–72.

2016. Соколов В. Книжкові зібрання козацької старшини наприкінці ХVІІ–ХVІІІ ст. / В. Соколов // Вісник книжкової палати. – 2014. – № 1. – С. 22–27.

2017. Сокульський А. Л. Індоевропейські паралелі українського козацтва / А. Л. Сокульський // Історія України. – 2007. – № 41. – С. 5–11.

2018. 930.1(477)(082)

I-90 Стороженко І. С. Великий кордон та українське козацтво: до питання генези тюркських традицій / І. С. Стороженко // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Міжпредметний простір історії ідей у вітчизняній науці : міжвузівський зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2009. – С. 73–87.

2019. Стороженко І. С. Еволюція етнічного складу українського козацтва кінця ХV – середини ХVІІ ст. : [історіографічний аспект] / І. С. Стороженко // Київська старовина. – 2005. – № 4. – С. 3–18 ; № 5. – С. 47–66.

2020. Стороженко І. С. Жовтоводська битва 1648 р. у світлі гіпотез та археологічних досліджень / І. С. Стороженко // Військово-історичний альманах. – 2011. – № 2. – С. 4–16.

2021. 908(477.63)

Н 12 Стороженко І. С. Жовтоводська битва 1648 року у світлі нових досліджень / І. С. Стороженко // На землі, на рідній : антологія / упоряд. **Г. Гусейнов**. – Кривий Ріг, 2007. – Кн. 4 : Біля витоків : літературні та документальні твори з історії гірничого краю. – С. 25–33.

2022. 908(477)(082)

В 53 Стороженко І. С. Запорозька Січ у світлі нових досліджень / І. С. Стороженко // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2002. – Вип. 10. – С. 13–19.

2023. Стороженко І. С. Історико-системний метод дослідження Запорізької Січі кінця XVI – середини XVII ст. / І. С. Стороженко // Київська старовина. – 2007. – № 4. – С. 3–24.

2024. 908(477)(082)

В 53 Стороженко І. С. Стан дослідження організаційної структури Запорозької Січі кінця XVI – середини XVII ст. / І. С. Стороженко // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал № 6 / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2007. – Вип. 14. – С. 118–128.

2025. 94(477)(082)

П 75 Стороженко І. С. Теоретико-методологічні проблеми дослідження історії Запорозької Січі / І. С. Стороженко // Придніпров'я : історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. праць / редкол. : **С. І. Світленко, С. Й. Бобилєва, А. Г. Болебрух** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 9. – С. 17–25.

2026. 94(477)(082)

Н 17 Стороженко І. С. Теорія етногенезу Лева Гумільова як методологічний інструмент для дослідження етнічної історії українського козацтва / І. С. Стороженко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. праць. – 2012. – Вип. 10. – С. 3–14.

2027. 94(477)(082)

П 75 Стороженко С. І. Теоретико-методологічні проблеми дослідження історії Запорозької Січі / С. І. Стороженко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 9. – С. 17–26.

2028. Телегін Д. Я. Обстеження Січей низового Дніпра в 1990 р. / Д. Я. Телегін // Український історичний журнал. – 1992. – № 7–8. – С. 136–139.

2029. Тої слави козацької повік не забудем: (історія українського козацтва) // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 9. – С. 13–19.

2030. Тригуб В. Знайдено не розпаковані архіви Мазепи! / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 2–3. – С. 9.

2031. Тригуб В. Хроніка розшуків булави Запорозького козацтва / В. Тригуб // Музеї України. – 2007. – № 2–3. – С. 18–19.

2032. Трінчук Я. Від Хотина до Богдана: (розвідки авторів «Хотинська війна» XVII ст.) / Я. Трінчук, **В. Мороз, Т. Наконечний** // Дзвін. – 2012. – № 3. – С. 118–130.

2033. 94(477)

Х 91 Україна за часів Гетьманщини (XVII–XVIII ст.): (історичні документи з історії Запорізького козацтва) // Хрестоматія з історії України / упоряд. **О. М. Уривалкін.** – Київ, 2007. – С. 214–267.

2034. 94(477)

І-90 Україна у другій половині XVII–XVIII ст.: (документи і матеріали з історії Запорізького козацтва) // Історія України : Документи. Матеріали : посібник / уклад., комент. **В. Ю. Короля.** – Київ, 2001. – С. 141–187.

2035. 94(477)

Х 91 Українська Національна революція (1648–1676 рр.) та формування Козацько-Гетьманської Держави: (історичні документи з історії Запорізького козацтва) // Хрестоматія з історії України / упоряд. **О. М. Уривалкін.** – Київ, 2007. – С. 170–213.

2036. Українське козацтво: сучасний стан та перспективи дослідження проблеми: (матеріали «круглого столу») // Український історичний журнал. – 1990. – № 12. – С. 12–29.

2037. 94(477)

I-90 Українські землі у складі Литви та Польщі. Формування українського козацтва // Історія України. Джерельний літопис / за ред. **В. І. Червінського** та **М. І. Обушного**. – Київ, 2008. – С. 140–183.

2038. 94(477)

М 75 **Усенко І.** Переяславська угода 1654 року та державно-правові інститути козацької України XVII–XVIII ст. в працях українських істориків права / І. Усенко // Молода нація : альманах / голов. ред. **О. Бабкіна**. – Київ, 2003. – № 3 (28). – С. 40–56.

2039. Фігурний Ю. С. Відображення етнодержавонацієтворчої діяльності Петра Конашевича-Сагайдачного в спогадах сучасників, етнічній пам'яті українців та у вітчизняному історичному наративі кінця XVIII – початку XXI століття в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2012. – № 3. – С. 132–140.

2040. Халебський (Алепський) П. 3 подорожніх записок (про козаків) [Текст] / П. Халебський (Алепський) // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 45–52.

2041. 94(477).04

Х 17 **Халебський П.** Україна – земля козаків. Подорожній щоденник [Текст] / П. Халебський ; [упоряд.] **М. Рябий**. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2005. – 281 с.

2042. Цибульський В. І. Деякі проблеми зовнішньополітичної діяльності уряду Б. Хмельницького у зарубіжній історіографії (1945–1999 рр.) / В. І. Цибульський // Український історичний журнал. – 1995. – № 4. – С. 77–86.

2043. 94(477)(082)

В 53 Шаповал Л. І. Оцінка українськими істориками державницької школи Гадяцької угоди 1658 р. / Л. І. Шаповал // Вісник Дніпропетровського університету: Історія та археологія: науковий журнал / редрада: **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2009. – № 1/1. – Вип. 17. – С. 195–200.

2044. Швайба Н. Історіографічні дослідження **Н. Д. Полонської-Василенко** з історії Запорозького козацтва XVIII ст. / Н. Швайба // Історичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 73–81.

2045. 94(477.7)“18/19”(082)

П 32 Швидько Г. К. Документи канцелярії Новоросійської губернії до історії Запорозької Січі напередодні її ліквідації / Г. К. Швидько // Південна Україна XVIII–XIX століття. Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України ЗДУ / голов. ред. **А. В. Бойко**. – Запоріжжя, 1998. – Вип. 3. – С. 30–35.

2046. 94(477).04(082)

С 41 Швидько Г. К. Запорозьке козацтво у творчій спадщині **М. Ф. Комарова** / Г. К. Швидько // Січеславський альманах: зб. наук. праць з історії українського козацтва / голов. ред. Г. К. Швидько. – Дніпропетровськ, 2010. – Вип. 5. – С. 21–41.

2047. 930.2(477.63)(082)

Д 54 Швидько Г. К. Універсали гетьманів як історичне джерело з історії українських міст / Г. К. Швидько // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. – 1997. – Вип. 1. – С. 169–175.

2048. 39(477)(075.8)

К 82 Шевал'є П. Розвідка про землі, звичаї, спосіб правління, походження та релігію козаків [Текст] / П. Шевал'є // Українознавство. У 2 кн.: хрестоматія-посібник / В. С. Крисаченко. – Київ, 1996. – Кн. 1. – С. 162–173.

2049. Шевченко Ф. П. Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах 1687–1709 / Ф. П. Шевченко, **Т. Мацьків** // Український історичний журнал. – 1993. – № 2–3. – С. 115–121.

2050. Шелест В. Думи – козацький епос / В. Шелест // Київська старовина. – 1993. – № 6. – С. 92–99.

2051. 94(477).04

Ш 49 Шерер Ж-Б. Літопис Малоросії, або Історія козаків-запорожців ... / Ж.-Б. Шерер ; [пер. з фр.] В. В. Коптілова. – Київ : Український письменник, 1994. – 311 с.

2052. 908(477.63)

Н 12 Яворницький Д. Запорожжя в залишках старовини [Текст] / Д. Яворницький // На землі, на рідній / упоряд. **Г. Д. Гусейнов**. – Дніпропетровськ, 2011. – Кн. 6... : Несказанно прекрасні краї... : літературні та документальні твори з історії гірничого краю. – С. 17–21.

2053. Ярмошик І. І. Берестецька битва 1651 р. в наукових дослідженнях польських авторів / І. І. Ярмошик // Грані. – 2012. – № 3. – С. 3–6.

2054. Яценко В. Б. Козацька революція 1648–1657 рр. в сучасній російській історіографії / В. Б. Яценко // Історія та правознавство. – 2005. – № 2. – С. 5–7.

2055. 94(477).05(092)(082)

М 13 Chynczewska-Hennel T. Mazepa w polskiej historiografii / Teresa Chynczewska-Hennel // Іван Мазепа та його доба: історія, культура, національна пам'ять : матер. міжнар. наук. конференції (15–17 жовтня 2008 року, Київ–Полтава) / редкол. : **В. Брюховецький, Ю. Мицик, В. Панченко** [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 50–61.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У іменному покажчику наведено прізвища осіб, згаданих у бібліографічних записах. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), упорядник (упоряд.), укладач (уклад.), головний редактор (голов. ред.), редактор (ред.), відповідальний редактор (відп. ред.), історична особа позначена як персоналія (перс.). Без позначки наведено позиції, під якими виступають автори праць).

Bercoff Giovanna Brogi 1466

Chynczewska-Hennel Teresa 2055

Haggman Bertil 828

Абаїмов В. 329

Абрамова Н. 1578

Абросимова С. В. 1910(співавт.), 1911

Авраменко В. О. 1052

Азаренков В. 1227(співавт.)

Акимович Є. О. 1, 65, 312, 313, 330, 504, 515, 527-528, 554, 593, 597, 640, 648, 830, 920, 975, 983, 1023, 1032, 1046, 1053, 1146, 1159

Акичев Ш. 366(співавт.)

Александров П. 425-426, 1912

Александрова А. В. 1764

Алексашкіна Л. 700, 984

Алексеев Ю. М. 715(голов. ред.)

Алексеєнко Л. 1604

Андреева Е. 701

Андрощук І. О. 1605

Андрусишин Г. 1288

Андрусишин І. 1289

Андрущенко В. В. 2(співавт.), 66(співавт.), 1173(співавт.)

Анонім 1913

Антоній 1246

Антонович В. Б. 3, 470(співавт.), 516, 529, 598-599, 649-650, 831, 1033, 1054, 1147

Антоновський М. 720(перс.)

Апанович О. М. 4, 5, 23(співавт.), 167, 259, 314, 321(співавт.), 349(співавт.), 427-428, 442(співавт.), 471, 505, 530-531, 695, 864, 985, 1055-1057, 1160, 1181-1183

Аполлінер Г. 1914

Апостол Д., (перс.) 258, 489-503, 944

Арістархова О. 1290

Аркас М. 6, 315, 331-332, 489, 532, 523, 555, 594, 600, 624, 641, 651, 684, 702, 832, 845, 921, 933, 939, 955, 976, 1006, 1034, 1041, 1047, 1058, 1148

Артамонов В. 1915

Артемова Л. В. 1223
Артюшевский О. 26(уклад.)
Атаманенко А. 759(уклад.)
Ахмед III 239(перс.)
Бабишин С. Д. 1224
Бабкіна О. 396(голов. ред.), 2038(голов. ред.)
Бадаєв Д. В. 260, 986
Бажан О. Г. 53(співавт.), 1937(співавт.)
Байрон Дж. 1299-1300(перс.), 1308(перс.), 1314(перс.), 1334(перс.), 1448(перс.),
1467, 1765, 1768, 1779, 1796-1797
Бак С. 1765(співавт.)
Балацька Г. В. 261
Балушок В. 7, 115, 1184
Балюз Ж. 1917
Барабаш 1070(перс.)
Барабаш Ю. 1291-1292, 1766
Баранник А. 168
Баранова Ю. 1918
Баранович Л. 1927
Бардола К. Ю. 202(ред.), 271(ред.), 1966(ред.)
Барна О. А. 1579
Басенко К. 1468
Баторія Стефан 1126(перс.)
Батюк В. С. 1919
Баханова К. О. 1618-1635(ред.)
Бевзун Ю. 707(співавт.), 1262(співавт.)
Бедринець В. 585
Безвершук Ж. О. 1173(співавт.)
Безручко Н. І. 1847(співавт.)
Бекетова В. М. 986(ред.), 1943(ред.)
Белей Д. І. 1606
Бельдюга О. 1803
Бенціал С. 1293
Бердута М. З. 472(співавт.), 493(співавт.), 508(співавт.), 652(співавт.),
704(співавт.), 839(співавт.), 867(співавт.), 940(співавт.), 956(співавт.),
1018(співавт.), 1059(співавт.), 1149(співавт.)
Бертіль Х. 429
Бец В. А. 1054 (співавт.)
Беляєв В. 1487(упоряд.)
Беляков Г. Ф. 1920(співавт.)
Беляков О. Г. 1920(співавт.)
Бжеський Р. 394
Бирзул О. 1607
Бичко А. К. 865

Біда П. 1804
Біда С. 1804(співавт.)
Білецький Б. 926
Білокінь С. 1294
Білоус Н. 1767
Бобилева С. Й. 2025(ред.)
Бовгиря А. М. 144, 1922
Богданова О. 1608-1612
Богдановська Л. П. 1613
Богун І., **(перс.)** 474, 504-514, 1473, 1531, 1551
Богуцький Ю. П. 1173(співавт.)
Боєчко В. Ф. 67(співавт.), 116
Божко О. М. 1580
Бойко А. В. 468(голов. ред.), 1185, 1215(голов. ред.), 1287(голов. ред.),
1910(голов. ред.), 1953(голов. ред.), 2045(голов. ред.)
Бойко І. 145
Болдирев О. В. 599(упоряд.), 682(упоряд.), 706(упоряд.), 746(упоряд.),
883(упоряд.), 947(упоряд.), 1093(упоряд.)
Болебрух А. Г. 9(ред.), 50(ред.), 172(ред.), 200(ред.), 268(ред.), 328(ред.),
390(ред.), 460(ред.), 986(ред.), 1931(ред.), 1943(ред.), 1964(ред.), 1969(ред.),
2013(ред.), 2025(ред.)
Бондар В. І. 1768
Бондаренко Ю. 1295-1296
Бонь Н. 1297
Боплан Г. Л. 473(співавт.), 1923(співавт.), 1925(перс.)
Борисенко В. Й. 68, 117-118, 169-170, 333, 430, 533, 705, 833, 1021, 1060
Борисова О. М. 1614
Боровський М. 350(голов. ред.)
Борщак І. 706(співавт.), 784(перс.), 866
Боряк О. О. 1861, 1924
Боц В. А. 470(співавт.)
Братко В. О. 1298-1300
Брехуненко В. 171-172, 316, 334, 474, 653, 1061-1063
Брусний С. 173
Брюховецький В. 176(ред.), 469(ред.), 700-701(ред.), 705(ред.), 710(ред.),
720(ред.), 732(ред.), 737(ред.), 739(ред.), 742(ред.), 748(ред.), 784(ред.),
793(ред.), 800(ред.), 803(ред.), 806(ред.), 826-828(ред.), 930(ред.), 1245(ред.),
1259(ред.), 1466(ред.), 2055(ред.)
Брюховецький І., **(перс.)** 256, 470, 515-521, 1037, 1401, 2002
Бублейник Л. В. 1240(ред.), 1290(ред.), 1302(ред.), 1306(ред.), 1317(ред.),
1317(ред.), 1319(ред.), 1321-1322(ред.), 1324(ред.), 1341-1343(ред.),
1345(ред.), 1349(ред.), 1359(ред.), 1361(ред.), 1379(ред.), 1399(ред.),
1402(ред.), 1408(ред.), 1412(ред.), 1421(ред.), 1424(ред.), 1438-1442(ред.),

1445(ред.), 1448(ред.), 1453(ред.), 1874(ред.), 1876(ред.), 1878-1879(ред.),
1881(ред.), 1883(ред.), 1887(ред.), 1896(ред.)
Бублій Т. В. 1615
Бугай Л. О. 654, 1581
Будзиновський В. 1469
Будівський П. О. 861(упоряд.), 990(упоряд.), 1510(упоряд.)
Будник М. Я. 300(співавт.)
Буланов Ю. І. 1616-1617
Бульба Т. (**перс.**), 1298, 1368, 1385, 1411, 1450, 1473, 1764, 1790, 1792-1793,
1798, 1802
Бульвінський А. Г. 119, 174, 335-337, 534
Бур'янова Т. 1805
Бурляй К., (**перс.**) 474
Бурмака В. 1064
Буряк В. К. 1864(ред.), 1903(ред.),
Бут О. М. 9(ред.), 50(ред.), 172(ред.), 200(ред.), 268(ред.), 328(ред.), 390(ред.),
460(ред.), 1931(ред.)
Бут П. (Павлюк), (**перс.**) 522-526
Бутенко В. І. 472(співавт.), 493(співавт.), 517, 652(співавт.), 685, 704(співавт.),
839(співавт.), 846, 867(співавт.), 940(співавт.), 956(співавт.), 1018(співавт.),
1059(співавт.), 1149(співавт.)
Бушак С. 1261
Бушакова О. 707(співавт.), 1262(співавт.)
Вакуленко В. 1361(перс.)
Вальнюк Б. 1301
Варава О. 1302
Василенко М. 941
Васильєва М. П. 896(співавт.)
Васильєва Р. 1065(співавт.)
Васьків А. Ю. 1180(співавт.)
Вашкевич В. М. 76(голов. ред.), 77(голов. ред.), 80-81(голов. ред.), 84-
85(співавт.), 711(голов. ред.), 2006(голов. ред.)
Ващенко В. 927
Великодна В. 1806
Величко С. 1106(перс.), 1926(перс.), 1945(перс.)
Величковський І. 1470, 1927
Венгрженовський С. 1142, 1384(перс.)
Верба І. 338, 1150-1151
Вергун С. 734(співавт.)
Вернадський Г. 1066
Верстюк В. Ф. 182(співавт.), 184-187(співавт.), 291(голов. ред.), 435-
436(співавт.), 717(співавт.), 794(голов. ред.), 1036(голов. ред.), 1211(голов.
ред.), 1938(голов. ред.), 2010(голов. ред.)
Вертил'як М. 607(співавт.), 1003(співавт.), 1005(співавт.), 1286(співавт.)

Вечерський В. 708
Велкова Н. 1303
Венцева Н. О. 1618-1635
Вєтохіна В. О. 407(ред.), 409(ред.), 444(ред.), 1872-1873, 1895(ред.), 1918(ред.),
1928-1929, 2005(ред.)
Вєтров Р. І. 1130(співавт.)
Виборна С. О. 1582
Виговський І., **(перс.)** 527-553, 954, 1152, 1290, 1363, 1400, 1442, 1455, 1618, 1648, 1731,
1735, 1754, 1966
Викторов Ю. Г. 1930
Винар Л. 556, 759(ред.)
Виноградов Г. М. 9, 1931
Винтоняк О. 709
Вирський Д. С. 317, 339
Витрикуш Г. 1304
Вишковський І. В. 1636
Вишневецький Д.(Байда), **(перс.)** 11, 554-575, 934, 1619, 1869
Вишневецький Є., **(перс.)** 1791
Вишневецький Я., **(перс.)** 576-577, 1289, 1380, 1414
Візер С. О. 1208-1209
Вілянт О. 1305
Віміна Альберто 10, 1932, 1956(перс.)
Вінграновський М. 1310-1311(перс.), 1447(перс.), 1471-1473, 1777
Вінничук А. 1306
Віршовкіна В. 1307
Владислав IV 242(перс.)
Власенко І. І. 1637, 1807
Власик Н. М. 1808
Власов В. 1638-1639
Вовк О. 176, 1769
Войнаровський 1461
Войтанович Г. 1308
Войтович І. О. 69
Войтович Л. 2010(упоряд.)
Войцеховська І. 25(співавт.), 491(співавт.), 523(співавт.), 546(співавт.),
614(співавт.), 671(співавт.), 688(співавт.), 791(співавт.), 849(співавт.),
877(співавт.), 924(співавт.), 938(співавт.), 965(співавт.), 995(співавт.),
1011(співавт.), 1045(співавт.), 1077(співавт.)
Войцеховський Ю. 1640-1641
Волков С. 340
Волков Ф. 607(співавт.), 1003(співавт.), 1005(співавт.), 1286(співавт.)
Володыевський 1545(перс.)
Волос О. 710
Волосник Ю. П. 202(ред.), 271(ред.), 1966 (ред.)

Волюх З. 1309
Ворончук 665(упоряд.)
Гаврилова Г. 1310-1312
Гаврилова Л. Г. 1642
Гаврилюк Л. Д. 1605(співавт.)
Гаєцький Є. 70
Гаєцький Ю. 179
Газін В. В. 120, 180, 342, 1035
Гай-Нижник П. П. 711
Галаган В. 25(співавт.), 491(співавт.), 523(співавт.), 546(співавт.), 614(співавт.),
671(співавт.), 688(співавт.), 791(співавт.), 849(співавт.), 877(співавт.),
924(співавт.), 938(співавт.), 965(співавт.), 995(співавт.), 1011(співавт.),
1045(співавт.), 1077(співавт.)
Галик С. Д. 1809
Галич О. А. 634(ред.), 960(ред.), 1313, 1317(ред.), 1321-1322(ред.), 1325(ред.),
1341-1343(ред.), 1349(ред.), 1390-1391(ред.), 1408(ред.), 1412 (ред.),
1424(ред.), 1437(ред.), 1439(ред.), 1441(ред.), 1445(ред.), 1835(ред.),
1874(ред.), 1878-1879(ред.), 1882-1883(ред.), 1891-1892(ред.), 1898(ред.)
Галчанська О. М. 1583
Гамбург Л. 146
Ганич Н. 1314
Гейко С. 586
Герасименко Н. О. 490, 491(співавт.), 492, 579
Гернер К. 431
Гирич І. 759(упоряд.), 1067
Гіль А. 396
Гісем О. В. 1584-1585, 1643(співавт.), 1644
Гісцова Л. З. 628, 1916(упоряд.)
Гладченко О. М. 1811
Глинка Ф. Н 1379(перс.), 1935
Глоба Л., **(перс.)** 578
Гнатевич Б. 269(співавт.)
Гненна Г. 1315
Гоголь М. В. 1298, 1316(перс.), 1316(перс.), 1350(перс.), 1368(перс.),
1385(перс.), 1387(перс.), 1411(перс.), 1450, 1474, 1764, 1790, 1792-1793, 1798,
1802
Гоголь О., **(перс.)** 579-581
Голобородько Ю. 432
Голобуцький В. О. 11-17, 181, 318-319, 343, 433-434, 558, 655, 686, 712-713, 847, 869, 934,
1042, 1186, 1475
Голобуцький І. В. 17(упоряд.)
Головань Т. 1770
Головатий А., **(перс.)** 582-584
Головко О. Б. 18

Голота 1534(перс.)
Голуб А. 870
Голубець М. 714, 1424(перс.)
Голубченко Н. В. 1645
Гоман Р. В. 1812
Гонтар Д. 1225
Гончар Л. 1187(співавт.)
Гончар О. 1646, 1771, 1936
Гончаренко О. М. 1317-1325, 1874-1882
Гончарук П. С. 147, 715, 871, 1326
Горак Р. 1327
Горболіс Л. 1328, 1772
Гордієнко К., **(перс.)** 437-438, 585-592, 1486
Горенко Л. І. 1161-1162, 1937
Горенко-Баранівська Л. 1263
Горелов М. С. 19(співавт.), 156(співавт.)
Горка Л. 1435(перс.), 1454(перс.)
Горлач Л. 1476
Горобець В. М. 71-74, 182(співавт.), 183, 184-187(співавт.), 188-192,
193(співавт.), 194, 320, 344, 397, 435-436(співавт.), 518, 716, 717(співавт.),
835(співавт.), 862, 942, 953, 957, 1036, 1068, 1938
Городинський М. І. 896(співавт.)
Городиська З. 1813
Горошко С. 345-346, 1069
Горчак О. 1329
Горячева О. 1773
Граб С. 20
Грабовецький В. 478
Грабовський С. 153(співавт.), 398
Грабянка Г. 1945(перс.), 1967(перс.)
Грачевська Т. О. 656
Грибовський В. В. 628, 1188-1189
Григор'єв-Наш 536, 559, 601, 642, 928, 987, 1070, 1152, 1477, 1477
Гримайло Н. П. 1647
Гриневич В. 1330-1331
Гриценко О. 1163
Грозовський І. 148
Грозян С. 1774
Грушевський М. С. 21, 263, 347, 399, 556, 595, 602, 718, 723(перс.), 922, 943, 1071-1073, 1977
Грязнова В. І. 1190
Губочкін М. 1282
Гузевата Л. 400
Гузенко Ю. 264
Гуляй А. 1939

Гуляк А. 1332
Гульвичівна Галшка, (перс.) 1256, 1558
Гуменний М. Х. 1303(ред.), 1335(ред.), 1356(ред.), 1418(ред.)
Гумільов Л. 2026(перс.)
Гунчак Т. 401
Гуня Д., (перс.) 474, 593-596, 920
Гуницько О. Л. 1648
Гурбик А. О. 22, 348, 622
Гуржій О. І. 75(співавт.), 149-150, 195, 196-198(співавт.), 265(співавт.), 437-438(співавт.), 439, 440-441(співавт.), 479, 493(співавт.), 506-507, 519(упоряд.), 542(упоряд.), 587(співавт.), 608(упоряд.), 657(співавт.), 719(співавт.), 834(упоряд.), 872(співавт.), 927(упоряд.), 929(співавт.), 944(співавт.), 958(співавт.), 1007-1011, 1012(співавт.), 1037(упоряд.), 1191, 1192(співавт.), 1400-1404(упоряд.), 1814(співавт.)
Гусейнов Г. 585(упоряд.), 1131(упоряд.), 1491(упоряд.), 1914(упоряд.), 2021(упоряд.), 2052(упоряд.)
Гусєв В. І. 475(співавт.), 874(співавт.), 923(співавт.)
Гусєв К. М. 221(співавт.)
Гуслистий К. 23(співавт.), 321(співавт.), 349(співавт.), 442(співавт.)
Густинський 1945(перс.)
Густіліна Ю. В. 1815
Гутник І. 1816
Гуґо В. 1377(перс.), 1403(перс.), 1478
Давиденко В. 266
Давиденко Н. О. 1649
Давиденко Я. 402
Даниленко Л. В. 1333
Дараган Ю. 1479
Дашкевич Я. 1074
Дейко І. О. 1650
Делікатна В. О. 1334
Дем'янівська Л. С. 1553(упоряд.)
Демиденко В. К. 1829
Демочко В. 1210
Демченко Л. Я. 1916(упоряд.)
Денисенко А. В. 557(упоряд.), 560-561
Денисенко Л. Д. 1775
Дергаль Л. 1335
Десятов Д. Л. 1651
Дехтярова Г. 1776
Джеджула Ю. 1075
Дзира І. 494, 720
Дзира Я. 1049
Дзюба І. 1336

Діптан І. 873
Дітькова С. Ю. 1940-1941
Дмитренко М. К. 861(упоряд.), 990(упоряд.), 1510(упоряд.)
Дніпрова Чайка 1480
Доброцеський Ян 317(перс.)
Довганенко І. 1652
Долотій О. 444
Домчук Н. 1819
Дорофєєва А. 1337
Дорошенко П., (перс.) 470, 597-621, 764, 818, 1017, 1134, 1617, 1620, 1955
Драгоманов М. П. 1942
Драч І. Ф. 1481
Дрібниця В. О. 1586, 1653
Дрожжин В. П. 475(співавт.), 495, 508, 535, 562, 604, 658, 687, 721, 848, 858,
874(співавт.), 923, 935, 945, 959, 988, 1013, 1076, 1153
Дронь М. М. 129(ред.), 459(ред.), 2022(ред.), 2024(ред.), 2043(ред.)
Дубина М. І. 1566(упоряд.)
Дудка Л. 1654
Дудка Ф. 1345(перс.)
Дутчак В. В. 122
Дучимінська О. 350
Дяченко І. М. 1587
Дяченко Н. П. 1820
Ефименко П. Л. 351
Ефименко П. С. 630
Єнсен А. 722
Єрмоленко А. О. 1655-1659(співавт.), 1660, 1697-1701(співавт.)
Жданович А., (перс.) 622-623
Желєзна Ю. 1338
Желіба О. 1661
Жеревчук О. М. 1662
Живодан Ю. Л. 1663-1664
Жидкова Н. М. 1665
Жила С. 1777
Жихорська А. В. 861(голов. ред.), 990(відп. ред.), 1510 (відп. ред.)
Жлуднева Л. І. 1821
Жмайло М., (перс.) 325, 624-627
Жмундуляк Д. 1339
Жук В. 1588
Жуковський А. 723
Журавльов Д. В. 724
Журба А. С. 1943
Журбелюк Г. 875
Заборовський Л. 2010(упоряд.)

Забужко Н. Я. 1340
Загребельний П. 1313(перс.), 1359(перс.), 1389(перс.), 1394(перс.), 1408(перс.),
1446(перс.), 1449(перс.), 1482-1483, 1890, 1896
Задорожна Л. 1883
Зайдлер Н. 1341-1342
Заїка Г. П. 267
Заїка С. А. 1666-1667
Залипецький М. Т. 1810(уклад.), 1817-1818(уклад.), 1822(уклад.), 1831(уклад.),
1840(уклад.), 1844(уклад.), 1851(уклад.), 1854(уклад.), 1859(уклад.),
1859(уклад.)
Замлинський В. О. 25, 123, 480, 491(співавт.), 523(співавт.), 546(співавт.), 563,
614(співавт.), 669(упоряд.), 671(співавт.), 688(співавт.), 791(співавт.),
849(співавт.), 876, 877(співавт.), 924(співавт.), 936, 938(співавт.),
965(співавт.), 995(співавт.), 1011(співавт.), 1045(співавт.), 1077(співавт.)
Заруба В. М. 199, 268, 977, 1024, 1078, 1944
Заруба Д. О. 1276-1277
Захарченко П. 28
Звірковська В. А. 76
Зема В. 1211
Зінченко Н. 1344
Зленко Г. 524
Злотополець В. 1559(співавт.)
Зорка Самійло 1455(перс.)
Зуб Т. О. 1668
Зубалій О. 353(співавт.), 1199(співавт.)
Ивонина П. 1946
Іваненко А. 445(співавт.)
Іванець Т. 1345
Іваничук Р. 1333(перс.), 1362(перс.), 1484
Іванко А. 725, 1947-1948
Іваннікова Л. 930, 1346-1347, 1949
Іванов І. 560
Іванова Л. 726
Іванова Н. І. 1589
Іванцов І. О. 322, 1025
Іванченко Р. 354, 446, 727, 878, 1014, 1945(упоряд.)
Іванченко Ю. І. 743(упоряд.)
Івашковський В. 1226
Івченко Н. 1348
Ігнатенко Г. 124, 1079
Ілько В. 1950(співавт.)
Ільченко О. 1441(перс.), 1485(співавт.)
Ільюшина О. 1742-1744(співавт.)
Іншаков А. 1349

Іпатенко Н. М. 1669
Ісаєвич Я. 1165, 2010(упоряд.)
Іскра 693(перс.)
Іщенко Л. 659
Каєнко О. Ю. 1951
Казимір Ян 175(перс.)
Казіміров Д. В. 77
Калакура Я. 30
Калінка К. 1670
Калінцев Ю. О. 475(співавт.), 874(співавт.), 923(співавт.)
Калнишевський П., **(перс.)** 628-639, 960, 1505, 1621
Каманін І. 607(співавт.), 1003 (співавт.), 1005(співавт.), 1286(співавт.)
Каневська О. Б. 1824, 1884
Караман С. О. 1318(ред.), 1348(ред.), 1352(ред.), 1360(ред.), 1389(ред.),
1419(ред.), 1436(ред.), 1875(ред.), 1890(ред.)
Карл XII, **(перс.)** 216, 230, 722, 803
Карнаух М. В. 1671(співавт.)
Карпенко Л. В. 1825
Карпов Г. 1969(перс.)
Катерина II, **(перс.)** 435, 450, 464
Качайло І. М. 1672
Кащенко А. Ф. 31, 588, 660, 1315(перс.), 1328(перс.), 1332(перс.), 1365-
1366(перс.), 1427-1428(перс.), 1486-1491, 1783, 1800, 1899-1900
Кащенко Л. 643
Каюк С. М. 200(співавт.), 447
Каюков В. І. 1826-1827
Квітка-Основ'янеко Г., **(перс.)** 1795
Кеда Л. 1590
Кейда Ф. 1332(співавт.)
Киридон П. 1350
Киричок П. 1351
Киричук С. 1352
Кириєнко О. 879(співавт.)
Кислий Ф. 24(упоряд.), 1533(упоряд.)
Кілессо С. 1080
Кішка С., **(перс.)** 272, 640-647, 1489
Клименко Т. Є. 1353
Клочек Г. 1354
Клочко Г. М. 1673
Клясен Н. Л. 1684(упоряд.)
Кобиляков М. 1828
Кобозев М. 1227(співавт.)
Ковалевська О. О. 728-733, 780(співавт.), 1355, 1674-1675, 1952
Ковалевський О. В. 889(упоряд.)

Коваленко М. 201
Коваль О. І. 1676
Ковальова І. Ф. 1284
Ковальський М. П. 1953
Ковальчук Г. 1778
Ковбаса В. 564-565
Ковпик С. І. 634(ред.), 960(голов. ред.), 1325(ред.), 1356, 1390-1391(голов. ред.),
1437(ред.), 1835(ред.), 1882(ред.), 1885, 1891(голов. ред.), 1892(ред.)
Ковригіна Л. 1357
Ковтун Ж. В. 1779
Когут З. 78
Кодола В. І. 1677-1679
Кожемяка О. Л. 1680-1681
Кожухар В. І. 1886(співавт.)
Кожухар О. І. 274(голов. ред.), 407(ред.), 409(ред.), 444(ред.), 755(голов. ред.),
822(голов. ред.), 1190(голов. ред.), 1873(голов. ред.), 1886(співавт.),
1893(ред.), 1894(голов. ред.), 1895(ред.), 1918(ред.), 1929(голов. ред.),
2005(голов. ред.)
Козаченко І. 1358
Козачок М. 1359
Козачок Н. 1360
Козлов А. В. 1240(відп. ред.), 1290(відп. ред.), 1302(ред.), 1303(відп. ред.), 1306(ред.),
1317(відп. ред.), 1318(ред.) 1319(відп. ред.), 1321-1322(відп. ред.), 1324(ред.), 1325(голов.
ред.), 1335(відп. ред.), 1341-1343(відп. ред.), 1345(відп. ред.), 1348(ред.), 1349(відп. ред.),
1352(ред.), 1356(відп. ред.), 1359(ред.), 1360(ред.), 1361(авт., ред.), 1379(відп. ред.),
1389(ред.), 1391(голов. ред.), 1399(ред.), 1402(ред.), 1408(відп. ред.), 1412(відп. ред.),
1418(відп. ред.), 1419(ред.), 1421(відп. ред.), 1424(відп. ред.), 1436(ред.), 1437(голов. ред.),
1438-1440(відп. ред.), 1441-1442(відп. ред.), 1442(відп. ред.), 1445(відп. ред.), 1448(відп. ред.),
1453(відп. ред.), 1835(голов. ред.), 1874(відп. ред.), 1875(ред.), 1876(відп. ред.), 1878-
1879(відп. ред.), 1881(ред.), 1883(відп. ред.), 1885(відп. ред.), 1887(авт., ред.), 1890(ред.),
1892(голов. ред.), 1896(відп. ред.)
Кокотюха А. А. 44(співавт.), 270(співавт.)
Кокошко В. І. 264(ред.)
Колеса О. 524, 525
Колесник І. І. 1969(ред.)
Колесник О. 1362
Колісник Г. 1371(перс.)
Колодницький С. 605, 1955
Коломоєць С. 661
Коляда І. А. 152, 484(співавт.), 496, 500(співавт.), 520(співавт.), 537(співавт.),
547(співавт.), 569(співавт.), 612(співавт.), 667(співавт.), 734(співавт.),
785(співавт.), 837(співавт.), 879(співавт.), 900(співавт.), 969(співавт.),
979(співавт.), 1016(співавт.), 1038(співавт.), 1050(співавт.), 1104(співавт.),
1154(співавт.), 1363(співавт.), 1591(співавт.), 1682

Комаров В. О. 1888
Комаров М. Ф. 2046(перс.)
Конашевич-Сагайдачний П., **(перс.)** 304, 310, 312, 318, 461, 470, 575, 648-682,
417-1419, 1421, 1490, 1518-1519, 1567, 1595, 1617, 1627, 1668, 1680, 1734,
1775, 1838, 1849, 1869
Кондратенко Ю. 1227(співавт.)
Кондратьєв Г., **(перс.)** 683
Кондрацов М. 1364(співавт.)
Кондрацова Л. 1364
Кондрашова Л. А. 1864(ред.)
Кондрашова Л. В. 1303(ред.), 1318(ред.) 1335(ред.), 1348(ред.), 1352(ред.),
1356(ред.), 1360(ред.), 1389(ред.), 1418-1419(ред.), 1436(ред.), 1864(ред.),
1875(ред.), 1885(ред.), 1890(ред.), 1903(ред.)
Кононенко В. П. 202, 271, 946
Кононенко М. 272
Кононенко П. П. 53(співавт., ред.), 54(співавт., ред.), 880(співавт.),
1937(співавт.)
Кононенко Т. 880(співавт.)
Константиненко К. 1956
Копилова С. В. 1957
Корбач І. 1492(співавт.), 1493
Корж М. 1897(перс.)
Коржиков Ю. 576
Корицька Г. 1365-1366
Корнев А. Ю. 1212
Корнієнко В. В. 657(співавт.), 1814(співавт.)
Корнієнко Л. Д. 32, 1683
Корнієнко О. 1566(перс.)
Корнієнко О. М. 273
Корогодський Р. 1264
Король В. Ю. 369(уклад.), 404, 2034(уклад.)
Корсак І. 1494
Косинський К., **(перс.)** 684-692
Костенко Л. 1295-1296(перс.), 1302 (перс.), 1304(перс.), 1307(перс.),
1309(перс.), 1329(перс.), 1335(перс.), 1340(перс.), 1348-1349(перс.),
1354(перс.), 1369(перс.), 1376(перс.), 1407(перс.), 1423(перс.), 1426(перс.),
1429(перс.), 1433-1434(перс.), 1495-1496, 1767, 1773, 1776, 1782, 1786
Костомаров М. І. 543(перс.), 735, 779, 834, 947, 1081-1082, 1101(перс.),
1141(перс.). 1368(перс.), 1497, 1936(перс.), 1958, 2003(перс.)
Коструба М. В. 356
Кот С. 357
Котляр Н. Ф. 606(співавт.), 663-664(співавт.), 736(співавт.), 850(співавт.),
881(співавт.), 931(співавт.), 989(співавт.), 1083(співавт.)
Котов В. І. 33

Коцур В. П. 445(ред.), 1282(ред.)
Кочерга В. 737
Кочубей О. О. 129(ред.), 459(ред.), 2022(ред.), 20240(ред.), 2043(ред.)
Кочубей, **(перс.)** 693-694
Кравець Б. 1084
Кравченко І. 1166
Кравчук Т. М. 1592
Крадажан Л. 405
Крайнікова Т. 1367
Красильникова Г. 1830
Краснов В. 607(співавт.)
Краснопьорова М. С. 1368
Крвавич Д. П. 1269-1270(співавт.)
Крекотень В. 1945(упоряд.)
Кремень В. Г. 1235(ред.), 1917(ред.)
Кресін О. В. 154, 882
Кривобоков В. А. 738
Кривоніс М., **(перс.)** 695-697, 1306, 1445, 1498
Кривошея В. В. 79-81, 82-83(співавт.), 84, 85(співавт.), 1959
Кривошея І. І. 82(співавт.), 1960
Кривошея О. В. 85(співавт.)
Кривоший О. 1247-1253, 1685
Крилич К. 1686
Крип'якевич І. 269(співавт.), 608, 714(ред.), 1275(ред.), 1950(перс.)
Крисаченко В. С. 135, 175, 178, 235-237, 239, 243, 352, 391-392, 403, 419, 589-591, 747, 807, 868, 891-892, 911, 991-992, 1015, 1126, 1157-1158, 1316, 1913, 1997, 2048
Кромвель 1086 (перс.)
Крот В. 1961
Крупницький Б. Д. 497, 883, 1085, 1962
Кудря Т. В. 1687
Кудрявцев М. 1369
Кузь В. Г. 1228-1229(співавт.)
Кузьменко Ю. 203
Кузьмук О. 1213
Кулаковський В. М. 1290(перс.), 1306(перс.), 1498-1499
Кулинич І. М. 1086
Кулиняк Д. І. 631-633
Куліненко Ю. В. 125
Куліш П. 1293(перс.), 1305 (перс.), 1326(перс.), 1338(перс.), 1353(перс.), 1356(перс.), 1367(перс.), 1372(перс.), 1409(перс.), 1420(перс.), 1432(перс.), 1444(перс.), 1462(перс.), 1500, 1771, 1885
Кульчицький О. Б. 1963
Куницький С., **(перс.)** 698-699
Кунцер В. 1143

Курас Г. 609
Курганська Л. В. 1671(співавт.)
Кухарук О. 739
Кухта Б. 126
Куценко Л. В. 1479(упоряд.), 1513-1514(упоряд.)
Куций І. П. 1964
Кучер В. 83(співавт.)
Кучинський М. 1087
Лавренчук Г. 1371-1372
Лазаревський О. 98
Лазарева В. 1372
Лазорський М. 1501
Лакшинська З. В. 1832
Ласкава Ю. В. 634, 960
Ластівка Є. 1593
Ле І. 1333(перс.), 1445(перс.), 1502-1503
Лебединська Т. 961, 1254
Левицький О. 1088
Левітас Ф. 1089
Левківський М. В. 1230(співавт.)
Левчик Н. 1373-1374
Лековкін М. 1833
Лемерсьє-Келькеже Ш. 566
Ленченко В. 31, 1214
Леп'явко С. А. 204-205, 323, 689-690, 851-852, 1965
Лепкий Б. 1288(перс.), 1301(перс.), 1327(перс.), 1330(перс.), 1375(перс.),
1378(перс.), 1504-1509, 1780, 1799
Лиман І. І. 1211, 1215
Липа Ю. 1352(перс.)
Литвак Б. Г. 735(ред.)
Литвин В. М. 355(ред.)
Литвин М. 740
Литвиненко Т. 1375
Лівецова О. С. 1594
Лілік О. 1376
Лінецька Р. 1377
Ліст Ф. 1377(перс.)
Літвиненко Є. 1966
Літвінова К. М. 1688
Лобачев В. 741
Лозинський В. 1511
Лопатіна Ю. 127
Лук'яненко І. В. 274
Лукаш Н. 1689

Лукашевич О. 445(співавт.)
Луняк Є. М. 1968
Лупак Н. 1378
Луценко Є. 1255
Луців Н. 406
Любар О. О. 1235 (упоряд), 1837(упоряд., ред.), 1870(упоряд., ред.),
1917(упоряд.)
Люта Т. 742
Ляшенко А. 358
Мадєєвський Я., (перс.) 510
Мазєпа І., (перс.) 104, 176, 197, 216, 230, 251, 254, 434, 443, 444, 469, 589, 591, 700-828, 869,
930, 981, 1012, 1134, 1218, 1245, 1259, 1269-1270, 1272, 1278, 1285, 1288, 1299-1300, 1308,
1314, 1327, 1330-1331, 1334, 1345, 1351, 1355, 1358, 1362, 1364, 1370-1371, 1374-1375, 1377-
1378, 1381-1382, 1386, 1393, 1395-1398, 1403-1404, 1410, 1415, 1435-1436, 1448, 1451-1452,
1457, 1461, 1466, 1467, 1478, 1484, 1507, 1513, 1520, 1527, 1538, 1550, 1561, 1604, 1622, 1624,
1629, 1632, 1640, 1651, 1673-1675, 1706, 1733, 1744, 1751, 1757-1759, 1763, 1765, 1768, 1774,
1779, 1789, 1796-1797, 1799, 1810, 1823, 1826, 1830, 1872, 1894, 1928, 1936, 1947, 1952, 1965,
1973, 2049, 2055
Мазєпина Марія Магдалина 1259(перс.)
Мазнюк В. 1834
Мазур П. 1256
Мак Т. В. 407(ред.), 444(ред.), 1918(ред.)
Макаров А. 1265
Макарова Т. М. 1835
Макарчук С. А. 86, 359, 537(співавт.)
Макарчук Ю. 1363(співавт.)
Макіавелі 1370
Маковей О. 1512
Максименко Н. М. 1836
Маланюк Є. 1513-1514
Малежик М. 1231
Малєнко О. В. 1795(уклад.)
Малик В. 1337(перс.), 1341-1342(перс.), 1399(перс.), 1515-1516, 1740(перс.),
1760(перс.)
Мамай(козак) 1261(перс.), 1441(перс.), 1485(перс.)
Мамарига П. 1471(перс.)
Маркова Л. І. 1690
Маркович Я., (перс.) 829
Марочкін В. 87, 625
Мартель Р. 706(співав.)
Мартінова Г. 1090
Мартинюк О. О. 1584-1585(співавт.), 1643(співавт.)
Мартинюк Ю. 1091
Мартьянова Г. М. 1837, 1889

Марченко М. 1595
Марченко Т. 1379
Масенко Л. 1380-1381
Маслійчук В. Л. 88, 683
Масляк В. І. 1969
Матвіїшин В. 749, 1382-1383
Матях В. М. 360, 884, 1144, 1384, 1970-1972
Махно Т. 567
Махун С. 206, 610, 885
Мацапура В. І. 1385-1388
Мацьків Т. 750-752, 823(співавт.), 1973-1974, 2049(співавт.)
Машкін О. 448
Медвідь Л. А. 35, 1232-1233
Мезенцев В. 1285
Мельник В. 1180(ред.)
Мельник Л. Г. 89-90, 155, 207-210, 361, 449-451, 498, 577, 886, 948-949, 978,
1975-1977
Мельник Л. С. 1691-1692
Мельник Н. Г. 634(ред.), 960(ред.), 1389, 1390(авт.; ред.), 1391, 1890-1892
Мельник О. 407
Мельниченко І. 211
Мельничук С. 1530(перс.)
Мензатюк З., **(перс.)** 1794
Мензул В. О. 1838
Меншиков А. Д., **(перс.)** 701
Меріме П. 473, 481, 1092-1093, 1383, 1923(співавт.)
Мещерякова Г. С. 1839
Микешин М. 1276
Микитин Т. 1517
Микитів Г. В. 1392
Микитюк О. М. 1230(співавт.)
Микитюк С. О. 1693
Милорадович М. 85(перс.)
Михайлів Т. В. 1694
Михайліна Т. 1780
Мицик Ю. А. 36(співавт.), 37-39, 91(співавт.), 176(ред.), 275(співавт.), 361-364, 365(співавт.),
408, 452, 453(співавт.), 469(ред.), 526(співавт.), 538-541, 626 (співавт.), 691(співавт.), 696, 700-
701(ред.), 705(ред.), 710(ред.), 720(ред.), 732(ред.), 737(ред.), 739(ред.), 742(ред.), 748(ред.),
753-754, 784(ред.), 793(ред.), 800(ред.), 803(ред.), 816(ред.), 826-828(ред.), 835(співавт.),
853(співавт.), 930(ред.), 1026(співавт.), 1043(співавт.), 1094, 1095(ред.), 1167(співавт.),
1194(співавт.), 1234(співавт.), 1245(ред.), 1259(ред.), 1266-1268(ред.), 1466(ред.),
1910(співавт.), 1978-1993, 1994-1995(співавт.), 2055(ред.)
Мишанич С. В. 998(упоряд.)
Мільчев В. І. 213

Мірошниченко В. 1996
Місержі М. П. 1695
Мішуков О. 1393
Міщенко Д. 1492(співавт.)
Міщук Р. С. 1942(упоряд.)
Многогрішний Д., **(перс.)** 253, 830-840
Могила А., **(перс.)** 841-844
Могила П., **(перс.)** 1574, 1625
Могильова С. 214
Могорита В. 1596, 1696
Могущая В. В. 1841
Мокрогуз О. П. 1655-1659(співавт.), 1697-1701(співавт.)
Молчанов Г. Ф. 1394
Монастирук Ю. 1842
Мор'єва О. 1395
Мордовець Д. 665, 1195, 1418-1419(перс.), 1421(перс.), 1518-1519
Мордовцев Д. Л. 1520
Моренчук Т. 1597
Мороз В. 583, 2032(співавт.)
Мороз Л. 366(співавт.)
Морозов В. О. 92
Морозова Л. Г. 1781
Морозова Н. М. 1655-1659(співавт.)
Мосенз А. 1396
Москаленко В. Г. 409, 755(співавт.), 1893, 1894(співавт.), 1895
Моця О. П. 19(співавт.), 156(співавт.), 276, 756
Мочкіна Л. І. 1843
Мошка О. 644(упоряд.)
Музиченко П. 128, 365
Мурашко Н. Л. 1806(упоряд.)
Мушкетик Ю. 611, 1402(перс.), 1447(перс.), 1521-1522
Мюллер Й.-Й. 1997
Нагорна Л. 1096
Наєнко М. 757, 1397
Найда Р. 1187(співавт.)
Наконечний Т. 550(співавт.), 2032(співавт.)
Наливайко Д. С. 40, 368, 454, 1168, 1398, 1998-1999
Наливайко С., **(перс.)** 845-857, 1310-1311, 1447, 1472, 1499, 1502, 1777
Нартов В. В. 1702
Небрат Є. 1703
Неумитий В. М. 1704
Нечай Д., **(перс.)** 858-861, 1517
Нечай І., **(перс.)** 862-863
Нечаюк Л. 1399

Нечуй-Левицький І. 519, 537, 542, 1037, 1289(перс.), 1363(перс.), 1400-1401,
1401-1402(перс.), 1414(перс.), 1430(перс.), 1442(перс.), 1462, 1523, 1791
Нємцева К. М. 1169, 1705-1706
Никитин І. Н. 1271
Нікітенко А. І. 129
Ніколаєва Т. 1196
Нікуліна Н. 277
Новик М. 1097
Новицький Я. П. 482(співавт.), 1346(перс.), 1524(співавт.), 1949(перс.),
2000(співавт.)
Новосад Н. 1765(співавт.)
Новохатько Л. М. 1173(співавт.)
Нужа Ю. П. 1707-1709, 1845
Ободовська В. 1409(співавт.)
Обушний М. І. 370(ред.), 2037(ред.)
Овдієнко М. 758
Овсійчук В. А. 1269-1270(співавт.)
Огієнко І. (Митрополит Іларіон) 1098
Оглоблин О. 759
Огренич Н. 1430(співавт.)
Олашин М. 1950(співавт.)
Олексин Ю. 1710
Олійник А. 1782
Олійник О. Л. 215, 455, 1197-1198
Олійниченко О. 1402
Омельченко Г. 278
Онуфрієнко Н. О. 1598
Оржицький І. 1403
Орленко П. 887
Орлик В. М. 445(ред.), 1282(ред.)
Орлик П., **(перс.)** 126, 128, 147, 152, 153, 155, 164, 210, 239, 434, 451, 713, 793, 864-919, 1494,
1514, 1526, 1607, 1630, 1649, 1711, 1741, 1744, 1747-1748, 1813, 1852, 1970
Оробченко Н. 1404
Осадча І. 1783
Осадча Ю. В. 635, 1847
Остапенко В. 41, 1712-1714
Остапенко О. 1199(співавт.)
Остапенко П. В. 509, 568, 666, 760, 854, 897, 962, 1099
Остапчук І. А. 1848
Остаф Я. 1784
Островський В. В. 1715-1719
Островський Я. 761
Острянин Я., **(перс.)** 593, 920-925
Осьмачка Т. 1525

Отчич Н. 1720
Охріменко О. 1405(співавт.)
Охріменко П. 855, 1405(співавт.)
Очкуров О. Ю. 573(співавт.), 603(співавт.), 668(співавт.), 678(співавт.), 745(співавт.),
810(співавт.), 894(співавт.), 912(співавт.), 997(співавт.), 1004(співавт.), 1129(співавт.),
1132(співавт.)
Павленко С. 1785
Павленко С. О. 216, 443(упоряд.), 456-458, 762-778, 794(перс.), 963
Павличко Д. 1526
Павлів І. 1786
Павлюченко В. 1591(співавт.)
Паздрій В. 411
Пазиніч Ю. М. 459
Пазяк Н. 1406
Паламарчук Г. В. 1599, 1721-1722
Палій А. 437-438(співавт.), 587(співавт.), 993
Палій С., **(перс.)** 774, 926-932, 1521, 1525, 1527
Палійчук І. О. 1723
Панасюк К. 1849
Панасюк Л. А. 1850
Панашенко В. 483, 964, 965(співавт.), 966
Панч П. 1312(перс.), 1333(перс.), 1437(перс.), 1528
Панченко В. 176(ред.), 469(ред.), 700-701(ред.), 705(ред.), 710(ред.), 720(ред.), 732(ред.),
737(ред.), 739(ред.), 742(ред.), 748(ред.), 784(ред.), 793(ред.), 800(ред.), 803(ред.), 816(ред.),
826-828(ред.), 930(ред.), 1245(ред.), 1259(ред.), 1407, 1466(ред.), 2055(ред.)
Панчук Л. 1408, 1896
Панчук О. 1600
Пархоменко О. В. 1787
Пасічник С. М. 217
Пастух С. М. 1409(співавт.)
Пахаренко В. 1788
Пахучий О. 1290(перс.), 1529
Пачовський В. 1530-1532
Пашковський М. 218
Пащенко В. 757(голов. ред.), 873(голов. ред.), 952(голов. ред.), 1309(голов. ред.), 1350(голов.
ред.), 1397(голов. ред.), 1420(голов. ред.), 1561(голов. ред.), 2007(голов. ред.)
Перменова М. 1410
Петренко Є. 219
Петро ІІ, **(перс.)** 258
Петро І, **(перс.)** 199, 451, 590, 717, 726, 738, 1872, 1928
Петров В. Н. 1271
Петров С. М. 1411
Петровський В. В. 42(співавт.)
Печеніна Н. 1897 (співавт.)

Пирогова К. 1412
Писаренко Н. С. 1760(співавт.)
Пищанская В. Н. 1216
Підгаєцький В. В. 1969(ред.)
Підкова І., **(перс.)** 11, 558, 933-938, 1573, 1801
Пікельна С. В. 1864(ред.), 1903(ред.),
Пільгук І. І. 1577(упоряд.)
Пінчук А. С. 1100
Пінчук С. П. 31(упоряд.)
Пінчук Ю. А. 543, 779, 780(співавт.), 1101, 2002-2004
Плахта 1575(перс.)
Плохій С. М. 36(співавт.), 91(співавт.), 93, 275(співавт.), 371(співавт.), 363, 444(співавт.), 526,
544, 626(співавт.), 691(співавт.), 781, 853(співавт.), 1026(співавт.), 1043(співавт.),
1167(співавт.), 1194(співавт.), 1234(співавт.), 1266-1268(ред.), 1995(співавт.)
Побережний В. 1102
Подберезський М. К. 896(ред.)
Подолінна І. 1413(співавт.)
Подолінний А. 1413(співавт.)
Поза О. 1414
Полетика Г. 1975(перс.)
Поліщук І. 1170
Полонська-Василенко Н. 499, 2044(перс.)
Полтава Л. 1436(перс.)
Полторак В. М. 2005
Полуботок П., **(перс.)** 493, 939-952, 1539
Полух М. В. 157
Поляков М. В. 129(ред.), 459(ред.), 2022(ред.), 2024(ред.), 2043(ред.)
Пономаренко Н. 995(співавт.)
Пономаренко О. В. 2006
Пономарьова Т. В. 1724
Попало Н. 1415
Попович А. В. 1725(співавт.)
Попович М. 95, 130, 1171, 1272
Портнов О. 412
Посохов С. І. 202(голов. ред.), 271(голов. ред.), 1966(голов. ред.)
Посунько О. М. 460
Потапенко О. 1236, 1898
Похлеба О. 545
Походяща О. 1273
Поцулко Е. А. 782
Пригара М. А. 1534
Прийдак Л. 1200
Прийма Т. 1727
Приндета О. 1853(співавт.)

Приходько І. Ф. 1416
Приходько О. 1789
Пріцак Л. 220, 1103
Пріцак О. 898(ред.)
Продан І. 1417
Проценко О. 899(співавт.)
Пустовіт В. Ю. 1418-1419
Пустомітенко О. Д. 755(співавт.), 1894(співавт.)
Путро О. І. 158, 546, 967-968
Пухальська Н. Я. 1994(співавт.)
Пуцко В. 783
Пушкар М., **(перс.)** 953-954
Пушкін О. 1381(перс.) 1386(перс.), 1461(перс.), 1535
Пшенишна В. 1790
Радченко Л. О. 42(співавт.)
Радько П. 1420, 2007
Ражбаєва М. В. 2008(співавт.)
Рафальський О. 19(співавт.), 156(співавт.), 413
Рачкова Л. О. 1728
Рашба Н. С. 221(співавт.)
Ребро П. П. 1536
Рева Л. 784
Реєнт О. П. 484(співавт.), 500(співавт.), 520(співавт.), 547(співавт.), 569(співавт.),
612(співавт.), 667(співавт.), 785(співавт.), 837(співавт.), 900(співавт.), 969(співавт.),
979(співавт.), 1016(співавт.), 1038(співавт.), 1050(співавт.), 1104(співавт.), 1154(співавт.)
Резакевич К. 786
Репан О. А. 279
Репін І. 1277
Ржепецький Л. А. 1729
Рибак І. 1105
Рибак Н. 1463(перс.), 1537
Рибалка Л. Д. 1730
Рилєєв К. 1388(перс.), 1461(перс.)
Рильський М. 1485(співавт.)
Ринсевич В. 98
Рігельман О. 2012(перс.)
Розумний Я. 752(голов. ред. та упоряд.)
Розумовський К., **(перс.)** 634, 955-974, 1626, 1845
Романенко Ж. 1274
Романцов В. 1217
Романченко С. 1421
Романчук Г. Н. 1731
Ромашенко Л. 2009
Ромодановський Г. 977(перс.)

Росовецкий С. 280
Руда Т. А. 1732
Руданський С. 787, 1351(перс.), 1538-1540
Руденко Ю. Д. 1228-1229, 1237-1238
Рудецький П. 2010
Рудичева І. А. 573 (співавт.), 603(співавт.), 668(співавт.), 678(співавт.),
745(співавт.), 810(співавт.), 894(співавт.), 912(співавт.), 997(співавт.),
1004(співавт.), 1129(співавт.), 1132(співавт.)
Рукавицина С. В. 1852
Рябий М. 2041(упоряд.)
Рябінін-Скляревський О. 2011(перс.)
Рябко Р. В. 1733
Рященко Д. С. 353(співавт.), 414, 901
Савінова С. В. 1734
Савченко В. В. 1541-1542
Савченко З. В. 1422
Савчук Н. 1423
Савчук Ю. 902
Сагайдак Д. 1155
Сагайдак Т. 1424-1425
Сагун Д. 570
Саєнко В. 1426
Салій К. 1218
Самойлович І., (перс.) 78, 197, 251, 257, 764, 975-982, 991, 1470
Самойлович Л. І. 1725(співавт.)
Сапожников І. В. 1029, 1219, 1287, 2011
Саратов І. 994
Сас П. М. 99-100, 131-133, 222-224, 281, 282, 671(співавт.), 672-674, 1201, 2012
Сафонов Ю. М. 1106, 1427-1428, 1899-1900
Сверстюк Є. 1543
Світайло Л. Р. 1525(упоряд.)
Світленко С. І. 9(ред.), 50(ред.), 172(ред.), 200(ред.), 268(ред.), 328(ред.),
390(ред.), 460 (ред.), 1188(ред.), 1931(ред.), 2025(ред.)
Сегеда С. П. 372, 485
Семака Л. 571, 613, 675, 788, 903, 970, 1107
Семененко В. І. 42 (співавт.), 45, 225
Семенець О. 1429
Семенков В. 2008(співавт.)
Семенюк Г. Ф. 1240(голов. ред.), 1290(голов. ред.), 1302(ред.), 1306(ред.), 1319(голов. ред.),
1324(ред.), 1345(голов. ред.), 1359(голов. ред.), 1361(голов. ред.), 1379(голов. ред.),
1399(ред.), 1402(ред.), 1421(ред.), 1438(голов. ред.), 1440(голов. ред.), 1442(голов. ред.),
1448(голов. ред.), 1453(голов. ред.), 1876(голов. ред.), 1881(ред.), 1887(ред.)
Сенкевич Г. 1394(перс.), 1544-1545
Сенюк О. 461

Сергієнко Г. Я. 46, 52(ред.), 373, 676, 995(співавт.),1220
Сергійчук Б. 226(співавт.)
Сергійчук В. І. 226(співавт.), 227, 228, 283, 284, 1108-1109
Сергійчук З. О. 1228-1229
Сердюк І. 1202
Середюк О. М. 159, 285, 462, 996, 1203-1204, 1257, 1546
Сидоренко І. Л. 1735
Сидорчук А. 415(співавт.)
Симоненко В. 1304(перс.)
Сирота М. В. 1736
Сиротюк М. 1547
Сисоєва Н. 904
Ситченко А. 1430(співавт.)
Сібільова С. П. 1737
Сікарчук Л. 1853
Сікачина Т. 789
Сікорський М. 1205
Сінкевич Є. Г. 2013
Сірко І., **(перс.)** 983-1005, 1303, 1342, 1438-1439, 1491, 1904
Січинський В. 2014
Скальський В. В. 1601
Скляренко В. М. 44(співавт.), 270(співавт.), 603(співавт.), 668(співавт.),
745(співавт.), 894(співавт.), 997(співавт.), 1132(співавт.)
Скоропадська Настя 1254(перс.)
Скоропадський І., **(перс.)** 255, 719, 787, 1006-1020, 1540,1628
Скоць А. І. 1431
Слабошпицький М. Ф. 48, 486, 501, 790, 838, 906, 1017
Слабченко М. 160
Слободенюк Н. 1738
Словацький Ю. 1549-1550
Слоньовська О. 1432-1433, 1791
Смолій В. А. 27(відп. ред.), 29(відп. ред.), 94(відп. ред.), 101, 121(відп. ред.), 151(відп. ред.),
165(відп. ред.), 212(відп. ред.), 262(відп. ред.), 324, 374-386, 378 (співавт.), 416, 606(співавт.),
614(співавт.), 615, 616-617(співавт.), 663-664 (співавт.), 736(співавт.), 791(співавт.), 792,
850(співавт.), 881(співавт.), 931(співавт.), 989(співавт.), 1083(співавт.), 1095(співавт.),1110-
1112, 1113-1116(співавт.), 1922(відп. ред.), 1992(відп. ред.), 1999(відп. ред.), 2015
Смолка А. 1065(співавт.)
Снігир В. 1000
Соболь В. 793, 907
Советова Г. 1739
Сокирко О. Г. 102, 287-293, 463, 794
Соколов В. 2016
Соколовський О. О. 1551

Сокульський А. Л. 49, 294, 295, 482(співавт.), 1524(співавт.), 2000 (співавт.), 2017
Соловей О. 1052(співавт.)
Соловей Т. Г. 1792-1793
Соловійова Г. В. 548
Соловійова Л. І. 1740
Солодун С. І. 1741
Солошенко О. М. 472(співавт.), 502(співавт.), 517(співавт.), 636, 652(співавт.), 704(співавт.), 839(співавт.), 867(співавт.), 940(співавт.), 956(співавт.), 1001, 1018(співавт.), 1059(співавт.), 1149(співавт.)
Сомко Я., (перс.) 1021-1022
Сомов О. М. 1552
Сосновчик Л. 1855
Сосюра В. 1364(перс.) 1395-1396(перс.), 1410(перс.), 1415(перс.), 1774, 1789
Сотниченко В. 1742-1744(співавт.)
Сохань П. С. 62(відп. ред.)
Соценко С. О. 1856
Ставроянні С. 153(співавт.)
Станіславський В. В. 229-232, 841(упоряд.), 842-843
Станков В. М. 896(співавт.)
Старицький М. 1331(перс.), 1358(перс.), 1360(перс.), 1373-1374(перс.), 1413(перс.), 1451(перс.), 1553-1554, 1770, 1772
Старовойтова О. 1857
Старушенко В. 1897(співавт.)
Стахира М. 1434
Степаненко М. 1435(голов. ред.)
Степанков В. С. 374-386(співавт.), 387-388, 417, 616-617(співавт.), 859, 1095(співавт.), 1113-1116(співавт.), 1117-1120
Степанов В. С. 418
Степанченко О. 1794
Степовик Д. В. 510, 1276-1277
Стефанів З. 269(співавт.), 296
Стефанюк С. 1239
Стеценко П. 366(співавт.)
Стороженко І. С. 36(співавт.), 50, 51, 91(співавт.), 233, 275(співавт.), 297-299, 365(співавт.), 389-390, 453(співавт.), 526(співавт.), 626(співавт.), 691(співавт.), 853(співавт.), 1026(співавт.), 1043(співавт.), 1121-1122, 1167(співавт.), 1194(співавт.), 1234(співавт.), 1266-1268(ред.), 1995(співавт.), 2018-2027
Стороженко О. 1343-1344(перс.), 1416(перс.), 1416(перс.)
Страшко В. В. 234(співавт.)
Струкевич О. К. 161, 193(співавт.), 464, 637, 829, 1745
Стрюк М. 1240
Ступак Ф. Я. 795, 1123, 1172
Субтельний О. 134, 796

Сугоняко Т. С. 1795
Сулима І., **(перс.)** 326, 474, 1023-1028, 1488
Сулима М. 1435
Сутула О. В. 1796-1797
Сухар Т. Б. 1795(співавт.)
Сушина І., **(перс.)** 1029
Сухих Л. А. 233(співавт.),
Суховієнко П.(Суховій), **(перс.)** 1030-1031
Сушинський Б. 487-488, 503, 511, 521, 549, 572, 580, 584, 592, 596, 618, 623, 627, 638, 646,
677, 692, 693-694, 697, 797, 840, 844, 856, 860, 863, 908, 932, 937, 950, 954, 971, 980, 1002, 1019,
1022, 1027, 1030, 1039, 1044, 1051, 1124, 1145, 1156
Сюндюков І. 798
Сядро В. В. 44(співавт.), 270(співавт.)
Табунщик Т. 1442(співавт.)
Таїрова-Яковлева Т. Г. 103-104, 799-802, 981, 1258, 1278
Таланчук О. 24(упоряд.), 1533(упоряд.)
Тараненко М. 803
Тарасова О. 804, 1436
Тарасова С. Є. 1746
Тарле Е. В. 465-466
Татарінов М. В. 1747-1748, 1858
Телегін Д. Я. 8(відп. ред.), 1003, 1281(відп. ред.), 1283(відп. ред.), 2028
Тераніс А. В. 1749
Терещенко К. 1750
Терещук О. 1259
Тетеря П., **(перс.)** 180, 334, 510, 1032-1040, 1402
Тимошик М. С. 1098(упоряд.),
Тимченко Р. А. 1751
Тирса В. 647, 1555
Ткач М. 163
Ткачук В. 1752
Товкало М. 300(співавт.)
Тоїчкін Д. 301, 302
Токар Я. К. 53(співавт.), 54(співавт.), 1937(співавт.)
Толочко М. 1602
Толочко О. П. 182(співавт.), 184-187(співавт.), 435-436(співавт.), 717(співавт.)
Тригуб В. 805-806, 951, 1125, 2030-2031
Трінчук Я. 550(співавт.), 2032(співавт.)
Троицкий В. Ю. 1798
Трофимчук О. 909-910
Троцинський С., **(перс.)** 807
Трухан О. 1753-1755
Трясило Т., **(перс.)** 474, 1041-1045
Тулуб З., **(перс.)** , 1336(перс.), 1358(перс.), 1556-1557, 1778

Туранський О., (перс.) 85
Турчин В. С. 1860
Тучинська О. 1279
Угляренко П. В. 1558
Уривалкін О. М. 1954(упоряд.), 2033(упоряд.), 20350(упоряд.)
Урусський В. І. 1810(уклад.), 1817-1818(уклад.), 1822(уклад.), 1831(уклад.),
1840(уклад.), 1844(уклад.), 1851(уклад.), 1854(уклад.), 1859(уклад.)
Усенко В. 420
Усенко І. 2038
Фаліштинська Н. О. 1862
Фасоля А. 1799
Феденко П. 656(перс.)
Федів І. 1559(співавт.)
Федоренко Д. Т. 1241, 1242(співавт.), 1837(упоряд., ред.), 1863, 1864(співавт.),
1865, 1870(упоряд., ред.), 1901-1902, 1903(співавт.), 1904-1905, 1906(співавт.)
Федоренко О. Б. 1242(співавт.), 1437-1441, 1864(співавт.), 1903(співавт.),
Федорук Я. О. 240-241
Федосов В. 2(співавт.), 66(співавт.)
Фігурний Ю. С. 136-141, 164, 303-307, 325-327, 808, 1028, 1174-1179, 1260, 2039
Фідор О. 1280
Філатова О. 1442(співавт.)
Філіпченко В. І. 1866
Філоненко С. 809
Фірсов О. В. 308
Флоря Б. М. 242, 1127
Франко І. 1431(перс.), 1560
Фролов Б. Є. 309
Фурсова Л. 1800
Халебський (Алеппський) П. 2040-2041(перс.)
Хало О. 1561
Ханенко М., (перс.) 1046-1051
Харишин М. В. 1128
Харківська Н. І. 1856(авт.-упоряд.), 1860(авт.-упоряд.)
Харченко П. В. 44 (співавт.), 270(співавт.)
Харченко Т. Н. 573(співавт.), 603(співавт.), 668(співавт.), 678(співавт.),
745(співавт.), 810(співавт.), 894(співавт.), 912(співавт.), 997(співавт.),
1004(співавт.), 1129(співавт.), 1132(співавт.)
Харчук Р. 1443
Хведченя С. 811
Хеггман Б. 244, 913
Хижняк З. 835(співавт.)
Химко А. 1562-1564
Хлибова Л. В. 105, 1130(співавт.)

Хмельницький Б., (перс.) 78, 124, 127, 220, 243, 291, 338, 345, 347, 354, 365, 370, 394, 424, 470-471, 473, 506, 541, 575, 579, 620, 818, 859, 953, 994, 1052-1141, 1151, 1276, 1309, 1313, 1326, 1333, 1359, 1379, 1389, 1394, 1408, 1443, 1445-1446, 1449, 1455, 1458, 1465, 1482-1483, 1503, 1529, 1554, 1586, 1613, 1617, 1623, 1631, 1633-1634, 1641, 1650, 1662, 1688, 1694, 1704, 1709, 1717, 1723, 1730, 1738, 1745, 1756, 1809, 1817, 1840, 1850, 1855, 1869, 1890, 1896, 1918, 1921, 1923, 1935, 1958, 1962, 1980, 2003, 2042

Хмельницький Т., (перс.) 1142-1145, 1384, 1529

Хмельницький Ю., (перс.) 536, 1146-1158, 1635

Ходакевич Анна, (перс.) 1256

Холод О. М. 1872(уклад.), 1928(уклад.)

Холтобін М. 421(співавт.)

Холтобіна Н. 421(співавт.)

Хорунжий Ю. 914, 1370(перс.)

Хоткевич Г. 812

Хохол О. В. 310, 1907-1908

Хроненко І. 106, 142

Цвун О. 1020

Цвяткова О. В. 1756

Цепко І. 1530(перс.)

Цибульський В. І. 1133(співавт.), 2042

Цьось А. 1206-1207

Чабан А. Ю. 67(співавт.)

Чабаненко В. А. 43(упоряд.), 162(упоряд.), 573(упоряд.), 1193(упоряд.), 1527(упоряд.)

Чайковська О. 1444

Чайковський А. 107, 1417(перс.), 1565-1567, 1775, 1781

Чалий Сава 1368(перс.)

Чебан О. 1445

Чеберячко Л. 1446

Чемерис В. Л. 55, 551, 578, 1568-1569

Ченцова Н. В. 56(співавт.)

Чепинога В. 899(співавт.)

Черв'яцова Л. М. 1757

Червінський В. І. 370(ред.), 2037(ред.)

Черепанова С. О. 1269-1270(співавт.)

Черкасенко С. 1570

Черкасова С. 1758

Черниш Л. А. 1603

Черняхівська Г. 813

Черченко Н. 1447

Чехович В. 108

Чічкан О. 1448

Чубатюк Г. М. 1759

Чужакова П. 814

Чуйко В. Л. 999(упоряд.)
Чумак В. Г. 1449
Чуприна В. 393, 552(співавт.)
Чуприна З. 552(співавт.)
Чурай М., (перс.) 1296, 1307, 1340, 1349, 1354, 1380, 1423, 1426, 1433, 1464, 1496, 1569,
1767, 1773, 1776, 1782, 1786, 1818
Чухліб Т. В. 75(співавт.), 143, 196-198(співавт.), 245-251, 265(співавт.), 422, 440-441(співавт.),
467, 493(співавт.), 574, 581, 619-620, 698-699, 719(співавт.), 815-818, 872(співавт.), 915-916,
944(співавт.), 958(співавт.), 982, 1012(співавт.), 1031, 1034, 1134-1136, 1192(співавт.), 1450
Шайноха К. 1384(перс.)
Шалашна Н. М. 1221
Шамрай А. 1451
Шаповал Л. І. 2043
Шаповал Ю. О. 1868
Шаповалов Г. 311
Шаповалов Д. В. 328
Шарварок О. 819, 1452
Шаров І. 621, 679, 820, 857, 917, 972, 1137
Шаромигов О. 639
Шаталов Д. В. 200(співавт.)
Шах Яків 936(перс.)
Швайба Н. 2044
Шведов І. 821
Шведченко І. Г. 1760
Швидько Г. К. 47(голов. ред.), 56(співавт.), 468, 986(ред.), 1189(голов. ред.),
1911(голов. ред.), 1943(ред.), 1959(голов. ред.), 1968(голов. ред.), 2045-2047
Шевал'є П. 2048
Шевченко А. М. 822
Шевченко В. І. 482(співавт.), 1453, 1524(співавт.), 2000(співавт.)
Шевченко Н. Ф. 57
Шевченко Т. 819(перс.), 1291-1292(перс.), 1294(перс.), 1297, 1319(перс.), 1347(перс.),
1381(перс.), 1404(перс.), 1443(перс.), 1452-1453(перс.), 1465, 1571-1573, 1766-1769, 1785,
1788, 1795, 1801, 1876
Шевченко Ф. П. 823(співавт.), 2049(співавт.)
Шевчук В. О. 645(упоряд.), 744(упоряд.), 888(упоряд.), 890(упоряд.), 918, 1243-1244, 1454-
1459, 1487(упоряд.), 1523(упоряд.), 1548(упоряд.), 1574-1576, 1927(упоряд.), 1945(упоряд.)
Шевчук В. П. 64(упоряд.), 445(ред.), 973, 1138, 1282(ред.)
Шелест В. 2050
Шемшученко Ю. 974
Шендрик Л. 469
Шеремета Петро 1530(перс.)
Шерер Ж.-Б. 2051
Шилова О. 1801
Шиятий І. П. 575, 1869

Шкандрій М. 1460-1461
Шкляр Л. 153(співавт.)
Шкурка М. 952
Шкута О. В. 1870
Шкуть Л. 1462
Шляхтич К. Р.1909(співавт.)
Шляхтич Р. П.1909(співавт.)
Шпиталь А. 1463
Шрамко Я. В. 865(відп. ред.), 1106(відп. ред.)
Шудря М. А. 58
Щербак В. О. 59-61, 109-113, 165-166, 680, 925, 938(співавт.), 1045(співавт.), 1222
Щипець Я. 1591(співавт.)
Щоголів Я. 1577
Яворницький Д. І. 62, 656(перс.), 681-682, 700(перс.), 1005, 1820, 1911, 2052
Яворський С. 1576(перс.)
Якименко О. Р. 1761-1762
Якимчук Л. 1763
Яковенко Н. М. 63, 114, 794(голов. ред.), 1211(голов. ред.), 1938(голов. ред.),
2010(голов. ред.)
Яковець А. 1464
Яковлева Т. Г. 115, 252, 423, 512-514, 553, 824, 1139,1938
Яковлів А. 253-258, 424
Якубова Т. І. 825
Якутович С. 1264
Яременко В. 888(упоряд.), 890(упоряд.), 1465
Яременко М. 826, 1245
Ярешко А. Н. 1802
Ярмошик І. І. 2053
Ярова Г. 827, 919
Ярошенко 1512(перс.)
Ярошинський О. 1140
Яртись А. В. 1180(співавт., ред.)
Ясь О. В. 1141
Яхно К. Б. 1871
Яценко В. Б. 2054
Яценко Л. 64

ГЕОГРАФІЧНІ ТА ЕТНІЧНІ НАЗВИ ТА ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ*

- Австрійська імперія 213
Автономія 258
Аграрна політика 1117
Агрокультура 1181-1182
Адміністративний устрій 105
Азов 199, 462, 773
«Азовське сидіння» 221
Актові книги 234
Анафема 709, 729
Андрусівська угода 1667
Андрусівське перемир'я 1692
Антигетьманське повстання 955
Антимосковський виступ 771
Антифеодальна боротьба 387
Артилерія 81, 286
Археографічні публікації 1953
Археологічні дослідження 8, 2020
Археологічні знахідки 1282
Археологічні пам'ятки 1283
Археологія 1281, 1460
Архів 176, 628, 805, 1916, 2010, 2030
Архівні документи 628, 1949
Архітектура 1269, 1272
Бароко 757, 1265, 1269, 1270, 1278, 1397, 1784
Батозька битва 1978
Батурич 456-458, 1285, 1504, 1917
Батуринський архів 799, 805
Бендери 1506
Березневі статті 409, 1895, 1918
Берестецька битва (битва під Берестечком) 315, 340, 350, 372, 374, 393, 1615, 1647, 1853, 1976, 2053
Берестечко 315, 340, 350, 374, 393, 1295, 1302, 1309, 1329, 1335, 1348, 1376, 1380, 1407, 1429, 1434, 1495, 1543, 1853
Битва під Білою Церквою 317
Битва під Конотопом 330, 334- 336, 363, 552, 1858
Битва під Корсунем 331, 347
Битва під Підгайцями 605, 1955

(*До покажчика не внесено географічні назви, які у покажчику зустрічаються майже на кожній сторінці, – Україна, Росія, російська держава (Москва – у значенні країни, Московська держава), а також міста видань наукової літератури, українське козацтво, козаччина, Запорозька Січ).

Битви 224, 232, 281, 313, 315, 317, 330, 334-336, 340, 345-347, 350, 356-358, 361, 363, 366, 372, 374, 378, 389-390, 393, 438, 451, 461, 463, 469, 552, 605, 1482, 1615, 1647, 1695, 1822-1823, 1853, 1858, 1954, 1976, 1978-1979, 2020-2021, 2053

Бібліографія 1921

Біла Церква 391

Білорусь 862

Білоцерківська згода 315

Білоцерківський договір 329

Білоцерківський мирний договір 1615, 1647

Благодійність 782

Бойова еліта 1814

Бойове мистецтво 285

Борисфен 1568

Братства 1165

Бригадир 584

Булава 611, 902, 1155, 1205, 2031

Бучацьке фіаско 382

Ватажки 474, 507, 685, 926, 953, 1078, 1323, 1356, 1880, 1885

Велике князівство Литовське 205, 348

Велике повстання 371

Великий Кордон 200, 2018

Видатні постаті 475, 575, 1807, 1869

Визвольна війна 114, 135, 201, 237, 320, 344, 349, 354, 360, 365, 367-370, 387, 416, 1104, 1132, 1221, 1586, 1601, 1605, 1610, 1613, 1639, 1641, 1645, 1655, 1681, 1694-1697, 1703, 1715-1717, 1720, 1737, 1738-1739, 1742, 1807, 1856, 1888, 1919, 1969, 1980, 1985, 1987-1989, 2001

Визвольний рух 373, 440, 1208-1209, 1763

Вимоги 237

Виникнення українського козацтва (Запорозької Січі) 11, 16, 22-24, 30, 35-36, 39, 42, 49, 50, 558, 933, 1580, 1582, 1589-1590, 1597, 1608, 1636-1637, 1642, 1646, 1689, 1753

Витоки українського козацтва 18, 46

Виховання особистості 1824, 1884

Виховання 1226, 1232, 1328, 1816, 1824, 1839, 1841, 1870, 1901, 1917

Виховні жаринки 1864, 1903

Відродження української держави 446, 1610, 1655, 1696-1697, 1742

Військо Донське 1061

Військо низове 31

Військо 31, 245, 261, 269, 288, 291-292, 296, 358, 1061, 1661

Військова верства 86

Військова історія 273, 309

Військова культура 307

Військова операція 425

Військова організація 262

Військова справа 1183

Військова старшина 91
Військове мистецтво 285, 304, 1174, 1598
Військові священники 1219
Військові формування 1907
Військово-політичний союз 243
Віленський договір 240
Віленські переговори 241
Віршована хроніка 1978
Власність 158
Воєводства 114
Воєнне мистецтво 262, 265-266, 275, 282, 1055, 1132
Воєнний похід 439
Воїн-звір 307, 1177
Волинь 1139
Вольності (Запорозького війська) 154, 156, 161, 468, 892-893, 1280, 1813
Гадяцька угода 183, 246, 2043
Гадяцька унія 194
Гадяцький полковник 1967
Гадяцький трактат 178
Гайдамаччина 45, 460
Галичина 1964
Гард 300
Генеалогія 79, 742, 1911
Генерал 102
Генеральний писар 549, 694, 1331
Генеральний суддя 623, 694, 979
Геополітичний вибір 711
Геополітичний розвиток 182
Герб 100, 915
Гетьманат 74, 120, 189, 355, 436, 816, 981
Гетьмани України 225, 252, 293, 463, 470-1158, 1271, 1288-1289, 1299-1300, 1303, 1306, 1308-1311, 1313-1314, 1326-1327, 1330, 1333-1334, 1342, 1345, 1351, 1355, 1358-1359, 1362-1363, 1370-1371, 1375, 1377-1381, 1382, 1384, 1386, 1389, 1393-1398, 1400-1402, 1403-1404, 1408, 1410, 1414-1415, 1418-1419, 1421, 1424, 1432, 1435-1436, 1438-1439, 1442-1443, 1445, 1446-1448, 1449, 1451-1452, 1455, 1457-1458, 1461, 1465-1466, 1467, 1470, 1472-1473, 1478, 1482-1483, 1486, 1488-1489, 1494, 1498-1499, 1502-1503, 1505, 1507, 1513-1514, 1517-1518, 1521, 1525-1526, 1529-1530, 1538-1539, 1545, 1550-1551, 1554, 1557, 1561, 1567, 1573-1574, 1595, 1604, 1607, 1617-1635, 1640-1641, 1648-1649, 1662, 1673-1675, 1680, 1688, 1694, 1704, 1706, 1709, 1711, 1717, 1723-1724, 1730-1731, 1733-1735, 1738, 1741, 1744-1745, 1747-1748, 1751, 1754, 1756-1759, 1763, 1765, 1768, 1774-1775, 1777, 1779, 1789, 1791, 1796-1797, 1799, 1801, 1807, 1809-1810, 1813, 1817, 1826, 1830, 1838, 1840, 1845, 1849-1850, 1855, 1869, 1890, 1894, 1896, 1918, 1921, 1923, 1928, 1935-1936, 1947, 1952, 1955, 1962, 1966, 1970, 1973, 1980, 2002-2003, 2030, 2032, 2039, 2042, 2049, 2055
Гетьманська влада 71, 120

Гетьманська держава 28, 68
Гетьманська столиця 1079
Гетьманські могили 477, 485, 607, 786, 1002, 1096
Гетьманські статті 108
Гетьманщина 37, 69, 70, 98, 144-146, 168, 202, 209, 287-288, 361, 441, 446, 448, 483, 1169, 1191, 1217, 1270, 1291, 1581, 1614, 1617, 1638, 1654, 1677, 1679, 1683, 1693, 1705, 1715-1716, 1719, 1729, 1731, 1736, 1960, 1975, 2033
Глухівський договір 253
Господарство 1200
Господарська діяльність 1185
Грамота султана 239
Греки 1217
Громадянські цінності 99, 131
Грошова винагорода 282
Грошова система 1124
Генеза 59, 67, 2018
Демократія 130
Державна ідея 119, 121, 1066
Державна служба 205, 206
Державне управління 107
Державний лад 128
Державницька школа 129, 2043
Державницько-правові ідеї 1372
Державні права 1592
Державність 122-123, 147, 188, 373, 459, 871, 959, 1119, 1129, 1409, 1744, 1919
Державно-правові інститути 2038
Державотворення 127, 137, 715, 1745, 1822, 2007
Державотворець 715, 1112
Державотворча діяльність 737, 808
Державотворчий процес 116, 136, 140-141, 416
Джерельна база 1937, 1982
Джури 1328
Джури-характеристики 1835
Дипломат 583, 863, 1631, 1688
Дипломатична діяльність 204, 230, 1107
Дипломатична історія 866
Дипломатична риторика 1067
Дипломатичні стосунки 192, 534, 1817
Дипломатія 212, 247, 873, 1074, 1631, 1704
Дисципліна 73
Дихотомія 184, 186
Діаріуш 793, 906, 1455
Дніпро 440, 2028
Дніпровський розкол 544

Дніпровські пороги 1844
Дніпропетровський історичний музей 1910
Доба 1707
Добродійно-меценатська діяльність 1122
Доброчинна діяльність 795
Доброчинність 1172
Договір 235, 238, 253-258, 424, 1710
Договірні статті 403
Дон 474
Донос 144, 756
Донське козацтво 171, 221
Дрижипільська битва 345-346, 356
Дружинники 276
Думи 645, 1069, 1438, 2050
Дунай 447
Духовенство 1221
Духовна культура 1216, 1220
Духовне життя 1579
Духовні цінності 1603
Духовність 1343, 1345, 1360, 1419, 1436, 1451, 1879, 1879, 1885
Еволюція 33, 42, 1090, 1928
Економічне становище 69
Екстраполяція 184
Еліта 202, 271, 1814
Емігрант 864
Еміграція 884
Етикет 1580
Етнічний процес 136, 140-141
Етнічний склад 2019
Етногенез 2026
Етнодержавонацієтворення 138, 325, 327, 2039
Етнодержавотворення 326, 1027
Етносоціальний розвиток 359
Європейська монархія 245
Живопис 1268, 1272
Жінка 804, 1246-1257, 1260, 1296, 1301, 1307, 1340, 1349, 1354, 1357, 1380,
1423, 1426, 1433, 1464, 1496, 1508, 1561, 1569, 1685, 1767, 1773, 1776, 1780,
1782, 1786, 1818
Жовтоводська битва 2020-2021
Жолдацькі формування 287
Занепад 126, 533
Запорозький гард 300
Західноєвропейський світ 1168, 1999
Зборівська битва 175, 361, 378, 1822

Зборівська угода 167, 332
Зборівський договір 188, 352, 1974
Збройні сили 259, 283, 291, 297, 1120
Зброя 301, 302
Звичаї 10, 149, 1192, 1193, 1353, 1932, 1956, 2048
Земля 158, 1201, 1611-1612, 1614, 1638, 1644, 1656-1660, 1671, 1676-1677, 1698-1701, 1725, 2048
Зимівники 1185, 1188, 1197, 1198
Значкові товариші 483
Зовнішня політика 9, 190, 251, 981, 1088, 1817
Зовнішньополітична діяльність 185, 194, 2042
Зрада 756
Зрадник 819, 822, 1673, 1759, 1830
Зруйнування Запорозької Січі 425-427, 449, 453, 455, 462, 1346, 1592, 1949
Ідентичність 1216, 1460
Ідеологія 2008
Індоарійські паралелі 2017
Індоевропейська військова традиція 305, 1177
Індоевропейці 1176
Ініціація 1184
Інститут виборів 1893
Інтеграція 187
Іррегуляція 310, 1908
Історико-археологічні пам'ятки 1283
Історична література 1920, 1965
Історична особистість 733, 1370
Історичне джерело 1960, 2047
Історичні дослідження 1968
Історичні знання 30
Історичні портрети 475-477, 1734
Історичні постаті 482, 1303
Історичні розвідки 556, 645
Історіографічний аспект 1873, 1929, 1955, 2006, 2019
Історіографічні дослідження 1937, 1969, 2044
Історіографія 725, 1084, 1100, 1943-1944, 1947, 1962, 1964, 1970-1972, 1996, 2013, 2042, 2054-2055
Історіописання 1922
Кам'янська Січ 432
Канівський полк 80
Канцелярія 2045
Катафалк рицарський 339
Києво-Могилянська академія 826, 1245
Київське воєводство 114
Київський полковник 622

Кіно 1264, 1675
Кодекс 145
Козаки-найманці 206
Козак-характерник 1190, 1437, 1440
Козацька «Чайка» 294, 295, 311
Козацька Берегиня 1266
Козацька верхівка 112
Козацька держава 19, 32, 74, 105, 115, 148, 150, 361, 440, 464, 972, 1108, 1120, 1654, 1679, 1683, 1715
Козацька дипломатія 204
Козацька доба 25, 1693, 1865, 1905, 1937, 1993
Козацька культура 1159-1160, 1164, 1167, 1179, 1180, 1260
Козацька кухня 1187
Козацька медицина 1190, 1203
Козацька ментальність 875
Козацька минувшина 1732
Козацька педагогіка 1225, 1227–1229, 1232-1233, 1237-1242, 1815-1816, 1820, 1827, 1862-1863, 1901-1902, 1906
Козацька рада 1986
Козацька революція 339, 355, 1961, 2054
Козацька республіка 1642, 1833, 1893
Козацька старшина 80, 81, 84-85, 88, 96-97, 103-104, 111, 301, 1161-1162, 1442, 1592, 1883, 2016
Козацька шабля 274, 1794
Козацьке барокко 1267
Козацьке військо 199, 268, 288, 290, 296, 299, 308, 310
Козацьке повстання 325-327
Козацьке право 148, 151, 165
Козацький ватажок 507, 685, 1078, 1356
Козацький герць 1860
Козацький гетьманат 1035
Козацький епос 2050
Козацький комплекс 260
Козацький корпус 580
Козацький проект 143
Козацький стан 95, 101, 166
Козацький устрій 65
Козацький фольклор 1317-1319, 1874-1876, 1882
Козацькі війни 261, 316, 323
Козацькі вожді 488
Козацькі дороги 1866
Козацькі жарти 1536
Козацькі літописи 1707, 1784, 1883, 1945
Козацькі пам'ятки 1284

Козацькі пісні 1320-1321, 1390, 1392, 1877-1878, 1891
Козацькі ради 76
Козацькі розваги 1805, 1825
Козацькі страви 1866
Козацькі традиції 1170
Козацькі формування 1686
Козацько-Гетьманська держава 2035
Козацько-селянські повстання 1666, 1965
Козацько-татарські стосунки 200
Коломацький переворот 765
Компаративний аналіз 656
Конотопська битва 334-336, 357, 358, 363, 366, 552, 1858
Конституціоналіст 885
Конституційна державність 147, 871
Конституційний процес 900
Конституція 126, 128, 152-156, 161, 164, 875, 879, 882, 887, 892-893, 897-898, 900-901, 903-905-906, 1607, 1630, 1649, 1711, 1741, 1747-1748, 1813
Кордони України 78, 150
Король 196, 1122
Костюм 1196
Кошовий гетьман 521
Кошовий отаман 584, 585-586, 591-592, 596, 630, 635, 637-639, 677, 959, 983-984, 986, 988-992, 1002, 1004, 1014, 1303
Краків 218
Кривбас 1241, 1902
Кримська політика 1060
Кримське ханство 169, 229, 232, 467
Кримський похід 768
Кримський хан 991
Кримсько-турецький фактор 252
Крим-Україна 180
Кропивнянський полк 81, 1282
Кубань 219
Культ шаблі 303
Культ 1177, 1207, 1839
Культура 306, 1176, 1178, 1752
Культурна розбудова 1169, 1705
Культурне явище 1171
Культурницька політика 725, 1947
Культурні цінності 1603
Кухня 1187, 1204
Легенди 280, 484, 724, 861, 1308
Легенди та перекази 24, 861, 989, 1322, 1533, 1588, 1879
Лист 589, 590, 807, 990-991, 1014

Листи 135, 628, 1927, 1989
Литва 2037
Лицарі свободи 479
Лицарі 51, 276, 288, 505, 583, 588, 1570, 1838
Лицарство 306, 1174-1175, 1559, 1787, 1802
Лівобережна (Гетьманщина) Україна 288, 292, 359, 459, 492, 521, 840, 970, 1161, 1672, 1719, 1725, 1728
Лівобережні полки 279
Ліквідація гетьманства 436, 450
Ліквідація Гетьманщини (Гетьманату) 435, 1672, 1729
Ліквідація Запорозької Січі 453, 455, 459, 1686, 1912, 2045
Літопис 1963, 1967, 2051
Літописання 1931, 1995
Лохвицька сотня 84
Лоцманування 277-278
Людина 663-664, 715, 724, 1295, 1389, 1449, 1662, 1709, 1756, 1890
Магістратські суди 146
Мазепинська Україна 249
Мазепинці 134
Малоросійська регулярна рота 289
Малоросійська ручниця 290
Малоросія 2051
Малярство 1270, 1275
Маніфест 746, 894
Медицина 1190, 1203
Межигірський монастир 1213
Менеджмент 280
Ментальність 875, 1352, 1957
Меценат (меценатська діяльність) 755, 813, 1269, 1894
Миргородський полк 1202
Мистецтво 707, 783, 1280
Міждержавні угоди 177
Міжнародний статус 250
Міжнародні відносини 169, 174, 179, 182-183, 187, 201, 202-203, 212, 227, 246, 248, 341, 395, 1101, 1716, 1817
Міжнародні договори 220, 238
Мілітарна традиція 1176
Міфологізація 280, 1387
Могили гетьманів 478, 607, 786, 1002, 1096
Молдова 936
Монархізм 106, 142, 1117
Монастирські синодики 1959
Морські походи 263, 284, 661
Московська політика 184, 186, 1067

Московський договір 420, 518
Московський протекторат 251
Музей гетьманства 827
Музика (військова) 1263
Навчання 1234
Наддніпрянина 1322, 1324, 1879, 1881
Наймане військо 288
Наказний гетьман 511, 581, 623, 694, 840, 938, 949, 1021
Намогильні хрести 1286-1287
Напади 328
Народний герой 695, 993, 1673, 1774, 1830
Народний рух 439
Народні оповідання 1324, 1881
Народні пісні 1390
Населення 150
Націєтворення 93, 1446
Націєтворчий процес 136, 140-141
Національна ідея 116-117, 122, 2006
Національна історія 1292
Національна революція 80-81, 375, 380, 383-384, 1221, 1653, 2035
Національна свідомість 109, 1886
Національна трагедія 1296
Національний герой 822, 1632
Національний ідеал 1302
Національний характер 1341, 1391, 1419, 1448, 1892
Національно-визвольна боротьба (війна) 359, 362, 369-370, 377, 1104, 1289, 1586, 1605, 1610, 1613, 1639, 1641, 1645, 1655, 1660, 1694-1697, 1703, 1715-1717, 1723, 1737, 1739, 1742, 1807, 1969, 1987-1989, 2001
Національно-визвольна революція 353
Національно-визвольний рух 1208
Неурядова старшина 77, 1960
Нижнє Подніпров'я 57
Ніжинська трагедія 342
Нова Січ 1197
Новоросійська губернія 2045
Номад 1162, 1188
Облога Буші 1553, 1770
Облога Збаража 332, 364, 378
Оборона Азова 462
Оборона Батурина 456-458
Оборона Києва 348
Образотворче мистецтво 1274
Одруження 1384
Одяг 1183, 1196, 1205

Озброєння 260, 299
Олешківська Січ 434, 467, 713, 869
Опозиційні настрої 376
Ординський напад 452
Освіта 1223, 1234-1236, 1243-1244, 1898, 1917
Освітні заклади 1161
Османська імперія 221, 1963
Особа 1095
Останній гетьман 957, 967, 1091, 1845
Острів Хортиця 1834
Охотницьке військо 292
Очаків 773, 825
Пакти Запорозького війська 154, 156, 161, 892
Паланки 298
Папські нунції 548
Парламентаризм 76
Патріот 1351, 1501
Педагогічна думка 1235
Педагогічна система 1824, 1884
Перекази 861, 1004, 1391, 1892
Переозброєння 290
Перепис 97
Переяслав 190, 329, 411, 418-419, 1950
Переяславська легенда 394, 2007
Переяславська присяга 417
Переяславська рада 395-396, 398, 400-402, 405-407, 410, 412, 415, 421, 423, 1326, 1463, 1537, 1710, 1761, 1930, 1982-1983
Переяславська угода 404, 422, 2038
Переяславська умова 394, 399
Переяславське перемир'я 408
Переяславський договір 186, 413
Переяславський полк 79, 445
Переяславсько-московська угода 414, 1977
Переяславсько-Московський договір 397
Першоджерела 1987
Печатка 100
Писемні джерела 1990, 1992
Північна війна 207, 248, 439, 444, 469, 737, 816, 1652, 1724, 1746, 1755
Підводні човни (козацькі) 264, 270
Підгайці 1955
Підскарбій 829
Пісенний фольклор 1325
Пісні 1346, 1390, 1405, 1438
Побратимство 1175

Побужжя 57
Побут 1186, 1192, 1251, 1579, 1598
Повстання 319, 322, 325, 327, 371, 526, 625-626, 686, 690-691, 772, 852-853, 925, 931, 953, 1024-1025, 1042, 1609, 1651, 1666, 1670, 1678, 1724, 1965
Повстанське військо 596
Повсякденне життя 1251-1252, 1258, 1898
Покарання 159
Полівасалітет 620, 818, 1133
Політик 663-664, 715, 724, 1631, 1662, 1688, 1709, 1756
Політична думка 126
Політична історія 1217
Політична культура 129, 132
Політична самосвідомість 99, 131, 133
Політична система 94
Політичний діяч 1007
Політичний портрет 1110
Політичні відносини 229, 231-232, 1872, 1928
Політичні плани 1139
Полкова старшина 82
Полковник Уманський 1050
Полковник чернігівський 979
Полковник 503, 511, 622-623, 683, 697, 844, 859-860, 863, 926, 928, 930-931, 953, 979, 993, 1001, 1021, 1028, 1050, 1145
Полководець 1631, 1688
Полтава 357, 431, 465-466, 469, 780, 825, 1386, 1461, 1506, 1509, 1535, 1915
Полтавська битва 232, 438, 463, 465-466, 469, 878
Полтавський полк 73
Польська історичні література 1920, 2055
Польський вплив 196
Польські автори 2053
Польща 181, 205, 322, 349, 392, 625, 2037
Порта 382
Порубіжні території 67, 1339
Посольство 222, 228
Постаті 41, 272, 472, 1100, 1355, 1712-1714, 1869
Походження козацтва 9, 10, 20, 43, 44, 1931-1932, 1956, 2048
Пошта 1191
Правління 89, 767, 1757, 2048
Право (звичаєве) 163, 164
Право 149, 150-151, 160, 367, 1693
Правобережна гетьманщина 441
Правобережна Україна 138, 231, 248, 250, 359, 373, 698, 841, 843-844, 872, 976, 1030, 1038, 1050, 1616, 1677, 1718-1719, 1726, 1728
Правова система 865

Православ'я 1222
Православна віра 1220
Православна церква 1127, 1208-1209
Правотворення 164
Преса 1912
Прибалтика 207
Придніпров'я 1588
Присяга 417, 1157-1158
Присяжний реєстр 96
Промисли (риболовецькі) 1189
Проросійський курс 444
Протекція 249
Прутський мир 208
Психологічний аспект 360
Психофізичне виховання 1206
Ратушні суди 146
Реєстр козацької старшини 96-97
Релігійна історія 1217
Релігійність 1215-1216
Релігія 2048
Реліквії 309
Реляція 10, 317, 1932, 1956
Рецепція 1961, 1964
Риболовецькі промисли 1189
Різдво 1195
Різня в Батурині 458
Річ Посполита 188-189, 231, 241, 373, 382, 1035, 1639, 1660, 1696, 1730, 1742, 1985
Родинний клан 88, 1073
Родовід 565
Розпорядчі документи 98
Романтизм 707, 757, 1262, 1397
Російська академія наук 956, 973
Російський фактор 1088
Російсько-турецька війна 208
Російсько-турецькі взаємини 209
Російсько-шведська війна 437
Руїна 333, 345, 346, 379, 454, 834, 1020, 1039, 1331, 1358, 1447, 1708, 1750, 1762, 1938, 2009
Рядове козацтво 1138
Рядові козаки 75
Самоврдування 146
Свадьба 1141
Священники 1219
Сейми 1985
Сеймова боротьба 189

Селянство 1102
Селянська війна 381
Селянсько-козацьке повстання 1666, 1965
Сепаратизм 134
Сердюцька піхота 293
Середня Наддніпрянщина 268
Символ 1392
Система виховання 1226
Скарби 1093
Скасування гетьманства 1842
Скасування Запорозької Січі 427-428
Слобідська Україна 1672
Слобідські полк 88
Слобожанщина 452
Случ 440
Смоленська війна 171, 1994
Соборність 1059
Соловецький в'язень 633
Сотники 83, 98
Соціальна політика 381, 705
Соціальний портрет 112
Соціальний стан 113
Соціальний статус 88
Соціальні верстви 72
Соціально-економічна політика 1063-1064
Соціально-політичний портрет 966, 1094, 1114
Соціокультурні орієнтації 133
Спадковий гетьманат 106, 142
Спадкоємець 541
Сподвижник 506, 579
Сподвижники 471, 1055
Спорядження 299
Стан 95, 101, 110
Станова свідомість 109
Старшина 72, 82, 84, 91, 1442
Старшинські роди 70
Степовий Кордон 328
Степові пірати 45
Структуризація 308
Субординація 279
Суверенітет 123
Суд історичної пам'яті 1633, 1640-1641
Суд 162, 838
Суддя 584, 623, 694, 979

Судноплавство 294
Судочинство 149, 151, 157
Султан 1914
Сумський полковник 683
Сумський слобідський козацький полк 273
Суспільний лад 128
Суспільний устрій 1661
Суспільно-державницька думка 135
Суспільно-політичний лад 23
Суспільно-політичний процес 324
Суспільно-політичний устрій 105
Східна Україна 260
Східне Приазов'я 1189
Східноєвропейська криза 240
Тактичні дії 268
Татари 173, 215, 218, 328, 655, 1942
Творча спадщина 2046
Територіальна цілісність 1667, 1692
Титул 90, 751
Торгівельна експансія 168
Традиції 127, 307, 1170, 1176, 1252, 1420, 1598, 1828-1829, 1841, 1862, 1951, 2018
Турецька «протекція» 1126
Турецька війна 242
Турецький вектор 230
Турецькі змагання 218
Турецько-татарська агресія 318, 655, 1944
Турецько-татарські завойовники 1591
Туреччина 181, 214, 564
Угода 216, 893
Українознавчий вимір 138-141, 326, 1028, 1174, 2039
Українська Атлантида 22
Українська державність 128, 353
Українська лінія 267
Українська національна державність 1129
Українська православна церква 1127, 1218
Українська революція 385, 388
Українські землі 158, 1201, 1611-1612, 1614, 1638, 1644, 1656-1660, 1671, 1676-1677, 1698-1701, 1725
Українсько-кримський договір 235
Українсько-кримсько-татарський союз 233
Українсько-московська війна 337
Українсько-московські договори 253-258
Українсько-московські домовленості 236
Українсько-московські міждержавні угоди 1663-1664

Українсько-польське протистояння 386
Українсько-польські відносини 246, 699
Українсько-польські договори 238
Українсько-польські стосунки 237
Українсько-російський союз 1861
Українсько-російські відносини 185, 191-193, 195, 862, 1873, 1928-1929, 1939
Українсько-російські договори 238, 1716
Українсько-російські переговори 1950
Українсько-турецькі відносини 210, 226
Українсько-турецькі договори 238
Українсько-турецькі угоди 239
Українсько-шведський союз 176
Умови 237
Уніатська церква 1206
Універсал 391, 392, 418, 910, 1125
Універсали 92, 135, 1118, 2047
Управління 217
Уряд 89
Урядування 1013
Устрій 6, 70, 105, 107, 1035
Фастівський полковник 881, 930-931
Фізична досконалість 1207, 1839
Фізична підготовка 1199
Фізичне виховання 1206
Фінансова політика 124, 775
Фінансові інститути 66
Флібустьєри 7
Флот 272
Фольклор 1317-1319, 1323, 1339, 1406, 1880, 1882, 1949
Форми власності 158
Форсування рік 268
Фортеця 14, 572, 1568
Франція 866, 1968
Французька література 1940-1941
Французька преса 1946
Фундатор 811
Хабар 766
Характерник 1177, 1190, 1437, 1491, 1835, 1199, 1835
Харківський полковник 993
Харківщина 985
Хмельниччина 283, 343, 351, 1424-1425, 1553
Хозарська теорія 1931
Холодна зброя 302
Хортиця 34, 1834

Хотинська битва (війна) 170, 224, 234, 281-282, 313, 314, 318, 655, 2032
Хотинський договір 223
Храми 811
Христорождественська церква 1202
Хроніка 1966, 2031
Церква 1127, 1208-1211, 1214, 1218
Церковне життя 1210
Цивільне право 145
Чайка (козацька чайка) 294-295
Чернігівський полк 77
Чехи 211
Чигирин 184, 186, 430, 1089, 1291
Чигиринський двір 1246
Чорноморське козацтво 1219
Чортомлицька Січ 449, 584
Шабля 301, 303, 805, 1794
Шведи 431
Шведсько-українська стратегія 244, 249
Швеція 243, 828, 912
Школи 1224, 1230-1231
Шлюб 1202
Шляхта 114
Щоденник 906, 1913, 2041
Язичництво 1212
Яничаризм 1289
Яреськи 1202

